

फक्त कार्यालयीन उपयोगकरित

जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन

नांदेड जिल्हा

१९९०-९१

अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय
महाराष्ट्र शासन,
मुंबई

६५

फक्त कार्यालयीन उपयोग करिता

जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन

जिल्हा :- नांदेड

१९९०-९१

अर्धा व सांख्यिकी संचालनालय,

महाराष्ट्र शासन,

जिल्हा कार्यालय,

नांदेड

जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन

जिल्हा :- नांदेड

१९९०-९१

अनुक्रमिका

विषय

पृष्ठक्रमांक

भाग - १

१) दृष्टिक्षोपात जिल्हा नदि

१ ते ६

(सामान्य माहिती व महाराष्ट्राशी तुलना)

२) जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन

१ ते २२

भाग - २

३) जिल्हा सांख्यिकी गोष्टावारा

१ ते २१८

(विविध माहितीचे सांख्यिकी तक्ते)

भाग - १

आर्थिक समालोचन

१९९०-९१

(१) दृष्टिकोपात जिल्हा नाईड.

अ.क्र.	विव.	परिमाण	नदिहजिल्हा	महाराष्ट्र
			१९९०-९१	१९९०-९१
१	२	३	४	५
१) प्राथमिक रचना				
अ) भौगोलिक स्थान				
१)	उत्तर अक्षांश	अंश	१८.१५ ते १९.५५	१६.४ ते २२.१
२)	पुर्व रेखांश	अंश	७७.७ ते ७८.१५	७२.६ ते ८०.९
ब) हवामान (१९९०)			(१९८९)	
१)	किमान तापमान	सेल्सीयस	१२.७	०.७
२)	कमाल तापमान	सेल्सीयस	४१.०	४८.६
३)	पर्जन्य (सरासरी)	मिली मीटर	१३८१	उ.ना.
क) प्रशासकिय विभाग (१९९१)				
१)	तालुके	संख्या	८	३०३
२)	पंचायत समित्या	"	८	२९८
३)	टंचाईग्रस्त तालुके	"	७	३८
४)	एकात्मिक ग्रामीण विकास प्रकल्प गट	"	८	२९८
५)	शाहरे	"	१३	२०७
६)	गावे (स्कूण)	"	१,४८१	४१,८३३
१)७)	निर्जन	"	५६	२,४५९
२)	वस्ती असलेली	"	१,४२५	३९,३५४
७) क्षेत्राफळ	चौ. कि.मी.		१०५२८	३०७५१३
(दोन) प्रशासकिय संस्था ३१.३.९१				
१)	पंचायत समित्या	संख्या	८	२९
२)	महानगर पालिका	"	१	११
३)	नगर परिषदा	"	१३	२२८
४)	कटक मंडळ	"	१	७
५)	ग्रामपंचायती	"	१२९७	२७,८८२
६)	पोलीस स्थानके	"	३२	८९
७)	पोलीस आउट पोस्ट	"	२१	१५२६
(तीन) लोक संख्या (१९९१)				
१)	ग्रामीण लोक संख्या	आकडे हजारत	१८२१	४८,२५२
२)	नगर लोक संख्या	"	५,०५	३०,४९६
३)	स्कूण लोक संख्या	"	२३,२६	१९,१४८
(१९८१)				
४)	अनुसूचित जातीची लोक संख्या	"	१,९८	४,९८७
५)	अनुसूचित जातीच्या लोक संख्येची टक्केवारी		११.३०	११.१४

(३) दृष्टिकोणात जि.हा. नदिड (चालू)

१	२	३	४	५
६) अनुसूचित जमातीची लोक संख्या	आकडे हजारात	१,७८	५,७७२	
७) अनुसूचित जमातीच्या लोकसंख्येची टक्केवारी	टक्केवारी	१०.१९	२.१९	
(१९९९)				
८) पुरुषा	आकडे हजारात	११,९५	४०,६८६	
९) स्त्रिया	"	११,३२	३८,०६२	
१०) स्त्रिया पुरुषा प्रमाणा	१००० पुरुषांमध्ये	९४७	९३५	
	स्त्रियांचे प्रमाण			
११) घानता	दर चौ. कि.मी.	२२०	२५६	
क्षेत्रातील लोक संख्या				
१२) साक्षरतेचे प्रमाण (१९८१)				
१) एकूण	टक्केवारी	२९.७८	४७.१८	
२) पुरुषा	"	४३.३२	५८.७९	
३) स्त्रिया	"	१५.६७	३४.७९	
४) राज्यामध्ये जिल्ह्यांचा क्रमांक	संख्या	१७	-	
(चार) कृषि (अर्हताई)		१९८८-८९	१९८९-९०	
१) भौगोलीक क्षेत्र	हजार हेक्टर	१०,३६	३०,७५८	
२) जंगलव्याप्त क्षेत्र व त्यांची भौगोलीक क्षेत्राशी टक्केवारी	"	९८	५,४०४	
		(९.४५)	(१७.५६)	
३) शोतीला उपलब्ध नसलेली जमीन				
अ) बिगर शोती वापरा छालील जमीन	हजार हेक्टर	३५	१,०८९	
ब) पडीत आणि लागवडी लायक नसलेली जमीन	"	२१	१,७३१	
क) एकूण (अ + ब)	"	५६	२,८२०	
४) पडीत जमीन व्यतिरिक्त लागवड न केलेली इतर जमीन				
१) कायम गुरे चरणे आणि इतर	हजार हेक्टर	४२	१,५२९	
२) झाडे झुडपे छालील जमीन	"	५	१८०	
३) लागवडी योग्य परंतु पडजमीन	"	३२	१,०२८	
५) पडीत जमीन				
१) चातू पड	हजार हेक्टर	६६	८८३	
२) इतर पड	"	७७	१,००१	

पुढे चालू - -

१	२	३	४	५
६) पीका खालील क्षेत्रा-			१९८८-८९	१९८९-९०
१) पिकाखालील निव्वळ क्षेत्र	हजार हेक्टर	६४०		१७,९२३
२) दुसोटा क्षेत्र	"	१६७		३,३२९
३) एकूण पिकाखालील क्षेत्र	"	८०७		२०,२५२
७) ओलीत क्षेत्र			१९८८-८९	१९९०-९१
१) निव्वळ ओलीत क्षेत्र	हजार हेक्टर	३०		२,४६५
२) एकूण ओलीत क्षेत्र	"	४७		३,१९१
८) महत्वाच्या पिकाखालील क्षेत्रा (अन्न धान्ये)	"	३७०		१४,३९९
९) वडित धारणा जमीन (अंतिम)			१९८५-८६	१९८५-८६
१) २ हेक्टर पेक्षा कमी	संख्या "००"	१५८२		४५,४२५
२) २ ते १० हेक्टर	"	१५८७		३२,९८२
३) १० हेक्टरा पेक्षा जास्त	"	५५		२,४२२
१०) जमीन महसूल वसूल (१९९०-९१)	लाखा रुपये	१२		६,१६४
११) जिल्हा परिषदेचा उपकर	हजार रुपये	१,१३,०४		१,५२,५००
१२) पंचायत समित्यांचा उपकर	"	३९,९०		६२,९५७
(पाच) पशुसंरक्षण			१९८७	१९८७
१) एकूण पशुधान	संख्या हजारात	१३,९१		३७,२५५
२) गायी व बैल	"	७,०६		१६,९०५
३) म्हशी व रेडे	"	१,९५		४,७५६
४) मेंढ्या	"	५३		२,५३३
५) शोळ्या	"	३५२		९,९९१
६) कॉबड्या व बंदके	"	३,३४		३४,८७०
(सहा) सहकार (१९९०-९१)				
१) सहकारी संस्था	संख्या	३,३२९		१,०४,६२०
२) प्राथमिक कृषि सहकारी पंत संस्था	"	९४९		१९,५६५
३) प्राथमिक कृषि सहकारी पंत संस्थांची संख्या हजारात संस्थासद संख्या		३२७		८,११६
४) दुग्ध शाळा संस्था	संख्या	६१८		१४,६५५
५) प्राथमिक कृषि पंत संस्थानी दिलेली काय र कोटीत		२२		७७५
(सात) जल सिंचन (३०.६.९० रोजि)				
(१) पूर्ण झालेले पाटबंधारे प्रकल्प व त्या खालील लाभ क्षेत्र				
१) मोठे प्रकल्प लाभ क्षेत्र	संख्या हजार हेक्टर	३ १५५		२१ उ.ना.
२) मध्यम प्रकल्प लाभ क्षेत्र	संख्या हजार हेक्टर	१९ १४		१७९ उ.ना.

पुढे पालू

१	२	३	४	५
३)	लघू प्रकल्प (पृष्ठ भाग) लाभा क्षेत्र	संख्या	१७७	१,५४५
		हजार हेक्टर	३०	उ.ना.
४)	सिंचन विहीरी ढाली भिजणारे क्षेत्र	"	१३	१,२९५
(आठ) उद्योग (१९९० अखेर)				
१)	नोंदणीकृत कारखाने	संख्या	१६४	२७,४६५
२)	नोंदणीकृत पालू कारखाने	"	१३३	२३,४१०
३)	साखार कारखान्याची संख्या	"	३	१४०
४)	साखार कारखान्यातील साखारेचे उत्पादन	"०००" मेट्रीक टन	९०	४,१२४
५)	सर्व सूत गिरण्यांची संख्या	संख्या	३	१२२
(नऊ) वीज				
१)	विज पुरवठा केलेली गाहरे व छोडी	संख्या	१४९२	३९,६६१
२)	विधुतीकरण झालेल्या गांवांची संख्या	"	१४८१	३९,४१३
३)	वीज पुरवठा केलेले पंप संच (१९९०-९१)	संख्या	४६	१,६१५
४)	गोबर गॅस संयंत्रे ३१.३.९१	संख्या	६०६	३४,८३६
(दहा) सार्वजनिक आरोग्य (१९९०)				
१)	रक्षणालये	संख्या	१३	७६८
२)	दवाखाने	"	६०	१,८९६
३)	प्राथमिक आरोग्य केंद्रे	"	५८	१,६७२
४)	प्राथमिक आरोग्य पथके	"	६	८१
५)	एकात्मिक बालविकास योजना गट	"	५	१३१
६)	अंगण वाडीत अस्थाित राहणारी मुले	संख्या	उ.ना.	३,३६,७११
(अकरा) शिक्षण (१९९०-९१)				
१)	एकूण प्राथमिक शाळा	संख्या	२,०३४	५७,६१२
२)	एक शिक्षाकी शाळा	"	२२७	१३,१८७
३)	प्राथमिक शाळेतील विद्यार्थी	संख्या हजारत	३५४	१०,६२७
४)	प्राथमिक शाळेतील शिक्षक	संख्या हजारत	८	२६७
५)	प्रत्येक शिक्षकामागे प्राथमिक शाळेतील विद्यार्थी	संख्या	४५	३९
(बारा) दुय्यम शिक्षण				
१)	दुय्यम शाळा	संख्या	२८९	१०,०२६
२)	शाळेतील एकूण विद्यार्थी	संख्या हजारत	१४०	५,१६३
३)	शाळेतील शिक्षक	"	४	१७७
४)	प्रत्येक शिक्षकामागे दुय्यम शाळेतील विद्यार्थी	संख्या	३३	३२

१	२	३	४	५
(तेरा) उच्च शिक्षण (१९९०-९१)				
१) संस्था	संख्या	२५	२,१३२	
२) स्कूला विद्यार्थी	संख्या हजारत	१८	१,०७९	
(चौदा) अ) प्रौढ शिक्षण (१९९०-९१)				
१) प्रौढ शिक्षण केंद्र	संख्या	२६०	२८,३४९	
२) प्रौढांची उपस्थिती	संख्या हजारत	२१	८४३	
ब) तांत्रिक शिक्षण				
१) औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था /				
१) शासकीय व शासन सहाय्यित	संख्या	५	११२	
२) इतर (छात्रांसाठी)	"	२	९९	
(२) शासकीय व शासन सहाय्यित औद्योगिक	"	उ.ना.	४२,८४४	
प्रशिक्षण संस्थांमध्ये मंजूर झालेल्या जागा				
(३) तांत्रिक व व्यावसायिक शिक्षण संस्था				
१) शासकीय व शासन सहाय्यित	संख्या	उ.ना.	१६६	
२) इतर (छात्रांसाठी)	"	उ.ना.	५९७	
(४) शासकीय, तांत्रिक व्यावसायिक शिक्षण	संख्या	उ.ना.	१५५	
संस्थांची प्रवेश क्षमता	हजारत			
(५) अभियांत्रिकी संख्या (३१.३.९१)	संख्या	उ.ना.	उ.ना.	
(पंधरा) परिवहन आणि वळणवळण (३१.३.९१)				अस्तित्वात
१) स्कूला रेल्वे मार्ग (लांबी कि.मी.) कि.मी.		२०८	५४३४	
२) रस्त्यांची जोडलेली गावे	संख्या	११४५	उ.ना.	
३) स्कूला रस्त्यांची लांबी (पृष्ठांकित)	कि.मी.	७०९२	१६२९६५	
४) राष्ट्रीय महामार्गाची लांबी	कि.मी.	-	२,९५२	
५) राज्य महामार्गाची लांबी	"	१२७१	३०९७५	
६) महत्वाच्या जिल्हा रस्त्यांची लांबी	"	१६२५	२०९३६	
७) इतर जिल्हा रस्त्यांची लांबी	"	१९३	२,५७३	
८) ग्रामीण रस्त्यांची लांबी	"	३४०३	६९५२२	
(सोळा) पिण्याच्या पाण्याचा पुरवठा				
कठीण गावांची संख्या (१.४.९०)	संख्या	१०५	३१५६	
१) छोड्यांनी केलेला पुरवठा (१९९०-९१)				
अ) नळाचा पाणी पुरवठा	संख्या	८९	१२१९	
ब) कुप नालका	"	-	-	
क) विहीरी	"	७७	६२३	
२) टँकर्स किंवा बलगाडीने प्राणी पुरवठा	"	४६	५६२०	
कमी लागू गावे				
३) योजनेत समाविष्ट करावयाची गावे	"	उ.ना.	निरंक	
		पुढे चालू	-	

१	२	३	४	५
(सतफरा) धातु धार बांधणी (१९९०-९१)				
१) मूढिहीन कामगारांसाठी बांधलेल्या झोपड्या	संख्या	४००	११००	
(अठरा) सकारात्मक गाभीणा विकास कार्यक्रम				
१) दारिद्र्य रेषे खालील कुटुंबे (१९८२-८३)	लाखात	०.७७	३४	
२) १९९०-९१ मधील लाभगार्थी	संख्या	४४५४	उंना	
(एकोनिस) रोजगार हमी योजना (१९९०-९१)				
अ) रोजगार हमी योजना	कोटीमनुष्य दिवस	०.३४	८.९४	
ब) जवाहर रोजगार-कार्यक्रम	"	०.३०	८.५०	
(वीस) आदिवासी कल्याणकारी योजना ३१-३-९१				
१) आदिवासी कीरता आश्रम शाळा	संख्या	१४	६०२	
(एकेविस) मागास वर्गीयांसाठी कल्याणकारी योजना ९०-९१				
१) मागास वर्गीयांसाठी वस्ती गृहे	संख्या	१४०	२,२५७	
२) वस्ती गृहांत राहणारे विधाधी	"	७५६५	१००२५०	
(बावीस) जिल्हा नियोजन (१९९०-९१)				
१) वार्षिक योजनेतील मंजूर तरतुद	रु.कोटीत	२५	२,५२१	
२) अनुशोषा भास काढण्यासाठी तरतुद	"	२	निरंक	
(तेवीस) नागरी पुरवठा				
१) रास्त भावाची दुकाने ९०-९१	संख्या	१६९४	३५,६३५	
२) पुरवलेला रूपा साठा	"०००" मे.टने	३१	उंना	
३) शासकिय गुदामे	संख्या	६	९२०	
४) साठविण्याची क्षमता	"०००" मे.टने	उंना	१६६	

टिप :- उंना = उपलब्ध नाही

जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन

जिल्हा :- नांदेड

१) नांदेड जिल्हा हा सुस्मातीपासूनवा पारंपारीक शेतहारासोबत महत्वाचा मानला गेला आहे. गोदावरी ही पवित्रा नदी या शहरा पासून वाहत जात असल्याने तसेच शिवाय धामचे देशातील खासला पंचायते शिवटचे धर्मगुरु श्री. गुरुगोविंदसिंहजी याचे स्मरणार्थ बांधण्यात आलेला गुरुद्वारा हा नांदेड येथे असल्याने ह्या जिल्ह्याने देशाच्या नकाशात महत्वाचे स्थान धारणा केले आहे. शिवाय गोदावरीच्या अनेक घाटावर एक एक असे सात गुरुद्वारा मंदिरे बांधिलेली आहेत.

२) नांदेड जिल्हा दक्षिण भारताच्या पठाराच्या भागात वसलेला असल्यामुळे महाराष्ट्रातील समान सपाट जिल्ह्यापैकी हा एक जिल्हा आहे. त्यामुळे या जिल्ह्यात विशेषा स्थळ वर्णनाचे वेगळे नैसर्गिक गटीबंध नाहीत. जिल्ह्याच्या दक्षिणेकडील भाग हलकी व माळरान जमिन असलेल्यामुळे थोडा फार वेगळा आहे. किनवट तालुक्यात उत्तर-पूर्व भाग डोंगराळ बंजर व शेतीसाठी अयोग्य जमिनीचा असल्यामुळे थोडा वेगळा आहे. जिल्ह्याचा उर्वरित मध्य भाग सपाट सुपिक व काळीची जमिन असलेला आहे. जिल्ह्यात "भाग अथावा" धानावरी "रेंज" यानावाने ओळखल्या जाणा-या प्रमुखा पर्वतराशी आहेत व त्या जिल्ह्याच्या उत्तर पश्चिम ते दक्षिण-पूर्व भागातून गेल्या आहेत. या शिवाय भोकर व हदगांव तालुक्यात "वाखोड" पर्वत रांगा व कंधार व मुळोड तालुक्यात "बालाघाट" नांविने ओळखल्या जाणा-या लहान पर्वत रांगा आहेत. जिल्ह्याच्या एकूण भौगोलिक क्षेत्राच्या सुमारे ९.४५ टक्के क्षेत्र पनक्षेत्र आहे. या पन क्षेत्राचा बराच मोठा भाग (सुमारे ५९ टक्के) एकट्या किनवट तालुक्यात आहे.

३) नांदेड जिल्हा महाराष्ट्रातील एकूण सात जिल्ह्यांपैकी एक असून महाराष्ट्राच्या दक्षिण-पूर्व सिमला दक्षिणेला उत्तर पसरलेला आहे व १२-१५ ते १९-५५ उत्तर अक्षांश व ७७-७ ते ७८-१५ पूर्व रेखांश मध्ये स्थित आहे. नांदेड शहर गोदावरी नदीच्या डाव्या काठावर वसलेले आहे. नांदेड जिल्ह्याच्या उत्तरेस महाराष्ट्राचा यवतमाळ जिल्हा उत्तर पश्चिमेस पुरभाणी जिल्हा व नैरुत्येस लातूर जिल्हा आहे. जिल्ह्याच्या पूर्वेला व दक्षिणे-पूर्व दिशेला अधिप्रदेशातील आदिलाबाद व निशा-माबाद जिल्हे आहेत. जिल्ह्याच्या दक्षिणेला कर्नाटक राज्यातील बिदर जिल्ह्याच्या सैतपुर तालुका आहे. गोदावरी नदी जिल्ह्यातून पश्चिमेकडून पूर्वेकडे वाहते.

४) जिल्ह्याचे एकूण क्षेत्रफळ १०,५०२ चौ. कि.मी. असून ते महाराष्ट्र राज्याच्या ३.४१ एवढे आहे. या क्षेत्रफळापैकी २११.१ (२.०१) टक्के चौ. कि. क्षेत्र नागरी भागात असून १०,२९०.९ (९७.९९) टक्के क्षेत्र ग्रामीण भागात येते. प्रशासकीय सांख्यिकेच्या दृष्टीने जिल्ह्याचे दोन महसुली उप विभाग होते व दिनांक २६-१-१९९१ पासून एक उप विभागाची निर्माती करण्यात आली एक उप विभाग नांदेड येथे असून या अंतर्गत (१) नांदेड (२) भोकर (३) कंधार तालुके आहेत. दुसरा उप विभाग देगलूर येथे असून त्याखाली (१) देगलूर (२) बिलोली (३) मुळोड हे तालुके आहेत. तसेच तिसरा उप-विभाग किनवट येथे मीवन निर्माण केला असून त्याखाली (१) किनवट व (२) हदगांव हे तालुके आहेत. प्रत्येक उप-विभागाची कारिता स्वतंत्र असे एक उप-जिल्हाधिकारी कार्यालय आहे. तालुक्यातील ग्रामीण क्षेत्रा संबंधीत पंचायत समिती अंतर्गत असून अशा ८ पंचायत समित्या नांदेड येथील जिल्हा परिषदेच्या प्रशासकीय नियंत्रणाखाली आहेत.

५) जिल्ह्यात एकूण १५८१ गाव असून यापैकी १५०१ गाव ग्रामपंचायती येथे आहेत. १००१ गाव स्वतंत्र गावपंचायती आहेत. जिल्ह्यात १३ कृषि उत्पन्न बाजार समिती आहेत. जिल्ह्यात एकूण १३ तालुक्यात देण, कंधार, ताळुक्याची देण व बिबली तालुक्यात तीन अशा हद्दगाव किंवा देणगाव आहेत. जिल्ह्यात एकूण १३ कृषि उत्पन्न बाजार समिती आहेत. जिल्ह्यात एकूण १३ तालुक्यात देण, कंधार, ताळुक्याची देण व बिबली तालुक्यात तीन अशा हद्दगाव किंवा देणगाव आहेत.

६) जिल्ह्यात एकूण १३ तालुक्यात देण, कंधार, ताळुक्याची देण व बिबली तालुक्यात तीन अशा हद्दगाव किंवा देणगाव आहेत. जिल्ह्यात एकूण १३ कृषि उत्पन्न बाजार समिती आहेत. जिल्ह्यात एकूण १३ तालुक्यात देण, कंधार, ताळुक्याची देण व बिबली तालुक्यात तीन अशा हद्दगाव किंवा देणगाव आहेत.

भूविज्ञान

७) जिल्ह्याच्या भूगर्भात महत्वाचे व उल्लेखनीय असे ठाणीज पदार्थ आढळत नाहीत. किंवा जिल्ह्याच्या काही भागात फक्त प्रतीच्या चुन्हाडीचे साठे आढळतात. ही चुन्हाडी एक साखळ्या प्रतीची नसते व वाळू व मृत्तीत असते. बांधकामासाठी लागणारी वाळू, वाळूचे मोठे गोटे व विटासाठी लागणारी विविध प्रकारची माती जिल्ह्यात आढळते.

नदी नाले

८) जिल्ह्यातून वाहणारी महत्वाच्या नद्या, गोदावरी, मांजरा, मन्याड, सरस्वती, पेंगंगा, आसना, सिता व लेंडी या आहेत. गोदावरी नदी ही जिल्ह्यातील प्रमुखा नदी असून ती जिल्ह्यात पश्चिमेकडून प्रवेश करते व जिल्ह्याच्या मध्यभागातून पूर्वेकडे वाहते व आंध्रप्रदेशातील निझामाबाद जिल्ह्यात प्रवेश करते. गोदावरी नदीची सर्वांत मोठी उपनदी असलेली मांजरा नदी दक्षिणेकडून उत्तरेकडे वाहते व जिल्ह्याची व आंध्रप्रदेशाची हद्द पार करते. मन्याड नदी कंधार तालुक्यातून पश्चिमेकडून पूर्वेकडे वाहते व एकेकडे मुळोड व देगलूर तालुक्याची नैसर्गिक हद्द कायम करते. तर दुसरीकडे बिबली तालुक्याची हद्द बजते. सरस्वती नदी वाळोड पर्वत राश्यातून उत्तरेकडून दक्षिणेकडे जिल्ह्याच्या पूर्वेकडील भागातून वाहते व माळकवळा गावाजवळ गोदावरी नदीत मिळते. पूर्वेकडे वाहणारी आसना नदी नदिड व पासून २ किलो मिटर अंतरावर गोदावरी नदीच्या डाव्या किनाऱ्यावर गोदावरी नदीला मिळते. लेंडी नदी देगलूर तालुक्यात पश्चिमेकडून पूर्वेकडे वाहते व ती अशातः दक्षिणेकडील सिमे बरोबर वाहते व नंतर माती उत्तरेकडे मार्ग बदलून देगलूर तालुक्यातून वाहते. मांजरा नदीला मिळते. पेंगंगानदी जिल्ह्याची उत्तरेकडील हद्द कायम करते व पूर्वेकडून वाहते जाऊन यवतमाळ जिल्ह्यातील वधा नदीला मिळते. कमी महत्वाची सिता उत्तरेकडून निघून गोदावरी नदीला मिळते. जिल्ह्यातील बारमाही वाहनां-या नद्या गोदावरी, मांजरा, मन्याड व पेंगंगा या आहेत. या जिल्ह्यात उल्लेखनीय असे तळे नाहीत.

हवामान व पर्जन्य

९. हवामानाचे दृष्टीने धर्माचे तीन भाग पडतात. जून ते सप्टेंबर या महिन्यात हवा साधारण उष्ण असते तरी पावसाळी वातावरणातून थोडा गारमा असतो. ऑक्टोबर ते मार्च या महिन्यात हवा कोरडी व थंड असते. ऑक्टोबर महिन्यात मात्र हिवासातून तापमान सांख्यिक पासून सकाळ पर्यंत हवा थोडी थंड असते.

हवामान व पर्जन्य (चालू)

नोंदेंद्वारे ते जानेवारी या महिन्यात अधून मधून कांढ दिवस धांडीची लाट येते आणि तुळस पाऊस पडतो. मार्च ते मे या महिन्याचे हवामान उष्ण व जोरडे असते. एप्रिल या महिन्याच्या सुरुवातीस पंधारवाड्यापासून तापमानात वाढ होते परंतु बाराही महिन्यात रात्री त्या मानाने सुसह्य असतात. स्कंदरीत जिल्ह्याचे हवामान सुसह्य व उत्साव - धीक असते.

१०) नोंदेंद्वारे येथील केंद्रात तापमान ७ पर्जन्य सापेक्ष यंत्रा बसविले असून १९९० वर्षात तेथे किमान १२.७ सेलिअस तापमानाची व कमाल ४९.० सेलिअस तापमानाची नोंद करण्यात आली.

११) जिल्ह्यात लोकांचा शेती हा प्रमुखा धांदा असून बहुतांश शेती ही पावसावर अवलंबून आहे. जिल्ह्यात स्कंदरीत पावसाचे प्रमाण कमी असून ते अनिश्चित असल्याने जिल्ह्यात अधून मधून दूष्काळी परिस्थिती निर्माण होते. जिल्ह्यातील पावसाचे सरासरी प्रमाण १०२२ मी.मी. आहे. १९९० या वर्षात जिल्ह्यातील जवळपास सर्व तालुक्यात जिल्ह्याच्या सामान्य पर्जन्या पेक्षा जास्त पावसाची नोंद झाली. जिल्ह्यात सर्वात जास्त म्हणजे २१७८ मि.मी. पावसाची नोंद बिलोली तालुक्यात तर सर्वात कमी म्हणजे ८७८ मी.मी. देगलूर तालुक्यात झाली.

जमीनीचा प्रकार

१२) जिल्ह्यातील जमीन सर्व साधारणपणे काळी, सुपीक व करादार अशा स्वभावी आहे. जिल्ह्याच्या सर्व तालुक्यात काळीची जमीन आहे. या जमीनीत कॅल्शियम, मॅग्नेशियम व कार्बोनिट्सचे प्रमाण अधिक आहे. परंतु नायट्रोजन, फॉस्फोरस व ह्यूमसचे प्रमाण फार कमी आहे. या जमीनीत ओलावा व आर्द्रता टिकवून ठेवण्याची फार मोठी क्षमता असल्यामुळे जिल्ह्यातील कमी पावसाच्या भागात अशी जमीन उपयुक्त ठरते. उत्तम प्रतीची काळीची जमीन जोदावरी नदी व तिच्या उप नद्यांच्या काठा-काठाने अरुंद पट्ट्यात आढळते. चांगल्या प्रतीची काळीची जमीन मांजरा व मन्थाड नदीच्या काठाकाठाने बिलोली तालुक्यात आढळते. तर बिलोली तालुक्यात इतरत्र ती हलक्या प्रतीची व मोकळ्या दगडाने झाकलेली अशा प्रकारची आहे. नोंदेंद्वारे तालुक्यातील जमीन मुख्यतः भारी काळीची व गाळ साचलेली आहे. टेकड्यांच्या पायथ्याशी लागून असलेल्या भागात मात्र काळीची जमीन दुर्मिळ असून येथील जमीन पठारच हलक्या प्रतीची आढळते. देगलूर तालुका जिल्ह्यातील सर्वात लहान तालुका असता तरी उत्तम प्रतीची काळीची जमीन त्या तालुक्याला लाभलेली आहे. तालुक्याच्या पश्चिमेकडील धाड्याशा भागात व्यतिरिक्त तालुक्यातील सर्व जमीन उच्च प्रतीची व रब्बी पीक-साठी योग्य अशी आहे. कंधारचा अर्धा तालुका काळीची व भारीची जमीन असलेला आहे. व त्या भागात रब्बीची पिके घेतली जातात उर्वरीत अर्ध्याभागात टेकड्या, लहान झुडपे व हलकी जमीन आहे. तेथे खारीप पिके घेतली जातात. हदगाव तालुक्यातील जवळपास तीन चतुर्थांश जमीन विशेषतः पेनगिच्या काठा जवळची जमीन सुपीक आहे. तालुक्याच्या दक्षिणेकडील टेकडी जवळच्या जमीनीत धोडा क्षारयुक्त पदार्थांनी सज्जता असल्याचे आढळते. बाकीच्या भोकर व किनवट या दोन तालुक्यात ही टेकड्या व माळरानाचा भाग तगळून इतर सर्व जमीन काळीची व भारीची आहे.

जमीनीची प्रकृती (याक)

(१) मागील काही वर्षांत पर्जन्यमान कमी झाल्याने भूगर्भातील पाण्याची खोली खाली जात आहे. जिल्ह्यात जमीनी खालील पाण्याचा धार वेगवेगळ्या ठिकाणी वेगवेगळ्या अंतरापर्यंत म्हाणजे जमीनी पासून सर्व साधारणपणे १८ फुट पासून २०० फुटपर्यंत जातो हे तो परंतु १९८९ साली पावसाची नोंद जिल्ह्याच्या सामान्य पर्जन्यमापनापेक्षा खरीब लागून झाल्याने पावसाची पातळी त्याहून खाली गेली नाही.

३. लोक संख्या

१३) जनगणना व वार्षिक अंदाज

जनगणना १९८१ प्रमाणे जिल्ह्याची स्फूर्ण लोक संख्या १४.४९ लक्षा इतकी आहे. १९८१ चे जनगणनेचे तुलनेत दहा वार्षिक वाढीचा दर हजाराला २५२ येतो. दहा वार्षिक वाढीचा दर लक्षात घेता १९८० व १९८८ वर्षांची जिल्ह्याची अंदाजीत लोक संख्या अनुक्रमे १९.५५ व १९.९१ लाखां पर्यंत. तालुकावार लोकांसंख्येचा विचार करता जिल्ह्याची लोकांसंख्येची तालुक्याच्या लोकांसंख्येची टक्केवारी नांदेड २२.१८ टक्के, हदगाव ११.९२ टक्के, किनवट ११.३७ टक्के, भोकर ७.६७ टक्के, बिलोली १५.२१ टक्के, कंधार १५.२४ टक्के, देगलूर ७.७३ टक्के व सुखोड ८.९८ टक्के आहेत येते.

घनता

१४) नांदेड जिल्ह्याचे क्षेत्रापेक्षा महाराष्ट्राच्या क्षेत्रापेक्षा ३.४१ टक्के आहे तर लोकांसंख्येची टक्केवारी ३.७९ येते. १९८१ चे जनगणनेत जिल्ह्यात दर चौ. की. मी. मागे १३७ लोकांसंख्या येते तर महाराष्ट्रात हेच प्रमाण २०४ आहे. ग्रामीण विभागात दर चौ. की. मी. मागे १३८ तर नागरी विभागात दर चौ. की. मी. मागे १५५३ लोकांसंख्या येते. नागरी विभागात सर्वात जास्त घनता नांदेड (७,४२५) ह्या शहरात आहे. तर सर्वात कमी असलेली नागरी घनताचा भाग (४२३) सुखोड आहे. तर ग्रामीण भागात सर्वात जास्त घनता (१८८) नांदेड तंडूतील मध्ये आहे. तर सर्वात कमी घनता असलेला (८८) किनवट तहसिल आहे.

१५) ग्रामीण व नागरी लोकांसंख्या

जनगणना १९८१ प्रमाणे जिल्ह्यातील स्फूर्ण लोकांसंख्ये पैकी १४.२१ लक्षा लोकांसंख्या म्हणजे ८१.२५ टक्के ग्रामीण भागात तर ३.२८ लक्षा लोकांसंख्या म्हणजे १८.७५ टक्के नागरी भागात आहे. स्फूर्ण नागरी लोकांसंख्येपैकी ५८.२३ टक्के नांदेड नगरपालिका हद्दीत येते. तर उर्वरित १.३५ लक्षा म्हणजे ४१.७६ टक्के लोक संख्या उर्वरित नागरी क्षेत्रात येते. नांदेड नंतर हदगाव, किनवट, भोकर, बिलोली, देगलूर, सुखोड आणि कंधार ह्या नागरी क्षेत्रात अनुक्रमे ०.११, ०.१६, ०.७, ०.३९, ०.२८, ०.१४ व ०.१२ लक्षा लोकांसंख्या येते.

१६) पुरुषा प्रमाण

महाराष्ट्रात दर हजार पुरुषा मागे ९३७ स्त्रीया हे प्रमाण १९८१ चे गणनेप्रमाणे आहे तर नांदेड जिल्ह्यात दर हजार पुरुषा मागे ९६० स्त्रीयासे आहे. नागरी व ग्रामीण भागात विचार करता नागरी भागातील हे प्रमाण ९१८ स्त्रीयासे आहे तर ग्रामीण भागात तसेच प्रमाण ९६२ स्त्रीयासे येते. ग्रामीण व नागरी भागातील दर हजार पुरुषा मागील स्त्रीयाचे प्रमाणात उल्लेखानिय फरक आहे.

१७ अनुसूचित जाती व अनुसूचित जमाती प्रमाणे जिल्ह्यात अनुसूचित जातीची एकूण लोकसंख्या १२ लक्षां २८ हजार इतकी आहे. एकूण लोकसंख्येपैकी अनुसूचित जातीच्या लोकसंख्येची टक्केवारी ११.३० टक्के येते. महाराष्ट्रात अनुसूचित जातीच्या लोकसंख्येची एकूण टक्केवारी १४ आहे.

महाराष्ट्राची तुलना करता जिल्ह्यातील अनुसूचित जातीचे प्रमाण जास्त आहे.

अनुसूचित जमातीची १९८१ चे जनगणने प्रमाणे जिल्ह्यात १ लक्षा ८८ हजार लोकसंख्या आहे. तिची टक्केवारी एकूण लोकसंख्येची १०.१९ येते. महाराष्ट्राची टक्केवारी ९.२९ आहे.

जिल्ह्यात सर्वांत जास्त म्हणजे किचट तहसिल मध्ये अनुसूचित जमातीची लोकसंख्या ५१ हजार इतकी आहे. त्याचे प्रमाण २८.६५ येते.

१८ कामकऱ्यांची संख्या - १९८१ चे जनगणनेत पुढील बदल करून तहसिली कामकऱ्यांच्या नव्याने निर्माणा केले आहे. पुराणे पोटी ज्यांना वर्षभर किंवा त्रिमासिक काम करणे शक्य होते त्यांना कामकरी ही संज्ञा वापरण्यात आली. अर्थात एवढेजणार करणारे शेतकरी कुटीर उद्योगात काम करणारे व्यापारी इत्यादींची गणना कामकऱ्यां- रात झाली.

ह्या उलट वर्षातील एक दिवस अथवा काही दिवस किंवा रोज कांही वेळेत पुराणे बदल्यात ज्यांचे काम केले त्यांना सिमांत कामकरी धरण्यात आले.

जनगणना १९८१ प्रमाणे जिल्ह्यात एकूण ७.१० लक्षा कामकरी आहेत. म्हणजेच एकूण लोकसंख्येची कामकऱ्यांची टक्केवारी ७०.६० टक्के येते. सिमांत कामकरी ह्या गणने प्रमाणे १.५३ लक्षा म्हणजे ८.७७ टक्के आहेत. महाराष्ट्रात कामकऱ्यांची व सिमांत कामकऱ्यांची टक्केवारी १९८१ चे गणने प्रमाणे अनुक्रमे ३८.७१ व ३.८५ आहे.

जनगणना १९८१ मध्ये कामकऱ्यांचे ९ वर्गांत वर्गिकरण न करता एकत्र शेतकरी, शेतमजूर, धारगुती उद्योग वस्तु निर्माणा प्रक्रिया सेवा व दुरुस्ती इत्यादी व इतर ज्यात पशु संवर्धन जंगलकाम, मोच्छमारी, शिंकार, फ्लेमिंगबागा, आणि तत्सम संबंधी

क्षेत्रातसेच खाणा व दगडकाम करणाऱ्यांचा समावेश आहे. त्या प्रमाणे बांधकाम, व्यापार, व वाणिज्य परिवहन, साठवण व वळणवळण, धारगुती उद्योग व इतर शेतकरी वस्तु निर्माणा, प्रक्रिया व दुरुस्ती व इतर धंद्यांचा समावेश आहे. असे चार वर्गात वर्गिकरण करण्यात आलेले आहे. जिल्ह्यात शेतकरी व शेतमजूरचे प्रमाण जास्त आहे.

नांदेड शहरात धोंड्या फार प्रमाणात मध्ये लघु व कुटीर उद्योग धंदे आहेत. जिल्ह्यातील एकूण मुख्य श्रांती कामकऱ्यांची टक्केवारी अशी शेतकरी ४४.८९ टक्के, शेतमजूर ३९.३३ धारगुती उद्योग वस्तु निर्माणा प्रक्रिया व दुरुस्ती १.९२ टक्के इतर १३.२६ टक्के

नागरी विभागातील कामकऱ्यांची ही टक्केवारी अनुक्रमे ७.१४ टक्के, १६.०७ टक्के, ३.२५ टक्के व ७३.५४ टक्के येते.

१९) वयोगटानुसार लोक संख्या

लोक संख्येची वयोगटानुसार १९८१ जनगणनेप्रमाणे ८ गटात विभागणी करण्यात आलेली असून त्यानुसार (१) ० ते १४ वयोगटांमध्ये ४२.७३ टक्के (२) १५ ते १९ वयोगटांमध्ये ७.८८ टक्के (३) २० ते २४ वयोगटांमध्ये ७.८१ टक्के (४) २५ ते २९ वयोगटांमध्ये १२.३९ टक्के (५) ३० ते ३९ वयोगटांमध्ये ६.५५ टक्के (६) ४० ते ४९ वयोगटांमध्ये ९.१६ टक्के (७) ५० ते ५९ वयोगटांमध्ये ६.०९ टक्के (८) ६० चे वर या वयोगटांमध्ये ६.७१ टक्के व राहिलेली ०.७२ टक्के लोकसंख्या अनिर्दिष्टात वयोगटात मोडते. वरील विवरणा वरून असे दिसून येईल की १५ ते ५९ या वयोगटातील ४९.८६ टक्के लोकसंख्या हे काम करण्या लायक असून ५०.१४ टक्के लोकसंख्या काम न करण्या योग्य आहेत.

साक्षरता प्रमाण

२०) जिल्ह्यात १९८१ च्या जनगणनेनुसार साक्षरतेची ३९.७८ टक्के असून तीच महा -
राष्ट्राची ४७.१८ टक्के आहे साक्षरतेचे प्रमाणात ग्रामीण व नगरी भागांत फारच
तफावत असून नगरी भागाची टक्केवारी ४८.९० टक्के असून ग्रामीण भागासाठी ती
२५.३७ टक्के अशी आहे. नगरी भागामध्ये साक्षरतेची सर्वांत जास्त टक्केवारी नांदेड
शहराची तर सर्वांत कमी कुडलवडी येथील असून अनुक्रमे ५३.८९ टक्के व २७.१५ टक्के
अशी आहे. ग्रामीण भागात सर्वांत जास्त टक्केवारी नांदेड या तालुक्याची असून
सर्वांत कमी देगलूर तालुक्यामध्ये असून ते अनुक्रमे २९.०९ टक्के व २२.५० टक्के अशी
आहे. ग्रामीण भागात पुरुषांची सर्वांत जास्त टक्केवारी हदगांव या तालुक्यात असून
सर्वांत कमी देगलूर तालुक्याची असून ती अनुक्रमे ४२.७३ टक्के व ३४.४४ टक्के अशी आहे.
तर स्त्रियांच्या बाबतीत ग्रामीण भागातील साक्षरतेची टक्केवारी सर्वांत जास्त हदगांव
तालुक्यात असून कमी सुखोड तालुक्यात आहे. ती अनुक्रमे १४.९६ टक्के व ९.७१ टक्के आहे.
धोडक्यात म्हणजे ग्रामीण भागातील साक्षरतेची टक्केवारी देगलूर तालुक्यात
सर्वांत कमी आहे.

निवासोपयोगी घारे व कुटूंबे

२१) जनगणना १९८१ प्रमाणे जिल्ह्यात निवासोपयोगी एकूण ३.०५ लक्षा घारे असून
हया घारामधून ३.०८ लक्षा कुटूंबे राहत-होते. १९७१ चे जनगणने प्रमाणे ८६.५६ टक्के
कुटूंबे मालकीचे घारात व १३.४४ टक्के कुटूंबे भाड्याचे घारात राहत होती.

२२) जिल्ह्यात १९८१ च्या जनगणनेनुसार साक्षरतेची ३९.७८ टक्के असून तीच महा -
राष्ट्राची ४७.१८ टक्के आहे साक्षरतेचे प्रमाणात ग्रामीण व नगरी भागांत फारच
तफावत असून नगरी भागाची टक्केवारी ४८.९० टक्के असून ग्रामीण भागासाठी ती
२५.३७ टक्के अशी आहे. नगरी भागामध्ये साक्षरतेची सर्वांत जास्त टक्केवारी नांदेड
शहराची तर सर्वांत कमी कुडलवडी येथील असून अनुक्रमे ५३.८९ टक्के व २७.१५ टक्के
अशी आहे. ग्रामीण भागात सर्वांत जास्त टक्केवारी नांदेड या तालुक्याची असून
सर्वांत कमी देगलूर तालुक्यामध्ये असून ते अनुक्रमे २९.०९ टक्के व २२.५० टक्के अशी
आहे. ग्रामीण भागात पुरुषांची सर्वांत जास्त टक्केवारी हदगांव या तालुक्यात असून
सर्वांत कमी देगलूर तालुक्याची असून ती अनुक्रमे ४२.७३ टक्के व ३४.४४ टक्के अशी आहे.
तर स्त्रियांच्या बाबतीत ग्रामीण भागातील साक्षरतेची टक्केवारी सर्वांत जास्त हदगांव
तालुक्यात असून कमी सुखोड तालुक्यात आहे. ती अनुक्रमे १४.९६ टक्के व ९.७१ टक्के आहे.
धोडक्यात म्हणजे ग्रामीण भागातील साक्षरतेची टक्केवारी देगलूर तालुक्यात
सर्वांत कमी आहे.

२३) नांदेड जिल्ह्यातील जंगलापासून १९९०-९१ या वर्षात सन उत्पादनाच्या विविध
प्रांशिन एकूण २ कोटी ३४ लाखा ४० हजार स्वयाचे उत्पादन मिळाले त्यापैकी मुख्य
उत्पादन म्हणजे जकाउ लाकडाच्या दिवणी पासून ८१ हजार स्वयाचे व गोंगा वन उत्पादने
बाँझ, गमत, विहीरी पाने आणि इतर पिक्की पासून २ कोटी २३ लाखा ५९ हजार
स्वयाचे उत्पादन मिळाले.

३. शोती

जमिनीचा प्रकार

३४) जमिनीच्या वापराबद्दलची व पिका ढालील असलेले प्रत्यक्ष क्षेत्राची आकडेवारी प्रकाशनाच्या संदीर्घीय वर्षा करिता लवकर उपलब्ध होत नसल्याने अस्थाई स्वसमाची १९८८-८९ या वर्षाची आकडेवारी वर्षेसाठी विचारात घेण्यात आली आहे.

जिल्ह्याच्या एकूण १०.३६ लक्षा हेक्टर क्षेत्रापैकी ०.९८ लक्षा हेक्टर हे वनीकृत असून त्याची एकूण क्षेत्रफळाशी टक्केवारी ९.४५ टक्के आहे. शोती योग्य नसलेले एकूण क्षेत्र ०.५६ लक्षा हेक्टर असून पडीत जमिनी व्यतिरिक्त लागवडी लायक परंतु पडीत जमीन ०.७८ लक्षा हेक्टर चालुपड व इतर पड १.१३ लक्षा हेक्टर आणि निव्वळ कसलेले क्षेत्र ६.६० लक्षा हेक्टर असे आहे. लागवडी लायक पडीत जमिनी पैकी जवळ जवळ ०.४२ लक्षा हेक्टर क्षेत्र हे कायम गुरे चरण क्षेत्र असून जिल्ह्यात असलेले या एकूण गोजातीय पशुधान यंत्रिणी त्याचे प्रमाण ०.४७ हेक्टर एवढे असून ते फारच कमी आहे. असे असते तरी या जनावरांचा चा-याचा प्रश्न इतर पडीत जमिनीमुळे थोड्या प्रमाणात सुटण्यास मदत मिळते. एकूण ६.६० लक्षा हेक्टर निव्वळ लागवडी ढालील प्रत्येक माणसी प्रमाणे ०.३८ हेक्टर असे पडते आणि सर्व साधारण पीक परिस्थिती प्रमाणे व अवलंबविण्यात येणा-या सुधारित शोती पध्दतीमुळे पुरेशी आहे असे वाटते. जिल्ह्यात पावसाचे प्रमाण जुरी ठिक असते तरी ब-याच वर्षा पाऊस केलेवर तसेच पुरेसा पाऊस नसल्यामुळे तसे ओजित क्षेत्राचे प्रमाण कमी असल्यामुळे दुबार पिकाढालील क्षेत्र कमी आहे. पाऊस केलेवर समप्रमाणात पडल्यास जिराईत जमिनीवर पण दुबार पिके घेतली जातात

वहीत धारणाकेली जमीन व वहीत ढालतेदार

३५) सन १९८५ चे कृषि गणनेनुसार जिल्ह्यात ३,१२,३२४ ढालतेदार असून त्यांनी धारणा केलेली जमीन ८,२४,२५८ हेक्टर एवढी आहे. या ढालतेदारा पैकी एक हेक्टरचे आत जमीन धारणा करणारे एकूण ६६२३३ ढालतेदार असून त्यांनी धारणाकेलेली जमीन फक्त ३९,८२६ हेक्टर आहे. त्याच प्रमाणे १ ते २ हेक्टर पर्यन्त जमीन धारणा करणारे एकूण ९१,९४९ ढालतेदार असून त्यांचे कडे १,३३,३७४ हेक्टर एवढी जमीन आहे. याचाच अर्थ असा की जिल्ह्यात एकूण १५८१८२ अत्यल्प व अल्प भूधारक असून त्यांनी १,७३,२८० हेक्टर जमीन धारणा केलेली आहे. अल्प व अत्यल्प भूधारकाचे एकूण ढालतेदाराशी प्रमाण ५०.६४ टक्के त्यांचे कडे असलेल्या जमिनीचे प्रमाण फक्त २१.०२ आहे.

तक्या प्रमाणे ?

वहित जमीन धारण दाखलिनारा तक्त्या व त्याप्रमाणे

अ. क्र.	जमीन धारण हेक्टर	सकूण खातेदार	सकूणधारण केलेली जमीन	सकूणधारण कराराचे प्रमाण	सकूण जमीनीचे प्रमाण
१	२	३	४	५	६
१.	०.० ते १.०	६६, २३३	३९, ९०६	३१.२१	४.८९
२.	१.० ते २.०	९१.९४९	१, ३३, ३७४	२२.४४	६६.१८
३.	३.० ते ५.०	१, १४३, २३	३, ४८, ७०१	३६.६०	४२.३०
४.	५.० ते १०.०	३४, ३४९	२, २९, ६१३	११.००	२७.८६
५.	१०.० ते २०.०	५, २२३	६६, ०१४	१, ६७	८.०१
६.	२०.० पेक्षा जास्त	२४७	६.६५०	०.०८	०.८१
एकूण		३, १२, ३२४	८, २४, २५८	१००.००	१००.००

वरील तक्त्यावरून असे दिसून येईल की ५ ते १० हेक्टर जमीन धारकाचे प्रमाण ११.०० टक्के असून त्यांनी धारण केलेल्या जमीनीचे सकूण जमीनीची प्रमाण जवळपास २८ टक्के आहे. तर १० ते २० हेक्टर धारकाचे प्रमाण १.६७ टक्के व त्यांनी धारण केलेल्या जमीनीचे प्रमाण ८.०१ टक्के आहे. जिल्ह्यात २० हेक्टर पेक्षा जास्त जमीन धारण करणारे २४७ खातेदार असून त्यांचे सकूण खातेदारांची व धारण केलेल्या जमीनीचे प्रमाण अनुक्रमे ०.०८ टक्के व ०.८१ टक्के आहेत.

(२६) या जिल्ह्यात खारीप आणि रब्बी ही दोन्ही पिके घेतली जात असून खारीप हंगामामध्ये संवरीत ज्वारी, बाजरी, तूर, मूग, उडीद आणि कापूस तसेच झुईमूग ही पिके प्रामुख्याने घेतली जातात तर रब्बी हंगामामध्ये ज्वारी, मूग, हरबरा, करडी ही पिके प्रामुख्याने घेतली जातात. बारमाही पिकामध्ये अस आणि व्ही ही पिके मुख्यतः जेठो आशिताची सोय आहे अशा क्षेत्रात उन्हाळी झुईमूग, मूग, सूर्य पतूत ही पिके घेतली जातात. भामोपाला आणि फळे ही पिके येथे पाण्याची सोय आहे अशा ठिकाणी र्व साधारणपणे वर्षभर घेतली जातात.

(२७) जिल्ह्यात १९८८-८९ या वर्षी लागवडी खाली असलेल्या क्षेत्राचे अभ्यासादरून असे दिसून येते की सकूण लागवडी खालील क्षेत्रापैकी ज्वारीचे ३२.०३ टक्के म्हणजे १.८५ टक्के, तांदळाचे ३.३६ टक्के आणि बाजरीचे ०.१९ टक्के क्षेत्र होते तर सकूण तृणधान्य खाली ३७.५२ टक्के क्षेत्र होते. सकूण वृक्षधान्याचे क्षेत्र १२.९० टक्के असून सकूण खाद्य पिकांचे क्षेत्र ३८.३० असून कापूस ३६.८८ टक्के होते.

पिके व पीक-वृद्धती (वाढ)

२८) व्यापारी पिकांमध्ये प्रामुख्याने कापूस आणि तूर अशा ही पिके घेतली जात असून गेल्या कांही वर्षांत साखार कारखान्याची संध्या वाढत आहे.

पिक उत्पादन व मुख्य पिकांचे उत्पन्नाचे प्रमाण

२९) जिल्ह्यातील जमीन सर्व साधारणपणे काळी, सुपीक व कसदार अशी स्वस्माची आहे. जिल्ह्याच्या सर्वताळक्यात काळीची जमीन आहे. पाऊस पुरेसा व मागील वर्षाचे तुलनेत व फेब्रुवरी आख्याने उत्पन्नाचे प्रमाण चांगले वाढल्याचे दिसून येते. सन १९९०-९१ या वर्षी तुणाधाराने उत्पादन २.५१३ लक्षा मे. टन स्वटे तर कडधान्याचे उत्पादन ०.३७ लक्षा टन स्वटे झाले. कमाशीचे उत्पादन १२०१०० गासहया तर जसाचे उत्पादन हेक्टेर क्षेत्राच्या स्वस्मात ९५३४०० टन स्वटे झाले आहे. उत्पन्नाचे मुख्य पिकाचे दर हेक्टरी प्रमाण पुढील प्रमाणे आहे. गहू ८६३ किलो, ज्वारी ११८२ किलो, बाजरी, ५७१ किलो तर २८१ किलो, उडीद, २५० किलो, मूग ३०२ किलो, मूईमूग (रब्बी) ७७९ किलो जस ७३९०७ किलो कापूस (लीट) ९० किलो असे असून ते महाराष्ट्राच्या सरासरी उत्पन्नाचे तुलनेत कमी आहे. गेल्या कांही दिवसांमध्ये संकरित बियाण्याचे आणि रासायनिक छाताचा वापर यामुळे उत्पन्नात वाढ झाली आहे असे दिसून येते.

सौर्य व रासायनिक छाताचा वापर आणि पिक संरक्षण

३०) जिल्ह्यात सन १९९०-९१ या वर्षी एकूण छात वाटप ७६८९८ मे. टन करण्यात आले आहे त्यापैकी (१) पुरीया ६४९९९ मे. टन (२) सुपर फॉस्फेट ७६५४ व (३) पोटॅस ४२४५ मे. टन व या सर्व छातांची किंमत १६६१.१२ लक्षा रुपये स्वटी होती. सन १९८९-९० मध्ये ७१७२१ मे. टनाचे वाटप करण्यात आले होते. त्या मानाने १९९०-९१ मधील वाढ अल्प प्रमाणात झाले आहे असे दिसून येते.

३१) पिक संरक्षणासाठी कृषि खात्याने मासिक योजना राबविण्यात येत असून प्रौढकरी स्वतःपणा या कामी सुदारणे घेऊन आपले या पिकाचे संरक्षण किटकनाशकांचे औषधांचे वापर करताना या किटकनाशकांचे फवारणी मध्ये कमाशी वरील फवारणीचे प्रमाणे जवळपास ८५ टक्के स्वटे असते अल्प व अल्प अशा प्रकारे कापूस व तूर या पिकांच्या उत्पादनासाठी पिके संरक्षण आणधीस १५० टक्के अनुदानावर देण्यात येते. सन १९९०-९१ मध्ये बाजरी व मूग या पिकांचे उत्पादन २२०१०० गासहया तर जसाचे उत्पादन हेक्टेर क्षेत्राच्या

३२) जिल्ह्यात सध्या १३ कृषि उत्पन्न बाजरी समित्या असून त्यांमध्ये (१) नोंडेडा (२) मुळोड (३) हदगांव (४) किंनव ट (५) भाकर (६) उमरी (७) धर्मबाद (८) २६१ कोडलवाडी (९) नायगाव (१०) देवूर (११) मुळोड (१२) जोडार (१३) कंधार येथे आहेत या कृषि उत्पन्न समित्या मासिक सन १९९०-९१ या वर्षी ८७१६५ टन मालाची उत्पादन करण्यात आली व त्याची एकूण किंमत ५१३६.८६ लक्षा रुपये स्वटी होती. यापैकी त्या आधारभूत किंमतीनुसार ज्वारी इ. कृषि उत्पन्नाची छारेदी करण्यात येत असून त्या मालाच्या किंमतीचा वरील उलाढाली मध्ये सम वेग केला आहे. कापूस छारेदीसाठी एकरीछाकर छारेदी तत्वावर कापसाची छारेदी कापूस महासंघका मार्फत राबविण्यात येत असून १९९०-९१ या वर्षी ११४६.१ किटल कापसाची छारेदी करण्यात आली. त्याची एकूण किंमत ३३६२.४३ लक्षा रुपये होती.

वहारी व प्रपन्न (माल)

३३) धान्यपत्री साठवण करण्यसाठी वहारी महामंडळाची नांदेड येथे १२ गोदामे असून त्यांची क्षमता २२ हजार मेट्रिक टन एवढी आहे. या शिवाय जिल्ह्यात आसक्तिय गोदामे, सहकार क्षेत्रातील गोदामे, मार्केट पेडरेशनची गोदामे सहकार क्षेत्रात महा-मंडळाची गोदामे व हाजगी अधि-मिळून एकूण १४ गोदामे ज्यांची साठवणुकीची एकूण क्षमता जवळपास ६० हजार टनांपर्यंत आहे. सर्वोत्तम जास्त स्थाने १०१ गोदामे सहकार क्षेत्रातील असून त्या खालीलप्रमाणे आसक्तिय तसे वहारी महा-मंडळाची १२ गोदामे आहेत. जिल्ह्यात एकूण ३३ स्वतंत्र निष्ठागत बाजारपेठा असून त्यांच्याकडे स्वतःची १३ गोदामे व मार्केट असून मार्केट समीत्याकडूनही मालाची साठवणुकी व सोतकऱ्याची हाजिबण्याची सोय, निषर्गाच्या पंपण्याची सोय इत्यादी सुविधा केली जाते.

भूसुधार कार्यक्रम

३४) जिल्ह्यात कुदसधारण विभागातर्फे सर्वोत्तम पाणलोट क्षेत्रा विकास योजनेअंतर्गत जमीनीच्या बाधाबंदिस्तीची नाला बंडींग, नाला सरळी करणे इ. कामे करण्यात येत असून मोठ्या व मध्यम पाटबंधारे क्षेत्रात विकास प्राथेधकरण विभाग तर्फे जमीन दुरे-स्तीची कामे केली जातात.

दारिद्र्य निर्मूलन कार्य क्रम

३५) ग्रामीणविकास खात्यात केलेल्या पाहणी नुसार जिल्ह्यात ७६,५६१ कुटुंबे दारिद्र्ये रेथेखाली असून त्यांचे साठी विविध योजना राबविल्या जातात. या मध्ये कृषि विभागाकडून जिल्हा परिषदा मार्फत अल्पभूधारकना वषाचे कालावधी मध्ये प्रत्येक तालुक्यातून ७० लाभधारकांसाठी जमीन सुधारणा, शेतीची अवजारे बेलगाडो, दुभाती जनावरे, विहीर छोडणे विधुत पंप बसविणे इ. साठी १६५० रुपये पर्यंत अनुदान दिले जाते. त्याच प्रमाणे विस कलमी कार्यक्रमांतर्गत जिल्हा ग्रामीण विकास यंत्रणेकडून अल्पभूधारक आणि भूमिहीन मजूर आणि दारिद्र्य रेथेखालील कुटुंबाना उद्योग व्यवसाय शेती सुधारणा निषर्गनाच्या सोयी उपलब्ध करण्यासाठी तसेच दुभाती जनावरे इ. खारेदी करण्यासाठी सहाय्य दिले जाते. या योजने अंतर्गत १९८९-९० या वर्षी ४४५४ कुटुंबाना असे अर्ध सहय्य व अनुदान देण्यात आले. या शिवाय अनुसूचित जाती जमातीसाठी २० कलमी कार्यक्रम विशेषा टाटक योजना बिजभांडवल योजना इत्यादी या कार्य क्रमाखाली १५७९ लाभार्थ्यांना कामे व अनुदानच्या स्वस्मात अर्ध सहय्य देण्यात आले. विशेषा टाटक योजनेवर १९९०-९१ मध्ये रुपये ३८४.०२ लाखा खर्च करण्यात आले.

सिंचन

३६) नांदेड जिल्ह्यात मोठ्या प्रकल्पा पेकी पूर्णा प्रकल्प २०००० हेक्टर क्षेत्रा उपपेनगंगा प्रकल्प ६९६० हेक्टर क्षेत्रा अलीताखाली येते. या शिवाय ९ मध्यम प्रकल्प असून ८ मध्यम प्रकल्प पांचे काम पूर्ण झाले आहे. १ मध्यम प्रकल्पाचे काम प्रगती पथावर आहे. या शिवाय २३७ लघुपाटबंधा-यांची कामे पूर्ण करण्यात आली असून १४३६६ विहीरी आणि ४३३० कुम नलिकाची सिंचनासाठी उपयोग केला जातो. परंतु सन १९८८-८९ वर्षी ४७१५५ हेक्टर एवढे क्षेत्रा सिंचनाखाली होते.

सिंचन (चालू)

सूचना लागवडी छालील क्षेत्राशी हे प्रमाण ६.४८ टक्के स्वटे पडते म्हणजे याच काळातील हे प्रमाण ८.४५ स्वटे होते. गेल्या काही वर्षातील दुष्काळ प्रसिद्धाती मुळे सिंचन प्रकल्पांद्वारे पुरेशी ओलित होऊ शकले नाही वरील १४७१५५ हे ओलित क्षेत्रापैकी या प्रकल्पासून फक्त १७ २१४ हे स्वटे ओलित झाले असून राहिलेले १३७३२ हेक्टर क्षेत्र विहीरी पासून ओलित करण्यात आले. सूचना ओलिता छालील क्षेत्रापैकी ४३.७१ टक्के क्षेत्र अन्नधान्य पिकाछालील असून उसाछाली १२.८९ टक्के कपाशी छाली १३.५७ टक्के, व राहिलेले क्षेत्र फळे, भाजीपाला व इतर पिकाछाली होते.

विशेष उपसा जलसिंचन

२७) लोअर गोदावरी (विष्णूपुरी) प्रकल्प ही एक मोठी उपसाजल सिंचन योजना असून ती नांदेड शहराचे वरच्या बाजूस अंदाजे ८ कि.मी. अंतरावर असून गावाजवळ ता. व जि. नांदेड येथे असून या प्रकल्पाछाली सूचना सिंचन क्षेत्र २८,३४० हेक्टर येते त्या पैकी नांदेड ६,०९० हेक्टर वरिष्ठ १८,१७० हेक्टर व बिलोली ४,०८० हेक्टर असे आहे. हा प्रकल्प जलसिंचनाच्या सर्व साधारणपणे उभारण्यात येत असलेल्या प्रकल्पासून वेगळ्या पध्दतीने घोण्यात आला आहे. जलाभायातील २३-२५ क्यूमेक्स पाणी अगोदर ५५ मिटर उंचीवर ८५० आश्व शक्तीचे इलेक्ट्रीक पंपानी उपसा करण्यात येऊन मग ते मोलादाच्या मोठ्या आकाराच्या ऊदरणा नलीका मधून वितरण कुंभापर्यंत पोहोचविण्यात येणार आहे.

४. पशुसंवर्धन

२८) सन १९८७ चे पशु गणने प्रमाणे जिल्ह्यात ३ वर्षा वरील सूचना २.५६ (लक्षा) गायी होत्या पैकी १.१० लक्षा गायी दुधा देण्या होत्या सुधारित म्हणजे संकरीत गायी १९८७ चे गणने प्रमाणे ६ हजार होत्या जिल्ह्यात दुग्ध व्यवसाय हा पुरक व्यवसाय म्हणून शेतकरी व शेत मजूराना निळावा म्हणून शासकीय विकास यंत्रणे मार्फत १९८१ पासून दुधाच्या गायीचे वाढवत आले. या मुळे सध्या दुधा उत्पादनात जिल्हा नुसताच स्वयंपूर्ण झालेला नाही तर नास्तीचे दुधा जिल्ह्या बाहेर जात आहे. याच गणने प्रमाणे तीन वर्षा वरील २.३७ लक्षा बैल होते. दर बैल जोडी मागे १९८१-८२ ला वहीती छाली सूचना क्षेत्राचे प्रमाण ६.५३ हेक्टर येते. याच गणने प्रमाणे सूचना म्हशी व रेड्याची संख्या १.९५ लक्षा होती. पैकी ३ वर्षा वरील रेडे ३ हजार व म्हशी १.१८ लक्षा होत्या पैकी दुधा देणाऱ्या ०.६९ लक्षा होत्या, जिल्ह्यात रेडे शोती कामाला अगर वाहतूक कामाला वापरायची पध्दत नसल्यामुळे रेड्याचे प्रमाण कमी आहे. या आधीच्या गणनेची तुलना करता जिल्ह्यात सूचना गायी व म्हशीचे संख्येत ४ ९.०५ टक्के वाढ दिसून येते.

याच गणने प्रमाणे जिल्ह्यात सूचना ३.५२ लक्षा शोळ्या व ०.५३ लक्षा मेंढ्या होत्या म्हणजे या व्यवसाय जिल्ह्यात मोठ्या प्रमाणात नाही मात्र कास्तकार शोळ्या दुधा करिता तसेच मांस मिळविण्याकरिता पाळतात. सर्व साधारणतः बोकड एक वर्षा चेर झाल्यानंतर विक्री केला जातो व तेथून पुढे तो कसापी कारखान्याकडे रवाना केला जातो. जिल्ह्यात मेंढ्या मध्यम प्रतीच्या असून त्याचे पासून

मिळणा-या लोकरीचे प्रमाण कमी आहे व लोकरीचा दर्जा फारसा गंता नसतो. गणने प्रमाणे जिल्ह्यात कोंबड्या व बंदके ३:३५ लक्षा होती कुकूट पालनाचा पुरक व्यवसाय जिल्ह्यात असून फारसा लोकप्रिय नाही. शेतकरी घारी अंडी मिळविण्याकरिता कोंबड्या पाळतात. सुधारित जातीच्या कोंबड्या पाळण्याचे प्रमाण जिल्ह्यात फारच कमी दिसते उन्हाळ्यात रोग आल्यास कोंबड्याचे मृत्यूचे प्रमाण पण जास्तच आहे. मागील गणनेशी तुलना करता कोंबड्या व बंदके यांच्या १५.०१ टक्यांची वाढ दिसून येते.

पशु उत्पादन

३९) वर उल्लेखाल्या प्रमाणे दुग्धा, व्यवसाय हा पुरक व्यवसाय असून जिल्ह्यात एकूण ६१७ दुग्धा सहकारी संस्था आहेत. नांदेड येथील शासकीय दुग्धा डेअरीत या संस्था मार्फत दुग्धा जमा होते. सन १९९०-९१ वर्षात एकूण ५ कोटी १५ लाखा ९० हजार किंमतीचे १ कोटी ३६ लाखा ३८ हजार लिटर दुग्धाची छारेडी सहकारी संस्था मार्फत करण्यात आली या छोरीज छारगुती वापरात शेतकरी दुग्धा ठेवतात तसेच बाहेरील जिल्ह्यातून दुग्धा संकलित केले जाते. भावाय शहरातून व छोडयातून छाजणी दुग्धा विकणारे ही दुग्धाची विक्री करित असतात. नांदेड पासून जवळच असलेल्या धानेगांव येथे शासकीय दुग्धा योजने अंतर्गत एक सेंट्रल डेअरी आहे. जिल्ह्यात ४ अधिकाृत कत्तल छाने असून १९९०-९१ वर्षात १७३८२ जनावरे आणि १०८२९ शोक्या मेंढयांची कत्तल केली गेली.

जिल्ह्यात कुकूटपालन व्यवसाय मोठ्या प्रमाणावर चालत नाही फक्त अर्धा-पूर येथे एक शासकीय कुकूट पालनकेंद्र आहे. नांदेड शहराला लागणा-या अंडयाचा पुरवठा हैद्राबाद, आंध्रप्रदेशातून होतो.

पशु उपचार सोयी

४०) जिल्ह्यात पशु उपचार सोयी जिल्हा परिषदातर्फे पुरविण्यात येतात. नांदेड येथे शासकीय पशु वैधीक्य शाला व वैधीकत्सकालय आहे. जिल्हा परिषदेचे एकूण ७१ पशु वैधीक्य प्रधनमोमचार केंद्र सन १९९०-९१ वर्षात होती व त्यांची एकूण ४.६१ लक्षा जनावरांवर औषधोपचार केले. या छोरीज जनावरांमध्ये साध्याचे रोगाचा प्रादुर्भाव झाल्यास लस टोचणीचा कार्यक्रम होण्यात येतो. बिलाचे छाच्याकरण पण केले जाते. या छोरीज राज्य शासनातर्फे ग्रामीण उपचार केंद्रेही चालविली जातात व हेरातून संकलित गायी निर्माण करण्यात करिता कृत्रिम गर्भाधारणाचे काम केले जाते. तसेच वैधीक्य सेवा पण उपलब्ध केली जाते सन १९९०-९१ वर्षात १२२ केंद्र कार्यरत होती व जिल्हा परिषदा व ही केंद्रे मिळून २१६१८ गायीना जनावरांना कृत्रिमरित्या गर्भाधारणा करण्यात आली व त्यांच्या पासून ४७६२ जनावरांची पैदास झाली एकूण रुग्णालये, दवाखाने व मदत केंद्रे एकूण विचारात घेतल्यास ९७४० जनावरामागे एक संस्था असे प्रमाण पडले व ते अजून केंद्रे स्थापल्यास रूग्णा कमी होऊ शकतील परंतु आधारभूत केंद्रे व इतर केंद्रे विचारात घेतल्यास हे प्रमाण पुरसे आहे.

विकास कार्यक्रम

४१) जिल्ह्यात विकास कार्यक्रमांतर्गत वैधीक्य सेवा उपलब्ध करून देण्या करिता पशुदवाखाने व उपचारकेंद्रे यांची सतत वाढ केली जात आहे. तसेच जास्त दुग्धा उपलब्ध होण्या करिता संकलित गायी पैदासीचा कार्यक्रम मोठ्या प्रमाणावर.

विकास कार्यक्रम (चालू)

घोषणा जात आहे. गोडवलेल्या विर्याचा पुरवठा पूर्ण येवून होतो. खोरीज गोडवलेल्या गावठी योजना, ग्रामीण विकास यंत्रणा यांचे मार्फत गायी व म्हशीचा पुरवठा होतो. त्याच प्रमाणे वै. रणा विकास कार्यक्रमही जिल्ह्यात राबविला जातो. दुधा संकलनाकरिता जिल्ह्यात दुग्धा संकलन मार्ग वाढविले जात आहेत. खोरीज शासकीय दुग्धा डेअरी योजना मार्फत नांदेड व नरसी येथे दुधा नासू नये म्हणून गिगत क्षेत्र पण आहेत. येथे येथे ग्रामीण विकास संस्थे मार्फत सुधारित पेट्या उत्पादनाचा पुरवठ्याचा कार्यक्रम पण घोष्यात येतो. धानगराचे लोकरास योग्य भाव मिळावे म्हणून लोकर खारेदी पण केली जाते. खारेदी केलेल्या लोकर वस्तू निर्मीती करिता पुरविली जाते.

५. मत्स्य व्यवसाय

४२) जिल्ह्यात वाढत्या व संवयीत गोड्या पाण्यात मत्स्य व्यवसाय केला जातो. मोठ्या व मध्यम प्रकल्पात ही मत्स्यसंवर्धन करून मत्स्य उत्पादन केले जाते. वाढत्या पाण्यात मत्स्यी पकडण्याचा व्यवसाय धोडे दिवसच चालतो. कारण बारा माहे पाणी वाहण्याचा नद्या जिल्ह्यात गोदावरी सोडल्यास इतर काही विशेष नाही. गोदावरी नदी पण कांढ ठिकाणी कोरडी पडू लागली आहे. मोठ्या नद्यांची जिल्ह्यातील लांबी जवळ जवळ ७०० कि.मी. रवडी आहे. शिवाय जिल्ह्यात संपूर्ण ४०३ जलाशय तलाव असून जलक्षेत्र ४९४७ हेक्टर आहे. घुटील काही वर्षांत ३००० हेक्टरच्यापर ओतारिक्त जलक्षेत्र निर्माण होण्याची अपेक्षा आहे. जिल्ह्यात ६२ मच्छीमार सहकारी संस्था असून त्याचे ३६५१ सभासद आहे. जिल्ह्यात कटला, रोहू, मरल, शिंगाळा व साय प्रिस या प्रसूता जातीचे मत्स्याचे संवर्धन करून विक्री केली जाते. वर्ष १९९०-९१ मध्ये १७६० मेटन मत्स्य पकडली गेली त्याची किंमत २६४ लक्षा रुपये होती.

विकास कार्य क्रम

४३) जिल्ह्यात कटला रोहू, मृगल, शिंगाळा व सायप्रिस या जातीचे मत्स्यबीज मत्स्य संवर्धन करिता वाटले जाते. या खोरीज मत्स्यी पकड्या करिता सुधारीत बोटे व नायलन जाळी यांचे वाटप होते. बारक व कळरखेडा मत्स्यबीज उत्पादन प्रकल्प हाती घेण्यात आले असून मत्स्य बीजाची उत्पत्ती पण जिल्ह्यात होणारे आहे.

६. विधुतीकरण व पुरवठा

शाहू व छाड्याचे विधुतीकरण

४४) जिल्ह्यामध्ये १९९०-९१ अखेर पर्यंत कोणात्याही प्रकारची विधुत प्रकल्प स्थापन झालेला नाही. मात्र महाराष्ट्र राज्य विधुत मंडळा मार्फत विज पुरविली जाते. मार्च १९८९ अखेर जिल्ह्यातील सर्व नागरी क्षेत्र व सर्व गावांचो विधुतीकरण झाले असून त्याची टक्केवारी १०० टक्के येते.

शाहू व छाड्याचे विधुतीकरण

४५) जिल्ह्यात शाही करिता विजेची मागणी वाढत्या प्रमाणावर आहे मार्च १९९१ अखेर ४५५०५ विधुत पंप बसविण्यात आलेले आहेत. पैकी जास्तीचे पंप विहीरीवर सर्व साधारण विस्तार कार्यक्रमातून उपलब्ध पै. शाहूसार विधुत पुरवठा पंपाना मागणीचे प्रमाण क्रमवागेने करण्यात येतो.

विंधुत वापर

४६) वर्षी १९९०-९१ मध्ये सकुण ८३१ ६७ हजार कीलो वॅट लस आण जिल्ह्यात वापरता आली. वापरानुसार टक्केवारी येणे प्रमाणे धारयुते वापर ५२.०५ टक्के होती ०.७३ टक्के, उधीग व सार्वजनिक ३३.६४ टक्के, व्यापार १२.१६ टक्के इतर १.४२ टक्के.

७. छाणी व कारखाने

छाणी

४७) जिल्ह्यात उल्लेखानिय असे कोणात्याही प्रकारचे छाणीज उत्पादन नाही परंतु किनवट तालुक्यातील कांदि भागात हलक्या प्रतीच्या चुनछाणीचे साठे आढळतात ही चुनछाडी एक सारख्या प्रतीची नसते व वाळू मिश्रीत असते वीट हाटवया करीता माती, बांधकामा करीता वाळू व छाडी करीता दगड मात्रा जिल्ह्यात आलखा आहेत. महसूल खात्या मार्फत दाखला देवून वीटा करता माती व बांधकामासाठी वाळू, दगड ई घेतली जातात.

कारखाने

४८) नांदेड जिल्ह्यात १९९० मध्ये सकुण १६४ नोंदणी कारखान्या मधून ३१ कारखाने बंद होती व सर्व कारखान्यांचे मिळून ९३५३ कामगार होते. महाराष्ट्रातील हयाच कामगारांशी जिल्ह्यातील कामगारांची टक्केवारी ०.८० टक्के येते. जिल्ह्यामध्ये दर लाख लोक संख्येसाठी औद्योगिक कामगारांचे प्रमाणे ४२९ असून महाराष्ट्रामध्ये हेच प्रमाणे १६०४ होते. १९९० मध्ये सकुण कारखान्यापैकी ४८ कारखाने लोखंड कामगारांचे होते. मात्र त्यात फक्त २८९ कामगार होते. त्या लोखंडातील कामगारांची सरासरी काढणे मासिक बांधणारे ३४ कारखाने होते व त्यात १५६१ कामगार होते. तसेच कापूस पिंजणे सूत कातेणे विणणे व कपड बनविण्याचे ८ कारखाने असून त्यात सरासरी जास्त म्हणजे १६० कामगार होते. त्यानंतर लोखंडाच्या सळ्या, पत्रे, सुया व धातूच्या भांडी बनविण्याचे ७ कारखाने असून त्यात ४४६ कामगार होते. इंग्रजी औद्योगिकी तत्संबंधी उत्पादन तयार करण्याचे ३ कारखाने होते. त्या मध्ये ६२ कामगार होते. साखार निर्मीती व शुध्दीकरणेचे ३ कारखाने होते. त्यात सकुण १३८६ कामगार होते. जिल्ह्यात लोहान उधीग घाटकाचे जवळ जवळ १३०० कारखाने कार्यरत होते त्यात सुमारे ८०० कामगार कामावर होते.

विकास कार्ये

४९) नांदेड जिल्ह्यात मराठवाडा औद्योगिक विकास मंडळाची नांदेड येथे ८१५ एक जमीन असून मंडळातर्फे आता पर्यन्त सम.आय.डि.सी. क्षेत्रात उधीजकांना २३ जागे वाटप करण्यात आले व त्यापैकी बऱ्याचशा प्लॉट मध्ये कारखाने सुरु करण्यात आले. गावाय सहकार उधीग वसाहती नांदेड, लोहा धामाबाद आणि देमगूर येथे आदि. मात्या उधीगांच्या विकासांबरोबर लघू कुटीर उधीगांची वाट करण्यात आली. जिल्हा उधीग क्षेत्रामधून प्रयत्न केला जात आहे. स्वयंरोजगारासाठी व लघू व कुटीर उधीगांच्या स्थापनेसाठी, जिल्हा उधीग क्षेत्रात मार्फत सर्व प्रकारचे कार्ये सुरु आहेत व राष्ट्रीय कुल्ल बंधा मार्फत उधीजकांना कर्ज मिळण्यासाठी शिफारसही केले जाते. जिल्ह्यात सहकार क्षेत्रातील नांदेड, धामाबाद, लोहा व देमगूर येथे प्रत्येक एक अशा ४ सहकारां औद्योगिक व मराठवाडा विकास महासंघाच्या २ लघू औद्योगिक वसाहती किनवट व उमने येथे आहेत.

रेल्वे लाईन १९७२-७३ मध्ये निर्माण होणार्या रेल्वे लाईनचा उल्लेख आहे. या लाईनचा उल्लेख १९७२-७३ मध्ये होणार्या रेल्वे लाईनचा उल्लेख आहे.

५०] जिल्ह्यात दक्षिण मध्ये रेल्वेची फक्त मिदरगोड लाईन जात आहे. काबीगुडा मनमाड रेल्वे लाईन मुदखोड अदिलबाबा खोडपूर जिल्ह्यातून जाते व त्याची एकूण लांबी २०८ कि.मी. आहे. नांदेड मनमाड पर्यंत लाईनचे ब्रॉडगेज मध्ये रूपांतराचा कार्यक्रम डाही घेतलेला असून त्याची परिपुर्ती उपलब्ध केवळ जाणूत-वा पेठ्या-वस्य आहे. तसेच मुदखोडपेठ्याची सुवागिणी विकास-साधनप्रवाह्य वृद्धीसाठी नानदेड पेथी रेल्वेच्या विभागीय कार्यालयाची लवकर स्थापना करण्यात येणार आहे.

रस्ते.
५१] जिल्ह्यात मार्च १९९१ अखेर विकृत रस्त्यांची लांबी ७०९२ कि.मी. आहे. त्या पैकी १२७१ कि.मी. राज्य महामार्ग आहे. १६३५ कि.मी. प्रमुखा जिल्हा रस्ते असून ७९३ कि.मी. इतर जिल्हा रस्ते आहेत. मिनाम ४१ कि.मी. नगरपालिका हद्दीतील रस्ते आहे. खोडपूर रस्त्यांची लांबी ३४०३ कि.मी. आहे. वरिल सर्व रस्त्यापैकी १४२३ कि.मी. रस्त्यांची उर्बरी करण झालेले असून ४७३६ कि.मी. रस्ते खाऱ्ये आहेत. ९३३ कि.मी. रस्ते इतर माल वापरून तयार केले आहेत. एकूण सर्व रस्ते विचारात घेता जि.उपांत १०० ची. कि.मी. मध्ये ६७.५३ कि.मी. रस्ते घेतात महाराष्ट्र राज्यात हीच आकडेवारी ५६.२१ कि.मी. घेते.

पृष्ठांकित रस्त्यांची जोडलेली खोडी [१.५ कि.मी. पे आत रस्ता]

५२] जिल्ह्यात एकूण खोडपेठेची मध्य १९९० अखेर ६० टक्के खोडी पृष्ठांकित रस्त्यांनी जोडलेले आहे.

नोंदणीकृत वाहने.

५३] मार्च १९९१ अखेर जिल्ह्यात एकूण २५७७५ स्वयंचलीत वाहनांची नोंदणी करण्यात आली व १९८९ मी तुलना करता ही वाहने १७.६३ टक्के पेले एकूण वाहनांपैकी ७५.६६ टक्के वाहने दुर्वाकी, ८.०९ टक्के मालवाहू मोटारी ४.९३ टक्के जिपस वि.मोटारी, उर्वरित ११.२२ टक्के इतर वाहने होती.

माल वाहतूक

माल वाहतूक

५४) जिल्ह्यात मिटरगेज रेल्वे असल्याने मालाची वाहतूक मालमोटारी मार्फत होते नांदेड शहर उद्योग धंद्यात विकसीत होते असल्याने मालवाहतूकीची वेग वाढत आहे. नांदेड येथे १०० हून जास्त खाजगी मालवाहतूक यंत्रणा असून जिल्ह्यात मुख्य ठिकाणी दररोज ५० ते १०० मालमोटारीने मालाची वाहतूक होते.
महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन

५५) महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन मंडळाच्या १९२०-२१ वर्षांत नांदेड जिल्ह्यात एकूण ४१६ बस, ४६२ मार्गावर धावत होत्या. रस्त्यावर धावणाऱ्या बसगाडींची सरासरी संख्या ३५७ होती व प्रवासांची दैनिक सरासरी ३.९६ लाखां होती पाटसाळ्यात कांही मार्ग/रस्ते हरोबर नसल्यानेकमी वेले जातात.

टपाल कार्यालये

५६) जिल्ह्यात १९९१ या वर्षात एकूण ४४३ टपाल कार्यालये होती व ३४ तार कार्यालये होती. जिल्ह्यात सर्व छोड्यांना टपाल सेवा उपलब्ध करि गेली आहे. रंग करीता कांही पत्राती टपाल कार्यालये आहेत तर कांही ठिकाणी अर्धे कळ कार्यालये आहेत.

दुरध्वनी व दुरध्वनी संयोजन केंद्रे

५७) नांदेड जिल्ह्यात १९९१ अखेर २२ दुरध्वनी संयोजन कार्यालये आहेत व एकूण ५७५९ दुरध्वनी बसवलेली असते तरी त्या पैकी ३३६६ दुरध्वनी नांदेड येथे आहेत. त्यानुसार बिलौली, किनवट, देगलूर, कंधार, भोकर, हणगांव येथे अनुक्रमे ३९६, ३७६, २९४, ३३४, २०० व २४९ दुरध्वनी आहेत सर्वात कमी दुरध्वनी मुडोड येथे असून त्यांची संख्या १८८ आहेत.

दुरचित्रवाणी

५८) नांदेड येथील दुरचित्रवाणी प्रक्षोषण केंद्र हे १९८४-८५ पासून सुरवात झाले आहे. जिल्ह्यात मार्च १९९१ अखेर ३६४ चित्रवाणी संघ सार्वजनिक संस्थान मधून आहेत.

१ - कामगार व रोजगार

कार खात्यामधील वाढ

५९) नांदेड जिल्ह्यात १९८८ वर्षात पत्रकारिता औद्योगिक संघाचे प्रकरण झाले ज्यामुळे एकूण १,४०० मनुष्य दिवस वाया गेले. दुर्घटनेमुळे मृत्यूचा कोणताही प्रकार न झाल्याची नोंद आहे.

राजगार

६०) रोजगार योजने कार्यालयाचे आकडेवारी नुसार १९२०-२१ वर्षात ५८९१९ व्यक्ती कामावर होत्या पैकी १७७२८ व्यक्ती शासकीय कार्यालयास, स्थानिक संस्थांमधून अर्धाशे निमशासकीय कार्यालयात ३७२३८ व्यक्ती कामावर होत्या राहिलेले ६३४५३ व्यक्ती खाजगी संस्थांमध्ये कामावर होत्या.

सेवा योजने कार्यालये

६१) नांदेड येथे सेवा योजने कार्यालये असून पदव्येतर अभ्यासक्रम पूर्णिलेल्या उमेदवारीसाठी मराठ्यांहा विभाषिठात स्वतंत्र सेवा योजने कार्यालये आहे. मार्च १९९१ अखेर सेवा पदावर नोकरी मागणाऱ्यांची नोंदवलेली संख्या ५९७९८ होती तर ह्याच वर्षात १५३२ लोकांना सेवा योजने कार्यालया मार्फत नोकरी मिळाल्या.

तांत्रिक शिक्षणाच्या सोयी

६२) व्हिडिओ १९९० वर्षात एक शासकीय तंत्रनिकेतन आणि दोन अध्यायांत्रिकी महाविद्यालय व एक औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था उघड्या. ह्या खोशेज प्रमाणात, उदगांव, भोकर आणि विजवट येथे शासकीय क्षेत्रातील प्रत्येकी एक औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था आहेत. तंत्रनिकेतन म्हणून सिव्हील, मेकॅनिकल व इलेक्ट्रीकलच्या शाखांच्या शिक्षण सोयी आहेत. तसेच अध्यायांत्रिकी महाविद्यालयात म्हणून अध्यायांत्रिकी व इलेक्ट्रॉनिक्स इन्स्ट्रुमेंट शाखांच्या शिक्षण सोयी आहेत.

ग्रामीण भागातील मजुरांना रोजगारी

६३) ग्रामीण भागात लोहार, सुतार यांना सर्वसाधारणपणे २५ ते ३० रुपये रोज तर चांगलारांना २३ रु. रोज पडत होते. मात्रा शेतमजुरांचे दराने हंगामानुसार बदल होत जातोत. सर्वसाधारणपणे पुरुषांना १५ ते २० रुपये रोज तर, स्त्रियांना ८ ते १० रु. रोज पडतो.

रोजगारहमी योजना

६४) ग्रामीण भागात मागणी नुसार काम देण्याची हमी महाराष्ट्र शासनाने घातली आहे. त्या नुसार ग्रामीण भागात तळे, लहान व मध्यम पाटबंधणा-यांचे काम मनुष्यधार, वृक्षारोपण अशा उत्पादक कामे तसेच ज्या भागात अशा कामे उपलब्ध नसतील तेथे रस्त्यांची कामे काढली गेली ह्या कामावर मजुरांना ३३.८१ लाखा मनुष्य दिवस काम १९९०-९१ मध्ये पुरविले गेले ह्या कामावर ६ रुपये पासून ते १५ रुपये पर्यंत मजुरी मजुरांना केलेल्या कामाचे प्रमाणात मिळाली वरील १९८९-९० मध्ये रोजगार हमी योजनावर ७२१ लाखा रुपये खर्च जिल्ह्यात झाला.

राष्ट्रीय ग्रामीण रोजगार योजना

६५) ग्रामीण भागात रोजगार निर्माती करता केंद्रशासन पुरविलेले जवाहर रोजगार योजना जिल्ह्यात राबविली जात आहे. ह्या करता ग्रामीण भागातील छोटी मोठी बांधकामे काढली गेली सन १९९०-९१ वर्षात ७२०.८२ लाखा र. खर्चून ३०.३० लाख लाखा मनुष्य दिवस रोजगार निर्माती केली गेली.

१०. सहकार

संस्था व सभासद

जिल्ह्यात १९९०-९१ या वर्षी अखेर एकूण ३३२९ सहकारी संस्था होत्या व त्या सभासद ५.२१ लाखा होते. ह्या संस्था पैकी २७५ संस्था पत संस्था होत्या. ३५५ संस्था इतर कार्य करण्या-या होत्या पत संस्थांचा व इतर संस्थांची एकूण संस्थांचे अनुक्रमे टक्केवारी २९.२९ व ७०.७१ येते. पत संस्था मध्ये पुढीलप्रमाणे पत संस्था ग्रामीण भागात तर बाहरी भागात पगारदारांच्या पत संस्था जोस्त आहेत. पत संस्थांना २४९ शोती पत संस्था होत्या १५५ पगारदारांच्या पत संस्था होत्या. शोती पत संस्था नु. पगारदारांच्या संस्थात अनुक्रम ३.२७ व ०.३६ लाखा सभासद आहेत. त्यांना २४३० व १४१२ लाखा रुपये कर्ज वाटप करण्यात आले. बिगर पत संस्थांमध्ये एकूण सभासद १७९ हजार आहेत. संस्थांच्या संख्ये प्रमाणे महत्वाच्या संस्था व त्यांचे सभासद दर-

संस्था व सभासद (चालू)

प्रमाणे दारबांधणी ६४० संस्था सभासद ३७३८७ दुग्धा व्यवसाय संस्था ६१८ संस्था सभासद ३५०५१ मच्छीमार ६२ संस्था सभासद ३६५१ कामगारक्याठ २२० संस्था सभासद १४४४१ १४४६२ शिवाय जिल्ह्यात ३ सहकारी साठार कारखाने कारखाने असून त्याचे सभासद १६४९६ आहेत. त्याच प्रमाणे ३ सहकारी सूत गिरण्या असून त्याचे सभासद १९४६७ दारबांधणी संस्थांनी १३०० गाळे बांधले, दुग्धा व्यवसाय संस्थांनी ५७१.९५ लाखा रमयाची दुधा विक्री केली तर मच्छीमार संस्थांनी ८.२४ लाखा रम्याची मच्छी पकडली तीन साठार कारखान्यातून ८.३६ लाखा रम्याचे गाळण करण्यात आले.

जिल्ह्यात शेतकऱ्यांची पत मागणी पुरवण्या करता जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँका असून दि. ३०.६.९१ रोजी तीच्या १५१ शाखा कार्यरत आहेत. जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँके मार्फत चालू वर्षात ३०४७ लाखा रम्याचे कर्ज वा टप करण्यात आले जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँक मुख्यत्वे करून शेतकऱ्यांना सहकारी संस्था मार्फत लघु व मध्यम कर्जा करता कर्ज पुरवठा करते. शेतकऱ्यांच्या जमीनी सुधारण्या करिता दीर्घ कालीन कर्ज पुरवठा भू-विकास बँके मार्फत होते. जिल्हा भूविकास बँकेच्या प्रत्येक तहसिल मुख्यालयात शाखा आहेत सहकारी वर्ष १९९०-९१ मध्ये जिल्हा भूविकास बँके मार्फत शेतकऱ्यांना ५२५.०२ लाखा रमयाचे कर्ज वा टप करण्यात आले.

व्यापारी व उत्तर बँका

अ) व्यापारी बँका

६७) जिल्ह्यात एकूण १६ व्यापारी बँका १९९०-९१ या वर्षात कार्यरत होत्या त्या बँकेच्या एकूण १२४ शाखा होत्या या शाखात पैकी २३ शाखा नदिड येथे व २१ शाखा उत्तर नागरी क्षेत्रात तर ८० शाखा ग्रामीण क्षेत्रात होत्या नागरी व ग्रामीण क्षेत्रातील व्यापारी बँकेची टक्केवारी ३५.४८ व ६४.५२ होती.

ब) सहकारी बँका

६८) जिल्ह्यात एकूण ७ सहकारी बँका १९९० या सहकारी वर्षात कार्यरत असून त्या बँकेच्या एकूण शाखा १४८ होत्या त्यापैकी ३१ नागरी विभागात व ११७ शाखा ग्रामीण विभागात कार्यरत होत्या

विक्री विस्तार

६९) सन १९९० मध्ये व्यापारी बँकाच्या एकूण २ शाखा उघडण्यात आल्या होत्या ग्रामीण भागात १ व नागरी भागात १ उघडण्यात आल्या सहकारी बँकेच्या १२ शाखा उघडण्यात आल्या त्या पैकी २ नागरी विभागात व उर्वरित ग्रामीण विभागात उघडण्यात आल्या

३. बँकांकुल तरासरी लोकसंख्या

७०) जिल्ह्यात दर व्यापारी बँकेमागील लोकसंख्या १४१०७ येते. मात्र नागरी व ग्रामीण भागात दर बँकेमागे अनुक्रमे ७४५० व १७७६८ लोकसंख्या येते.

४. व कर्जा प्रमाण

७१) जिल्ह्यात १९९०-९१ वर्षात वर्गीकृत बँकाच्या ठेवी ११५३९ लाखा रम्याचे होत्या तर वाढविलेले कर्ज रम्याचे ७१५९ लाखा रम्याचे होते. ठेवी, कर्जाचे ६२ टक्के येते.

५. ग्रामीण भागात कर्ज पुरवठा

७२) जिल्ह्यातील मागदर्शी बँके मार्फत सर्व बँकांना अनुक्रमे कर्ज वाटपाचे लक्षा दिले जाते. १९९० वर्षात या बँका मार्फत ७१५९ लाखा रम्याचे वाटण्यात आले.

ग्राहक निदेशनांक

७३) नांदेड केंद्रचा १९८२ पायाभूत वर्षा धरल्यास मार्च १९९१ मध्ये कामगारांचे ग्राहक किंमतीचा सर्व साधारण निदेशांक २०० होता तोच मार्च १९९० करता २४५ होता.

११ - शिक्षणाच्या सोयी

प्राथमिक व माध्यमिक

७४) जिल्ह्यात एकूण १८६१ प्राथमिक शाळा २२४ माध्यमिक शाळा व ३४ उच्च माध्यमिक शाळा वर्ष १९८८-८९ मध्ये होत्या. प्राथमिक शाळात २९९,८६९ विद्यार्थी होते. प्राथमिक शाळात चालू वर्षी ६३६ शिक्षक होते. म्हणजेच दर शिक्षक ४४ विद्यार्थी होते. दर लाख लोकसंख्येमागे प्राथमिक शाळा व विद्यार्थी चे प्रमाण अनुक्रमे १३ व ५०१० एकटे पडते. प्राथमिक शाळाचे मानाने माध्यमिक शाळांची संख्या कमी आहे. दर माध्यमिक शाळा मागे ८ प्राथमिक शाळा येतात. तसेच माध्यमिक शाळा मधील विद्यार्थी पण कमी आहेत. प्राथमिक शाळा मधील विद्यार्थी तुलना करता दर १०० प्राथमिक शाळेतील विद्यार्थी मागे माध्यमिक शाळातील विद्यार्थी ३९ येतात १९८८-८९ या वर्षात नांदेड जिल्ह्यात २१४ एक शिक्षक शाळा होत्या.

उच्च शिक्षण

७५) महाविद्यालय विभागाचे मुख्यालय औरंगाबाद येथे आहे. त्याचे एक उप केंद्र नांदेड येथे कार्य रत आहे. नांदेड येथे विज्ञान, वाणिज्य, कला शाळांची महाविद्यालये आहेत, शिवाय वैधिक्य आयुर्वेद, अभियांत्रिकी महाविद्यालय व अध्यापक (बि.एड.) महाविद्यालय पण आहेत. जिल्ह्यात भोकर सोडून सर्व तालुक्याच्या ठिकाणी महाविद्यालये आहेत. जिल्ह्यात १९८८-८९ मध्ये एकूण ३४ उच्च माध्यमिक शाळा ३३७५५ विद्यार्थी शिक्षण घेत होते. तसेच जिल्ह्यातील एकूण १३ महाविद्यालयात एकूण १९,९३३ विद्यार्थी शिक्षण घेत होते.

इतर शिक्षण कार्यक्रम

७६) शासकीय धोरणानुसार साक्षर नसलेल्या १५ ते ३५ वयोगटातील प्रौढांना साक्षर करण्यासाठी प्रौढ शिक्षणाचे वर्ग जिल्ह्यात चालू असून वर्ष १९९०-९१ मध्ये ९६० वर्ग होते त्यात ३६५१० प्रौढांची उपस्थिती होती. छाजगी संस्था मार्फत कोम्प्युटरचे प्रशिक्षण वर्ग पण चालू आहेत.

१२ वैधिक्य व आरोग्य सेवा

वैधिक्य सेवा

७७) जिल्ह्यात वैधिक्य सेवा, शासकीय संस्था, स्थानिक संस्था (जिल्हा परिषाद) स्वयंभावी संस्था व छाजगी संस्था मार्फत पुरविण्यात येतात. नांदेड येथे श्री. गुरु गोविंदसिंहजी स्मारक शासकीय रणनालय व आयुर्वेद महाविद्यालयाचे रणनालये आहेत. या दोन्ही रणनालयामध्ये ६७४ छाटांची सोय असून त्याचा लाभ ६.५६ लाख रणनांनी चालू वर्षात घेतला. त्या शिवाय शासनाचे क्षयरोग विकीत्सालये नांदेड येथे आहे.

वैधीक्य सेवा (चालू)

नांदेड येथे एक वैधीक्य महाविद्यालय आहे. जिल्हा परिषदेचे प्राथमिक आरोग्य केंद्र ५८ असून त्यात अंतरगणा करीता ४२४ छाटांची सोय आहे. तसेच प्राथमिक आरोग्य केंद्रा मागे ग्रामीण लोक संख्येचे प्रमाण २४५०९ एवढे पडते तर आदिवासी क्षेत्रासाठी आदिवासी ग्रामीण लोकसंख्येचे प्रमाण ५०६२ पडते त्याच प्रमाणे जिल्ह्यात ३३१ प्राथमिक आरोग्य उपकेंद्रे असून त्याचे प्रमाण लोक संख्येसाठी ४२९५ एवढे पडते. शिवाय जिल्हा अंतर्गत चालू वर्षाी अलोपैथिक युनानी ५ आयुर्वेदिक दवाखाने ७ आहेत. शिवाय जिल्ह्यात चालू वर्षाी ११ ग्रामीण रुग्णालये चालू होते.

कुटुंब कल्याण केंद्र

७८) जिल्ह्यात कुटुंब कल्याण कार्यक्रम राबविण्या करिता मार्च १९९१ मध्ये ६९ कुटुंब नियोजन केंद्र होती. त्या पैकी १३ केंद्र नगरी भागात तर ५६ केंद्र ग्रामीण भागात आहेत. कुटुंब कल्याण शास्त्रा-क्रिया १९९०-९१ मध्ये १६६६ करण्यात आल्या पैकी १६६६ शास्त्राक्रिया स्त्रियावर करण्यात आल्या त्यांची टक्केवारी ९९.०० टक्के येते.

पाण्या पुरवठा

७९) नांदेड जिल्ह्यात पावसाचे प्रमाण दिवसे दिवस कमी होत असल्यामुळे सन १९९१ मध्ये कठीण गावाची संख्या १०५ होती या पैकी ८९ गावांना कायम स्वस्माची पाण्याची सोय केली आहे. संदीर्घ ८९ गावात कुपनलिका, नळयोजना व विहीरी या साधनांद्वारे पाण्याची टंचाई दूर करण्यात आली सन १९९१ मध्ये ८९ गावापैकी कांही गावांना ट्रॅकर व बैलगाडी द्वारे पाण्या पुरवठा करण्यात आला.

इतर कार्यक्रम

माता बालसंगोपन कार्यक्रम

८०) नांदेड जिल्ह्यात माता बालसंगोपन कार्यक्रम अंतर्गत १९९०-९१ वर्षात लसटोचणी कार्यक्रमाद्वारे त्रिगुणीलस (डी.पी.टी.), पोलीओ.बी.सी.जी. गोवर विच्छगुणी (डि.टी.) व स्कूपा धानुर्वात लसमुक्के ५२३२९, ५५६०२, ५८१४४, ५०६७९, ५१२६१ आदि १३९८१ लस टोचण्यात आली होती.

दुर्बल टाटक

८१) जिल्हा नियोजनात दुर्बल टाटका करिता स्वतंत्र रित्या कार्यक्रम राबविण्यात येत. अनुसूचित जाती व जमाती करीत जिल्हा, ग्रामीण यंत्रणे मार्फत तसेच इतर योजना मार्फत स्वतंत्ररित्या कार्यक्रम राबवला जातो. दुर्बल टाटकांना विहीरी छोडून देणे विधासना वस्तीगृहे पत्नी मापणी, भ्रमशय्यवृत्ती, गणवेश वाटप व पुस्तक पेटया पुरविणे टाटकांना करता कर्ज व अनुदान, भू-सुधारणा करता कर्ज व अनुदान, शासकिय तरेच स्थापक व नमशासकिय कार्यालयातून नोकऱ्या पुरविणे इत्यादी बाबी उपलब्ध करून दिल्या जातात. विधान टाटक योजने अंतर्गत १९९०-९१ वर्षा करिता ३६२.९४ लक्षा रकमेची सुद्ध करण्यात आली होती. पण प्रत्यक्षात ३८४.०२ लक्षा रकमे खर्च पडले.

मंगलसर्वगीसोठी वस्तीगृहे व आश्रम शाळा

८२) नॉर्दिक जिल्हा आदिवासी जिल्हा म्हणून घोषित करण्यात आला आहे. जिल्ह्यातील आदिवासी विकास कीर्ता खास आदिवासी उपयोजना राबविणे जात आहे. सन १९९०-९१ मध्ये रु. ४६०.४५ लाखांच्या तरतुदीपैकी रु. ४५६.७७ लाखा खर्च करण्यात आले त्या भावाय मांडा योजने खाली रु. ६.९४ लाखा तरतुदीपैकी ६.९३ लाखा खर्च करण्यात आले. तसेच न्युकलीअस बजेट रु. ४.७५ लाखा तरतुदीपैकी ४.७५ लाखा खर्च करण्यात आले. आदिवासी विभागातील लोकांचे जीवनमाणा उंचावण्याच्या दृष्टीने शासनाने शासकीय आश्रम शाळा, वस्तीगृहे सेवायोजना, आदिवासी गृहनिर्माण संस्था, स्वयंस्फूर्ती अनुदानात आश्रम शाळा तसेच अनुदानावर आदिवासी कास्तकारास विजयपुर ठा इत्यादी सोयी उपलब्ध करण्यात आल्या आहेत. आणि ह्या सर्व सोयी सवलती मिळवून देण्यासाठी आदिवासी विकास अधिकारी कार्यालय, नॉर्दिक व प्रकल्प अधिकारी सहाय्यकी आदिवासी विकास कार्यालय, किन्वट असे दोन कार्यालय कार्यरत आहेत. जिल्ह्यात आदिवासी १४ आश्रम शाळा असून त्यातील विषाधी संख्या ३८१० होती. तसेच मंगलसर्वगीयांचा कल्याणकारी योजनांतर्गत वस्तीगृहांची संख्या १४० असून त्यात ७५६५ विषाधी राहतात.

१३ - संकिर्ण

ग्रामसंचायती नगरपरिषदा व जिल्हापरिषदा

८३) जिल्ह्यात १९९१ मध्ये अखेर १९५५ ग्रामसंचायती होत्या पैकी १११५ स्वतंत्र ग्रामसंचायती होत्या तर १८२ ग्रामसंचायती आहेत. वर्ष १९९०-९१ मधील ग्रामसंचायतीची संपूर्ण मूल्यमापन करणे १६१ लाखा व १६३ लाखा आहे. जिल्ह्यात मार्च १९९१ अखेर १३ नगरपरिषदा होत्या ह्या सर्व नगरपरिषदांचे १९९०-९१ मध्ये उत्पन्न व खर्च अनुक्रमे ११६५ लाखा व ११७७ लाखा सम्ये आहे. जिल्हा परिषदे नॉर्दिक अंतर्गत ८ पंचायत समित्या आहेत. जिल्हापरिषदे ४९६१ लाखा उत्पन्न आणि खर्च कीर्ता सोडविले जावे ४९६३ लाखा स्वतः होती. एरिक्मंडाणी कार्यक्रमात आदिवासी विकास शाळा लोकांचे जीवनमाणा उंचावण्याच्या दृष्टीने शासनाने शासकीय आश्रम शाळा, वस्तीगृहे सेवायोजना, आदिवासी गृहनिर्माण मध्यम उत्पन्न गळीकरती एरिक्मंडाणी कार्यक्रमात बांधण्याचा कार्यक्रम राबविण्यात आला आहे. शिगवाय ३० कमी कार्यक्रमा अंतर्गत ६४८ एरिसोठी नगर व एरिसोठी नगर सहाय्य ५१० लाभाध्या ना १९९०-९१ वर्षात देण्यात आले. तसेच इंदिरा आवास योजना योजने ४०० एरिसोठी बांधण्यात आले.

८४) जिल्ह्यात ३२ मोलीस बांधणे १९ मोलीस आजू पोस्ट मार्च १९९१ अखेर आहेत. संपूर्ण पोलीस खास दलंगी संख्या १९९१ मध्ये १७८० होती. त्यावर ४१९.५९ लाखा खर्च करण्यात आला. वर्ष १९९१ मध्ये ४५८७ न्यायालयात प्रविष्ट केलेले नॉर्दिक संचायती आले पैकी २४०० पात्रे गुन्हा संपकी नव्हता.

८५) जिल्ह्यात ३२ मोलीस बांधणे १९ मोलीस आजू पोस्ट मार्च १९९१ अखेर आहेत. संपूर्ण पोलीस खास दलंगी संख्या १९९१ मध्ये १७८० होती. त्यावर ४१९.५९ लाखा खर्च करण्यात आला. वर्ष १९९१ मध्ये ४५८७ न्यायालयात प्रविष्ट केलेले नॉर्दिक संचायती आले पैकी २४०० पात्रे गुन्हा संपकी नव्हता.

८६) जिल्ह्यात ३२ मोलीस बांधणे १९ मोलीस आजू पोस्ट मार्च १९९१ अखेर आहेत. संपूर्ण पोलीस खास दलंगी संख्या १९९१ मध्ये १७८० होती. त्यावर ४१९.५९ लाखा खर्च करण्यात आला. वर्ष १९९१ मध्ये ४५८७ न्यायालयात प्रविष्ट केलेले नॉर्दिक संचायती आले पैकी २४०० पात्रे गुन्हा संपकी नव्हता.

८७) जिल्ह्यात ३२ मोलीस बांधणे १९ मोलीस आजू पोस्ट मार्च १९९१ अखेर आहेत. संपूर्ण पोलीस खास दलंगी संख्या १९९१ मध्ये १७८० होती. त्यावर ४१९.५९ लाखा खर्च करण्यात आला. वर्ष १९९१ मध्ये ४५८७ न्यायालयात प्रविष्ट केलेले नॉर्दिक संचायती आले पैकी २४०० पात्रे गुन्हा संपकी नव्हता.

करमणूक

८६) जिल्हयात मार्च १९९१ अखेर कायम स्वरूपाची २१ सिनेमा हे आहेत. पैकी एकट्या नांदेड शहरात ८ आहेत. तिथे रत्या सिनेमा गुंडाची संख्या चालू वर्षात १५ होती. पित्रापटा व्दारे करमणूक कराची एकूण वसुली चालू वर्षात ७२.७३ लाखा रुपये इतली. ह्या खोरीज नांदेड येथे खाले नाटयगृह कला मंदिर, प्रतिभा नाटयमंदिर ही असून त्यात नाटकाचे व जायणाचे कार्यक्रम होतात.

अल्प बचत

८७) सन १९९०-९१ या वित्तीय वर्षात नांदेड जिल्हयात अल्पबचत गुंतवणुकीत ७५० लक्षा रुपयाचे उदर देण्यात आले होते. त्यापि निष्क गोळा ज्वेली रक्कम १५३.९२ लाखा होती. त्यात प्रामुख्याने टपाल कार्यालय बचत बँक, पुनरावती ठेवी, राष्ट्रीय बचत पत्रे, तसेच ७ मालिका इंदिरा विकास पत्रे, किसान विकास पत्रे या मध्ये रक्कम गुंतवणूक करण्यात आली होती. त्यात १९.७० टक्के किसान विकास पत्रे तसेच ३२.७८ टक्के पुनरावती ठेवीत गुंतविण्याचे आढळले.

१४ धार्मिक स्थाळे व पर्यटन

८८) नांदेड हे शहर महाराष्ट्रातील प्रमुखा नद्या पैकी एक असणा-या गोदावरी नदीच्या डाव्या काठावर वसलेले आहे. नांदेड येथील श्री. गुरुगोविंद सिंहजीचा ह गुरुव्दारा धार्मिक महत्वाच्या दृष्टीने भारतात अमृतसरच्या गुरुव्दा-या नंतर दुस-या क्रमांकावर येतो. देशाच्या सर्व भागातून व परदेशातूनही भिळा सांप्रदायाचे लोक या गुरु व्दा-याच्या दर्शनासाठी नांदेडला भेट देतात. विशेषतः होळी व दसरा सणाच्या वेळी भिळा मोठ्या प्रमाणावर नांदेड येथे जमतात व नांदेड ह्या शहरातून त्यांच्या मोठ्या मिरवणुका (मेळे) निघतात.

या जिल्हयात किनवट तालुक्यात माहूर येथे रेणुका मातेचे मंदिर व त्याचे जवळच माहूर गट किल्ला ही आहे. पालकडून दत्ता त्रिछार येथे दत्तात्रयाचे मंदिर व त्याचे पालकडून अक्षया मातेचे मंदिर आहे. तसेच कंधार तालुक्यात मळेगांव येथे छांडोबाचे मंदिर असून सर्वसाधारणपणे मार्गशीर्षा मध्ये येथे यात्रा भरते. या दोन्ही धार्मिक स्थळांना भेट देण्यासाठी महाराष्ट्रातून व महाराष्ट्रा बाहेरून मोठ्या प्रमाणावर भाविक लोक देव दर्शनासाठी येतात.

भाग - २

ज़िल्हा सांख्यिकी गोष्ठावसरा

(विविधा माहितीचे सांख्यिकी तक्ते)

१९९०-९१

१	२	३
३०८	जिल्ह्यातील मोठे व मध्यम पाटझारे प्रकल्प (३० जून १९९१ रोजीचे)	५२
३०९	वहीत धारण जमिनीची संख्या व त्याचे क्षेत्रफळ (१९८५-८६)	६०
३०१०	तालुकावार कृषि विषयक अक्षरे (पशु गणना १९८७ नुसार)	६२
३०११	दुष्काळ, टंचाई सदृश्य परिस्थितीची माहिती	६३
३०१२	तालुका नुसार टंचाईच्या पूर्व इतिहासानुसार कोठण व इतर टंचाईग्रस्त भाग ठरविण्या बाबतची माहिती	६४

४ पशुसंवर्धन व मत्स्य व्यवसाय

४०१	तालुकावार पशुधन (पशुगणना १९८७ नुसार)	६६
४०२	जिल्ह्यातील तालुकावार पशुवैधक्य आकडेवारी	७०
४०३	रोगांच्या प्रकारानुसार पशुंच्या मृत्यूंची संख्या	७२
४०३	अ) विविध पशुवैधक्य संस्थांचे कार्य	७३
४०४	तालुकावार मान्यता प्राप्त पशुवैद्यगृहे आणि प्रत्येक पशुवैद्य गृहात कत्तल केलेल्या पशुंची संख्या	७४
४०५	जिल्ह्यातील वन क्षेत्र	७५
४०६	जिल्ह्यातील मुख्य व गौन वन उत्पादने	७६
४०७	जिल्ह्यातील झूजल मत्स्य व्यवसाय	७७

५ उद्योग व वीज

३०८	जिल्ह्यातील मोठे व मध्यम पाटझारे प्रकल्प (३० जून १९९१ रोजीचे)	५२
५०१०	कारखान्यांमधील कामगारांची दैनिक सरासरी संख्या (१९८५-८६)	७८
५०१०	पासू कारखान्यांचे कर्मचारींच्या संख्येनुसार वर्गीकरण (१९८७ नुसार)	८१
५०११	कारखान्यांच्या उद्योग संख्येनुसार कारखान्यांचे वर्गीकरण	८३
५०१२	उद्योगांच्या महत्त्वाच्या बाबींची आकडेवारी	८४
५०१३	रामगार विधीमंडळातील आकडेवारी	८६
५०१४	व्यवसाय मार्गदर्शन कार्य	८८
५०१५	कर्मचारी गणना कर्मचार्यांची संख्या	८९
५०१६	विद्युत्पुरवठा इतर उद्योगांच्या गांवांची संख्या व त्यांची लोकसंख्या	९०
५०१७	विद्युत्पुरवठा इतर उद्योगांच्या गांवांची संख्या व त्यांची लोकसंख्या	९१
५०१८	१९८० या आर्थिक वर्षात विद्युत्पुरवठा कृषि आस्थापना	९२
५०१९	मुळा उद्योगानुसार विद्युत्पुरवठा आस्थापनांची संख्या व विद्युत्पुरवठा इतर उद्योगांच्या गांवांची संख्या	९४
५०२०	मुळा उद्योगानुसार विद्युत्पुरवठा आस्थापनांची संख्या	९५
५०२१	मुळा उद्योगानुसार विद्युत्पुरवठा आस्थापनांची संख्या	९६
५०२२	विद्युत्पुरवठा आस्थापना	९७
५०२३	प्रमुखा उद्योगानुसार सहकारी आर्थिक संस्था व रोजगारवाची संख्या	९८
५०२४	उत्पादन व इतर उद्योगांच्या गांवातील संस्थांची संख्या व कामगारांची संख्या	९९
५०२५	उत्पादन व इतर उद्योगांच्या गांवातील संस्थांची संख्या	१००
५०२६	उत्पादन व इतर उद्योगांच्या गांवातील संस्थांची संख्या	१०१
५०२७	उत्पादन व इतर उद्योगांच्या गांवातील संस्थांची संख्या	१०२
५०२८	उत्पादन व इतर उद्योगांच्या गांवातील संस्थांची संख्या	१०३

जिल्हा सांख्यिकी गोपनीयता

" विविध माहितीचे सांख्यिकी तक्ते "

क्र.सं.	विवरण	पृष्ठ क्रमांक
१	१. क्षेत्रीय लोक संख्या	
१.१	१९८१ च्या जनगणनेनुसार तालुका निहाय क्षेत्रीय, घरे व लोकसंख्या	१
१.२	१९५१ पासून लोक संख्येमधील दशावर्षीय फरक	३
१.३	१९८१ च्या जनगणने प्रमाणे लोक संख्येच्या गटानुसार गावाचे तालुका निहाय वर्गीकरण	७
१.४	१९८१ च्या जनगणने प्रमाणे लोकसंख्या गटानुसार शहराचे तालुका निहाय वर्गीकरण	९
१.५	१९८१ च्या जनगणने प्रमाणे काम करणारे व काम न करणारे यांची तालुका निहाय संख्या	१०
१.६	१९८१ च्या जनगणनेनुसार लोकसंख्ये वयोगटानुसार व धार्मानुसार वर्गीकरण	१६
१.७	१९८१ च्या जनगणनेनुसार अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती व नव लुहद यांची आकडेवारी	१७
१.८	१९७१ च्या जनगणने प्रमाणे भिंती/छप्परे यासाठी वापरलेल्या साधन सामुग्री नुसार घराचे वर्गीकरण	१९
१.९	१९७१ च्या जनगणने नुसार आकार व मालकीच्या स्थितीनुसार ग्रामीण नागरी क्षेत्रातील कुटुंबाचे वर्गीकरण	२१
१.१०	१९८१ च्या जनगणनेनुसार अपंगत्वानुसार अपंगांची संख्या	२३
१.११	१९८१ च्या जनगणने प्रमाणे, जिल्ह्यातील जनगणना घरे आणि त्यांचा वापर	२४
२ हवामान		
२.१	निमडक केंद्रातील पर्जन्य दिक्कांची संख्या व एकूण पर्जन्य	२५
२.२	निमडक केंद्रातील कमाल व किमान तापमान	२६
३ शेती		
३.१	तालुकावार जमिनीचा वापर (१९७४-८५) व (१९८८-८९)	२९
३.२	तालुकावार निरनिराळ्या पिकांखालील क्षेत्र (१९८४-८५) व (१९८८-८९)	३३
३.३	जिल्ह्यातील मुख्य पिकांचे दर हेक्टरी उत्पन्न व एकूण उत्पादन (९०-९१)	४१
३.४	तालुकावार विविध साधनांनी ओलीताखाली आणलेले क्षेत्र (१९८४-८५) व (१९८८-८९)	४२
३.५	तालुकावार निरनिराळ्या पिकांखालील ओलीताचे क्षेत्र (८४-८५) व (८८-८९)	४३
३.६ अ)	तालुका निहाय सिंचन विहीरी व इतर विहीरी	४७
३.६ ब)	कुंभनलिका, हातपंप आणि विधुत पंप १९९०-९१	४९
३.७	तालुकावार विहीरी छोरीज लक्ष्मणाटवंधा-यांची कामे १९९०-९१	५०

५ उद्योग व वीज (चालू)

५-१४	टाऊन व किरकोळ व्यापार संस्थांची संख्या व कामे करणाऱ्यांची संख्या	१००
५-१९	सामूहिक सामाजिक व व्यक्तिगत सेवा संस्थांची संख्या व कामे करणाऱ्यांची संख्या	१०१
५-२०	सर्व उद्योग व वीज संस्थांची संख्या व कामे करणाऱ्यांची संख्या	१०२
६-१	जिल्ह्यातील विविध प्रकारच्या सहकारी संस्था	१०३
६-२	जिल्ह्यातील सर्व प्रकारच्या संस्थांची माहिती	१०४
६-३	जिल्ह्यातील सर्व प्रकारच्या सहकारी संस्थांची लिंग परिस्थापना	१०६
६-४	जिल्ह्यातील राज्य व जिल्हा पातळीवरील सहकारी बँके कार्य	१०५
६-५	जिल्ह्यातील प्राथमिक कृषि सहकारी संस्थांचे कार्य	११०
६-६	जिल्ह्यातील शेतकरी सेवा संस्थांचे कार्य	११२
६-७	जिल्ह्यातील लॅम्प संस्थेचे कार्य	११४
६-८	जिल्ह्यातील प्राथमिक कृषि सहकारी संस्थांची दिलेली पिके	११६
६-९	जिल्ह्यातील शेतकरी सेवा संस्थांनी दिलेली पिके	११७
६-१०	जिल्ह्यातील आदिवासी शेतकरी संस्थांनी दिलेली पिके	११८
६-११	जिल्ह्यातील बिगर कृषि पल संस्थांचे कार्य	११९
६-१२	जिल्ह्यातील जिल्हा आणि पंचायत संस्थेचे कार्य	१२०
६-१३	जिल्ह्यातील उत्पादन संस्था आणि सामाजिक सेवा संस्थेचे कार्य	१२२
६-१४	जिल्ह्यातील उत्पादन संस्था आणि सामाजिक सेवा यांचे महत्त्वचे कार्य	१२३
६-१५	जिल्ह्यातील नियंत्रित बाजार मंडळांची माहिती	१२४
६-१६	जिल्ह्यातील साकारांची संख्या आणि त्यांनी दिलेली पिके	१२९

७-१	तालुकावार सार्वजनिक व अर्धा सहाय्यीत संस्था मध्ये त उपलब्ध असलेल्या वैधकीय सुविधांची माहिती	१३०
७-२	तालुकावार नांदणी केलेल्या जन्म व मृत्यूची माहिती	१३२
७-३	जिल्ह्यातील विविध कारणांनुसार मृत्यूची माहिती	१३४
७-४	माताबाळ संगोपन कार्यक्रमांतर्गत लस टोचणी	१३५
७-५	तालुकावार कुटूंब नियोजन केंद्रांची संख्या	१३७

८ शिक्षण

८-१	१९९१ च्या जनगणनेनुसार तालुकावार साक्षरता	१३८
८-२	शिक्षणीक संस्था व शिक्षकांची माहिती	१३९
८-३	पंच प्राथमिक, प्राथमिक, माध्यमिक व महाविद्यालयातील विद्यार्थ्यांची संख्या आणि मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांची वर्गवारी	१४०

८ शिक्षा (चालू)

८०४	इतर प्रकारच्या शैक्षणिक संस्थांची माहिती	१४२
८०५	आर्थिक दृष्ट्या मासिलेल्यांना मिळणारी मोफत शिक्षणाची सवलत	१४३
८०६	प्राथमिक शिक्षणावरील खर्च	१४४
८०७	जिल्ह्यातील व्यक्ताय मार्गदर्शन व तांत्रिक शाळा	१४५
८०८	जिल्ह्यातील प्रौढ शिक्षण केंद्र	१४६
८०९	जिल्ह्यातील शिक्षका-करीता प्रशिक्षण संस्था	१४७

९ परिवहन, वळणवळण व वाहतूक

९०१	रेल्वे मार्गाची माहिती	१४८
९०२	प्रकार व पृष्ठभाग यानुसार रस्त्यांची लांबी	१४९
९०३	वापरात असलेली मोटार वाहनांची संख्या	१५०
९०४	महाराष्ट्रराज्य मार्ग परिवहन महामंडळाची प्रवासी वाहतूक आकडेवारी	१५१
९०५	महत्वाच्या रस्त्यांवरील वाहतूक गणना	१५२
९०६	पोस्ट, तारघारे व दुरध्वनी सेवा यांची आकडेवारी	१५४

१० स्थानिक संस्था

१००१	स्थानिक संस्थांचे उत्पन्न व खर्च	१५६
१००२	ग्रामपंचायतीचे उत्पन्न व खर्च (चालू)	१६०
१००३	जिल्हा परिषदांचे बाबत उत्पन्न व खर्च	१६३
१००४	महानगर पालिका/नगरपालिकांचे उत्पन्न व खर्च	१६४
१००५	जिल्ह्यातील नगरपरिषद क्षेत्रातील इमारतींची वापरानुसार संख्या	१६६
१००६	संख्येने स्वयंपूर्ण निवासितर उपयोगात असणाऱ्या इमारती व त्यांच्या मालकांची बाबत उत्पन्न व खर्चाची माहिती	१६५
१००७	जिल्ह्यातील प्रौढ शिक्षण केंद्र	१६६
१००८	जिल्ह्यातील शिक्षका-करीता प्रशिक्षण संस्था	१६७
११०१	वैविध्य विकास शिबिरांसाठी झालेल्या योजनांतर्गत खर्च	१६२
११०२	योजनाखालील महत्वाची शैक्षिक साधने	१७०
११०३	रोजगार हमी योजनेबाबतची आकडेवारी	१७३
११०४	रोजगार हमी योजनेतील उद्योगांवरील रोजगार खर्च	१७४
११०५	ग्रामपंचायती/नगरपालिकांच्या बाबत रोजगार खर्च	१७५
११०६	आयकराच्या दृष्ट्या देणाऱ्या संस्थांकडून वसुली झालेल्या रकमेची आकडेवारी	१७६
११०७	राज्याच्या खर्चाचा वसुली पाहिलेला वाहतूक गणना	१७७
११०८	सोपान, कागदगिन्याची आकडेवारी यांचे आकडेवारी	१७८
११०९	दुग्ध संस्थांची माहिती	१८१
१११०	अवघट प्रमाण कार्य कमाणी प्रगती	१८२
११११	आदिवासी विकास कार्यक्रम, तरतूद व खर्च	१८३
१११२	पेप्सू केलमी काम	१८४
१११३	विपरीत शैक्षणिक योजना	१८५

१	२	३
	<u>१२ किंमती व निर्देशांक</u>	
१२-१	निवडक श्रमिती मालाच्या सरासरी घाऊक किंमती	१८६
१२-२	जिल्हा मुख्यालयाच्या ठिकाणाच्या महत्वाच्या वस्तुच्या सरासरी किरकोट किंमती	१८७
१२-३	कामगारांचे ग्राहक किंमतीचे निर्देशांक	१९१
	<u>१३ पोलीस, गुन्हे आणि कारागृहे</u>	
x १३-१	जिल्ह्यातील पोलीस दलाची एकूण संख्या	१९२
१३-२	गुन्ह्या संबंधी आकडेवारी	१९३
१३-३	तुरुंगात दाखल केलेले गुन्हेगार	१९४
१३-४	तुरुंगात दाखल झालेल्या गुन्हेगारांचे व्योमटानुसार व शैक्षणिक पात्रतेनुसार वर्गीकरण	१९५
१३-५	दिवाणो व फौजदारी न्यायालयात निकालात काढलेली कामे	१९६
	<u>१४ बँका संयुक्त भांडवली संस्था व विमापत्रे</u>	
१४-१	बँका कार्यालये, वर्गीकृत बँकांची संख्या, त्यांच्या ठेवी व कर्ज	१९७
१४-२	संयुक्त भांडवली संस्था	१९८
१४-३	उत्तरवलेल्या विम पत्रांची संख्या व विम्याची रक्कम	१९९
	<u>१५ संकीर्ण</u>	
१५-१	चित्रपट गृहा विषयी आकडेवारी	२००
१५-२	जिल्ह्यातील गोळा केलेली अल्प वयतीची रक्कम	२०१
१५-३	तालुकावार गोळा केलेली जमीन महसूल	२०२
१५-४	छापखाने आणि छापलेली व प्रकाशित केलेली वर्तमानपत्रे व नियतकालिके	२०३
१५-५	स्वस्त धान्य दुकानांना पुरवलेले तांदूळ, गहू व साखार	२०५
१५-६	मागणी व वसूल केलेले धान्य	२०६
१५-७	१९९१ मधील लोकसभा निवडणूक व १९९० मधील विधानसभा निवडणूक या संबंधी आकडेवारी	२०७
१५-८	अश्रमकारी व प्रवासी यांच्यासाठी असलेल्या बंगल्याची तालुकावार यादी	२१०
१५-९	शेतकरी स्थानकांची तालुकावार यादी	२१२
१५-१०	निवडक निर्देशांकांचे कल	२१३

१९८१ च्या जनगणनेनुसार नांदेड जिल्ह्यातील ताळका निहाय क्षेत्रापेठ, धारे व लोकसंख्या

अ. क्र.	जिल्हा/ताळका	सकूण/ग्रामीण/नागरी	क्षेत्र क्षेत्रफळ (चौ. कि.मी.)	दर चौ. कि.मी. मध्ये लोकसंख्या	वस्ती असलेले	गावांची संख्या			कुटुंबाची संख्या	आठे हजारात लोकसंख्या		
						ओ-साई	शहरी संख्या	वापरातील निवासी गृहाची संख्या		पुरुष	स्त्रिया	
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३
	नांदेड जिल्हा	सकूण	१०,५०२.०	१६७	१,४२५	५६	११	३,०५	३,०८	१७,४९	८,९२	८,५७
		ग्रामीण	१०,२९०.९	१३८	१,४२५	५६	-	२,५०	२,५३	१४,२१	७,२२	७,००
		नागरी	२११.१	१,५५३	-	-	११	५५	५६	३,२८	१,७१	१,५७
ताळका												
१.	नांदेड	सकूण	१,०२२.८	३७९	१८५	११	२	६५	६६	३,८८	२,०१	१,८७
		ग्रामीण	९९५.७	१८८	१८५	११	-	३२	३२	१,८७	९६	९१
		नागरी	२७.१	७,४२५	-	-	२	३३	३३	२,०१	१,०५	९६
२.	हदगांव	सकूण	१,५५६.६	१३४	१९४	३	१	३७	३७	२,०८	१,०६	१,०२
		ग्रामीण	१,५३०.९	१२९	१९४	३	-	३५	३५	१,९७	१,००	९८
		नागरी	२५.७	४३३	-	-	१	२	२	११	६	५
३.	किजवट	सकूण	२,०७६.९	९६	२३१	१३	१	३६	३६	१,९९	१,०१	९८
		ग्रामीण	२,०६३.२	८८	२३१	१३	-	३३	३३	१,८३	९२	९०
		नागरी	१३.७	१,१९९	-	-	१	३	३	१६	९	८
४.	भोकर	सकूण	१,०३४.४	१३०	१३४	३	१	२४	२५	१,३४	६८	६६
		ग्रामीण	१,०२६.१	१२४	१३४	३	-	२३	२३	१,२८	६४	६३
		नागरी	८.३	७९६	-	-	१	१	१	७	४	३

तक्ता क्र. १.१ (समाप्त)

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३
५.	बिलोली	स्कूण	१,४५२.५	१८२	२१८	१५	३	४८	४८	२,६६	१,३५	१,३१
		ग्रामीण	१,३८०.५	१६५	२१८	१५	-	४१	४१	२,२५	१,१५	१,१२
		नागरी	७२.०	४८८	-	-	३	७	७	२९	२०	१९
६.	देगलूर	स्कूण	६७८.६	१९२	९९	८	१	२३	२३	१,३०	६६	७४
		ग्रामीण	६५६.६	१५५	९९	८	-	१८	१८	१,०२	५२	५१
		नागरी	१९.०	१,४५५	-	-	१	५	५	२८	१४	१३
७.	मुखोड	स्कूण	८७५.१	१८०	१३५	-	१	२७	२८	१,५७	८०	७७
		ग्रामीण	८४२.०	१७०	१३५	-	-	२५	२५	१,४३	७३	७०
		नागरी	३३.१	४२३	-	-	१	२	२	१४	७	७
८.	कंधार	स्कूण	१,६२९.४	१६४	२२९	३	१	४५	४६	२,६७	१,३६	१,३०
		ग्रामीण	१,६२४.२	१५७	२२९	३	-	४३	४४	२,५४	१,३०	१,२५
		नागरी	५.२	२,३७८	-	-	१	२	२	१२	६	६

टिप:- १) आकडे पुर्णिकात केल्याने बेरजा जुळणार नाहीत.

सव्हेयर

२) जिल्ह्याच्या स्कूण क्षेत्रापणाच्या आकडेवारीचा आधार जनरल ऑफ, इंडिया हा आसल्याने व तहसिलच्या स्कूण क्षेत्रापणाच्या आधार निरीक्षकभूमि व अभिलेख हा आसल्यामुळे तहसिलच्या ग्रामीण क्षेत्रापणाची बेरीज जिल्ह्याच्या बेरजेची जुळणार नाही.

आधार:- भाग - २ (अ), मालिका - १२ महाराष्ट्र भारतीय जनगणना १९८१ प्रकाशन.

नांदेड जिल्ह्याचा १९५१ पासूनचा लोकसंख्ये मधील दशावाढीक परक (लोक संख्या "०००")

अ. क्र.	जिल्हा / तालुका	वर्ष	एकूण व्यक्ती			पुरुष			स्त्रिया		
			एकूण	ग्रामीण	नागरी	एकूण	ग्रामीण	नागरी	एकूण	ग्रामीण	नागरी
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२
१. नांदेड जिल्हा	१९८१	१९८१	१७,४९	१४,२१	३,२८	८,६२	७,३२	१,७१	८,५७	७,००	१,५७
	१९७१	१९७१	१३,९८	११,७०	२,२८	७,१५	५,९५	१,२०	६,८३	५,७५	१,०८
	१९६१	१९६१	१८,८०	९,३४	१,५६	५,४८	४,६७	८१	५,३२	४,५७	७५
	१९५१	१९५१	८,८४	७,४५	१,३८	४,४६	३,७५	७९	४,३८	३,७०	६८
तालुका											
१. नांदेड	१९८१	१९८१	३,८८	१,८७	२,०१	२,०१	६६	१,०५	१,८७	९१	९६
	१९७१	१९७१	२,७१	१,३७	१,३४	१,४२	७१	८१	१,२९	६६	६३
	१९६१	१९६१	१,९६	१,०९	८८	१,०२	५५	४६	९५	५३	४१
	१९५१	१९५१	१,६३	९२	७१	८३	४७	३७	७२	४६	३४
२. हदगांव	१९८१	१९८१	२,०८	१,९७	११	१,०६	१,००	६	१,०३	९८	५
	१९७१	१९७१	१,७०	१,६३	७	८६	८२	४	८४	८१	३
	१९६१	१९६१	१,३७	१,३२	६	६९	६६	३	८८	६६	३
	१९५१	१९५१	१,०९	१,००	९	५५	५०	५	५४	५०	४
३. किनवट	१९८१	१९८१	१,९९	१,८३	१६	१,०१	९२	९	९८	९०	८
	१९७१	१९७१	१,५६	१,४५	११	७९	७३	६	७७	७२	५
	१९६१	१९६१	१,१७	१,१०	७	५४	५५	४	५९	५५	४
	१९५१	१९५१	८८	८३	५	४४	४२	३	४४	४१	३

- 8 -
तपितां कृ. १.२ (चालू)

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५
४. भांकर	१९८१	१, ३४	१, २८	७१	६४	६४	१९८१४	१, ६६	१६३८	३७	४४	४४	१९८१४	
	१९७१	१, १०	१, ०५	५६	५३	५३	१९७१३	१, ५६	१५४५	२७	५६	५३	१९७१३	
	१९६१	८८	८४	४४	४२	४२	१९६१२	४४	४३४	२४	४४	४२	१९६१२	
	१९५१	७३	६८	३६	३३	३३	१९५१३	३७	३४८	२५	३६	३३	१९५१३	
५. बिलोली	१९८१	२, ६६	२, २७	३६	३५	३५	१९८१०	३, ३६	३३१३७	१६६	३५	३५	१९८१०	
	१९७१	२, २३	१, ९२	३१	३०	३०	१९७१६	३, ३०	३१५२	१५१	३३	३३	१९७१६	
	१९६१	१, ७६	१, ५३	२३	२२	२२	१९६१२	१, ७६	१७६३	१२३	८८	७५	१९६१२	
	१९५१	१, ५१	१, ३०	२२	२१	२१	१९५११	१, ७६	१६५०	१२२	७५	६५	१९५११	
६. देगलूर	१९८१	१, ३०	१, ०२	२८	२६	२६	१९८१४	१, ६४	१५७२	१३८	२६	२६	१९८१४	
	१९७१	१, ११	८२	२२	२१	२१	१९७११	१, ५४	१४२	१२०	२५	२५	१९७११	
	१९६१	९०	७५	१५	१६	३८	१९६१८	१, ५४	३७५	७५	२६	३८	१९६१८	
	१९५१	७२	६१	१२	११	३७	१९५१६	१, ५४	३०१	६२	३७	३१	१९५१६	
७. मुळोड	१९८१	१, ५७	१, ४३	१४	१३	१३	१९८१७	१, ७७	१७७३	७७	१३	१३	१९८१७	
	१९७१	१, ३४	१, २५	९	९	६९	१९७१५	१, ६७	१६२५	६९	६९	६९	१९७१५	
	१९६१	१, ०१	९५	७	७	५२	१९६१३	१, ५७	१४७	३७	५२	४८	१९६१३	
	१९५१	८२	७६	६	६	४२	१९५१३	१, ४७	३७६	३६	४२	३९	१९५१३	
८. कंधार	१९८१	२, ६६	२, ५४	१२	११	३०	१९८१६	३, ३०	३३२५४	६२	३०	३०	१९८१६	
	१९७१	२, २२	२, १३	११	१०	१०	१९७१५	३, ०८	३०७३	५९	११	१०	१९७१५	
	१९६१	१, ७३	१, ६७	७	६	८९	१९६१३	१, ८६	१८६७	३७	८९	८६	१९६१३	
	१९५१	१, ४५	१, ३६	६	६	७४	१९५१४	१, ७६	१६७६	५९	७४	६९	१९५१४	

पुढे चालू

- ५ -
तकता क. १.२ (चालू)

अ. क्र.	जिल्हा/ तालुका	वडा	दर. चौ. कि. मी. मधील लोक संख्या	दहा वाषीक परकाची टक्केवारी		
				एकूण	ग्रामीण	नागरी
१	२	३	१३	१४	१५	१६
नांदेड जिल्हा		१९८१	१६७	+ २५.१५	+ २१.५४	+ ४३.६८
		१९७१	१३३	+ २९.४६	+ २६.६०	+ ४६.४०
		१९६१	१०४	+ २२.९६	+ २३.९६	+ ३१.७०
		१९५१	८६	+ १२.६५	+ ५.२५	+ १८.४८
<u>तालुका</u>						
१. नांदेड		१९८१	३७९	+ ४३.६९	+ ३६.३८	+ ४९.९५
		१९७१	२६५	+ ३८.१३	+ २६.१५	+ ५२.९७
		१९६१	१९२	+ २०.२९	+ १७.८१	+ २३.६४
		१९५१	१६०	-	-	-
२. हंदगांव		१९८१	१३४	+ २२.४२	+ २१.३०	+ ४६.५८
		१९७१	१०९	+ २४.१०	+ २३.५४	+ ३७.४७
		१९६१	८८	+ २६.३२	+ ३२.०२	३८.१२
		१९५१	७०	-	-	-
३. फिनवट		१९८१	९६	+ २७.५२	+ २५.४८	+ ५५.५१
		१९७१	७५	+ ३३.२२	+ ३२.३३	+ ४६.७२
		१९६१	५६	+ ३२.७९	+ ३२.१५	+ ४३.३९
		१९५१	४२	-	-	-

पुढे चालू ---

तक्ता क. १.२ (समाप्त)

१	२	३	४	५	६
४. भांकर	१९८१	१३०	+ २२.१६	+ २२.०२	+ २४.२०
	१९७१	१०६	+ २४.५२	+ २४.८७	+ १९.३८
	१९६१	८५	+ २१.१०	+ २३.३६	+ १९.२५
	१९५१	७७	-	-	+ ७.३६
५. बिलोली	१९८१	१८२	+ १६.५२	+ १८.३४	+ २७.०३
	१९७१	१५२	+ २६.४२	+ २५.६२	+ ३१.२३
	१९६१	१२१	+ १६.३७	+ १७.२८	+ १६.५६
	१९५१	१०२	-	-	-
६. देगलूर	१९८१	१२२	+ १७.१५	+ १४.७४	+ २७.०५
	१९७१	१६४	+ २३.४२	+ १८.५४	+ ४८.५६
	१९६१	१३२	+ २४.४५	+ २४.१०	+ २६.३०
	१९५१	१०६	-	-	+ ३५.१७
७. मुखोड	१९८१	१८०	+ १६.६०	+ १४.३६	+ ५१.३०
	१९७१	१५४	+ ३२.४६	+ ३१.६३	+ ४०.०५
	१९६१	११६	+ २३.६२	+ २५.३५	+ ३.२०
	१९५१	९४	-	-	+ ६.१५
८. कंधार	१९८१	१६४	+ १९.८०	+ १६.२०	+ ३३.५८
	१९७१	१३७	+ २८.३०	+ २७.८७	+ ३२.०८
	१९६१	१०६	+ १९.५८	+ २२.४६	+ २५.४२
	१९५१	८२	-	-	+ ४२.४१

टिप :- आकडे पुष्पांकांत केल्याने बेरजा कदाचित जुळणार नाहीत.

आधार :- १९७१ व १९८१ जनगणना प्रकाशन.

तक्ता क्र. १.३

१९८१ च्या जनगणने प्रमाणे नांदेड जिल्ह्यातील गावांचे लोक संख्येच्या आधारे (तालुका) निहाय वर्गीकरण न करता लोक संख्येच्या आधारे (लोक संख्या "००")

अ. जिल्हा / क. तालुका		वस्ती असलेली गावे				वस्ती नसलेली गावे			
२०० पेक्षा कमी		२०० ते ४९९		५०० ते ९९९		१००० ते १,९९९		२००० ते २,९९९	
संख्या	लोकसंख्या	संख्या	लोकसंख्या	संख्या	लोकसंख्या	संख्या	लोकसंख्या	संख्या	लोकसंख्या
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०
जिल्हा बेरीज	९४	१०,८	३२०	१,१०,४	५०२	३,६४,८	३८३२०	५,१६,३	३,५०२
ता. नांदेड	२२	२,७	४६	१,६१,२	६०	४३,७	३६३६	५१,५	३,५०२
२. हदगाव	१७	१,७	३६	१,३१,२	६३	४५,७	६१	८३,३	३,५०२
३. किनवट	१६	१,९	७३	२,५७,८	२१	५७,८	५१	६७,३	३,५०२
४. भांफेर	६	७	३२	१,३१,०	५१	३६,१	३८	४८,३	३,५०२
५. विमोली	१३	१,७	३२	१,३१,५	७७	५७,४	७०	९१,३	३,५०२
६. देगलूर	९	१,१	१७	६,३	३६	२५,५	२६	३६,७	३,५०२
७. मुढोडा	४	४	२७	१०,२	४७	३६,०	४४	५१,३	३,५०२
८. कंधारा	७	६	५०	१,८,६	८७	६४,६	५७	७६,३	३,५०२

पृष्ठ चालू

तक्ता क्र. १-३ (लमाप्त)

जिल्हा / तालुका	वस्ती असलेली गावे		१०,००० आगा	रकूपा	ओसाड
	२,००० ते ४,९९९	५,००० ते ९,९९९			
मुंबई	संख्या	लोकसंख्या	संख्या	लोकसंख्या	गावांची संख्या
उत्तिका	३	३३,३३	१४	१४,१४	४६
तांजुर्का	३	३३,३३	१४	१४,१४	४६
१) नादेड	३	३३,३३	१४	१४,१४	४६
२) हदगांव	३	३३,३३	१४	१४,१४	४६
३) किनवड	३	३३,३३	१४	१४,१४	४६
४) भोकर	३	३३,३३	१४	१४,१४	४६
५) विठोली	३	३३,३३	१४	१४,१४	४६
६) मुंदाड	३	३३,३३	१४	१४,१४	४६
७) हदगांव	३	३३,३३	१४	१४,१४	४६

(मा. प्र. क्र. १९७६) पुण्यात केवळाने बेरजा जुळणार नाहीत.

होमारे /

१९८१ च्या जनगणने प्रमाणे नांदेड जिल्ह्यातील शहराचे लोक संख्येच्या गटानुसार तालुका निहाय वर्गीकरण (लोक संख्या "०००")

		लोक संख्ये प्रमाणे शहराची संख्या												
अ. जिल्हा / क. तालुका	५,००० पेक्षा कमी	५,००० ते ९,९९९	१०,००० ते १९,९९९	२०,००० ते ४९,९९९	५०,००० ते ९९,९९९	१,००,००० व त्याहून अधिक	एकूण शहरे							
	संख्या	लोक संख्या	संख्या	लोक संख्या	संख्या	लोक संख्या	संख्या	लोक संख्या	संख्या	लोक संख्या	संख्या	लोक संख्या	संख्या	लोक संख्या
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५
जिल्हा बेरीज	-	-	३	२४	६	८५	१	२८	-	-	१	१,९१	११	३,२०
तालुका														
१. नांदेड	-	-	१	१०	-	-	-	-	-	-	-	१	१,९१	२
२. हदगांव	-	-	-	-	१	११	-	-	-	-	-	-	१	११
३. शिन्वट	-	-	-	-	१	१६	-	-	-	-	-	-	१	१६
४. भोकर	-	-	१	७	-	-	-	-	-	-	-	-	१	७
५. बिलोली	-	-	१	८	३	३१	-	-	-	-	-	-	३	३९
६. देगलूर	-	-	-	-	-	-	१	२८	-	-	-	-	१	२८
७. मुळोड	-	-	-	-	१	१४	-	-	-	-	-	-	१	१४
८. कानार	-	-	-	-	१	१२	-	-	-	-	-	-	१	१२

टिप :- आकडे पूर्णार्थात केल्याने बेरजा जूळ्यांवर नाहीत.

आधार :- १९८१ जनगणना प्रकाशन.

छाोगरे/-

नांदेड जिल्ह्यातील १९८१ च्या जनगणनेनुसार काम करणारे व काम न करणारे यांची संख्या (आकडे शोकड्यात)

अ. काम करणा-या-चा वर्ग	ग्रामीण नागरी एकूण	जिल्ह्यांची एकूण	तालुके			हदगाव			किनवट			
			नांदेड	हदगाव	किनवट	नांदेड	हदगाव	किनवट	नांदेड	हदगाव	किनवट	
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३
१. शेतकरी	ग्रामीण	२,७८,६	३४,८	२५,६	९,२	४६,५	३०,८	१५,७	३५,२	२५,१	१०,१	
	नागरी	६,४	१,४	१,२	२	५	४	१	५	५	१	
	एकूण	२,८५,०	३६,२	२६,८	९,४	४७,०	३१,२	१५,८	३५,७	२५,६	१०,१	
२. शेतमजूर	ग्रामीण	२,४७,८	३०,२	१६,३	२४,०	४१,०	१९,०	२२,१	४१,२	२९,४	२१,७	
	नागरी	१४,४	१,८	१,०	७	१,४	७	८	१,५	१	७	
	एकूण	२,६२,२	३२,०	१७,३	२४,७	४२,५	२६,७	२२,८	४२,७	३०,३	२२,४	
३. धारगती उद्योगवस्त निर्माण व दुरुस्ती सेवा	ग्रामीण	११,९	१,७	१,३	४	१,२	९	३	१,२	९	३	
	नागरी	२,९	१,८	१,१	६	१	१	१	१	१	१	
	एकूण	१४,८	३,५	२,४	१०	१,३	१०	४	२,३	१०	४	
४. इतर काम करणारे	ग्रामीण	८२,३	१२,२	११,२	१,०	७,७	६,९	८	७,६	६,६	१,०	
	नागरी	६५,८	४४,९	४१,१	३,८	१,७	१,६	१,७	३,०	२,८	२	
	एकूण	१,४८,१	५७,१	५२,२	४,८	९,४	८,५	९,७	१०,६	९,४	१,३	

तक्ता क्र. १.५ (वालु)

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३
५. एकूण मुख्यता काम करणारे	ग्रामीण		६,२०,६	७८,९	५४,३	२४,६	१६,५	५५,६	३८,८	८५,१	५२,१	३३,०
	नागरी		८९,६	४९,८	४४,४	५,९	३,८	२,८	१,०	५,२	५,१	१,०
	एकूण		७,१०,२	१,२८,७	९८,७	२९,९	१,००,३	६०,४	३९,०	९०,३	५७,२	३४,०
६. सिमांतिक काम करणारे	ग्रामीण		१,४८,३	१५,५	१,६	१३,९	११,७	१,६	१०,१	६,०	७	८,३
	नागरी		०,०	१,३	७	६	५	२	१	२	१	२
	एकूण		१,५३,४	१६,८	२,३	१९,५	१२,२	१,८	१०,५	७,२	८	८,५
७. एकूण काम न करणारे	ग्रामीण		६,५२,६	९२,४	३२,८	५२,६	८९,२	४०,६	४८,७	८८,३	३२,९	९८,९
	नागरी		२,३३,२	१,५०,१	६०,३	८९,८	६,८	२,९	३,२	११,१	९,३	६,८
	एकूण		८,८५,८	२,४२,५	१,००,११	१,४२,४	९६,०	४३,५	५२,५	९९,४	४२,८	५५,७
८. एकूण लोकसंख्या	ग्रामीण		१४,२१,५	१,८६,९	९५,७	९१,१	१,९७,९	९९,८	९७,६	१,८२,५	९२,३	९०,२
	नागरी		३,२७,८	२,०१,१	१,०५,४	९५,८	११,१	५,८	५,३	१६,५	८,५	८,०
	एकूण		१७,४९,३	३,८८,०	२,०१,१	१,८६,९	२,०८,५	१,०५,६	१,०२,९	१,९९,०	१,००,८	९८,२

पुढे वालु

- १३ -
तकता क. १.५ (चालू)

अ. क्र.	काम करणा-याचा वर्ग	ग्रामीण नागरी एकूण	तालुका								
			भाोकर			बिलोली			देगलूर		
१	२	३	एकूण	पुरखा	स्त्रियां	एकूण	पुरखा	स्त्रियां	एकूण	पुरखा	स्त्रियां
१	२	३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२
१.	शेतकरी	ग्रामीण	२५,४	१९,०	६,४	४६,३	३२,७	१३,६	१५,८	१२,९	२,९
		नागरी	२	२	-	२,३	१,९	४	७	६	१
		एकूण	२७,५	१९,१	६,४	४८,६	३४,६	१४,०	१६,६	१३,५	३,०
२.	शेतमजूर	ग्रामीण	२१,९	१०,३	११,६	३९,६	१७,६	२२,०	२२,६	११,३	११,३
		नागरी	६	२	४	५,३	२,६	२,७	१,९	९	१,०
		एकूण	२२,५	१०,६	१२,०	४५,९	२०,२	२४,७	२४,५	१२,२	१२,३
३.	घारगती उद्योग वस्तु-निर्माण प्रकीया सेवा व दुरुस्ती इ.	ग्रामीण	९	७	२	२,६	१,६	८	१,०	७	३
		नागरी	१	१	-	५	३	२	२	१	१
		एकूण	१,०	८	२	२,९	१,९	९	१,२	८	४
४.	इतर काम करणारे	ग्रामीण	७,३	६,३	१,०	१७,९	१५,५	१,५	६,९	५,५	६
		नागरी	१,२	१,१	१	५,६	५,१	४	५,१	४,७	३
		एकूण	८,५	७,४	१,१	२२,६	२०,६	१,९	११,२	१०,२	९

मुद्दे चालू ---

तक्ता क्र. १.५ (चालू)

१	२	३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२
५. एकूण मुख्य काम करणारे	ग्रामीण		५५, ५	३६, ३	१९, २	१, ०५, ४	६७, ५	३७, ९	४५, १३	३०, ४	१५, १
	नागरी		२, १	१, ६	५	१३, ६	१०, ०	३, ७	७, ९	६, ४	१, ५
	एकूण		५७, ६	३७, ९	१२, ६	१, १९, ०	७७, ४	४१, ६	५३, ४	३६, ८	१६, ६
६. सिमांतिक काम करणारे	ग्रामीण		८, ३	१, २	७, २	२८, ६	५, ०	२३, ६	८, २	१, ३	६, ८
	नागरी		१	-	१	१, ५	१	१, ४	८	२	५
	एकूण		८, ४	१, २	८, ३	३०, १	५, १	२५, ०	८, ९	१, ५	७, ४
७. एकूण काम करणारे	ग्रामीण		६३, ७	२३, ९	३६, ७	९३, ५	४२, ७	५०, ८	४८, ७	१९, ८	२८, ९
	नागरी		४, ५	२, ०	२, ५	२३, ४	९, ६	१३, ८	१८, ९	७, ७	११, ३
	एकूण		६८, १	२६, ९	३९, २	१, १६, ९	५२, ३	६४, ७	६६, ७	२७, ५	४०, ३
८. एकूण लोक संख्या	ग्रामीण		१, २७, ५	६४, ५	६३, १	२, २७, ५	१, १५, १	१, १२, ४	१, ०२, ४	५१, ५	५०, ८
	नागरी		६, ६	३, ६	३, ०	३८, ५	१९, ७	१८, ९	२७, ६	१४, ३	१३, ३
	एकूण		१, ३४, १	६८, ०	६६, १	२, ६६, ०	१, ३४, ८	१, ३१, २	१, ३०, ०	६५, ८	६४, २

तकता क्र. १.५ (चालू)

अ. क्र.	काम करणाऱ्याचा वर्ग	ग्रामीण नागरी एकूण	तालुका					
			मुखोड			कंधार		
			एकूण	पुरुषा	स्त्रिया	एकूण	पुरुषा	स्त्रिया
१	२	३	४	५	६	७	८	
१.	शेतकरी	ग्रामीण नागरी एकूण	२४, १	२०, ८	३, ३	५०, ९	४०, ६	९, ८
	शेतमजूर	एकूण	२४, ६	२१, २	३, ४	५०, ७	४०, ६	९, ९
२.		ग्रामीण नागरी एकूण	२०, २	१०, ६	९, ६	३१, १	१७, २	१३, ९
		एकूण	२१, २	११, २	१०, ०	३२, ०	१६, ७	१५, ३
३.	छात्रगती उद्योग वस्तु निर्माण पुरवठा सेवा दुरुस्ती इ.	ग्रामीण नागरी एकूण	१, १	१, १	०, ०	२, १	१, १	१, ०
४.	इतर काम करणारे	ग्रामीण नागरी एकूण	१०, ६	९, ०	१, ६	१४, ९	१३, ०	१, ९
५.	एकूण मुख्य काम करणारे	ग्रामीण नागरी एकूण	५५, ९	४९, ९	६, ०	९८, ३	८२, ९	१५, ४
		एकूण	५२, १	४९, ५	२, ६	९०, ६	७५, ८	२६, १

तक्ता क्रमांक. १.५ (समाप्त)

१	२	३	२३	२४	२५	२६	२७	२८
६.	सिमांतिक काम करणारे	ग्रामीण नागरी एकूण	२३, ४ ६ २४, ०	३, ५ १ ३, ६	१९, ९ ४ २०, ४	४३, ६ १ ४३, ७	५, ९ - ५, ९	३७, ७ १ ३७, ८
७.	एकूण काम न करणारे	ग्रामीण नागरी एकूण	६४, ३ ९, ७ ७४, ९	२८, ० ४, ० ३२, ०	३६, ३ ५, ८ ४२, १	१, १२, ३ ८, ७ १, २१, ०	५०, ९ ३, ६ ५४, ५	६१, ४ ५, १ ६६, ५
८.	एकूण लोक संख्या	ग्रामीण नागरी एकूण	१, ४३, १ १४, ० १, ५७, १	७२, ८ ७, २ ८०, ०	५०, ३ ६, ८ ५६, १	२, ५४, २ १२, ३ २, ६६, ५	१, २९, ७ ६, ४ १, ३६, १	१, २४, ५ ५, ९ १, ३०, ४

टिप :- x यात वशासंधान जंगलकाम, मच्छी मारी, शिकार, मळे फळवाग आणि तत्संबधी क्षेत्र तसेच खाण व दगड काम करणा-यांचा समावेश आहे. त्याच प्रमाणे बांधकाम, व्यापार वाणिज्य, परिवहन, साठवण व दळणावळ घारगुती खोरीज वस्तु निर्माण प्रक्रिया सेवा व दुरस्ती व इतर यांचा समावेश आहे.

१) आकडे पुष्पांकांत केल्याने बेरजा जुळणार नाहीत.

आधार :- १९८१ जनगणना प्रकाशन.

घागेर/-

तक्ता क. १.६

नांदेड जिल्ह्यातील १९८१ च्या जनगणनेनुसार (अ) दयोगटानुसार व (ब) धामानुसार वर्गीकरण
(अ) दयोगटानुसार लोकसंख्या (आकडे "००")

बाब	सर्व	वयोगट									व्य
		०-१४	१५-१९	२०-२४	२५-२९	३०-३९	४०-४९	५०-५९	६० व	त्यावरील	अनिर्दि
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२
एकूण	१७,४२,३	७,४७,३	१,३७,५	१,३६,७	२,१६,८	१,१४,६	१,६०,३	१,०६,६	१,१७,४	१५	१५
ग्रामीण	१४,२१,५	६,०८,१	१,०६,४	१,६८,२	१,७७,३	९३,३	१,३२,४	८९,४	९८,२	१२	१२
नागरी	३,२०,८	१,३९,२	३१,१	२८,५	३९,५	२१,३	२७,९	१७,२	१९,२	३	३

(ब) १९८१ च्या जनगणनेनुसार धामानुसार लोकसंख्या (आकडे "००")

बाब	सर्व धाम	बौद्ध	ख्रिश्च	हिंदू	जैन	शिखा	मुस्लिम	इतर
१	२	३	४	५	६	७	८	९
एकूण	१७,४२,३	१,७२,१	२,४	१३,५७,५	४,९	५,८	२,०८,३	३
ग्रामीण	१४,२१,५	१,३७,५	१,२	११,६७,०	२,७	१,२	१,११,७	२
नागरी	३,२०,८	३४,७	१,२	१,८८,५	२,२	४,६	९६,६	१

टिप :- आकडे पूर्णांकात केल्याने बेरजा जुळणार नाहीत.

आधार :- १९८१ जनगणना पत्रिका

तक्ता क्रमांक. १.७

नांदेड जिल्ह्यातील १९८१ च्या जनगणनेनुसार अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती व नवबौध्द करीता सुधोारी त आकडेवारी (आकडे हजारत)

अ. क्र.	जिल्हा / तालुका	एकूण ग्रामीण नागरी.	अनुसूचित जाती.			अनुसूचित जमाती			नवबौध्द			एकूण		
			व्यक्ती	पुरुषा	स्त्रिया	व्यक्ती.	पुरुषा	स्त्रिया	व्यक्ती.	पुरुषा	स्त्रिया	पुरुषा	स्त्रिया	
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.	११.	१२.	१३.	१४.	१५.
१. नांदेड जिल्हा तालुका	एकूण		१६८	१००	९७	१७८	९०	८८	५	२	२	३८१	१९२	१८७
	ग्रामीण		१७७	९०	८८	१६१	८२	८०	४	२	२	३४२	१७४	१७०
	नागरी		२०	११	१०	१७	८	८	१	X	X	३८	२०	१८
१. नांदेड	एकूण		२३	११	११	८	४	४	-	-	-	३०	१५	१५
	ग्रामीण		१४	७	७	५	३	२	-	-	-	१९	१०	९
	नागरी		८	४	४	३	२	२	-	-	-	११	६	६
२. हदगांव	एकूण		१५	८	८	३०	१५	१५	-	-	-	४५	२३	२३
	ग्रामीण		१४	७	७	२९	१५	१४	-	-	-	४३	२२	२१
	नागरी		१	१	X	१	X	X	-	-	-	२	१	X
३. किनवट	एकूण		६	५	४	५१	२५	२५	-	-	-	६०	३०	२९
	ग्रामीण		७	४	३	५०	२५	२५	-	-	-	५७	२९	२८
	नागरी		२	१	१	१	X	X	-	-	-	३	१	१
४. भांकर	एकूण		१४	७	७	२१	११	१०	-	-	-	३५	१८	१७
	ग्रामीण		१३	६	६	२१	११	१०	-	-	-	३४	१७	१६
	नागरी		१	१	X	X	X	X	-	-	-	१	१	X

पुढे चालू . . .

तक्ता क्रमांक. १. ७ (समाप्त)

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५
५. विलोली	एकूण	४४	२२	२२	३०	१६	१५	-	-	-	-	७५	३८	३७
	ग्रामीण	४१	२१	२०	२३	१२	११	-	-	-	-	६४	३३	३१
	नागरी	३	१	२	७	४	४	-	-	-	-	१०	५	६
६. देगलूर	एकूण	२६	१२	१३	१३	६	६	-	-	-	-	३९	१८	१९
	ग्रामीण	२४	१२	१२	१०	५	५	-	-	-	-	३४	१७	१७
	नागरी	२	१	१	३	१	१	-	-	-	-	५	२	२
७. मुखोड	एकूण	३६	१८	१८	१७	९	८	-	-	-	-	५३	२७	२६
	ग्रामीण	३४	१७	१७	१५	८	८	-	-	-	-	४९	२५	२५
	नागरी	२	१	१	२	१	०	-	-	-	-	४	२	१
८. कंधार	एकूण	३२	१६	१६	९	५	४	-	-	-	-	१४१	२१	२०
	ग्रामीण	३१	१६	१५	९	४	४	-	-	-	-	४०	२०	१९
	नागरी	१	X	१	X	X	X	-	-	-	-	१	X	१

टिपः- (१) आकडे पुण्या कात केल्याने वेरजा कदाचित जुळणार नाहीत. (२) नववर्षाची आकडेवारी ता. १०/१२/१९८१ पासून उपलब्ध आहे. (३) नसल्यामुळे जिल्ह्याची एकूण देण्यात आली आहे.

आधारः- १९८१ जनगणना प्रकाशन.

तक्ता क्रमांक. १.८

नांदेड जिल्ह्यातील भिंती/छप्परे यासाठी वापरलेल्या साधन सामुग्री नुसार धोरणे (१९८१ च्या जनगणनेनुसार) दर्शवणारे

अ.क्र.	बाब	एकूण ग्रामीण नागरी	संख्या
१	२	३	४
	एकूण जनगणना एकूण धारे	एकूण	३,०५,२८५
		ग्रामीण	३,५०,६७०
		नागरी	५५,३१५
१.	भिंतीची सामुग्री		
१.	भित्त, पाने, चूने व बांबू	एकूण	४९,३३०
		ग्रामीण	४३,६३५
		नागरी	५,६९५
२.	माती	एकूण	१,०४,९१५
		ग्रामीण	८९,६०५
		नागरी	१५,३१०
३.	कच्च्या विटा	एकूण	११,४८०
		ग्रामीण	४,४५५
		नागरी	७,०२५
४.	ताकूड	एकूण	३,८५५
		ग्रामीण	१,९३५
		नागरी	१,९२०
५.	कच्च्या विटा	एकूण	३३,४१५
		ग्रामीण	१५,७९०
		नागरी	१७,६२५
६.	गॅल्व्हनाइज्ड लोखांडी किंवा झीर धातूचे पत्रे	एकूण	१,४४०
		ग्रामीण	५८०
		नागरी	८६०
७.	दगड	एकूण	९७,१२५
		ग्रामीण	९२,५४०
		नागरी	४,५८५
८.	सिमेंट काँक्रीट	एकूण	२,२५०
		ग्रामीण	२५५
		नागरी	१,९९५

पुढे चालू

तकता क्रमांक. १.८ (समाप्त)

१	२	३	४
१.	वर उल्लेखिलेल्या व्यतिरिक्त इतर सामुग्री	स्कूण	१, ४७५
		ग्रामीण	१, १७५
		नागरी	३००
२.	छप्परासाठी वापरलेली सामुग्री		
	१. गवत, पाने, वेळू, माती, कच्चा विटा किंवा बांबू	स्कूण	५५, ०६०
		ग्रामीण	५०, ५८०
		नागरी	४, ४८०
	२. कौल, तकती: दगड, कंकर	स्कूण	१, ५०, ५२५
		ग्रामीण	१, ३५, ६३०
		नागरी	१४, २६५
	३. पन्हाळीचे लोखांडी पत्रो, जस्ताचे किंवा धातूचे पत्रो	स्कूण	७२, ७२५
		ग्रामीण	४८, ६८०
		नागरी	२४, ११५
	४. अॅल्युमिनासिमेंटचे पत्रो	स्कूण	२, ७८५
		ग्रामीण	१, ४८५
		नागरी	१, ३००
	५. विटा व चुना	स्कूण	२, ८५०
		ग्रामीण	१, ७५०
		नागरी	१, १००
	६. दगड	स्कूण	२६५
		ग्रामीण	२१०
		नागरी	५५
	७. पंचलित सीमेंट काँक्रीट	स्कूण	२९, ६४०
		ग्रामीण	२, १४०
		नागरी	७, ५००
	८. इतर वर उल्लेखिलेल्या व्यतिरिक्त वापरलेली सामुग्री	स्कूण	११, ९९५
		ग्रामीण	१०, १९५
		नागरी	१, ८००

आधार:- १९८१ जनगणना प्रकाशन (भाग आठ ए व बी) (१) छारबाधाणी
अहवाल.

(६) वि. प्र. सं. - १९८१

तक्ता क्रमांक : १९

१९८० भादव्ह जिह्यातील आकार व मालकीच्या स्थिती नुसार ग्रामीण/नगरी
क्षेत्रातील कुटुंबाचे वर्गीकरण १९८१ जनगणने प्रमाणे (संख्या)

अ. क्र. ०६७ बाब २० गा.सं. नु.सं. एकूण

१. १) एकूण कुटुंबे २२,५२,२२० ५५,७४० ३,०७,९६०

२) धाराच्या मालकी बाबतची स्थिती

अ) स्वतःची घारे असलेली २,२४,६४५ २८,५४५ २,५३,१९०

ब) भाड्याच्या घारात राहणारी २६,०२५ २६,७७० ५२,७९५

२. एक व्यक्ती कुटुंबे

१) एकूण कुटुंबे १०,६९० २,८७० १३,५६०

२) धाराच्या मालकी बाबतची स्थिती

अ) स्वतःची घारे असलेली ७,१३५ ८७० ७,९८५

ब) भाड्याच्या घारात राहणारी ३,२८५ २,८०० ६,०८५

३. दोन व्यक्तीची कुटुंबे

१) एकूण कुटुंबे १७,८९५ ४,४२५ २२,३२०

२) धाराच्या मालकी बाबतची स्थिती

अ) स्वतःची घारे असलेली १४,८७० १,५८५ १६,४५५

ब) भाड्याच्या घारात राहणारी २,८३० २,८४० ५,६७०

४. तीन व्यक्तीची कुटुंबे

१) एकूण कुटुंबे २६,६८५ ५,८१५ ३२,४९५

२) धाराच्या मालकी बाबतची स्थिती

अ) स्वतःची घारे असलेली २२,२४० २,२०५ २४,४४५

ब) भाड्याच्या घारात राहणारी ३,४४५ ३,६१० ७,०५५

५. चार व्यक्तीची कुटुंबे

१) एकूण कुटुंबे ३६,७९० ७,३८५ ४४,१७५

२) धाराच्या मालकी बाबतची स्थिती

अ) स्वतःची घारे असलेली ३२,१०० ३,१०० ३५,२००

ब) भाड्याच्या घारात राहणारी ४,६९० ४,२८५ ८,९७५

पुढे चालू

तक्ता क्रमांक १.९ (समाप्त)

१	२	३	४	५
पंच व्यक्तित्वी कुटुंबे				
१) स्कूण कुटुंबे		४२, २५०	८, ४१५	५०, ६६५
२) घाराच्या मालकी बाबतची स्थिती				
अ) स्वतःची घारे असलेली		३७, ९३५	४, ०७५	४२, ०१०
ब) भाड्याच्या घारात राहणारी		४, ०२०	४, ३०५	८, ३२५
७. सहा किंवा अधिक व्यक्तित्वी कुटुंबे				
१) स्कूण कुटुंबे		१, १७, ९१०	२६, ८३५	१, ४४, ७४५
२) घाराच्या मालकी बाबतची स्थिती				
अ) स्वतःची घारे असलेली		१, ०९, ६६५	१६, ७३०	१, २६, ३९५
ब) भाड्याच्या घारात राहणारी		७, ८७०	१०, ०५०	१७, ९२०
८. निर्देशित न केलेल्या व्यक्तित्वी कुटुंबे				
१) स्कूण कुटुंबे				
२) घाराच्या मालकी बाबतची स्थिती				
अ) स्वतःची घारे असलेली				
ब) भाड्याच्या घारात राहणारी				
टीप :- ह्यातकत्यातीत स्कूण कुटुंबाच्या संख्येत बेघार कुटुंबाचा समावेश आहे. ब संस्था कुटुंबाचा समावेश नाही. त्यामुळे स्कूण कुटुंबाची संख्या जळणार नाही.				
आधार :- १९८१-८२ वनगणना अहवाल (भाग - आठ ए व बी (२))				
घारबांधणी अहवाल.				
१) स्कूण कुटुंबे		१, १७, ९१०	२६, ८३५	१, ४४, ७४५
२) घाराच्या मालकी बाबतची स्थिती				

१९८१ च्या जनगणनेनुसार नांदे जिल्ह्यातील अपंगतेनुसार अपंगाची संख्या

जिल्हा	पुण्यात	अंध	पुण्यात	पुण्यात	एकूण
तालुका			मार्गले	मूक	
जिल्हा	एकूण	३४३	८७	६१५	३,१४५
बरीज	गामीण	१४६	८१	६५६	२,८५६
	शाहरी	१९७	६	६५९	२८९
ता. लोहा	एकूण	२३१	१६६	२८	५१७
	गामीण	१४७	१२०	६४	३३१
	शाहरी	८४	४६	२४	१८६
हदगाव	एकूण	१७०	१३३	६७	३३०
	गामीण	१६९	१३३	६५	३२७
	शाहरी	१	०	२	३
फिनवड	एकूण	२७२	८७	६९	४२८
	गामीण	२६७	६६	६८	४१९
	शाहरी	५	२१	१	९
लोकर	एकूण	१४०	७९	५६	२४७
	गामीण	१३५	४९	५५	२३९
	शाहरी	५	३०	१	८
बिलोली	एकूण	२३७	१६२	१०६	५०५
	गामीण	२१८	१५७	९२	४६७
	शाहरी	१९	५	१४	३८
देगलर	एकूण	१९७	९९	४४	२२९
	गामीण	१२९	३७	४२	२०८
	शाहरी	१५	६२	२	२१
मुहोड	एकूण	१२७	८५	७५	२८७
	गामीण	११८	८०	७२	२७०
	शाहरी	५	५	३	१७
कंधार	एकूण	३२०	१८३	१००	६०३
	गामीण	३१६	१८१	९८	५९५
	शाहरी	४	२	२	७

आधार:- १९८१ च्या जनगणना प्रकाशन.

नांदेड जिल्ह्यातील जनगणना घारे आणि त्यांचा वापर (१९८१ ची जनगणना)

अ. क्र. / क.	एकूण / ग्रामीण / नागरी	एकूण / घारे	जनगणनेच्या सुरवातीला रिकामी असलेली घारे	जनगणना घारांचा वापर राहणे	घारे आणि राहणे	घारे आणि राहणे	घारे आणि राहणे	घारे आणि राहणे	घारे आणि राहणे	घारे आणि राहणे	घारे आणि राहणे	घारे आणि राहणे	घारे आणि राहणे	घारे आणि राहणे	घारे आणि राहणे	घारे आणि राहणे	घारे आणि राहणे	घारे आणि राहणे
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	
एकूण	४,०१,०८५	१९,४३५	२,८८,१८५	३,५६५	६,८५५	२३०	९,०१५	२,२२०	४,६३०	१,४२५	२२०	३,८६५	६,५३५	२,४३५	३,८६५	६,५३५	२,४३५	३,८६५
ग्रामीण	३,३५,४४०	१४,२५५	२,४०,२५५	२,८२०	५,२६०	२००	८,४००	१,४६५	३,२३०	२,८००	१५५	३,४५०	५,५५०	२,४५०	३,४५०	५,५५०	२,४५०	३,४५०
नागरी	६५,६४५	५,१८०	४७,९३०	८४५	१,५९५	१३०	५७५	७५५	१,४००	१५५	६५	४१५	९८५	१५५	४१५	९८५	१५५	४१५
नांदेड शहर	३४,६२०	१,८०५	२६,१३०	६०५	२२५	६०	२२५	६०५	२२५	२५५	२५५	२२५	२२५	२२५	२२५	२२५	२२५	२२५

आधार :- १९८१ जनगणना प्रकाशन टेबल एच - १ प्रमाणे. आधार :- १९८१ जनगणना प्रकाशन टेबल एच - १ प्रमाणे.

- २५ -
तक्ता क्रमांक २१

नांदेड जिल्ह्यातील निवडक केंद्रातील पर्जन्य दिवसांची संख्या व एकूण पर्जन्य १९९० वषाांकरिता
(पर्जन्य मिलीमीटर मध्ये)

अ. क्र.	महिना	१. केंद्र - नांदेड			२. केंद्र - हदगाव			३. केंद्र - फिनवट		
		सामान्य पर्जन्य संख्या	पर्जन्य दिवसांची संख्या	पर्जन्य	सामान्य पर्जन्य	पर्जन्य दिवसांची संख्या	पर्जन्य	सामान्य पर्जन्य संख्या	पर्जन्य दिवसांची संख्या	पर्जन्य
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११
१.	जानेवारी	८	-	-	-	-	-	-	-	-
२.	फेब्रुवारी	१३	-	-	३	-	-	१	-	-
३.	मार्च	८	-	-	४	-	-	३	-	-
४.	एप्रिल	८	-	-	१८	-	-	६	-	-
५.	मे	१३	१०	१२९	२४	१४	१६२	१९	-	-
६.	जून	१५४	१२	२१७	१६७	१५	२९८	२६१	१६	३१९
७.	जुलै	२१५	९	१४०	२७४	१६	२५२	४०५	२१	२१३
८.	ऑगस्ट	१६५	१८	६१८	३४२	२०	५६७	४२१	२२	४६२
९.	सप्टेंबर	२१५	७	१२६	२०२	१०	१०४	२५१	८	४६
१०.	ऑक्टोबर	४३	९	२४२	७३	८	२००	९७	१२	१३८
११.	नोव्हेंबर	२२	१	६	२४	१	५	१६	-	-
१२.	डिसेंबर	७	-	-	१५	-	-	१७	-	-
एकूण:-		९०१	६६	१,४७८	१,१४६	८४	१,५९८	१,५०१	७९	१,१७८

पुढे चालू ---

तकता केंद्र २.१ (चालू)

अ. क्र. महिना ४ केंद्र - भांकर ५ केंद्र - बिलौली ६ केंद्र - देगलूर

अ. क्र.	महिना	सामान्य पजन्य	पजन्य दिवसांची संख्या	पजन्य	सामान्य पजन्य	पजन्य दिवसांची संख्या	पजन्य	सामान्य पजन्य	पजन्य दिवसांची संख्या	पजन्य
१	२	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०
१.	जानेवारी	३	-	-	४	-	-	३	-	-
२.	फेब्रुवारी	२	-	-	१७	-	-	१४	-	-
३.	मार्च	८	-	-	५	-	-	८	-	-
४.	एप्रिल	३	-	-	१४	-	-	१७	-	-
५.	मे	-	१३	२२३	२३	-	२४३	२१	-	-
६.	जून	१२२	१४	३१०	१७०	१३	३४०	१५९	२०	२३३
७.	जुलै	२७८	११	१३९	२२१	१५	१६६	२०४	१४	१६
८.	ऑगस्ट	३३९	२४	५६७	१७३	१९	६३३	१५६	१७	३६३
९.	सप्टेंबर	२२४	७	११५	१७१	८	१२१	१२६	८	४७
१०.	ऑक्टोबर	९६	११	२५७	३८	११	४०२	५२	६	१३७
११.	नोव्हेंबर	१६	१	६	२९	-	-	२१	-	-
१२.	डिसेंबर	२०	-	-	५	-	-	५	-	-

एकूण :- १, २०२ ८१ ११, ६४७ ८७० ६५ २, १७८ ८२६ ६८ ८७८

पुढे चालू ---

तकता क्र. २.१ (समाप्त)

अ. महिना क्र.	७ केंद्र - मुखोड			८ केंद्र - कंधार		
	सामान्य पजन्य	पजन्य दिवसांची संख्या	पजन्य	सामान्य पजन्य	पजन्य दिवसांची संख्या	पजन्य
१	२१	२२	२३	२४	२५	२६
१. जानेवारी	-	-	-	५	-	-
२. फेब्रुवारी	२	५	-	२४	-	-
३. मार्च	६	-	-	५	-	-
४. एप्रिल	२३	-	-	१२	-	-
५. मे	२१	६	७९	१६	-	-
६. जून	१८३	१७	२५२	१५३	१७	२५२
७. जुलै	२१७	१३	७७	२१३	१५	१२९
८. ऑगस्ट	२२४	१६	२८९	१५०	१८	२५२
९. सप्टेंबर	१५२	८	७९	१७३	१०	३४३
१०. ऑक्टोबर	८३	९	२५१	३२	२	८२
११. नोव्हेंबर	८	-	-	१६	१	२
१२. डिसेंबर	५	-	-	६	-	-
एकूण:-	९२४	६९	१,०२७	७९५	६३	१,०६०

आधार:- नांदेड जिल्ह्यातील सर्व तहसिल कार्यालय,

- २८ -
तपता क्रमांक २.२

नांदेड जिल्ह्यातील निवडक केंद्रातील कमाल व किमान तपमान १९९० या वर्षात किरता (आकडे ते स्थित्यमध्ये)

अ.क्र. महिना

केंद्र नांदेड

	कमाल	किमान
	१९९०	१९९०
१	३	४
२) जानेवारी	३३.३	१२.७
३) फेब्रुवारी	३३.५	१५.१
४) मार्च	३६.३	१८.४
५) एप्रिल	४१.०	२४.९
६) मे	३७.४	२३.५
७) जून	३२.३	२२.८
८) जुलै	३२.०	२२.८
९) ऑगस्ट	उ.ना.	उ.ना.
१०) सप्टेंबर	२९.७	२३.१
११) ऑक्टोबर	३१.१	२०.०
१२) नोव्हेंबर	३०.६	१७.५
१३) डिसेंबर	२९.८	१५.४
सा.क्र. की)	४१.०	१२.७

अध्यायक :- संचालक, विभागाध्यक्ष, शासनाच्या कार्यालय, मुंबई

टिप :- उ.ना. = उपलब्ध नाही.

नांदेड जिल्ह्यातील १९८४-८५ व १९८६-८९ या वर्षां करिता जमिनीचा वापर (क्षेत्रा १०० हेक्टरत)चा

अ. क्र.	जिल्हा / तालुका	वर्ष	एकूण भौगोलिक क्षेत्र	जंगल व्याप्त क्षेत्र	शोतीला उपलब्ध असलेले क्षेत्र	एकूण पडीत आणि लागवडी लायक वापरत नसलेली जमीन	एकूण लागवडी लायक वापरत नसलेली जमीन	एकूण कायम गुरे चरण आणि इतर चरण्याची जमीन	एकूण पडीत जमिनीमध्ये समाविष्ट न झालेली झाडे इ.ची बांधणीची खालील जमीन	एकूण लागवडी लायक आणि इतर क्षेत्र	एकूण लागवडी लायक आणि इतर क्षेत्र	एकूण लागवडी लायक आणि इतर क्षेत्र	एकूण लागवडी लायक आणि इतर क्षेत्र	एकूण लागवडी लायक आणि इतर क्षेत्र	एकूण लागवडी लायक आणि इतर क्षेत्र
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६
	जिल्हा बेरीज	१९८४-८५	१०, ३३, ३	९२, २	४०, ९	६१, ३	६२, २	१०, ३६३, ६	९२, २	५, २	६१, ३	६२, २	१०, ३६३, ६	९२, २	५, २
		१९८६-८९	१०, ३५, ७	९७, ९	३५, १	२१, १	५६, २	१०, ३६३, ६	९७, ९	५, ६	२१, १	५६, २	१०, ३६३, ६	९७, ९	५, ६
	तालुका														
१)	नांदेड	१९८४-८५	१, ००, ०	१, २	५, ६	१, ०	६, ५	१, ००, ०	१, २	०, २	१, ०	६, ५	१, ००, ०	१, २	०, २
		१९८६-८९	१, ००, ०	१, २	५, ४	१, ०	६, ४	१, ००, ०	१, २	०, २	१, ०	६, ४	१, ००, ०	१, २	०, २
२)	हदगांव	१९८४-८५	१, ५२, ६	११, ९	७, ०	३, ४	१०, ८	१, ५२, ६	११, ९	७, ०	३, ४	१०, ८	१, ५२, ६	११, ९	७, ०
		१९८६-८९	१, ५२, ६	११, ९	७, ५	३, ४	१०, ९	१, ५२, ६	११, ९	७, ५	३, ४	१०, ९	१, ५२, ६	११, ९	७, ५
३)	किनवट	१९८४-८५	२, ०१, २	५७, ८	८, ६	३, २	६, ८	२, ०१, २	५७, ८	१, २	३, २	६, ८	२, ०१, २	५७, ८	१, २
		१९८६-८९	२, ०२, २	५७, ३	६, ७	६, ०	१२, ५	२, ०२, २	५७, ३	२, ६	६, ०	१२, ५	२, ०२, २	५७, ३	२, ६
४)	भोकर	१९८४-८५	१, ०८, २	१३, ३	३, ५	४, ३	४, ७	१, ०८, २	१३, ३	३, ५	४, ३	४, ७	१, ०८, २	१३, ३	३, ५
		१९८६-८९	१, ०८, २	१३, २	३, ५	२, ७	५, २	१, ०८, २	१३, २	३, ५	२, ७	५, २	१, ०८, २	१३, २	३, ५

तकसालक ३१ (पुढे बाळू)

क्र.सं.	व.सं.	व.सं.	व.सं.	व.सं.	व.सं.	व.सं.	व.सं.	व.सं.	व.सं.	व.सं.
५) बिलोली	१९८४-८५	१,४८,२	२,४	४,४	४,०	४,४	२,२	४,२	१,९	११,३
	१९८८-८९	१,४४,८	४,८	२,४	२,४	४,४	२,२	४,४	१,९	१४,०
६) देगलूर	१९८५-८६	४४,५	४,५	४,५	४,५	४,५	४,५	४,५	४,५	२,०
	१९८६-८७	४,५	४,५	४,५	४,५	४,५	४,५	४,५	४,५	२,५
७) सुखोड	१९८४-८५	२३,४	२,५	२,५	४,८	२,५	२,५	२०,४	५	१४,४
	१९८८-८९	४,५	४,५	४,५	४,५	४,५	४,५	४,५	४,५	४,५
८) धातर	१९८४-८५	१,४२,२	२,०	४,५	४,५	४,५	४,५	४,५	४,५	२,२
	१९८८-८९	१,४४,५	२,५	४,५	४,५	४,५	४,५	४,५	४,५	२,५

पुढे बाळू

अ. क्र.	जिल्हा / तालुका	वर्षी	पडीत जमीन			निष्कल कसले- ले क्षेत्र	एकापेक्षा अधिका लागवड केलेले क्षेत्र	लागवडी क्षा सकूप क्षेत्र	लागवडी क्षा क्षेत्र	लागवडी क्षा (१९११-१९१५) १६)
			चालू पडीत	ईतर पडित	सकूप (१३+१४)					
१	२	३	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	
	जिल्हा बेरीज	१९८४-८५ १९८८-८९	३०, १ ६६, २	३५, १ ७७, ०	६५, २ १४३, २	७, २०, १ ३, ५५, १	४४, ५ ३८, ४	८, ६४, ६ ८, २६, ३	८, १५, १ ०, ३९, ५	
	तालुका									
	१) नादिड	१९८४-८५ १९८८-८९	३, ० ६, २	१८, १ ३, १	२१, १ ९, २	३४, ६ ७६, ६	५, ५ ८, ०	७०, ५ ८४, ६	८६, ९ ८८, १	
	२) हदगांव	१९८४-८५ १९८८-८९	७, ४ २, २	३ ६	७, ८ २, ८	१, ०८, ५ १, १३, ४	३, ४ ४, ६	१, १२, ० १, १८, ०	१, २०, २ १, १९, ६	
	३) किनवट	१९८४-८५ १९८८-८९	७ ५, ६	- ९, ८	७ १४, ५	१, ९३, ३ १, ००, ३	४, ८ ५	१, ०८, २ १, ००, ८	१, १६, ७ १, २३, १	
	४) भोकर	१९८४-८५ १९८८-८९	२, ६ २, ३	१, १ ५, ५	३, ८ ७, ८	७५, ७ ७५, ३	२, ७ १, ७	७८, ४ ७७, ०	८१, ३ ८५, ३	

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०
५)	जिलाधी	१९८४-८५	८	-	८	१, २४, १	१५, ८	१, २०, २	१, २८, ६
		१९८८-८९	१७, ३	३, ३	२०, ७	९७, ८	३५, ६	१, ३०, ६	१, २०, १
६)	देगलूर	१९८४-८५	३, ९	३, ९	७, ७	५४, ६	५, २	५९, ८	६२, ४
		१९८८-८९	८, ६	२, ८	११, ४	५०, ३	८, ४	५६, ७	६३, ०
७)	मुळोड	१९८४-८५	४, ८	२, १	६, ९	६४, ७	३, ८	६८, ५	७५, ६
	"	१९८८-८९	६, २	१, ३	७, ५	७४, ६	३, ८	७७, ६	८४, ०
८)	कंधार	१९८४-८५	७, ०	९, ६	१६, ५	१, २४, ५	२, ८	१, २७, ४	१, ४२, ०
		१९८८-८९	१७, ८	५१, ४	६९, ३	७४, ४	५, ६	८०, ८	१, ७७, ४

टिप :- १) १९८४-८५ चे आकडे अंतिम सुधारित असून, १९८८-८९ चे आकडे अस्थायी स्वस्माचे आहेत.
 २) आकडे पूर्णांकित केल्याने बेरजा कदाचित जुळणार नाहीत.
 आधार:- १) कृषि संचालनालय, पुणे.
 २) जिल्हा निरीक्षक भूमि अधिलेखा, नांदेड (जिल्हा संचालक अधिकारी १९८८-८९)

६/११/११

नांदेड जिल्ह्यातील १९८४-८५ व १९८६-८९ या वर्षां करिता तालुकावार निरनिराळ्या पिकाबाबतीत होश (होश हेक्टर मध्ये)

अ. क्र.	जिल्हा / तालुका	वर्ष	तांदुळ	गहू	खारीप ज्वार	रब्बी ज्वार	एकूण ज्वार	बाजरी	मका	राकाम	इतर तुपा धान्ये	एकूण तुपा धान्ये
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३
	जिल्हाबरोबर	१९८४-८५	३४९६६	३१३५०	२५९५६	३२९६२	२६२५५	२१८५	१५१	-	१२४३	३३२३५
		१९८६-८९	३४४२३	३२४७३	२०१९०	३१०५२	२३२९५	१३९८	८४	-	३५७७	२०५९२
	तालुका											
१)	नांदेड	१९८४-८५	४५४८	४०२९	२०६५३	२३६०	४२९१३	६३	११	-	५	३१६६९
		१९८६-८९	३९०४	५१८३	२६६८५	२०९३	२८६९८	-	८	-	३	३८८९६
२)	हदगांव	१९८४-८५	४९४०	३९७०	४३२३५	-	५३२३५	१५३	६९	-	६४७	५३८०१
		१९८६-८९	४१८४	४७२१	४१६०९	-	४१६०९	३१९	२६	-	१५७	५००१६
३)	किनवट	१९८४-८५	५८०५	२५५९	३२९६५	-	३२९६५	१५६४	१४	-	२६	४२९६३
		१९८६-८९	३८४५	३१५९०	३०२८७	-	३०२८७	१०५४	४०	-	९१	३५९०७
४)	भाकर	१९८४-८५	४९२७	४५१५	३२३७२	३८९	३२५६१	-	१५	-	-	३९०१८
		१९८६-८९	२९६३	१६४४	२५५९२	-	२५५९२	-	-	-	-	३०१९८

पुढे चालू - - -

3
 तक्ता क्रमांक ३.२ (पुढे चालू)

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३
५) बिलोली	१९८४-८५	५७६३	८२९८	३०२८७	१५६००	१९८४-८५	५७६३	८२९८	३०२८७	१५६००	५९६४८	५९६४८
	१९८८-८९	४११५	१७८४	१५४४५	२०३२४	१९८८-८९	४११५	१७८४	१५४४५	२०३२४	५७८४	५७८४
६) देगलूर	१९८४-८५	१८२०	३२८८	१५४७५	८६३०	१९८४-८५	१८२०	३२८८	१५४७५	८६३०	१९८४-८५	१९८४-८५
	१९८८-८९	१५५३	४७७७	९९२३	७७३३	१९८८-८९	१५५३	४७७७	९९२३	७७३३	१९८८-८९	१९८८-८९
७) मुळोड	१९८४-८५	२४४१	४३४९	२८५३१	१९८४-८५	२४४१	४३४९	२८५३१	१९८४-८५	२४४१	४३४९	४३४९
	१९८८-८९	२०९९	७५५	२६२५२	९०९	१९८८-८९	२०९९	७५५	२६२५२	९०९	२०९९	२०९९
८) कंधार	१९८४-८५	५०२२	३३४२	५६११६	१९८४-८५	५०२२	३३४२	५६११६	१९८४-८५	५०२२	३३४२	३३४२
	१९८८-८९	१७६१		३६११६		१९८८-८९	१७६१		३६११६		१७६१	२७८७७

पुढे चालू - - -

— ३५ —
तक्ता क्रमांक ३.२ (पुढे चालू)

अ. क्र.	जिल्हा / तालुका	वर्षी	हरभरा	तूर	मूग	ईतर	कडधाने	कडधाने	कडधाने	कडधाने	कडधाने	कडधाने	कडधाने	कडधाने
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५
	जिल्हा बेरीज	१९८४-८५	१२०६३	३४७०७	३५६४०	२२६९४	१०५१०४	१८४६७६०	२६७२३	१४४४३	४३४९	२४४९	२४४९	२४४९
	तालुका	१९८८-८९	५३६०	२६२६१	३३९११	२८२६१	६३८२३	९८६६९५०	६६२४	१३६६५	३५६३६	३८२	३५५९७	३८२
१)	नादिड	१९८४-८५	१६३२	३२२३	१७७९	७२०	७४१९	१८७६६८	१६३२०	३८७८	१८३३	७०२७	७०२७	७०२७
		१९८८-८९	८९८	४२६४	१६८९	६०१	७४४७	१८७५०४३	११६६७	७३११	६०६९९	६०६९९	६०६९९	६०६९९
२)	हदगाव	१९८४-८५	३७३५	५१०३	४०३८	२०७०	११४९४६	१८७७६७८	३७३५	२६९	८९८	१०००	१०००	१०००
		१९८८-८९	१५७२	५६०७	२७०५	३४७७	१२३६१	१८६३६७७	१३३८	५६७२	४७०	५०७१	५०७१	५०७१
३)	किनवट	१९८४-८५	-	६१६४	२३२५	३९९४	११४९८२	१८५४४४५	१८१	६१६५	५६	५६	५६	५६
		१९८८-८९	-	२१२७	२७६५	२७५७	७६४९	१८४३५५६	१३४६	५७६	२१५	१७११	१७११	१७११
४)	भीकर	१९८४-८५	३८९	४१५५	२६९३	१०५६	८५६३	१८४७७११	३८९७२	६१६८५	२६३४७	१०५६	१०५६	१०५६
		१९८८-८९	६११	३७१६	२००९	२३०३	८६३६	१८६८८३७	६१३४७	३८७७१	२०३८६	२३०३	२३०३	२३०३

पुढे चालू - - -

38
तस्ता क्रमांक ३२ (पुढे चालू)

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३
५) पोखरी	१५४५५	२७९६०	२६६४	१०६२३	११०५३	२७५०५	८११५३	१४१५९	६५१३	५१२५	१०१०३	
	१६६६६	२८९६	६६३३	१०६६६	२७५२२	६६६६०	७९६	७४२८	५३५		१०१०३	
६) देवदार	१६६६६	२५८३	१७९०	५५५०	२०७०	११२०३	४१५३५	५६०	३४६६	७४६		
	१६६६६	३४१	२२६३	८६६६	५३४७	१६६६०	३८६०९	७२६	१६६६	६६६६	५३४७	
७) सुभोड	१६६६६	५०१	३६१३	५०६४	१११८	१०५२१	५२७८३	१८०	५३०	४६१		
	१६६६६	३००	४६२१	५३२६	३७८०	१३८२७	९६६६	५७५	३८३	५५५	६०३८	
	१६६६६	२३५	७६६५	३४६४	१५६४	३४६६०	७६६०८	१७८	५१७	१५६		
	१६६६६	१०६७	७२१			१६६६	२२६६५	१६६१	७६७	२४५		

पुढे चालू

तक्ता क्रमांक ३७ (पुढे चालू)

अ. क्र.	जिल्हा / तालुका	वर्षी	एकूण छाया पिके	कापूस	इतर तंतू पिके	एकूण तंतू पिके	भूईमूग	जवस	करंडी	इतर जमीनाची धान्ये	एकूण जमीनाची धान्ये	तंबाखू
१	२	३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०	३१	३२	३३
	जिल्हा बेरीज	१९८४-८५	४९२६१९	२३०५८५	७१७१	२३७७५६	१२२८९	६८५०	२४२५	१२०४४	३३६०८	३९३
		१९८८-८९	४२३२७६	२६८२४२	३३७५	२७१६१७	६७६६	३००३	२४२३	१८६६८	३१२७५	३९३
	तालुका											
१)	नादिड	१९८४-८५	४३२६६	२३०३०	७०२	२३७३२	२३०२	१५९	२९६	७०५	३४३४	-
		१९८८-८९	५२७८१	२७६०२	४०९	२८०११	२५३६	५९	१२३	२५७	३३७५	-
२)	हदगाव	१९८४-८५	७०१३४	३८७१०	३४७	३९०५५	११३५	५३७	३३०	७४२	२७७४	-
		१९८८-८९	७००१७	४४२४१	८३५	४५०७६	५९९	२३	७३	३२०८	२९०३	-
३)	किनवट	१९८४-८५	५५०७७	५०२६६	७६१	५१७२७	४५६	-	-	८१४	१२७०	-
		१९८८-८९	४७४०४	५०३४१	४९३	५०८३४	५४३	-	-	१६६२	२२०५	-
४)	भानेकर	१९८४-८५	४८४१५	२८५४७	५६३	२९११०	४४९	८५	१८	३७३	६२३	-
		१९८८-८९	४०७१६	३५११	२९०	३५४११	१९९	३४	४५	५६१	८३९	-

- ३८ - तक्ता क्र. ३२ (पुढे चालू)

१	२	३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०	३१	३२	३३
५) विलोली	१९८४-८५	९५३९२	३३४५९	२००७	३५४६६	३९७२	३३६२	६७२	५९२	४५९८	३९३	
	१९८८-८९	८६४५१	३७६ ४७	३८४	३८०३१	१५०८	२४७४	६८१	१०९०	५७५३	-	
६) देगलूर	१९८४-८५	४६०१८	८१४८	३६४	८५१२	११२५	२२००	८५०	१०५३	५२२८	-	
	१९८८-८९	३९३१३	१२९ २३	२७६	१३१९९	७५०	२८८	१२६९	३८७७	६३८४	-	
७) सुखोड	१९८४-८५	५४० ४४	९२४ ६	४३३	९६७९	२५२०	१८५	२००	१८४४	४७४९	-	
	१९८८-८९	५३९२६	२०१८६	६८६	२०८७२	४५३	७५	२३२	१९२३	२६८३	-	
८) कंटार	१९८४-८५	८०२७३	३८४७९	१९९४	४०४७३	३३०	२९२	५७	५९२३	६६०२	-	
	१९८८-८९	३२६६८	४०१८१	२	४०१८३	१९८	५३	-	६८८२	७१३३	-	

पुढे चालू - -

— 39 —
तक्ता क्रमांक ३.२ (पुढे चालू)

अ. क्र.	जिल्हा / तालुका	वर्षे	इतर औषाधी व मादक पदार्थां	एकूण औषाधी व मादक पदार्थां	चा-याची पिके	संकीर्ण अखाद्य पिके	एकूण अखाद्य पिके	लागवडीत खालील संपूर्ण पदार्थां	एकपेक्षा अधिक मागणीत असलेला होत्रा	मागणीत नसलेला होत्रा	एकूण मागणीत असलेली पिके	एकूण मागणीत असलेली पिके
१	२	३	३४	३५	३६	३७	३८	३९	४०	४१	४२	४३
	जिल्हा बेरीज	१९८४-८५	२६	४१९	२४५	२५२	२३०	६२४४९	४४५०७	२४५६२०	२४५६२०	६२४४९
		१९८६-८९	१	१३४८	-	-	-	३०४०४३	२३३३१	६५९९५०	३०४०४३	६२३
	तालुका				तालुका					तालुका		
१)	नांदेड	१९८४-८५	-	-	१) नांदेड	२७१५६	७०४३२	५६३१	६४५०१	२७१५६	७०४३२	५६३१
		१९८६-८९	-	४४२	-	-	३१८२८	६३६०९	७९९३	७६६१३	३१८२८	६३६
२)	हदगांव	१९८४-८५	२१	२१	२) हदगांव	४१८५२	१११९८३	३४३९	१०८५४८	४१८५२	१११९८	३४३९
		१९८६-८९	-	-	-	-	४७९५९	११७९९६	४६३१	११३३६५	४७९५९	११७९९
३)	किनवट	१९८४-८५	-	-	३) किनवट	५३०५१	१०८१४८	४८१७	१०३३३१	५३०५१	१०८१४	४८१७
		१९८६-८९	-	३५१	-	-	५३३५८	१००७९४	३७९०	१००३०४	५३३५८	१००७९
४)	भाोकर	१९८४-८५	-	-	४) भाोकर	३००३३३	७८४४८	२७१९	७५७२९	३००३३३	७८४४८	२७१९
		१९८६-८९	१	-	-	-	३६२५१	७९९६७	१६९०	७५२७७	३६२५१	७९९६७

पुढे चालू - - -

- ४० - तक्रार क्र. ३२ (समाप्त)

क्र. सं.	वर्ष	३४	३५	३६	३७	३८	३९	४०	४१
५) विहोली	१९८४-८५	-	३२३	७२	-	४४५२९	१३९९२१	१५८१३	११२४१०८
	१९८८-८९	-	४३४	-	-	४४२१८	१३०६६९	३५६४३	१९५०२६
६) देगलूर	१९८४-८५	-	-	७०	२	१३८१२	५९८३०	५२४१	५४५८९
	१९८८-८९	-	-	-	-	१९३८३	५८९९६	८३८५	५०३११
७) मुळोड	१९८४-८५	-	-	२९	-	१४४५७	६८५३१	३५८४	६४७१७
	१९८८-८९	-	१०५	-	-	२३६६०	७०५८८	२९८१	७४६०५
८) वंधार	१९८४-८५	५	५	-	-	४७०८०	१२७३५०	२८३३	१२४५२०
	१९८८-८९	-	१६	-	-	४७३३२	८००००	५५५१	७४४४९

टिप: - १९८४-८५ चे आकडे अंतीम सुधारित आहेत व १९८८-८९ चे आकडे अस्थाई स्वरूपाचे आहेत.

आधार: - १) कृषि संचालनालय, पुणे.

२) निरीक्षक भूमी अभिलेखा, नांदेड.

नांदेड जिल्ह्यातील मुख्य पिकांचे दर हेक्टरी उत्पन्न व रकूणा उत्पादन
वर्षा करिता १९९०-९१

क्र.	पिके	दर हेक्टरी उत्पन्न (किलोमध्ये)	उत्पादन शांभार टनामध्ये
१	२	३	४
१)	तांदूळ	९८१	३१,१
२)	गहू	८६३	२२,६
३)	ज्वारी	११८२	३,१५,५
४)	बाजरी	५७१	४
५)	बार्ली	७५०	६
६)	मका	१०००	७
७)	इतर धान्ये	६६७	४
८)	रकूणा धान्ये	११३३	३,७१,३
९)	हरभारा	४११	६,९
१०)	तूर	२८१	१२,८
११)	उडीद	२५०	३,५
१२)	मूग	३०२	७,०
१३)	इतर कडधान्ये	३५९	७,१
१४)	रकूणा कडधान्ये	३१२	३७,३
१५)	जवस	२२९	८
१६)	तीळ	१३४	१,८
१७)	भांडीमुग (शोंग)	७७९	२०,४
१८)	सरडी	५००	३
१९)	ज्वार (केनच्या स्वस्मात)	७३,९०७	९,५३,६
२०)	कापूस (सरली विरहित गाठी)	९०	१,२०,६
२१)	तांदूळ	३३३	६
२२)	मूग (०.०० गाठ)	३१८	१०,४
२३)	तुंबाळू	१०००	६
२४)	होठ	१०००	६
२५)	दाल मिरची	३२५	४,६
२६)	काजू	११५५	१,०२,६
२७)	बटा	२८७५	२,३

टीप:- १) जगातील प्रत्यक्षा क्षेत्रा उपलब्ध नसले याने, ज्या क्षेत्रात कापणी
करील क्षेत्रा दिले आहे उत्पादन केनच्या स्वस्मात आहे.
२) बॉन क्र. २२ : मस्टा १ गाठ = १८० किलो ग्रॅम.
३) x बटाटयाचे उत्पादन १०० ट टनामध्ये नसून प्रत्यक्षा टनामध्ये आहे.

आधार:- कृषी संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.

तक्ता क्रमांक ३४

नांदेड जिल्ह्यातील विविध साधनांनी ओलिताखाली असलेले तालुकावार क्षेत्र
१९८४-८५ व १९८६-८९ या वर्षां करिता (क्षेत्र हेक्टरात)

अ. क्र.	जिल्हा / तालुका	वर्ष	ओलिता खालील क्षेत्र पृष्ठभागीय विहीरी	ओलिताखालील ओलि- निव्वळ क्षेत्र	ओलि- ता खा- लील एकूण क्षेत्र	
१	२	३	४	५	६	
	जिल्हा बेरीज	१९८४-८५	२३५७८	१४०५३	३७६३२	४६५३२
		१९८६-८९	१७२१४	१२७३२	२९९४६	४७१५५
	तालुका					
१)	नांदेड	१९८४-८५	७३३७	७०३८	१४३७५	१६१४२
		१९८६-८९	५८५३	४९३१	१०७८४	२१५६८
२)	हदगांव	१९८४-८५	२४१५	१९८९	४४०४	६०१८
		१९८६-८९	१८८४	२२८३	४१६७	६१७७
३)	किनवट	१९८४-८५	२२९७	२१८	२५१५	२८३०
		१९८६-८९	५०१	३९७	८९८	२५८८
४)	भोकर	१९८४-८५	४०१	७२९	१२००	१८०६
		१९८६-८९	६७५	१४३१	२१०६	३७९६
५)	बिलोली	१९८४-८५	८६२१	८५४	९४७५	११७८८
		१९८६-८९	७५३६	८४०	८३७६	८३७६
६)	देगलूर	१९८४-८५	१२४३	१०४०	२२८३	३१७५
		१९८६-८९	३१	२४७	२७८	७८९
७)	मुखोड	१९८४-८५	६४७	९९५	१६४२	२५१७
		१९८६-८९	५४५	१८९०	२४३५	२९५९
८)	कंधार	१९८४-८५	६१८	११२०	१७३८	२२७३
		१९८६-८९	१८९	७१३	९०२	९०२

टिप:- १९८४-८५ चे आकडे अंतिम सुधारित असून, १९८६-८९ चे आकडे अस्थाई स्वस्थाचे आहेत.

आधार:- १) कृषि संचालनालय, पुणे.

२) जिल्हा निरीक्षक भूमि अभिलेखा, नांदेड.

नांदेड जिल्ह्यातील १९८४-८५ व १९८८-८९ या वर्षां करिता निरनिराळ्या पिकांखालील ओलीताचे तालुकावार क्षेत्र

(क्षेत्र हेक्टरात)

अ. क्र.	जिल्हा / तालुका	वर्ष	तालुका	गहू	ठारी प. ज्वार	रब्बी ज्वार	बाजरी	मका	इतर तूण	एकूण तूण	हरभा-रा	मूग	इतर कड	एकूण कड	एकूण ऋड	उस	मसाऱ्याचे पदार्थ
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८
	जिल्हा बेरीज	१९८४-८५	७५७०	१३५५०	-	-	-	११८	६०६	२१८४४	३५३	४५१	८१	८८५	२२७२९	६०९३	४९९५
		१९८८-८९	९७०९	१०६१८	-	-	३१	५२	६२८	२००९३	३९२	-	१२६	५१८	२०६११	६०७८	२६४४
	तालुका																
१.	नांदेड	१९८४-८५	४५४८	४०२९	-	-	-	-	-	८५७७	-	-	-	-	८५७७	१३२०	६८९
		१९८८-८९	४४६३	५१८३	-	-	-	-	-	८७४२	-	-	-	-	८७४२	१६६७	८६१
२.	हदगांव	१९८४-८५	८०७	२०६६	-	-	-	५८	६००	३५३१	२८०	४५१	८०	८११	४३४२	६२०	३८९
		१९८८-८९	७८०	१२६०	-	-	-	२६	५८०	२६४६	३३५	-	१२६	४६१	३१०७	१२२८	५७२
३.	किनवट	१९८४-८५	-	१५५२	-	-	-	१४	-	१५७३	-	-	-	-	१५७३	१८१	३९५
		१९८८-८९	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	६९३	२०
४.	भोकर	१९८४-८५	८५	३३४	-	-	-	-	-	४१९	-	-	-	-	४१९	१०५	६८५
		१९८८-८९	-	१६४४	-	-	-	-	-	१६४४	-	-	-	-	१६४४	३४६	६०

मुद्दे चालू - -

- ४४ - तक्ता क्रमांक ३.५ (पुढे चालू)

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८
५) बिलोली	१९८४-८५	१५३५	२९३२	-	-	-	-	-	-	४४६७	-	-	१	१	४४६८	१४७१	२५७४
	१९८८-८९	४११३	१७८४	-	-	-	-	५	-	५९०२	-	-	-	-	५९०२	७९५	३०
६) देगलूर	१९८४-८५	७८	११७०	-	-	-	-	-	-	१२४८	-	-	-	-	१२४८	५६०	४९
	१९८८-८९	३०९	५७	-	-	-	-	-	४१	३६६	-	-	-	-	३६६	३६६	३
७) मुखोड	१९८४-८५	५१७	१११८	-	-	-	-	४६	६	१६८७	७३	-	-	७३	१७६०	१८०	९८
	१९८८-८९	४४	५२०	-	-	-	-	२१	७	५९२	४८	-	-	४८	६४०	५७७	८५९
८) कंधार	१९८४-८५	-	३४२	-	-	-	-	-	-	३४२	-	-	-	-	३४२	१५८९	२२५
	१९८८-८९	-	१७०	-	-	-	३१	-	-	२०१	-	२	-	६	२१०	४०६	२४०

पुढे चालू - -

- ४५ - तालिका क्रमांक ३.५ (पुढे चालू)

अ. क्र.	जिल्हा / तालुका	वर्ग	एकूण फळे	एकूण भाजीपाला	एकूण खाद्य पिके	कापूस	एकूण तंतू पिके	भूई मूग	ईतर गळी ताची	एकूण तंबाखू	ईतर औषधी व मादक पदार्था	एकूण औषधी व मादक पदार्था	एकूण अखाद्य पिके	एकूण जीली ताली		
१	२	३	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०	३१	३२
	जिल्हा बेरीज	१९८४-८५	२५९९	९०२	३७३१८	२२२८	२२२८	५८०६	४३	५८४२	३९३	२६	४१९	२५	९२२१	४६५३९
		१९८८-८९	३७३८	१०००	३४०७१	२३९९	६३९९	६४७९	२०२	६६८१	४	४	-	-	१३०८४	४७१५५
	तालुका															
१)	जादेड	१९८४-८५	१४७५	२९९	१२३६०	१७६७	१७६७	२८१५	-	२०१५	-	-	-	-	३७८२	१६१४२
		१९८८-८९	२९०६	४१०	१४५८६	५०६७	५०६७	१९१५	-	१९१५	-	-	-	-	६९८२	२१५६८
२)	हदगसंव	१९८४-८५	२५७	१८१	५६८०	३१७	३१७	-	-	-	-	२१	२१	-	३३८	६०१८
		१९८८-८९	३८९	८४	५३८०	३१०	३१०	४८३	-	४८३	-	४	४	-	७९७	६१७७
३)	किनवट	१९८४-८५	३३	१२	२१९५	५१०	५१०	१०६१०	११६	-	-	-	-	-	६२६	२८२०
		१९८८-८९	३	१४०	८५६	५६०	५६०	११६१	११	११७२	-	-	-	-	१७३२	२९२
४)	भोकर	१९८४-८५	२१४	१४	१५०४	-	-	३०२	-	३०२	-	-	-	-	३८९	१८०६
		१९८८-८९	२३३	४७	२३३०१	-	-	४३२५	१४१	१४६६	-	-	-	-	९५६	३७९६

४६ - तक्ता क्रमांक ३.५ (समाप्त)

१	२	३	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०	३१	३२
५) बिलोली	१९८४-८५	११४	५२	८६७९	३३४	३३४	३३४	३३	२३८२	३२३	-	३५३	-	३१०९	११५८८	
	१९८८-८९	-	६८	६७९५	३७६	३७६	११५५	५०	१२०५	-	-	-	-	१५०९	८३७६	
६) देगलूर	१९८४-८५	३१४	१७९	२३५०	-	-	८२५	-	८२५	-	-	-	-	८२५	३१७५	
	१९८८-८९	३५	२०	७८९	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	७८९	
७) मुल्होड	१९८४-८५	१२६	११७	२२८३	-	-	२०९	-	२०९	-	-	-	-	२५	२३४	२५१७
	१९८८-८९	१५८	२१०	२४३	८६	८६	४४०	-	४४०	-	-	-	-	५२६	२९५९	
८) कंधार	१९८४-८५	६४	४८	२२६८	-	-	-	-	-	-	-	-	५	५	२२७३	
	१९८८-८९	३५	२१	९०२	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	९०२	

टिप:- १९८४-८५ चे आकडे अंतिम सुधारित आहेत तर १९८८-८९ चे आकडे अस्थायी स्वरूपाचे आहेत.

आधार:- १) कृषि संवर्धनालय, पुणे.

२) जिल्हा निरीक्षक, भूमि अभिलेखा, नांदेड.

नांदेड जिल्ह्यातील १९८४-८५ व १९८६-८७ या वर्षात कृषिदा तांदुळापासून सिंचन विहीरी व बांधलेल्या विहीरींची संख्या

अ. क्र.	जिल्हा / तालुका	वर्ष	सिंचन विहीरींची एकूण संख्या	वापरात असलेल्या विहीरींपर्यंत		बांधलेल्या विहीरींची संख्या
				डिझेल पंप	विजेचे पंप	
१	२	३	४	५	६	७
जिल्हा बेरीज						
		१९८४-८५	१४,८३०	७३४	७,५३८	९८९
		१९८६-८७	१५,२४५	८३४	९,०८३	८७९
तालुका						
१.) नांदेड		१९८४-८५	४,०६८	४४	३,३९३	१७१
		१९८६-८७	४,७१०	१०	३,१२२	१७१
२.) हदगांव		१९८४-८५	१,६९१	२६८	४५०	-
		१९८६-८७	१,७५२	३००	१,१००	-
३.) किनवट		१९८४-८५	१,२२५	१२५	४९५	२५५
		१९८६-८७	१,५५८	१४०	२१०	२७०
४.) भाोकर		१९८४-८५	१,५२०	२	९२	-
		१९८६-८७	८९२	१३	२०४	-

तक्ता क्रमांक ३.६ (अ) (समाप्त)

१	२	३	४	५	६	७	८
५)	बिलौली	१९८४-८५	१,०४२	३६	३८७	४०	७२०
		१९८८-८९	१,०११	११७	२००	४०	१,७००
६)	देगलूर	१९८४-८५	७४८	१४	३२५	२५२	४७७
		१९८८-८९	८०५	२३	२३१	३२८	३४५
७)	मुखोड	१९८४-८५	९३६	१२१	३७१	६६	३९२
		१९८८-८९	१,०२१	४५	१,०३९	७०	-
८)	कंधार	१९८४-८५	३,६००	१२४	२,०२५	२०५	९११
		१९८८-८९	३,४१९	१६६	२,२७७	-	९११

टिप :- १९८४-८५ चे आकडे अंतिम सुधारित असून, १९८८-८९ चे आकडे अस्थाई स्वरूपाचे आहेत.

आधार:- १) कृषि संचालनालय, पुणे.

२) जिल्हा निरीक्षक भूमिअभिलेखा, नांदेड.

नांदेड जिल्ह्यातील तालुकावार कुपनिलका हातपंप आणि विद्युत पंप सन १९९०-९१ या वर्षा अखेर

अ.क्र.	जिल्हा / तालुका	एकूण यंत्रांची कुप निलका	एकूण बसविलेले हात पंप	एकूण बसविलेले विद्युत पंप	एकूण बंद पडलेले हात पंप	एकूण बंद पडलेले विद्युत पंप
१	२	३	४	५	६	७
	जिल्हा बेरीज	४,३३०	४,०५४	४२४	५६३	१०१
	तालुका					
१)	नांदेड	५६५	५२१	५८	७९	१७
२)	हदगांव	५७०	५४२	५१	६८	७
३)	किंनपट	५३९	५०७	४२	५०	९
४)	भागेकर	३६७	३५५	३८	४७	१३
५)	बिलोली	६४५	६१५	६०	४१	१७
६)	देगलूर	२९६	२७२	३५	३३	१४
७)	मुळाड	४१५	३८८	३७	५४	११
८)	कासार	९३३	८५७	१०३	१६५	१६

आधार:- १) वरिष्ठ अभियंता, भूजल संवर्धन आणि विकास यंत्रणा, नांदेड

२) उप अभियंता (यांत्रिकी), भूजल संवर्धन आणि विकास यंत्रणा, जिल्हा परिषद नांदेड

नांदेड जिल्ह्यातील विहीरी खोरीज लघु पाटबंधाऱ्याची कामे १९२०-२१ या वर्षात करिता

अ. जिल्हा / क. तालुका	उपयोगात नसलेली कामे				उपयोगात आलेली कामे			
	जिल्हा परिषद	राज्य	खाजगी व सहकारी	एकूण	जिल्हा परिषद	राज्य	खाजगी व सहकारी	एकूण
१	२	३	४	५	६	७	८	१०
जिल्हा खोरीज तालुका	-	१२	-	१२	१२५	६०	-	२२५
१. नांदेड	-	१	-	१	१	-	-	१२
२. हदगाव	-	२	-	२	२२	-	-	३५
३. किमवट	-	२	-	२	२६	-	-	४०
४. मोकर	-	१	-	१	२२	-	-	३७
५. बिलोली	-	२	-	२	२०	-	-	२२
६. देगलर	-	३	-	३	२	-	-	१४
७. मंडोड	-	१	-	१	३२	-	-	३७
८. कंधार	-	१	-	१	२५	-	-	४०

अ. जिल्हा / क. तालुका	ओलीता खालील निव्वळ क्षेत्र (हेक्टर)				वापरातील कामाचे लागू क्षेत्र (हेक्टर)			
	जिल्हा परिषद	राज्य	खाजगी व सहकारी	एकूण	जिल्हा परिषद	राज्य	खाजगी व सहकारी	एकूण
१. २	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८
जिल्हा बेरीज तालुका	८, ६२५	५, २३२	७०६	१४, ६६३	८, ६२५	२४, १००	१, ३२७	३४, १२२
१. नांदेड	४५७	२०३	१०६	७, ६६	४५७	१, ५८२	१०६	२, १४५
२. हदगांव	१, १६०	१, ५१६	-	२, ६७६	१, १६०	५, ६१५	-	६, ७७५
३. किंनवट	९३४	४३६	१४२	१, ५१२	९३४	३, ७५८	१४२	४, ८३४
४. भांकर	९३६	१, २८३	२४	२, २४३	९३६	५, ४८४	४५४	६, ८७४
५. बिलोली	१, १०३	९०	३०	१, २२३	१, १०३	६१३	३०	१, ७४६
६. देगलूर	४४८	३३५	१८७	९७०	४४८	१, ६४१	२४२	२, ३३१
७. मुखोड	२, ०५२	४१८	२१५	२, ६८७	२, ०५२	१, ५७२	४१	३, ६७२
८. कंधार	१, ६०५	२५१	-	२, ८५६	१, ६०५	३, ८२८	३८२	५, ६१५

- आधार:- १) कार्यकारी अभियंता, नांदेड पाटबंधारे विभाग, नांदेड
 २) कार्यकारी अभियंता, लघु पाटबंधारे, जिल्हा परिषद, नांदेड
 ३) जिल्हा उप निबंधक सहकारी संस्था, नांदेड.

नांदेड जिल्ह्यातील मोठे व मध्यम पाटबंधारे प्रकल्प (३० जून १९९१ चे)

अ.क्र.	बाब	मोठे प्रकल्प	
		१	२
१	२	३	४
१)	प्रकल्पाचे नांव	मनार प्रकल्प	पूणा प्रकल्प यलदरी ता. जितूर
२)	प्रकल्पाचे स्थान	वारवंट ता. कंधार	आण्डा सिध्देश्वरी ता. हिंगोली
३)	अ) काम पूर्ण होण्याचे वर्ष	१९७३	१९६८
	ब) अपूर्णा असल्यास पूर्ण होण्याचे संभाव्य वर्ष		
	क) प्रकल्पाचा अंदाजे खर्च (लाखा रम्यात)	६०८. ६७	१९. ६१
४)	धारणा		येलदरी धारणा व सिध्देश्वरी धारणा
	अ) मंजूर झालेली उंची (मीटर मध्ये)	२७. ४	५१. ३६ ३८. २६
	ब) पूर्ण झालेली उंची (मीटर मध्ये)	२७. ४	५१. ३६ ३८. २६
५)	कालवा		मुख्य कालवा व शाखा कालवा
	अ) इकूण लांबी (कि.मी.)	२८२. २०	४४. ८० १७७. ६०
	ब) पूर्ण लांबी (कि.मी.)	२८२. २०	४४. ८० १७७. ६०

पुढे चालू - - -

१	२	३	४
			मुख्य का लवा व बा। खा। का लवा
६) कमल कामता (द. ल. छा. मी.)		१२८. ६८	१३४ २५१
७) ३१. ३. १९९१ रोजीचा प्ररक्षा साठा (द. ल. छा. मी.)		३९. ०५	९३४ २५१
८) एकूण लागवडीचा क्षेत्र (हेक्टर)		३५, ९७०	१, १८, ५४७
९) लागवडीचा खालील लागवड लायक क्षेत्र (हेक्टर)		२६, ८२१	९९, ८५४
१०) प्रकृत पुष्प झाल्यावर ओलीता खाली येणारे क्षेत्र (हेक्टर)		२४, ९७३	२०, ००० घ. वत नांदेड जिल्ह्यात
११) सध्या (१९९०-९१) ओलीता खालील आसलेले क्षेत्र (हेक्टर)		१९२०-९१	
अ) बारमाही		१, ७८४	२, ३३४
ब) हंगामी		५, ४९८	६, ६७९

पुढे चालू

अ. क्र.	बाब	१	२	३
		५	६	७
		कृदाळा	करडखोड	कृदाळा
१)	पत्राच्याचे नाव	कृदाळा	करडखोड	कृदाळा
२)	पत्राच्याचे स्थान	वा-हाली ता. मुखोडा	करडखोड ता. देगलूर	कृदाळा ता. भाणूर
३)	अ) अग्रम पूर्णा होण्याचे वर्ष	१९७१	१९७४	१९७५
	ब) अपूर्णा असल्यास पूर्णा होण्याचे संभाव्य वर्ष			
	क) पत्राच्याचा अंदाजे खर्च (लाखा रुपयात)	५८.२४	१००.२४	३९.६९
४)	धारणा			
	अ) मंजूर झालेली उंची (मीटर मध्ये)	१६.२०	१६.२०	१६.७०
	ब) पूर्णा झालेली उंची (मीटर मध्ये)	१६.२०	१६.२०	१६.७०
५)	कालवा			
	अ) स्कूप लांबी (कि.मी.)	२५.८४	४०.९०	१६.६०
	ब) पूर्णा लांबी (कि.मी.)	२५.८४	४०.९०	१६.६०

१	२	५	६	७
६)	कमाल क्षमता (द. ल. घा. मी.)	१०.४१	११.०१	४.३५
७)	३१.३.१९२१ रोजीचा पर्यक्षा साठा (द. ल. घा. मी.)	४.७१	५.६२	२.१२
८)	स्कूण लाभक्षेत्र (हेक्टर)	१,३०७	२,३५३	५८३
९)	लाभक्षेत्राखालील लागवडी लायक क्षेत्र (हेक्टर)	१,०१२	२,५२०	४०५
१०)	पूढल पूण ङा ल्यावर ओली तांखाली येणारे क्षेत्र (हेक्टर)	१,८१२	१,७८०	४०५
११)	सध्या (१९९०-९१) ओली ता खाली असलेले क्षेत्र (हेक्टर)	१९९०-९१		
	अ) बारमाही	१०२	-	८६
	ब) हंगामी	६२७	५१४	१२५

अ. क्र.	बाब	मध्यम प्रकार		
१	२	४	५	६
		८	९	१०
१)	प्रकल्पाचे नांव	पेठवडज	महालिंगी	लोणी
२)	प्रकल्पाचे स्थान	पेठवडज ता. कंधार	महालिंगी ता. कंधार	लोणी ता. कान्हा
३)	अ) काम पूर्ण होण्याचे वर्ष	१९७८	१९७७	१९८९
	ब) अपूर्ण असल्यास पूर्ण होण्याचे संभाव्य वर्ष	-	-	-
	क) प्रकल्पाचा अंदाजे खर्च (लाखा रुपये)	१४८.९२	६२.८१	३३९.१४
४)	<u>धारणा</u>			
	अ) मंजूर झालेली उंची (मीटर मध्ये)	१८.९	१४.३०	२१.६०
	ब) पूर्ण झालेली उंची (मीटर मध्ये)	१८.९	१४.३०	२१.६०
५)	<u>कालवा</u>			
	अ) एकूण लांबी (कि.मी.)	३३.६१	१५.५०	३५.९५
	ब) पूर्ण लांबी (कि.मी.)	३३.६१	१५.५०	३५.९५

पुढे चालू

१	२	३	४	५
६) कमल क्षमता (द. ल. घा. मी.)		२. ६४	४. ७९	८. ३८
७) ३१. ३. १९९१ रोजीचा प्रत्यक्षा साठा (द. ल. घा. मी.)		१. ६२	१. २५	४. ३३
८) एकूण लाभक्षेत्र (हेक्टर)		३, ६३७	९०६	२, ४४६
९) लाभक्षेत्रा खालील लागवडी लायक क्षेत्र (हेक्टर)		१, ९७८	७८४	१, ८३५
१०) पुरतण पूर्ण झाट्यावर ओलीता खाली येणारे क्षेत्र (हेक्टर)		१, ४७८	७८४	१, ३७७
११) सध्या (१९२०-२१) ओलीता खाली असलेले क्षेत्र (हेक्टर)		१९२०-२१		
अ) बारमाही				
ब) हंगामी		५१९	३२५	१८३

अ. क्र.	बाब	मध्यम प्रकल्प		
		७	८	९
१	२	११	१२	१३
१)	प्रकल्पाचे नांव	नागझारी	डोंगरगाव	तळमी
२)	प्रकल्पाचे स्थान	नागझारी ता. किनवट	डोंगरगाव ता. किनवट	(लोहगांव) ता. विलोली
३)	अ) काम पूर्ण होण्याचे वर्ष	१९८५	१९८०	निधी उपलब्ध नसल्यामुळे कामबंद सध्या वटार देता येत नाही.
	ब) अर्थात असल्यास पूर्ण होण्याचे संभाव्य वर्ष	-	-	-
	क) प्रकल्पाचा अंदाजे खर्चा (लाखा रुपयत)	५६.९५	२७२.००	६००.०४
४)	<u>धारणा</u>			
	अ) मुंजूर झालेली उंची (मीटर मध्ये)	१७.३०	२२.००	१२.४७
	ब) पूर्ण झालेली उंची (मीटर मध्ये)	१७.३०	२२.००	५२० ते २१० मी. टिडीएल पर्यंत काम पूर्ण झाले
५)	<u>कालवा</u>			
	अ) रकूण लांबी (कि.मी.)	१८.१६	१२.२०	६.४
	ब) पूर्ण लांबी (कि.मी.)	१८.१६	१२.२०	काही नाही.

१	२	११	१२	१३
६)	कमाल क्षमता (द.ल.घा.मी.)	६.५६	९.६१	११,२८८
७)	३१.३.१९९१ रोजी प्रत्यक्षा साठा (द.ल.घा.मी.)	२६८२	७.६६	निरंक
८)	स्कूप लाभक्षेत्र (हेक्टर)	१,२९६	१,४७५	२,१५४
९)	लाभक्षेत्रात खालील लागवडी लायक क्षेत्र (हेक्टर)	९६०	१,१०८	२,८६०
१०)	प्रकल्प पूर्ण झाल्यावर ओलीता खाली घेणारे क्षेत्र (हेक्टर)	९६०	८३०	२,१४६
११)	सध्या (१९९०-९१) ओलीता खाली असलेले क्षेत्र (हेक्टर)	१,२९०-९१		
	अ) बारमाहि			निरंक
	ब) हंगामी	१४२	१७८	निरंक

आधार :- १) कायकारी अभियंता, नांदेड पाटबंधारे विभाग, नांदेड
२) कायकारी अभियंता, मध्यम प्रकल्प विभाग, नांदेड.

१९८५-८६ च्या कृषि गणनेनुसार नांदेड जिल्ह्यातील वहीत धारण जमिनीची संख्या व त्याचे क्षेत्रफळ ओलिताखाली असलेली वहीत धारण जमिनी आणि ओलिताखालील निव्वळ क्षेत्र व वहीतीच्या पूर्णरानुसार आणि श्रमिनुसार वहीत धारण जमिनीची संख्या (क्षेत्रफळ हेक्टर मध्ये)

अ. क्र.	क्षेत्रफळ श्रेणी	वैयक्तिक धारण		संयुक्त धारण		स्कूप धारण		पूर्वपणे ओलिताखालील पूर्णपणे जिरायत			
		संख्या	क्षेत्रफळ	संख्या	क्षेत्रफळ	संख्या	क्षेत्रफळ	संख्या	क्षेत्रफळ	संख्या	क्षेत्रफळ
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२
१.	०. प्लेक्षा कमी हेक्टर	२०, ४२९	५, ९०७	२८९	८४	२०, ७१८	५, ९९१	६२६	१३९	१९, ७५१	५, ९१३
२.	०.५ ते १.० हे. प्लेक्षाकमी	४५, ०४६	३३, ५६३	४६९	३५२	४५, ५१५	३३, ९१५	१२२	८१	४४, २०२	३२, ३९३
३.	१.० ते २.० हेक्टर--	६१, २८२	१३२, ४१२	६६७	६६२	६१, ९४९	१३३, ३७४	१२९	१५६	८७, ५४०	१२४, ६४२
४.	२.० ते ३.० हेक्टर--	६०, १८३	१४२, ५९४	३६४	९१३	६०, ५४६	१४३, ५०७	१८	३५	५६, ८३७	१३१, ७६३
५.	३.० ते ४.० हेक्टर--	३२, ५८६	१११, ७७६	२२४	९९८	३२, ८८०	११२, ७७४	३	११	३०, ०१६	१००, १६२
६.	४.० ते ५.० हेक्टर--	२०, ७६१	६१, ८०९	१३५	६११	२०, ८९६	६२, ४२०	४	१०	१८, ९५६	८१, ६१७
७.	५.० ते ६.० हेक्टर--	१२, ९३७	७०, ५०९	१५३	८, ५३	१३, ०९०	७१, ३६५	-	-	११, ७०३	६२, ०५१
८.	६.० ते ७.५ हेक्टर--	१२, ८२२	८०, ०३८	१३४	९३२	१२, १५६	८७, ९७०	-	-	१०, ५९८	६८, ३७३
९.	७.५ ते १०.० हेक्टर--	९, ०१६	७६, ५३३	८७	७५५	९, १०३	७७, २७८	-	-	७, ७८९	६३, ६८३
१०.	१०.० ते २०.० हेक्टर--	५, ११४	६४, ५१४	१०९	१, ५००	५, २२३	६६, ०१४	-	-	४, ४६५	५४, ११९
११.	२०.० ते ३०.० हेक्टर--	२०३	४, ६३४	४	११८	२०७	४, ७५३	-	-	१८०	३, ९०७
१२.	३०.० ते ४०.० हेक्टर--	२०	६६७	-	-	२०	६६७	-	-	१६	५२९
१३.	४०.० ते ५०.० हेक्टर--	८	३५२	-	-	८	३५२	-	-	५	१६०
१४.	५०.० हेक्टर व त्यापेक्षा जास्त	१२	८७९	-	-	१२	८७९	-	-	५	३७९
एकूण (सर्व श्रेणीचे क्षेत्रफळ)		३, ८९, ६१९	८, १६, १६७	२, ७०५	८, ०८१	३, १२, ३२४	८, २४, २५८	९७२	६३९	२, ९१, ८५३	९, २९, ३९१

अ. क्र. क्षेत्राप, ङ श्रेणी		अंशतः ओली ताखालील			संपूर्ण मालकीचे		संपूर्ण भांडेपट्टीचे		अंशतः मालकीचे			अंशतः भांडेपट्टीचे	
१	२	संख्या	एकूण क्षेत्र	ओली ताखालील	संख्या	क्षेत्र	संख्या	क्षेत्र	संख्या	मालकीचे क्षेत्र	भांडेपट्टीचे क्षेत्र	संख्या	एकूण क्षेत्र
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४
१)	०.५ पेक्षा कमी हेक्टर	४१२	१३८	७३	२०,५९७	५,६६८	२२१०	४	५	२	२	२	२
२)	०.५ ते १.०	१,१२१	२०४	३६२	४५,३६३	३३,७६८	५६	४३	५६	२७	१६	४३	४३
३)	१.० ते २.०	४,२८०	६,२६१	१,७२३	६१,७५१	१३३,०७१	४१	६४	६९	११	४७	४१	५९
४)	२.० ते ३.०	३,६६२	८,८१९	१,६३१	६०,२९२	१४२,६०९	४१	६५	६२	१८	१५	४१	६७
५)	३.० ते ४.०	२,८६०	९,६५५	१,६६०	३२,६५७	१११,६७८	६५	३७	३०	३८	७८	६२	६२
६)	४.० ते ५.०	१,२३६	८,३०५	१,१२२	२०,७१२	६१,६६६	१५	६३	२०	३६	७३	५३	५३
७)	५.० ते ६.०	१,३८७	७,२५४	८६२	१२,९९६	७०,८५४	३३	५४	४७	४४	६२	६०	६६
८)	६.० ते ७.५	१,५५८	९,२४१	१,०५२	१२,००२	७९,६३७	५१	४८	४६	४२	४२	५१	५१
९)	७.५ ते १०.०	१,३१५	१०,६५२	९७४	८,२६१	७६,८८३	३४	३०	२२	४७	३३	३४	३३
१०)	१०.० ते २०.०	७५०	९,०३०	८३४	५,०५२	६३,८३४	१४	८५	६२	६३	८५	६१	६७
११)	२०.० ते ३०.०	२७	६२२	१३८	२०१	४,६७४	-	-	-	-	-	-	-
१२)	३०.० ते ४०.०	-	-	-	१६	७,५३८	-	-	-	-	-	-	-
१३)	४०.० ते ५०.०	-	-	-	५०	५,३२४	-	-	-	-	-	-	-
१४)	५०.० हेक्टर व त्यापेक्षा जास्त	-	-	-	५०	३५०	त्यापेक्षा जास्त	-	-	-	-	-	-
एकूण (सर्व श्रेणी क्षेत्राप, ङ)		१९,४१५	७१,५९५	१०,७४५	३,१०,६१८	१५,८०४	३६०६	६	५५२	६	५७	६	५५

टिप:- संस्थानचे धारणा (संख्या व क्षेत्राप, ङ) च्या माहितीला समावेशित वैयक्तिक धारणांमध्ये केलेला आढे...

आधार:- कृषि गणना १९८५-८६

आधार:- कृषि गणना १९२५-८६

१९८७ च्या पशुगणने प्रमाणे नांदेड जिल्ह्यातील तालुका निहाय कृषि अवजारे

अ. क्र.	जिल्हा / तालुका	नांगराची संख्या		गाड्यांची संख्या	उसाचे चरखा		ओली त-साठी ते-साठी		दुग्धपंप	तेलगाणी	
		कळडी	लोखंडी		शाक्तीवर चालणारे	बैलाच्या मदतीने चालणारे	लावर चालणारे	लाठी विद्युत पंप		फिलो व ट्रान्सेक्टर अधिक	फिलो व प्रयापेक्षा कमी
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२
जिल्हा बेरीज	१,०४,८२१	१४,५५३	३३,२२७	११,३८६	२१	१,८३३	१६,८७०	१७६	३५	६	
तालुका											
१. नांदेड	१२,६४६	१,५९५	५,४२४	३६	२३	२३८	५,२३२	६८	१४	-	
२. हदगांव	१५,०४७	२,१२७	६,४४०	१३	१२	२३७	३,२७२	३३	-	२	
३. फिनवट	१५,३८७	१,६१५	३,८८५	२१	६	२५८	१,१७१	१	८	-	
४. भातेकर	१०,६१८	१,१३१	५,८३५	१४	५	१७४	१,४४०	६	-	१	
५. विलोली	१६,७३२	२,११५	३,४१६	१३	२८	३०६	७४७	३०	-	-	
६. देगलूर	५,८४२	८६६	१,६०६	-	३	८४	७१८	११	२	१	
७. मखोड	९,९९१	९४६	२,३८६	१८	१९	१३०	१,१२३	१	४	-	
८. कंधार	१८,५८५	४,१५८	५,७३२	३४	५	४१४	३,१६७	२७	७	२	

टिप :- पशुगणना - १९८७ (अस्थायी)
 आधार :- जिल्हा पशुसंवर्धन अधिकारी जि.प. नांदेड.

नांदेड जिल्ह्यातील दुष्काळ टंचाई सद्व्यय परिस्थितीची माहिती सन १९९०-९१ या वर्षात करिता

अ. क्र.	बाब	जिल्हा		तालुका						
		बेरीज	नांदेड	हदगांच	किनवट	भोकर	बिलोली	दगलू	मुखोड	कंधार
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११
अ)	दुष्काळ व तीव्र टंचाई									
१)	तालुक्यातील एकूण गावांची संख्या	१५१२	२०९	१९६	२४०	१३८	२३७	१०७	१३३	२५२
२)	ग्रस्त गावांची संख्या	१९०५	२०९	१९६	२४०	१३८	२३७	निरंक	१३३	२५२
३)	ग्रस्त लोक संख्या	३६७५११	१२५३१६	-	२४२१९५	-	-	निरंक	-	-
४)	जमीन महसुलमध्ये पूर्ण निलंबन दिलेल्या गावांची संख्या	१९०५	२०९	१९६	२४०	१३८	२३७	निरंक	१३३	२५२
५)	अंदाजित हानी (रु. लाखात)	६.४९	६.४९	-	-	-	-	निरंक	-	-
६)	अ) पिक न येणे (क्षेत्र हेक्टर)	३३८७	३३८७	-	-	-	-	निरंक	-	-
	ब) पशुधान मालमत्ता ई. हानी	२	२	-	-	-	-	निरंक	-	-
७)	मदतीची हाती घेतलेली कामे	६१९	६	५५	१८२	३०	१०२	निरंक	-	२४४
८)	कामावर घेतलेल्यांची संख्या	४४१३६	२३८	३२५९	६४५२	२०००	५०८८	निरंक	-	२७०९२
९)	जला छार्च (स्मयात)	-	-	-	-	-	-	निरंक	-	-
१०)	शेतजमीन अधीनियमाखाली दिलेल्या तगाईची रक्कम (स्मयात)	-	-	-	-	-	-	निरंक	-	-
	ब) अवघाणा सद्व्यय परिस्थिती १ ते १००	निरंक	निरंक	निरंक	निरंक	निरंक	निरंक	निरंक	निरंक	निरंक
	क) पुर १ ते १०	निरंक	निरंक	निरंक	निरंक	निरंक	निरंक	निरंक	निरंक	निरंक

आधार:- सर्व तहसील कार्यालय, नांदेड जिल्हा

डा. गुरे/३

तक्ता क्रमांक ३.१२

नांदेड जिल्ह्यातील इच्या पूर्वतिहासानुसार कठिण व इतर टंचाईग्रस्ता
भाग ठरविण्याबाबत माहिती १९९०-९१ या वर्षाकरिता

अ. क्र.	जिल्हा / तालुका	मंडळ	मंडळातील गावांची संख्या	ग्रस्तांवाची संख्या १९९०-९१
१	२	३	४	५
जिल्हा बेरीज			१,५१२	१,४०५
तालुका				
१)	नांदेड	नांदेड	१६	१६
		विष्णूपुरी	२३	२३
		तुप्या	२७	२७
		लिबंगाव	३७	३७
		अधार्पूर	२७	२७
		मालेगाव	२३	२३
		मुष्टी मुदखोड	२८	२८
		बारड	२८	२८
		एकूण	२०९	२०९
२)	हदगांव	हदगांव	२४	२४
		तळणी	२२	२२
		मनाठा	२२	२२
		पिपरखोड	२०	२०
		तामसा	२७	२७
		आष्टी	२७	२७
		हिमायतनगर	२६	२६
		जळगाव	२८	२८
		एकूण	१९६	१९६
३)	किनवट	किनवट	२८	२८
		बोधाडी	३१	३१
		इस्लापूर	२५	२५
		शिवावनी	२४	२४
		माहूर	२९	२९
		सिंदखोड	४४	४४
		माडवी	३२	३२
		वानोळा	२७	२७
		एकूण	२४०	२४०
४)	भोकर	भोकर	२८	२८
		उमरी	३५	३५
		सिंधी	३३	३३
		मातळ	२७	२७
		किर्ना	२६	२६
		एकूण	१३८	१३८

तहसील क्रमांक ३२२ (समाप्त)

१	२	३	४	५
५) बिलोली	बिलोली	२६	२६	
	कोडलवाडी	२३	२३	
	जोहरम	२४	२४	
	सायगाव (बा.)	२४	२४	
	धार्गाबाद	२१	२१	
	करडोली	२७	२७	
	सगरोळी	२२	२२	
	आदमपूर	२७	२७	
	कुंदूर	१२	१२	
	बडबडा	२४	२४	
	एकूण	२३७	२३७	
६) देगलूर	देगलूर	२४	निरंक	
	बाहापूर	२७	"	
	मरडोल	३२	"	
	छानेगांव	२४	"	
	एकूण	१०७	"	
७) मुळोड	मुळोड	३९	३९	
	चांडोळा	२४	२४	
	पाहूर	२९	२९	
	बा-हाळी	२५	२५	
	मुलामाबाद	२६	२६	
	एकूण	१३३	१३३	
८) कंधार	कंधार	३७	३७	
	पेठवडज	२४	२४	
	बास्ळ	१९	१९	
	लोहा	२४	२४	
	माळाकोळी	१८	१८	
	कुरळा	२४	२४	
	सोनखोड	३२	३२	
	कलबर बु.	२४	२४	
	उस्माननगर	२५	२५	
	कापती	२५	२५	
	एकूण	२५२	२५२	

आधार:- सर्व तहसील कार्यालय, नांदेड जिल्हा.

डा. गणेश /

नांदेड जिल्ह्यातील तालुकावार पशुधन (१९८७ च्या गणने प्रमाणे)

अ. जिल्हा / क. तालुका	पिंपरी / संकरीत गाई बैल	अडीच वर्षांवरील बैल	अडीच वर्षांवरील गाई							
	केवळ पैदाशी- करिता ठेवलेले वकू	पैदाशी व कामा- करिता उपयोगात आणलेले बैल	केवळ गामा- करीता उपयोगात आणलेले बैल							
	पैदाशीसाठी अधावा कामा- साठी उपयो- गात न असलेले बैल	सकूण बैल (३ ते ६)	पैदाशीसाठी अधावा कामा- साठी उपयो- गात न असलेले बैल							
	एकदाही न व्यालेल्या व आटलेल्या	इतर सकूण गाई								
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११
जिल्हा	बेरीज									
तालुका										
१) नांदेड	२०	५५	४६२	६४	६०१	९०९	५६८	१७	१,४९४	
२) हदगांव	११	२१	१४५	९	१८६	२५६	२६४	५	५२५	
३) किनुवट	१	५	३४	-	४०	७२	९८	४	१७४	
४) भाोकर	६	११	९८	८	१२३	३०३	१५८	२	४८३	
५) श्रीक्र बिलोली	११	२१	१३४	२४	१९०	४५३	२७९	१४	७४६	
६) देगलूर	६	२०	२१६	११	२५३	६२१	३३५	२०	९७६	
७) मुंडोड	७	१३	७९	५	१०४	२२९	१६७	५	४०१	
८) कंटार	७	१०	१२९	३	१४९	६९१	२७३	१४	९५८	

- ६७ - तक्ता क्रमांक ४२ (पुढे चालू -)

अ. क्र.	जिल्हा/तालुका	विदेशी/संकरित अडीच वर्णापर्यन्तचे वासरे	स्कूणा विदेशी/संकरित गाई व बैल	तीन वर्णावरील बैल	केवळ पैदाशी व वीरता वापरलेले वळू बैल	केवळ कामाकारिता वापरलेले वळू बैल	इतर स्कूणातीन वर्णावरील बैल	इतर स्कूणातीन वर्णावरील वळू बैल	आटलेल्या इतर स्कूणातीन वर्णावरील वळू बैल
१)	नांदेड	१,५३२	३,६२७	२४३	६१६	१,४५०	२९,३०२	१३,७१५	१०,२७५
२)	हदगांव	५०६	१,२१७	१७९	४८३	१,७१३	३८,१४२	१४,९६९	२०,३०९
३)	किनवट	१४१	३५५	२४८	९७७	८६७	३६,६७७	११,७१७	३०,९६७
४)	भाकूर	४४४	१,०५०	१८१	२५०	७३९	२३,८८६	९,९१२	१४,०७३
५)	बिलोली	५७७	१,५१३	३२४	९२०	१,५६९	३४,४०९	२०,०६९	२०,७२९
६)	देगलूर	१,००१	२,३३०	१५८	४६३	१,८८६	१३,५५७	६,३२४	६,०१४
७)	मुळोड	४५०	९५५	१४०	३९८	७१७	२१,५७७	१२,०३७	१४,२९२
८)	कटार	९९४	२,१२१	३१५	४६०	१,३२६	४०,०७२	२१,११६	२५,२५६

पुढे चालू

अ. क्र.	जिल्हा/ता. कु.	तीनवर्षीय रकूणा देखावा/ली. व. देशी-बाजरे	देशी रीत व रकूणा देखावा/माडा व बैल	तीन वर्षीय वरील रकूणा देखावा/पैदा-भाजी साठी देवाले	प. क्त इतर कामा-साठी	रकूणा देखावा/रेडी	आले/त्या व. न. व्या. लेखा	इतर	रकूणा देखावा/महारा	रकूणा देखावा/महारा	तीन वर्षीय वरील महारा			
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२			
	जिल्हा क्षेत्रीय	२२२५२	६२३०८०	५०६१४८	२१२	२५५	५२८	८००	२५०४	२२१२२	४५५०५	११७५६०	७५४१२	
	ता. कु.										१०२५			
१)	नांदेड	२२८६८	७३०५०	८०६७७	१७५	४	३३	८०	२२२	१३८६५	६६४८	१५३	२०६६६	१२७४६
२)	हदगाव	२८६०१	१०२२७६	१०३४७३	११०	३१	८५	१०३	३२९	५२७१	४३७५	२१	२६६७	६३०९
३)	किनवट	२७७०२	१०७५८०	१०८१३५	१२२	५१	१२२	१७४	४१३	३८८०	४२७८	७६	१२३४	६७१७
४)	आपोकर	२०२२५	६०२७२	५००१२	१०७	२५	१६	२२	२४७	४८३१	४३२७	६७	२२२५	५४८८
५)	बिलोली	३२५५५	१६८१२४	१०२७५७	१२६	६८	१८	१२८	४२५	१०६४३	७२१३	१२२	१८६७८	११२२५
६)	देगलूर	१०२१६	३७३७८	३२६०८	४८	२९	५५	३७	१६२	७६४४	४५८२	३२६	१२५५५	९१३०
७)	मुळोड	१२२२३	६७४७४	६८४२२	८७	२४	८२	४६	२३२	७६२८	५५०७	१३१	१४५६६	२२५५
८)	कंधानर	३७१८२	१३३२६२	१३६०२०	१३७	२५	२५	२८३	३२०	१३२२७	२००५	१२३	२३१२६	११२५

अ. क्र.	जिल्हा / तालुका	एकूण मंडणी व रेडे	एकूण गोजालीय	मेंढया	बक-या	घाडे व शींगरे	इतर पशुधान	एकूण पशुधान	एकूण कोषया	एकूण कुकुरी व पक्षी
१	२	३	३७	३८	३९	४०	४१	४२	४३	४४
	जिल्हा बेरीज	१९७४७६	९०१६२४	५३४७०	३५२२००	७१५	८३३०१	१३२१३१०	३३२९४१	३३४२४९
	तालुका									
१)	नांदेड	३३७०४	११४३८१	३३७२	३६०७२	६७	१२७३८	१६६६३०	३२६६७	३२८०५
२)	हदगांव	१६३८५	११९८५८	२४७	४७३७५	२३	८३८०	१७५९५३	३५५४३	३५६७४
३)	किनवट	१४०६४	१२२१९९	२७६१	५४५६९	५८	९२१३	१८८८००	७६४३२	७६९८६
४)	भांगेकर	१५०२२	८५०५१	१४६२	३१५१५	२६	८००१	१२६०५५	२१४६७	२१६००
५)	बिलोली	३१०९५	१४०८०२	२११५५	५१५०५	१७९	१३७८०	२२७४२१	५३५९५	५३६४७
६)	देगलूर	२१८५१	६१४५९	१४६८९	२७३४०	१२०	६४४२	११००५०	२२७६०	२२८१५
७)	मुखोड	२४१६२	९२५९१	४८७६	४०१४८	८४	१०२४९	१४७९४८	३५६६२	३५८००
८)	कंधार	३२१९३	१६५१८३	४९०८	६३६७६	८८	१४४९८	२४८४५३	५४८१५	५४९२२

टिप :- पशुगणना (१९८७) अस्थायी

आधार:- जिल्हा पशुसंवर्धन अधिकारी, जि. प. नांदेड.

नांदेड जिल्ह्यातील पशुवैद्यकिय संस्थांची तालुकावार संख्या सन १९९०-९१ या वर्षात करिता

अ. जिल्हा / क. तालुका	पशुवैद्यकिय संस्थांचा प्रकार											
	पशुवैद्यकिय संस्थाने जिल्हा स्तर	पशुवैद्यकिय दवाखाने राज्यस्तर	पशुवैद्यकिय दवाखाने स्थानिक स्तर	पशुवैद्यकिय पुस्तकालय केंद्रे	पशुरोग अन्वेषण प्रयोग शाळा राज्य विभागीय	पिशिते पंचत नियंत्रण क्याके	निरत पशु वैद्यकिय दवाखाने	पशु पंचक	पशु रक्षण केंद्रे	पशु रक्षण केंद्रे	पशु रक्षण केंद्रे	पशु रक्षण केंद्रे
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३
जिल्हा बेरीज	१	-	४०	७१	-	-	-	-	१	१	-	-
तालुका												
१. नांदेड	१	-	५	६	-	-	-	-	-	-	-	-
२. हदगांव	-	-	४	११	-	-	-	-	-	-	-	-
३. कितवट	-	-	६	७	-	-	-	-	-	-	-	-
४. भांकर	-	-	४	९	-	-	-	-	-	-	-	-
५. बिलोली	-	-	७	१२	-	-	-	-	-	-	-	-
६. देगलूर	-	-	२	५	-	-	-	-	-	-	-	-
७. मुळोड	-	-	५	६	-	-	-	-	-	-	-	-
८. कंधार	-	-	७	१५	-	-	-	-	-	-	-	-

अ. क्र.	जिल्हा तालुका	पशुवैद्यकिय संस्थेचा प्रकार	कृत्रिम रेतन केंद्रे	पशु वैदात्मक क्षेत्र	वैद्य क्षेत्र	शोष क्षेत्र	
१	२	१४	१५	१६	१७	१८	
		जिल्हा कृत्रिम रेतन केंद्र	आधारभूत ग्राम केंद्र (स्थानिक)	जिल्हा परि- षदा कडील आधारभूत ग्राम केंद्र खालील	विभागा- द्वारे कृत्रिम रेतन केंद्र खालील	ककूट विकास गट	शोष क्षेत्र
	जिल्हा बेरीज	१	१२	१०३	१६		
	तालुका						
	१. नांदेड			११			
	२. हदगांव			१५			
	३. किनवट		७	१०	७		
	४. भागेकर			१३			
	५. बिलोली			१२			
	६. देगलर		११	५	११		
	७. मुर्डी			१३			
	८. कंधार		१	१८	१		

आधार:- १) जिल्हा पशुसंवर्धन अधिकारी, जिल्हा परिषद, नांदेड
२) जिल्हा पशुसंवर्धन उप संचालक, नांदेड.

नांदेड जिल्ह्यातील रोगांच्या प्रकारानुसार पशुंच्या मृत्यूंची संख्या
सन १९९०-९१ या वर्षा क रित्त.

संसर्जन्य व बाँडवूनज्य रोग	१९९०-९१	
	लागण	मृत्यू
१	२	३
एकूण पशुधनांची मृत्यू संख्या	१,२३१	२४
१) गायी व म्हशी		
१) घाटसप	४१	१६
२) बाल्या	१,१७५	-
३) फया	१४	८
४) पसा	-	-
५) इतर	-	-
एकूण :-	१,२३०	२४
२) मेंढवा व बकया		
१) घाटसप	-	-
२) बोळकांड्या	-	-
३) देवी	-	-
४) आंतर विषार	-	-
५) निळ जिष्ठा	१	-
एकूण :-	१	-
३) कोंबड्या		
१) राणी छोट (मानमोडी)	६	-
२) देवी	-	-
३) बोळकांडी	-	-
४) इतर	-	-
एकूण :-	६	-

आधार :- जिल्हा पशुसंरक्षण अधिकारी, जिल्हा परिषद, नांदेड

नांदेड जिल्ह्यातील विविध पंचायत वैयक्तिक संस्थांचे कार्य, सन १९९०-९१ या वर्षाचे करिब

अ. क्र.	जिल्हा / उपचार केलेल्या तालुका	उपचाराचे केलेल्या जनावरांची संख्या	खाचवीकरण केलेल्या गुरांची संख्या	कृत्रिम गर्भाधान रपाचे केलेल्या जनावरांची संख्या	कृत्रिम गर्भाधानरपीत जन्मार आलेल्या वासरांची संख्या	एकूण वासरे	म्हण ६-अ पेकी संकरीत वासरांची संख्या	६-ब	संख्या
१	२	३	४	५	६-अ	६-ब			
	जिल्हा बेरिज तालुका	४, ६०, ७२२	४१, ७१२	२१, ६१८	४, ७६३	४, ७६२			१०, ३२, ३५२
१.	नांदेड	७०, ८३३	४, ३३३	३, ६४३	२७७	२७७			१, १०, ६८६
२.	हदगांव	५१, ९४८	४, ६०६	२, ०३३	३६७	३६७			६६, ३३८
३.	फिनवट	५, ००९	४, ५३४	१, ०४४	१५४	१५४			१, ५५, ४०८
४.	भांकोर	४०, ९२५	४, ४६२	१, ६२८	२७३	२७३			१, ०१, ७३१
५.	बिलोली	१, ०५, ०३६	६, ४६१	२, ४७७	२९६	२९६			१, ७१, ४७५
६.	देगलूर	४२, २५४	४, ५४८	३, ००१	८५४	८५४			१, ३६, ९६६
७.	मखोड	३९, ८२७	३, ०५२	१, २५६	३९०	३९०			१, ०२, ४३७
८.	कंधार	१, ०४, ९६०	८, ७१६	६, ३३६	१, ४५१	१, ४५१			१, ५५, ५०३

आधार :- १) जिल्हा पशुसंस्थांचे अधिकाऱ्या, जि.प. नांदेड

२) जिल्हा पशुसंस्थाने उप संचालक, नांदेड.

नांदेड जिल्ह्यातील तालुका निहाय मात्स्यीय पशु वन्यपशु व गृहे आणि ग्रामिक पशुसंरक्षण सुधारक कार्याचे पशुसंख्या १९९०-९१ या वर्षाची किरता

अ. क्र.	जिल्हा / तालुका	पशुसंस्था / गृहांची संख्या	एकूण कत्तल केलेली जनावरे				इतर	एकूण	
			गायी / बैल	म्हशी / रेडे	मेंढ्या	शाला			
१	२	३	४	५	६	७	८	१०	
जिल्हा बेरिज		१७	१५०२५	२३५७	३०	१०८०९	-	-	२१,२११
तालुका									
१.	नांदेड	२	१०१६१	६२२	-	५६२०	-	-	१६५०३
२.	हदगांव	४	१५४३	७३६	३०	३४७९	-	-	५७७८
३.	किनवट	१	२७५	-	-	१०७८	-	-	१३५३
४.	नाोकर	१	५०६	५३	-	-	-	-	५५९
५.	बिलोली	५	१९३९	३३३	-	३७२	-	-	२६४४
६.	देगलूर	१	१२८	३८	-	१६०	-	-	३२६
७.	मुखोड	१	८२	५९	-	-	-	-	१४१
८.	कंधार	३	३११	४४६	-	-	-	-	७५७

आधार :- १) जिल्हा पशुसंस्था'न अधिकाारी, जिल्हा परिषाद नांदेड
२) नांदेड जिल्ह्यातील सर्व नगरप रिषाद

नांदेड जिल्ह्यातील वन क्षेत्रा, १९९७-९८ या वर्षात करिता

(क्षेत्र चौ. की. मी. मध्ये)

अ. क्र.	विभाग	राखीव	सुरक्षित	अवगीकृत	एकूण
१	२	३	४	५	६
१.	एकूण	२६३.३३	४७.१२३	१६२.२४	११८०.५०
२.	महसुली	-	-	-	-
३.	वन	२६३.३३	४७.२३	१६२.२४	११८०.५०

आधार:- मुख्य वन सांख्यिकी, महाराष्ट्र राज्य, नागपूर.

नांदेड जिल्ह्यातील मुख्य व गौण उत्पादने १९९०-९१ या वर्षाकरिता

अ. क्र.	वन उत्पादन	परिमाण	उत्पादन	मुल्य (हजार रफ्यात)
१	२	३	४	५
१)	इमारतीचे लाकूड	हजारघनमिटर	-	-
२)	जळावू लाकूड	--	५४१.८५४	८१
३)	चंदन	--	-	-
४)	गौण वन उत्पादने			किंमत रफ्यात
	अ) बांबू	--	--	--
	ब) गवत ई त्यादि	किंवल	१६५७३	२२, २६५
	क) बिडी पाने	पिशावी (गौणी)	१५८०५	२, २०, ८७, २३१
	ड) डिक	किंवल	३३४०	२, ४०, २६८
	ई) इतर			
	१) आपटा पाने	--	--	--
	२) मोहाची पाने व पळे	किंवल	--	--
	३) खाणी व खाजिने	--	--	--
	४) हिरडा	--	--	--
	५) आंबा	--	--	--
	६) इतर	किंवल	४१७२	८, ५७५
	प.) स्कूण गौण वनउत्पादने	--	--	२, २३, ५९, ०३९
१)	स्कूण किंमत "०००"	--	--	२, २४, ४०

आधार:- उप वनसंरक्षक, नांदेड

नांदेड जिल्ह्यातील तालुकावार भूजल मत्स्य व्यवसाय १९९०-९१ वर्षाचा करिंद

अ. क्र.	जिल्हा / तालुका	नदिची लांबी (कि. मी.)	मत्स्य व्यवसाय साठी अनुकूल क्षेत्राची लांबी (कि. मी.)	मत्स्यव्यवसायासाठी अनुकूल क्षेत्राची लांबी (हेक्टर)	भूजल मत्स्य उत्पादन (मे. टन.)	पकडलेल्या माशांचे उत्पादकांचे मूल्य (₹ लाखात)	मत्स्यव्यवसायासाठी वापरलेले मत्स्य बिज (लाखात)
१	जिल्हा	७००	४,९४७	४,९४७	१,७६०	२६४.००	४७.९५
२	खेरीज तालुका						
१.	नांदेड	७०	२०	२०	२३०	३४.५०	०.९५
२.	हंदगाव	१२२	५७५	५७५	३१५	४७.२५	१५.६५
३.	फिनवट	१७१	७८३	७८३	३२५	४८.७५	२.४२
४.	भांकर	३३	४९५	४९५	११०	१६.५०	०.७२
५.	बिलोली	४४२	५६	५६	२४०	३६.००	६.३२
६.	देगलूर	५७	३४२	३४२	५०	७.५०	०.९८
७.	मुखोड	१०	३५१	३५१	७५	११.२५	०.०८
८.	कंधार	६५	२,३२५	२,३२५	४१५	६२.२५	१०.७६

आधार:- जिल्हा मत्स्य व्यवसाय विकास अधिकारी, नांदेड.

कारखान्यातील कारखान्यातील कामगारांची दैनिक सरासरी संख्या १९२० या वर्षात

अ. क्र.	उद्योग उद्देश व त्याचा सकेतांक	संख्या	नोदणी झालेले कारखाने	बंद कारखाने	प्रपत्र पाठविणारे कारखाने	स्त्री	पुरुष	संख्या	काम दिवस संख्या	संख्या	१०	११
१)	२०० - खाटीक काम/मटन तयार करणे व विकणे	१	-	१	९४	६६	२८	११, ६५६	-	-	-	-
२)	२०१- दुधाचे पदार्थ बनविणे उदा. नोगी, मलई, छावा वगैरे	२	१	-	-	-	-	-	१	-	१००	-
३)	२०४ - धान्य गिरणी उत्पादन	६	१	३	२६	२१	५	८, २६६	२	-	७०	-
४)	२०६ - साखार (निर्मिती) साखार कारखाने व शाब्दीकरण (निर्यात पात्र सा. कारखाने)	३	१	२	१२९२	१२९६	३	३, ५२, २३४	-	-	-	-
५)	२११ - इतर खाद्यतेल आणि चरबी यांचे उत्पादन (उदा. मोहरी, शोंगदाणो, तिल वगैरे तेल)	१४	५	१	२०	८	१२	४, ३८५	८	-	३४०	-
६)	२१६ - बर्फाचे उत्पादन	१	-	-	-	-	-	-	-	-	१०	-
७)	२३०- कापसाची सरकी काढणे, साफासाई करणे व गासड्या बांधणे	३४	१२	१०	८६१	४२९	४३२	१, ०१, ३८४	१२	-	७००	-
८)	२३१ - कापूस पिंजणे, साफकरणे, सुत काढणे व कापड बनविण्यासाठी त्यावर इतर प्रक्रीया करणे (गिरणीमध्ये)	८	-	-	-	-	-	-	८	-	१६०	-
९)	२३५ - गिरणीमध्ये सुती कापड तयारकरणे/ प्रक्रीया करणे	३	-	३	२१६३	२०९९	६४	६, ६५, ५०९	-	-	-	-
१०)	२३६ - विजेवर चालणा-या मागावर सुती कापड विणणे (सुती कापडावर छाई, रंगाई व बिलीचींग)	१	-	१	१००९	९९४	१५	३, ०८, ८५६	-	-	-	-

- ७९ - तक्ता क्रमांक ५०१ (पुढे चालू)

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११
११)	२७०- लाकडापासून फळ्या बनावणे	४८	६	१६	४७	४७	-	१२,३०४	२६	२४२
१२)	२७६- लाकडी कार्निपर, फळ्या ई. बनावणे	१	-	१	६	६	-	१,७५०	-	-
१३)	२८०- लंगदा, कागद, वर्तमानपत्राचा कागद पुठा वगैरे बनावणे	२	१	१	३४	२१	१३	१०,२३६	-	-
१४)	२८३- कागदाच्या अगर पुठ्याच्या वस्तू बनावणे (इतरत्र समाविष्ट न केलेले)	१	१	-	-	-	-	-	-	-
१५)	२८९- छाई व प्रकाशन क्षेत्रातील इतर उद्योग (उदा: ल्होटो छापणे, रबरी शिक्के बनावणे ई.)	१	-	-	-	-	-	-	१	१०
१६)	३०१- प्लॅस्टीक व रबर पासून, प्राथमिक स्वसाधे पादत्राणे तयार करणे	१	-	१	२६१	२६०	१	८६,६२७	-	-
१७)	३०३- प्लॅस्टीकच्या इतर वस्तू बनावणे	२	-	२	१५	१४	१	४,३५३	-	-
१८)	३०४- ड्रग, औषाधी तत्संबंधी उत्पादने	२	-	१	६२	४६	१६	१६,६७८	१	५०
१९)	३२०- घिकन मातीच्या वस्तू टाडीवणे	१	-	-	-	-	-	-	१	५०
२०)	३२३- घिनी मातीच्या वस्तू बनावणे	१	-	१	१२७	१२७	-	३८,४८८	-	-
२१)	३२६- दगड टाडीवणे अगर दगडाच्या वस्तूबनावणे	३	३	-	-	-	-	-	-	-
२२)	३२७- स्लबेस्टॉस सिमेंट आणि सिमेंटच्या वस्तू बनावणे	२	-	२	१३३	१०९	२४	४०,०३०	-	-
२३)	३२९- संकीर्ण अधातू व खानिज पदार्थांचे उत्पादन (उदा: दगडी पाटया, सिलकाच्या वस्तू ई.)	३	-	३	१३७	१०७	३०	३९,७०९	-	-
२४)	३३१- लोखंड व पोलादाच्या सळ्या व पत्रे वगैरे बनावणे	२	-	२	४०६	४०६	-	१,२५,५१३	-	-
२५)	३३९- इतर अधातुजन्य उद्योग	२	-	२	१८	१५	३	५,२१९	-	-

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११
२३)	३३० - धातूच्या पत्रापासून कोणत्याही प्रकारच्या (उदा: पिंपे, बाहल्या व इतर प्रकारच्या धातू च्या वस्तू)	३	-	३	२२	२२	२२	२२	२२	-
२५)	३५२ - विद्युत च्यतिरीक्त यंत्र सामुग्रीचे उत्पादन व दुरुस्ती	१	-	-	१	१	१	१	१	२०
२८)	३६८ - विद्युत व पॉल्प व ट्यूबची निर्मिती	१	-	-	१	१	१	१	१	२०
२९)	३७३ - जड वाहतूक साधनांची निर्मिती व कोच वर्क	१	-	१	२५०	२५०	२५०	२५०	२५०	-
३०)	४०१ - धाराला, कारखान्याला आणि व्यापार उद्योगाला विधुत पुरवठा	१	-	-	२०	२०	२०	२०	२०	२०
३१)	६८२ - किरकोळ पेट्रोल पंप व्यापार (पेट्रोल वेगळे)	३	-	३	६०	६०	६०	६०	६०	-
३२)	९७९ - इतर साहित्य दुरुस्ती	९	-	९	९७९	९७९	९७९	९७९	९७९	६०
एकूण:-		१६४	३१	६६	१७,५०१	६,०५४	६४७	२०,१४९	६७	१,०५२

आधार:- मुख्य निरीक्षक कारखाने, महाराष्ट्र शासन, मुंबई

नांदेड जिल्ह्येतील चालू कारखान्यांचे कामगारांच्या संख्येनुसार उद्योग निहाय वर्गीकरण १९९० वर्षाची कीर्ता

अ. मुख्य उद्योग व क्र. त्याचे संकेतांक	१० कामगारा		१० ते १९		२० ते ४९		५० ते ९९		१०० ते ४९९		५०० ते ९९९		१००० ते ४९९९		५००० व अधिक		एकूण	
	अ	ब	अ	ब	अ	ब	अ	ब	अ	ब	अ	ब	अ	ब	अ	ब	अ	ब
१) २०-२१-अन्न व पदार्थांचे उत्पादन	२	१५	२	२१	४	८०	८	४४४	२	४६५	१	१३४	-	-	-	-	१९	१९५९
२) २३-सुती कापडाचे उत्पादन	-	-	-	-	११	२७२	१७	९५७	४	८०७	-	-	२	२८५७	-	-	३४	४८९३
३) २७-लाकड व कागदाच्या वस्तू बनविणे यांचे उत्पादन	३९	१५८	-	-	३	६०	१	७७	-	-	-	-	-	-	-	-	४३	२९५
४) २८-कागद व कागदाच्या वस्तू बनविणे यांचे प्रकाशन व संलग्न उद्योग	-	-	१	१०	१	३४	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	२	४४
५) ३०-रबर, प्लास्टिक, पेट्रोलियम आणि कोळशापासूनच्या पदार्थांचे उत्पादन	२	१५	-	-	-	-	२	११२	१	२६१	-	-	-	-	-	-	५	३८८
६) ३२-अधातूजन्य छाननिज वस्तूच्या पदार्थांचे उत्पादन	-	-	१	१७	१	३५	४	२६८	१	१२७	-	-	-	-	-	-	७	४४७
७) ३३-मूळ धातू व संमिश्र धातू उद्योग	२	१८	-	-	-	-	-	-	२	४०६	-	-	-	-	-	-	४	४२४

तपताक्रमांक ५०२ (समाप्त)

क्र	विवरण	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०
८)	३४ - यंत्रासामुग्री व परिवहन सामुग्री फळता घातुपी व सुट्या भागाची निर्मिती	३	२२	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	३	२२
९)	३५ - यंत्राची हत्यारे व यंत्राचे सुट्या भागाची निर्मिती (विवृत सामुग्री वगळून)	-	-	-	-	१	२०	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	१	२०
१०)	३६ - विवृत यंत्रासामुग्री, उपकरणे व यंत्राचे यंत्राचे भाग व पुरवठा यंत्राचे उत्पादन	-	-	-	-	१	२०	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	१	२०
११)	३७ - वाहतुकीचे साधने व त्याचे सुट्या भाग बनविणे	-	-	-	-	-	-	-	१	२५०	-	-	-	-	-	-	-	१	२५०
१२)	४० - किंवा पुरवठा	-	-	-	-	१	२०	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	१	२०
१३)	४८ - इतर किरकोळ वस्तुचा व्यापार	३	१८	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	३	१८
१४)	९७ - दुस्तती सेवा	-	-	-	-	७	२१९	१	५१	१	२८३	-	-	-	-	-	-	९	५५३
एकूण :-		५१	२४६	४	४८	३०	७६०	३३	१९०९	१२	२५९९	१	९३४	२	२८५७	-	-	१३३	९३५३

टिप :- अ = कारखान्यांची संख्या, व ब = कामगारांची संख्या
 आधार :- मुख्य निरोक्षक कारखाने, महाराष्ट्र राज्य मुंबई

नांदेड जिल्ह्यातील कामांच्या दिवसांच्या संख्येनुसार कारखान्याने वर्गीकरण १०१० वर्गा फी १०१०

अ. क्र.	प्रमुख उद्योग गट व त्याचे संकेतांक	दिवसांची संख्या अनुलेखित		६० दिवस किंवा त्याहून कमी		६१ ते १२० दिवस		१२१ ते १८० दिवस		१८१ ते २४० दिवस		२४१ ते ३०० दिवस		एकूण	
		अ	ब	अ	ब	अ	ब	अ	ब	अ	ब	अ	ब	अ	ब
१)	२०-२१ अन्न पदार्थांचे उत्पादन	-	-	-	-	१	२४	३	३२४	१	२३४	२	१७	७	१४३९
२)	२३- सुती कापडाचे उत्पादन	-	-	-	-	५	३१०	५	५५१	-	-	१	४०	३	३१३२
३)	२७-तयार लाकूड व लाकडाच्या वस्तू, फर्निचर छोकण्याचे उत्पादन	-	-	-	-	-	-	४	१	१	२	७	२०	५	२२
४)	२८-कागद व कागदाच्या वस्तू बनविणे (म्होई प्रकाराने व तत्सम धाडे)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	१	३४
५)	३०-रबर, प्लास्टीक पेट्रोलियम आणि कोळशापासूनच्या पदार्थांचे उत्पादन	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	१	६२	३	२७६
६)	३२-धातू खातणूक वस्तूची निर्मिती	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	४	१७२	२	२२५
७)	३३-मुळ धातू व संश्लिष्ट धातू उद्योग	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	१	९	३	४१५
८)	३४-धातूच्या वस्तू व संश्लिष्ट धातू बनविणे (यंत्रासाधने व वाहतूकीचे साहित्यसोदने)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	१	८	२	१४
९)	३५-वाहतूकीचे साधने व त्यांचे सुटभाग बनविणे	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	१	२५०	-	१
१०)	६८-इतर किरकोळ वस्तूंचा व्यापार	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	३	१८
११)	९७- दुर न्स्ती सेवा	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	६	४९३
एकूण :-		-	-	-	-	५	३१०	१०	६५१	४	३२६	१७	१४२५	३०	४६४६

टिप :- अ = कारखान्यांची संख्या, ब = कामगारांची संख्या
 आध्यापक :- मुख्य निरीक्षक कारखाने, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई

वार्षिकी उद्योग पाहणी १९८२-८०

नांदेड जिल्ह्यातील उद्योगाच्या महत्वाच्या प्राधान्याची जाणवणारी १९८२-८० पदार्थांची यादी

(रुपय हारात)

अ. क्र.	उद्योगाचा संज्ञिक	उद्योगाचे वर्णन	स्थिर भांडवल	ढोळी भांडवल	सर्वकामगारांची संख्या	सर्वकामगारांचे संख्या	कामगारांचे प्रमाण
१	२	३	४	५	६	७	८
१)	२०-२१	अन्न पदार्थांचे उत्पादन	९,५२,६८	१,१५,३६	१,००६	१,५८२	१,३५,५९
२)	२२	पेय, तंबाखू व तंबाखू पासून तयार होणाऱ्या वस्तूंचे उत्पादन	४७	१,२५	१४३	१४८	६,६४
३)	२३	सुती कामगार उत्पादन	४,३३,८८	६,९९,३९	३,६८६	४,१९४	५,८६,३७
४)	३०	रबर प्लास्टीक, पेट्रोलियम व दगडी कोळशाचे उत्पादन	१,५६	१५,२६	४	६	२६
५)	३१	रसायन आणि रासायनिक पदार्थांचे उत्पादन (पेट्रोलियम व दगडी कोळशाचे पदार्थां वगळून)	४२,२८	३,०७,३७	१६९	२१९	२५,५१
६)	३३	मूळ धातू व समिधा धातू उद्योग	७४,३२,२५	३२,२८,२४	२६०	३७८	४८,४७
७)	३९	भांडवली वस्तूंची दुरुस्ती सेवा	१२,३१	१,३५	४५५	५६०	१,३९,९८
८)	—	इतर	२,८०,०९	३,४२,२०	१,७७०	२,३९६	१,५०,३२
जिल्हा खेरिज :-			९१,५५,५२	४७,१०,४२	७,४९३	९,४८३	१०,९३,००

पुढे चालू

तक्ता क्र. ५.४ (समाप्त)

अ. क्र.	उद्योगाचा संकेतांक	उद्योगाचे वर्णन	एकूण मिळकत	एकूण उत्पादन	एकूण निविष्टी	उत्पादनाचे मूल्यपध्दती
१	२	३	९	१०	११	१२
१)	२०-२१	अन्न पदार्थांचे उत्पादन	२, ७२, ७१	२६, ६३, ८७	१९, ३४, १२	६, ५२, ७९
२)	२२	पेय, तंबाखू व तंबाखूपान तयार होणाऱ्या वस्तुचे उत्पादन	७, ६३	२१, ८५	७, ८४	१४, ८०
३)	२३	सुती कापडाचे उत्पादन	८, ३६, ७१	३३, ५५, ०७	३०, ७९, २३	२, ३३, ६८
४)	३०	रबर प्लास्टीक, पेट्रोलियम व दगडी कौळ्याचे उत्पादन	४०	१६, ८६	१५, २९	१, २३
५)	३१	रसायन आणि रसायनिक पदार्थांचे उत्पादन; (पेट्रोलियम व दगडी कौळ्याचे पदार्था वगळून)	५७, ४४	१९, ५८, ४७	१६, ०६, १२	३, ५०, ७७
६)	३३	शुद्ध धातू व संमिश्र धातू उद्योग	१, २७, ३८	१६५, ८६, ४६	१४७, २७, ५१	१५, २६, ३१
७)	३९	भांडवली वस्तुची वस्तुची दुरुस्ती सेवा	१, ७६, २९	३, ५५, ५९	१, ७८, ७९	१, ७६, २९
८)		इतर	२, ६९, ६०	२१, ४७, ८९	१८, ०८, ५१	३, १२, ५३
जिल्हा बेरिज :-			१७, ४८, १६	२७१, ००, ०६	२३३, ५६, ४१	३२, ६६, ८९

टिप :- उद्योग मंडळ निहाय साहित्यी मोठ्या कारखान्यांसाठी जिल्हा अखंड गटान कारखान्यांची (सूची निविष्टीवर) माहिती

इतर समोर देण्यात आली आहे.

आधार :- अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, मुंबई.

नांदेड जिल्ह्यातील लोखंडी जगाव व विनी मंडळीतील ओढेवारी, सन ३१ मार्च १९९१ रोजी संपणाऱ्या वर्षाची करिता

अ. क्र.	बाब	वर्षा अखेर
		३१.३.१९९१
		३
१)	जाहीर केलेल्या रिकाम्या जागांची संख्या	२,०३१
२)	सेवा योजनांचा उपयोग करणारे मालक	२०६
३)	पटावरील अजदारांची संख्या	५९,७२८
४)	नाकरी दिलेल्या उमेदवारांची संख्या	
	अ) खाजगी क्षेत्र	११८
	ब) तात्कालिक क्षेत्र	९१४
५)	नाकरी मिळालेल्या उमेदवारांची संख्या	
	अ) अनुसूचित जाती/अनुसूचित जमाती	२५२
	ब) इतर	७७३
	क) एकूण	१,०३२
६)	राष्ट्रीय वगीकरणानुसार व्यवसाय	
	१) व्यवसायीक तांत्रिक आणि संबंधित कामगार	
	अ) नोंदणी केलेले	३८२
	ब) नाकरी दिलेले	६६३
	२) पेशासक्तिय शास्त्रिय आणि व्यवस्थापकीय कामगार	
	अ) नोंदणी केलेले	-
	ब) नाकरी दिलेले	-
	३) लेखात्मक व तत्संबंधीचे कामगार	
	अ) नोंदणी केलेले	१,४६२
	ब) नाकरी दिलेले	१४२
	४) विक्रम कामगार	
	अ) नोंदणी केलेले	-
	ब) नाकरी दिलेले	-
	५) शास्त्रिय मनुष्यव्यवसाय शिकारी व संबंधित कामगार	
	अ) नोंदणी केलेले	४१२
	ब) नाकरी दिलेले	१७४
	६) खाजगी कामगार	
	अ) नोंदणी केलेले	७८५
	ब) नाकरी दिलेले	

पुटे चालू

तकत कामांक. ५.५ (समाप्त)

७) वास्तव व दस्तावेज वसावती ल कामगार

अ) नोंदणी केलेले

५०२

ब) नोंदणी दिलेले

१२

८) उत्सर्जन उतवादन प्रक्रिया कामगार इतर ठिकाणी नोंदणीकरण न

इनालेले कामगार

अ) नोंदणी केलेले

५४२

ब) नोंदणी दिलेले

३१

९) सेवा, खोद व तत्सम कामगार

अ) नोंदणी केलेले

६१२

ब) नोंदणी दिलेले

१०) इतर ठिकाणी नोंदणीकरण न केलेले कामगार

अ) नोंदणी केलेले

९,१६९

ब) नोंदणी दिलेले

११) स्क्वा

अ) नोंदणी केलेले

१२,९३३

ब) नोंदणी दिलेले

०३३

आपत्ती :- उप प्रादेशिक सेवा योजने अधिकारी, नांदेड.

नांदेड जिल्ह्यातील व्यवसाय मागदर्शन कार्यक्रम, १९९०-९१ या वर्षात करिता

अ. क्र. १९९०-९१ परिमाण व रजि. क्र. १९९०-९१

१) सेवा योजने केंद्रातील व्यवसाय मागदर्शन सहाय्यक

१) वैयक्तिक मागदर्शन/व्यक्तिगतता: अगर गटामध्ये सल्ला दिलेल्यांची संख्या ११५

२) सेवा योजने केंद्रामध्ये घोष्यात आलेल्या गटांशी चर्चा संख्या -

३) मागदर्शन केलेल्या अदारांना नोकरीवर/प्रशिक्षणासाठी/उमेदवारांसाठी दिलेल्यांची संख्या संख्या १,७८३

२) XX विश्वविद्यालयातील सेवा योजने माहिती

१) वैयक्तिक मागदर्शन/व्यक्तिगतता: अगर गटामध्ये सल्ला दिलेल्यांची संख्या ७३८

२) सेवा योजने केंद्रामध्ये घोष्यात आलेल्या गटांशी चर्चा संख्या -

३) मागदर्शन केलेल्या अदारांना नोकरीवर/प्रशिक्षणासाठी/उमेदवारांसाठी दिलेल्यांची संख्या संख्या १,७८३

अध्यापक: १) उप प्रादेशिक सेवा योजने अधिकारी, नांदेड

२) उप प्रादेशिक सेवा योजने अधिकारी, विद्यापीठ सेवा

१) वैयक्तिक मागदर्शन/व्यक्तिगतता: अगर गटामध्ये सल्ला दिलेल्यांची संख्या ११५

२) सेवा योजने केंद्रामध्ये घोष्यात आलेल्या गटांशी चर्चा संख्या -

३) मागदर्शन केलेल्या अदारांना नोकरीवर/प्रशिक्षणासाठी/उमेदवारांसाठी दिलेल्यांची संख्या संख्या १,७८३

२) XX विश्वविद्यालयातील सेवा योजने माहिती

१) वैयक्तिक मागदर्शन/व्यक्तिगतता: अगर गटामध्ये सल्ला दिलेल्यांची संख्या ७३८

२) सेवा योजने केंद्रामध्ये घोष्यात आलेल्या गटांशी चर्चा संख्या -

३) मागदर्शन केलेल्या अदारांना नोकरीवर/प्रशिक्षणासाठी/उमेदवारांसाठी दिलेल्यांची संख्या संख्या १,७८३

कर्मचारी गणना १९८८

नांदेड जिल्ह्यातील कर्मचाऱ्यांची संख्या

बाब	शासकिय	जिल्हा परिषद	नगर परिषद
१	२	३	४
वर्ग - १	२०३	१४	१
वर्ग - २	५०७	१९७	३३
वर्ग - ३	९, ५६९	९, ३९३	७६५
वर्ग - ४	३, ८३२	१, ४००	१, ५०५
एकूण १ ते ४	१४, १११	११, ००४	२, ३०४
इतर वर्ग ५ ते ९ व ०	५, ३१७	१, ०५३	३२६
एकूण १ ते ९ व ०	१९, ४२८	१२, ०५७	२, ६३०

आधार :- संचालक, अधीन व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र
शासन, मुंबई

नांदेड जिल्ह्यातील निरनिराळ्या उद्योगातील रोजगार, ३१ मार्च १९९१ सा
रोजी संपणा-या वर्गा करिता

अ.क्र.	उद्योगाचे नांव	राष्ट्रीय उद्योग संकेतांक	माहिती देणा-या आस्थापनाची संख्या	कर्मचारी वर्गाची संख्या	शासकीय नियम-शासकीय	खाजगी संख्या	संयुक्त
१	२	३	४	५	६	७	८
१.	कृषि	०३	२७	१,५९४	१९३	-	१,७८७
२.	छाणाकाम	१०	-	-	-	-	-
३.	वस्तु निर्माण	२०-२१	३७	२६७	३,९७४	६,०८३	१०,३२४
४.	विज निर्माती गॅस पाणी व सांडपाणी सेवा	४०	०६	-	२,१२०	-	२,१२०
५.	बांधकाम	५०	२८	६,०१६	१,५२२	-	७,५३८
६.	घाऊक किरकोळ व्यापार व हॉटेल व्यवसाय	६०	३३	-	९०	१,६२६	१,७१६
७.	परिवहन व गुदामे आणि वळणाळण	७०	०८	१,०८८	३,०१२	-	४,१००
८.	वित्त पुरवठा, विमा स्थावर मूलमत्ता आणि व्यापार विषयक लेखा	८०	८०	१५	१,३०९	१,५८१	२,९०५
९.	सामूहिक सामाजिक आणि व्यक्तिगत सेवा	९४	२६०	८,७४८	१५,०१८	४,१६३	२७,९२९
संयुक्त:-			४७९	१७,७२८	२७,२३८	१३,४५३	५८,४१९

आधार:- उप प्रादेशिक सेवा योजने अधिकारी, नांदेड.

नांदेड जिल्ह्यातील विद्युत्किरण झालेल्या शहरांची व गावांची संख्या व त्याची लोक संख्या ३१ मार्च १९६१, ३१ मार्च १९७१, ३१ मार्च १९८१, ३१ मार्च १९९०, ३१ मार्च १९९१ वषारां अखेर

यंत्रणा	३१ मार्च ला संपणारे वर्ष	जिल्ह्यातील संख्या		विद्युत्किरण झालेली गावे		विद्युत्किरण झालेली शहरे		एकूण विद्युत्किरण	
		गावे	शहरे	संख्या	लोक संख्या	संख्या	लोक संख्या	संख्या	लोक संख्या
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०
१) महा राष्ट्र राज्य	३१.३.१९६१	१,३८८	११	उ.ना.	उ.ना.	४	१,६४,०००	४	१,६४,०००
	३१.३.१९७१	१,३८६	११	४४५	४,२७,९८२	११	१,५५,८६८	४५६	५,८३,८५०
	३१.३.१९८१	१,३८८	११	१,२८१	१०,५२,६१८	११	२,२८,०००	१,२९२	१२,८०,६१८
	३१.३.१९९०	१,४८१	११	१,४८१	१४,२१,४८५	११	३,२७,८४९	१,४९२	१७,४९,३३४
	३१.३.१९९१	१,४८१	११	१,४८१	१४,२१,४८५	११	३,२७,८४९	१,४९२	१७,४९,३३४
२) खाजगी कंपन्या	३१.३.१९६१	-	-	-	-	-	-	-	-
	३१.३.१९७१	-	-	-	-	-	-	-	-
	३१.३.१९८१	-	-	-	-	-	-	-	-
	३१.३.१९९०	-	-	-	-	-	-	-	-
	३१.३.१९९१	-	-	-	-	-	-	-	-
३) एकूण	३१.३.१९६१	१,३८८	११	उ.ना.	उ.ना.	४	१,६४,०००	४	१,६४,०००
	३१.३.१९७१	१,३८६	११	४४५	४,२७,९८२	११	१,५५,८६८	४५६	५,८३,८५०
	३१.३.१९८१	१,३८८	११	१,२८१	१०,५२,६१८	११	२,२८,०००	१,२९२	१२,८०,६१८
	३१.३.१९९०	१,४८१	११	१,४८१	१४,२१,४८५	११	३,२७,८४९	१,४९२	१७,४९,३३४
	३१.३.१९९१	१,४८१	११	१,४८१	१४,२१,४८५	११	३,२७,८४९	१,४९२	१७,४९,३३४

टिप :- ३१.३.९० त ३१.३.१९९१ ची गावे, शहरे आणि लोकसंख्या १९८१ च्या जनगणने प्रमाणे आहेत.

आधारे :- अधीक्षक अभियंता, महाराष्ट्र राज्य विद्युत् मंडळ, नांदेड.

नांदेड जिल्ह्यातील विजेचा वापर १९९०-९१ या वर्षाची करिता (हजार कि वॉट तासा मध्ये)

अ. क्र.	निमित्तीचा प्रकार	विजेचा वापराचा प्रकार						संबंध (कनेक्शनाची संख्या)	
		धारमत्ती	ज्वारपारी कामासाठी व लघुशक्ती साठी विज	औद्योगिक	सावधनिक	कृषि	इतर		एकूण
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०
१) धारमत्ती		४, २७, ७३	९९, ९०	२, २९, ४२	४६, ९८	५, ९७	११, ६७	८, २१, ६७	१, ९७, ६९१
२) हायड्रो		-	-	-	-	-	-	-	-
३) इतर		-	-	-	-	-	-	-	-
४)		-	-	-	-	-	-	-	-
एकूण :-		४, २७, ७३	९९, ९०	२, २९, ४२	४६, ९८	५, ९७	११, ६७	८, २१, ६७	१, ९७, ६९१

टिप :- धारमत्ती, हायड्रो आणि इतर यांची वेगवेगळी माहिती उपलब्ध नाही.

आधार :- अधिकांक सन्निधता, महाराष्ट्र राज्य विद्युत मंडळ, नांदेड.

तक्ता क्रमांक ७.११

आधिक गणना १९८०

बिगर कृषि आस्थापना

आस्थापना व स्वकार्यरत उद्योगासह जिल्हा : नांदेड

वर्षा : १९८०-८१ आस्थापना नववारी एकूण

(एक)	सर्व प्रकारच्या आस्थापना एकूण	२७,५३५	१२,७५१	४०,२८६
१.१	आस्थापनांची संख्या	६,०१५	४,५४८	१०,५६३
१.२	आस्थापनांची मालकीच्या प्रकारानुसार संख्या			
अ) सहकारी		४८७	२९८	७८५
ब) सावजनिक		३,४७०	१,०४५	४,५१५
क) खाजगी		२,०५८	३,२०५	५,२६३
१.३	मालकीच्या विशेष सामाजिक गट (एकूण संख्येची टक्केवारी)			
अ) अनुसूचित जाती		१०.१६	४.७६	८.४६
ब) अनुसूचित जमाती		३.५०	१२.०५	३.०५
१.४	जागेविरहीत कार्यरत असलेल्या संस्थांची एकूण संख्येची टक्केवारी	२२.७५	१९.०२	२१.५०
१.५	शक्तीवरून चालणाऱ्या संस्थांची एकूण संस्थांची टक्केवारी	१७.९७	१७.७२	१७.८९
१.६	सर्वसाधारणपणे काम करणाऱ्या कामगारांची संख्या			
अ) एकूण कामगार		५१,२१२	४७,८३३	९९,०४५
ब) वेतनावर काम करणारे कामगार		२०,२५५	२१,४५१	४१,७०६
क) वेतनावरील कामगारांची एकूण कामगारांची टक्केवारी		३९.६६	४५.०५	४२.१८
१.७	कामगारांची प्रतिस्थापना सरासरी संख्या	५	९	७

आधिक गणना १९८०

१९८० च्या आर्थिक गणनेनुसार जाडे जिल्ह्यातील महत्वाच्या उद्योग गटानुसार विंगर कृषि आस्थापनेची संख्या

अ.क्र.	उद्योग गट	उद्योग गट संकेतांक	ग्रामीण	नागरी	एकूण
१.	२.	३.	४.	५.	६.
१.	खाद्ये पदार्थाचे उत्पादन	०५	१,४९२	५४०	२,०३२
२.	इतर वस्त्रा निर्माण उद्योग	२७	२,१२८	७२८	२,८५६
३.	लाकूड व लोकाडाचे उत्पादन	२९	२,८२९	३५५	३,१८४
४.	चामडे व चामड्यांच्या वस्तू तयार करणे	३२	५६०	१०५	६६५
५.	अधातूजनाच्या पदार्थाचे उत्पादन इतर वर्गीकृत न केलेले	४०	१,४१७	१९२	१,६०९
६.	धातू उद्योग आणि त्याचे भाग यंत्रांसाठी व सामग्री वगळता	४३	६६५	१८२	८४७
७.	दुरस्ती सेवा	४८	४३४	३३७	७७१
८.	किरकोळ व्यापार	५९	९,०६२	५,३३३	१४,४०२
९.	उपहारगृहे व कॅफे	६०	१,०९०	७३४	१,८२४
१०.	सांख्यिक पुरवठा	८८	१,०९०	४२३	१,५१३
११.	शिक्षणिक सेवा	९०	१,६३०	२७६	१,९०६
१२.	धार्मिक व कल्याणकारी सेवा	९४	४६८	१५२	६२०
१३.	खाजनी प्रकारच्या सेवा	९८	१,७९७	५४८	२,३४५
एकूण :-			२४,६६९	९,९०५	३४,५७४

आधारे :- आर्थिक गणना १९८०

१९८० च्या आर्थिक गणनेनुसार नांदेड जिल्ह्यातील महत्वाच्या उद्योग प्रगटानुसार विंगर कृषि आस्थापनांतील कामगारांची संख्या

अ. क्र.	उद्योग गट	उद्योग गट संकेतांक	ग्रामीण	नागरी	एकूण
१.	खाद्य पदार्थांचे उत्पादन	०५	३,४२५	२,०९४	५,५१९
२.	विजेच्या कामावर सूती कापड विणणे	११	३०	१,३५१	१,३८१
३.	सूती कापडाचे उत्पादन ८-१२ व्यतिरीक्त	१३	२,४९२	२,८१९	५,३११
४.	इतर वस्त्रनिर्माण उद्योग	२७	२,७२५	१,४३८	४,१६३
५.	लाकूड व लाकडाचे उत्पादन	२९	४,२७४	८३५	५,१०९
६.	अधातुजन्य खणीज पदार्थांचे उत्पादन इतर व वगीकृत न केलेले	४०	३,४८०	५९२	४,०७२
७.	धातू उद्योग आणि त्याचे भाग यंत्रसामुग्री व सामग्री वगळता	४३	१,०९१	६११	१,७०२
८.	घाऊक व्यापार	५८	१५०	१,२९२	१,४४२
९.	किरकोळ व्यापार	५९	११,५९७	१०,०३०	२१,६२७
१०.	उपहारगृहे व कॅफे	६०	२,०६५	२,८३८	४,९०३
११.	बँकिंग	७४	४०९	९९०	१,३९९
१२.	इतर पत संस्था	७५	८०१	५०३	१,३०४
१३.	सामाजिक प्रशासन	८८	३,७४३	८,५२१	१२,२६४
१४.	शैक्षणिक सेवा	९०	५,५०३	३,७९१	९,२९४
१५.	वैद्यकीय व आरोग्य सेवा	९२	७२२	१,३१९	२,०४१
१६.	खाजगी प्रकारच्या सेवा	-	२,५३१	९७३	३,५०४
एकूण			४१,०३०	४०,००४	८१,०३४

१९८० च्या आर्थिक गणनेनुसार नांदेड जिल्ह्यातील बिगर कृषि सहकारी
आस्थापना (सर्व उधोग गट एकत्र)

अ.क्र.	बाब	ग्रामीण	नागरी	एकूण
१)	सहकारी औद्योगिक संस्थांची संख्या	४८७	२१८	७०५
२)	विजेवर चाळणा-या संस्थांची एकूण संस्थोपनि टक्केवारी	३.२८	४.१३	३.५५
३)	सहकारी औद्योगिक आस्थापनात सर्व साधारणपणे कामकरणारे कामगार			
अ)	एकूण संख्या	३,११४	२,११७	५,१३१
ब)	प्रति आस्थापना कामगाराची संख्या	६	९	७

टिप :- सहकारी उधोग या सहकारी संस्था आहेत. कारण सहकारी प्रकाराखाली स्वयंकार्यरत उधोग नाहीत.

आधार :- आर्थिक गणना १९८०

१९८० च्या आर्थिक गणनेनुसार नांदेड जिल्ह्यातील प्रमुख उद्योग गटांनुसार सहकारी औद्योगिक संस्था व रोजगार यांची संख्या

अ.क्र.	उद्योग गट	ग्रामीण		नागरी		एकूण	
		आस्था- पना	रोजगार	आस्था- पना	रोजगार	आस्था- पना	रोजगार
१	२	३	४	५	६	७	८
१	छापाकाम क्र. व दगडकाम	-	-	-	-	-	-
२	उत्पादन व दुरुस्ती सेवा	१९	१,७४९	२२	५५६	४१	२,३०५
३	वीज, गॅस, पाणी पुरवठा	-	-	-	-	-	-
४	बांधकामाशी संबंधित उद्योग	-	-	-	-	-	-
५	घाऊक किरकोळ व्यापार	७९	१५१	६७	२२६	१४६	३७७
६	उपहार गृहे व हॉटेल	१	१	२	३०	३	३१
७	वाहतूक	२	१३	-	-	२	१३
८	साठवणूक व वखार	३८	७५	५	१२	४३	८७
९	दळणीकण	५	६	-	-	५	६
१०	वित्तव्यवस्था ई. सेवा	३०५	९४६	२८	१,०१४	३३३	१,९६०
११	सामूहिक, सामाजिक व छाजणी सेवा	३८	१३३	२४	१७९	६२	३१२
१२	इतर	-	-	-	-	-	-
एकूण		४८७	३,११४	२१८	२,०१७	७०५	५,१३१

टीप:- सहकारी उद्योग या सहकारी संस्था आहेत कारण सहकारी प्रकारावरील स्वयंकार्यरत उद्योग नाहीत.

आधार:- आर्थिक गणना १९८०

१९८० च्या आर्थिक गणनेनुसार नांदेड जिल्ह्यातील उत्पादन व दूर रस्ती सेवा वा गटातील संस्थांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणाऱ्या कामगारांची आकारमान गटानुसार संख्या

रजगाराचा आकारमान गट (संख्या)	ग्रामीण		नागरी		एकूण	
	आस्थापनाची संख्या	नेहमी काम करणाऱ्या व्यक्तींची संख्या	आस्थापनाची संख्या	नेहमी काम करणाऱ्या व्यक्तींची संख्या	आस्थापनाची संख्या	नेहमी काम करणाऱ्या व्यक्तींची संख्या
१	२	३	४	५	६	७
१-२	५४९	८८७	२६३	४९९	८१२	१,३७८
३	६९	२०७	१४६	४३८	२१५	६४५
४	३३	१३२	९७	३८८	१३०	५२०
५	२०	१००	६०	३००	८०	४००
६-९	४८	३३४	१२४	८७९	१७२	१,२१३
१०-१९	३४	४२३	१६	८००	९०	१,२२३
२०-२९	१५	१९३	२१	६२२	३६	८१५
३०-३९	१५	४,००७	१९	४,४२१	३४	८,४२८
४०-४९	१	१	१	१	१	१
५०-५९	१	१	१	१	१	१
६०-६९	१	१	१	१	१	१
७०-७९	१	१	१	१	१	१
८०-८९	१	१	१	१	१	१
९०-९९	१	१	१	१	१	१
सर्व आकारमान गटांमध्ये	६,३८३	१७,६६६	८,३३९	१,५६१	१४,६२१	३२,२८७

आधाराः - आर्थिक गणना १९८०

१९८० च्या आर्थिक गणनेनुसार, नांदेड जिल्ह्यातील धाऊक व किरकोळ व्यापारी संस्थांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणाऱ्या कामगारांची आकारमान गटानुसार संख्या

रोजगारांचा आकारमान गट (संख्या)	ग्रामीण		नागरी		एकूण	
	आस्थापनाची एकूण संख्या	नेहमी काम करणाऱ्या व्यक्तींची संख्या	आस्थापनाची एकूण संख्या	नेहमी काम करणाऱ्या व्यक्तींची संख्या	आस्थापनाची एकूण संख्या	नेहमी काम करणाऱ्या व्यक्तींची संख्या

१	२	३	४	५	६	७
१-२	६२१	१,१४४	६१४	१,१८८	१,२३५	२,३३२
३	१९३	५७२	४४८	१,३४४	६४१	१,९२३
४	५४	२१६	२३३	२३२	२८७	१,१४८

१९८० च्या आर्थिक गणनेनुसार, नांदेड जिल्ह्यातील धाऊक व किरकोळ व्यापारी संस्थांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणाऱ्या कामगारांची आकारमान गटानुसार संख्या

१०-१९	२०-२९	३०-३९	४०-४९	५०-५९	६०-६९	७०-७९
१	१०४	४३	५३४	५२	६३८	१,४४१
२	२,४५५	१,६३३	६,१८४	२,६२४	८,६९६	१९,५९०

आधार :- आर्थिक गणना १९८०

- १७१ - तालिका क्रमांक ५०१९

१९८० च्या आर्थिक गणनेनुसार जिल्हा मिल्हयातील सामूहिक, सामाजिक व व्यावसायिक सेवा संस्थांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कामगारांची आकारमान गटानुसार संख्या

रोजगारांचा आकारमान गट (संख्या)	ग्रामीण		नागरी		एकूण	
	आस्था-पनाची एकूण संख्या	नेहमीकाम करणा-या व्यक्तींची संख्या	आस्था-पनाची एकूण संख्या	नेहमीकाम करणा-या व्यक्तींची संख्या	आस्था-पनाची एकूण संख्या	नेहमीकाम करणा-या व्यक्तींची संख्या
१	२	३	४	५	६	७
१-२	२५०१०	२,९०६	३५३	५७६	२,३६९	३,४८२
३	३८२	१,१४६	१०६	३१८	४८८	१,४६४
४	१२९	५१६	५१	२०४	१८०	७२०
५	९६	४८०	७३	३६५	१६९	८०५
६-१०	२८८	३,०७७	१३७	९८५	४२५	३,०६२
१०-१९	१४२	१,९५३	१७०	२,३१८	३१२	४,२७१
२०-४०	४४	१,१६९	१३३	४,००१	१७७	५,१७०
५० व त्या पेक्षा जास्त	२	११३	६०	६,०१२	६२	६,१२५
सर्व आकारमान गट	३,०९३	१०,३६०	१,०८३	१४,७७९	४,१७६	२५,९३२

आधार:- आर्थिक गणना १९८०

१९८० च्या आधिके गणनेनुसार नांदेड जिल्ह्यातील सर्व उद्योगगट मिळून एकत्र संस्थांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कामगारांची आकारमान गटानुसार संख्या

रोजगारांचा आकारमान गट(संख्या)	ग्रामीण		नागरी		एकूण	
	आस्थापना पनाची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	आस्थापना पनाची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	आस्थापना पनाची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या
१	२	३	४	५	६	७
१-२	३,९०७	६,६५४	१,५३५	२,७९५	५,४४२	८,००९
३	८६८	२,६०४	८६१	२,५८३	१,७२९	५,१८७
४	३२८	१,३१२	५११	२,०४४	८३२	३,३५६
५	२०९	१,०४५	३८४	१,६२०	५६३	२,९६५
६-९	४२९	३,०४५	६०१	४,२७१	१,०३०	७,३१६
१०-१९	२०२	२,७००	३७७	५,०१७	५७९	७,७१७
२०-४९	५३	१,४२९	१९२	५,७०६	२४५	७,१३५
५० व त्या पेक्षा जास्त	१२	४,४४३	८७	११,२९१	१०६	१५,७३४
सर्व आकारमान गट	६,०१५	२२,६३२	४,७४८	३५,६२७	१०,५६३	५८,२५९

आधार:- आधिके गणना १९८०

नाटिक जिल्हातील विविध प्रकारच्या सहकारी संस्था 30. ६. १९९१ ला
उपरोक्त वषारात करिता

अ. क्र.	संस्थांचे प्रकार	संस्थांची संख्या
१)	सहकारी पत संस्थान	२०५
१.१	जिल्हा सहकारी बँका	१
१.२	प्राथमिक कृषि सहकारी संस्था	९४९
१.३	शेतकरी सेवा संस्था	१
१.४	लॅम्पस सहकारी संस्था	२४
१.५	धान्य बँका	१
१.६	इतर (आदिवासी सेवा संस्था)	१
२)	बिगर शोती पत संस्था	१८६
२.१	प्राथमिक सहकारी बँका	३
अ)	नागरी बँका	३
ब)	कर्मचारी पत संस्था	१
२.२	इतर बिगर शोती पत संस्था	१८४
अ)	कर्मचारी पत संस्था	१५५
ब)	नागरी पत संस्था (भिती, धिप्रस आणि इतर पत संस्थांना)	२९
क)	इतर	१
३)	पणन संस्था	२२
३.१	जिल्हा पणन संस्था	१
अ)	सर्वसाधारण उद्योग	१
ब)	विशोषा उद्योग	१
३.२	प्राथमिक पणन संस्था	२१
अ)	सर्व सामान्य (ताळुका खारेदी विक्री संघा)	६
ब)	विशोषा	१५
३.३	इतर	१
४)	उत्पादन संस्था	१,१००
४.१	साखर कारखाने	६
४.२	इतर कृषि प्रक्रिया संस्था (भात/तेल/जिनिंगमिल यंत्रे)	२३
४.३	विपाकर सहकारी संस्था (हातमाग व यंत्रमाग)	४५
४.४	सूत गिरण्या	३

पुढे चालू

१	२	३
४.५	इतर औद्योगिक संस्था	२५७
४.६	दुग्धा संस्था	६७७
४.७	दुग्धा संघ	१
४.८	मत्स्य व्यवसाय संस्था	६३
४.९	शोती संस्था	—
४.१०	लिपट्ट इरिगेशन संस्था (सिंचन संस्था)	३९
४.११	वन कामगार संस्था	१७
४.१२	इतर	—
५)	सांसाजिक संस्था	१,०८६
५.१	ग्राहक भांडार	३७
५.२	गृह निर्माण संस्था	६४०
५.३	कामगार कंत्राटदार संस्था	२३०
५.४	परिवहन संस्था	१३
५.५	इतर	१३७
एकूण सर्व प्रकारच्या संस्था		३,३३९

आधारः— जिल्हा उपनिबंधक सहकारी संस्था, नांदेड.

नांदेड जिल्ह्यातील सर्व प्रकारच्या संस्थांची माहिती ३०.६.१९९१ ला संपणा-या
दर्जा करिता (संपये आणि सभासद संख्या हजारांमध्ये)

अ.क्र.	बाब	संख्या
१)	संस्था	३,३२९
२)	स्कूपा सभासद	५,२१
३)	भारणा झालेले भाग भांडवल	२२,२५,५४
४)	गरिल पैकी सरकारी भागभांडवल	१,५२,९४
५)	स्वतःचा निधी	२०,५२,६०
६)	ठेवी	५३,८३,९१
७)	छोळते भांडवल	२,२६,३६,८५
८)	निव्वळ दिलेले कर्ज	६५,९७,४२
९)	छारेद्वी किंमत	१०,२८,१५
१०)	विक्री किंमत	१०,८७,९८
११)	नफा मिळालेल्या	
अ)	संस्था	१० ७७
ब)	रक्कम	५,१९,८३
१२)	तोड्यातील	
अ)	संस्था	११ १०
ब)	रक्कम	२,८३,२८

आधारा :- जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, नांदेड.

- १०६ - तक्ता क्रमांक ६. ३

नांदेड जिल्ह्यातील सर्व प्रकारच्या सहकारी संस्थांची लेखा परिक्षा वगळता मुसंडी वगळीकरण, ३०.६.१९०१ रोजी संपन्न झालेल्या वषारां करिता वषारां करिता

अ.क्र.	जिल्हा / तालुका	लेखा परिक्षा वर्ग				अ.क्र.	जिल्हा / तालुका	वर्गीकरण न केलेल्या	लेखा परिक्षा न झालेल्या			एकूण सहकारी संस्था
		अ	ब	क	ड				३	८	९	
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	
	जिल्हा बेरिज तालुका	२४	१८७	८९५	२	जिल्हा बेरिज तालुका	२१	१,३८२	८९५	३,५८१		
१.	नांदेड	१२	४०	१७३	१.	नांदेड	८३	४०	५१०	३७३	८१८	
२.	हदगांव	२	३३	६८	२.	हदगांव	१	३३	४७	६८	१५१	
३.	किनवट	१	३२	१२१	३.	किनवट	२	३२	९९	१२१	२५६	
४.	भांकर	१	१२	८६	४.	भांकर	२	१२	१५४	८६	२५३	
५.	बिलोली	६	४०	१३४	५.	बिलोली	३	४०	१५६	१३४	३३७	
६.	देगलूर	१	१६	७३	६.	देगलूर	२	१०५	७३	७३	१९६	
७.	मुखोड	-	३	९८	७.	मुखोड	-	३	११२	९८	२१३	
८.	कंधार	१	११	१४२	८.	कंधार	४	११	१९९	१४२	३५७	

आधार :- जिल्हा विशेष लेखा परिक्षक, सहकारी संस्था, नांदेड, जि.

नांदेड जिल्ह्यातील राज्य आरिषा जिल्हा पातळी वरील सहकारी बँकांचे कार्य २०११-१२ साठी संपन्न झालेला वजरा करिता (रुपये हजारत)

अ.क्र.	बँकाचा प्रकार	बँकाच्या शाखा	संभासद संस्था संभासद	वैयक्तिक संभासद	भाज भांडवल	राष्ट्रीय इतर निधी	टवी	खांदे भांडवल
१	२	३	४	५	६	७	८	९
१)	नांदेड जिल्हा मधुसवती सहकारी बँक लि. नांदेड	१५१	१५२५	११३	७,७३,२२	२,८०,२५	१२,७०,००	१७,२३,२७
२)	महाराष्ट्र राज्य सहकारी कृषी व ग्रामीण विकास बँक लि. नांदेड	८	१५१	४२,०५४	१,१७,४३	-	-	-

पुढे चालू ---

-906-

तकला क्रमांक ६२ (पुढे चालू)

अ. क्र.	कॉचा प्रकार	अल्प मुदतीची कजे			भाती च्या हंगाची कामासाठी	भायस मुदतीची कजे	द्वि. मुदतीची कजे
		रोखापत (कॅशाक्रेडी ब्रस)	देयकातील मूट	कजे			
१	२	१०	११	१२	१३	१४	१५
१)	नांदे जिल्हा मध्यवती सहकारी कॅ लि. नांदे	११३, ५२, ६५	४८, ८६, ४१	२१, ६३, ६४	४, १५, ७५	४, ३०, ५९	३६, २५
२)	महाराष्ट्र राज्य सहकारी कृषि व गृहीण विकास कॅ लि. नांदे						५, २५, ०२

पुढे चालू "-----

अ. क्र.	बैंकाचा प्रकार	येणे कर्जे			शकलेले फंड		
		अल्प मुदतीचे	मध्यम मुदतीचे	दीर्घ मुदतीचे	अल्प मुदतीचे	मध्यम मुदतीचे	दीर्घ मुदतीचे
१	२	१६	१७	१८	१९	२०	२१
१)	नांदेड जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँक लि. नांदेड	३५, ६४, २२	२९, २०, ६२	३, १३, ८३	१९, ५५, ०१	६, ४४, १६	११, ३७
२)	महाराष्ट्र राज्य सहकारी कृषि व ग्रामीण विकास बँक लि. नांदेड			१३, ६५, १६			६६, ०४

आधार:- १) व्यवस्थापक, नांदेड जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँक लि., नांदेड
 २) व्यवस्थापक, महाराष्ट्र राज्य सहकारी कृषि व ग्रामीण विकास बँक लि., नांदेड.

नाडि जिल्ह्यातील प्राथमिक कृषि सहकारी संस्थांचे कार्य ३०. ६. १९९१ या दिवशी संपण्याचा वडा करिता

(रुपये हजारात)

अ. क्र.	जिल्हा / तालुका	संस्थांची संख्या	एकूण खातेदारांची संख्या	एकूण लहान खातेदार संभासद	संभासद			भाग भांडवल	संस्थांची एकूण रकमी भांडवल	राखीव व इतर निधी	संस्थाने घातेतले एकूण कर्जे	खोळते भांडवल
					लहान	मोठे	इतर					
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३
	जिल्हा बरीज	२४९	३, २७, ३१४	३, २७, ३१४	१, ४१, ७१६	१, ६७, ५०९	१८, ०८९	८, ६६, ४६	२४, १४	६०, १३	३२, २९, ७८	७१, ५१, ४०
<u>तालुका</u>												
१)	नादेंड	१२३	३३, ७७८	३३, ७७८	१५, १७७	१५, ८३१	२, ७७०	१, १८, ४३	३४	१५, ०५	४, २२, २२	९, ९३, ८५
२)	हदगांव	९२	४६, १८६	४६, १८६	१६, ९७१	२९, ३१५	-	१, ५३, १९	४	९, ५६	४, ८०, २४	११, ०४, ८९
३)	किनवट	११९	४२, ६७५	४२, ६७५	२७, ६११	१२, ४५७	२, ६०७	८५, १२	२५	५, १४	४, ६०, ५६	९, ४५, ८९
४)	भांकर	१०८	४७, ८५३	४७, ८५३	११, ६००	३४, ७४६	१, ५०७	८०, २८	४०	७, १४	१, ७१, ५८	८, ८५, ५५
५)	बिलोली	१६४	४३, ८९३	४३, ८९३	२१, १७२	२१, ३७७	१, ३४४	१, २४, ११	१४, ५८	२८, ३०	५, ९६, ०५	११, ६०, ६३
६)	देगलूर	८१	२८, ०५९	२८, ०५९	१३, ८३३	९, ४९५	४, ७३१	६६, ७८	२, ०४	१२, ६२	२, ११, ७४	५, ७१, ६६
७)	मुहोड	९५	३१, २१६	३१, २१६	१४, ८३८	१५, ७४८	६३०	९१, ९०	८३	५, ५७	४, ३५, ९३	६, ४५, ३७
८)	कंधार	१६७	५३, ६५४	५३, ६५४	२०, ५१४	२८, ६४०	४, ५००	१, ४६, ६६	५, ६६	६, ७५	४, ५१, ४६	८, ४३, २६

अ. क्र.	जिल्हा / तालुका	एकूण दिलेली कजे (अल्प, मध्यम व मुदतीची)		येणे कजे (अल्प, मध्यम व मुदतीची)		एकूण कजाची टाकबाकी (अल्प, मध्यम व मुदतीची)		३ वटा पक्षा कमी वटा कजाची टाकबाकी		३ वटा पक्षा अधिक वटा टाकबाकी	
		कजदार	कजाची रक्कम	बाकी असलेले सभासद	रक्कम	टाकबाकीदार	रक्कम	टाकबाकी दारांची संख्या	रक्कम	टाकबाकीदार	रक्कम
१	२	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३
	जिल्हा बेरीज तालुका	२१, ७७०	३२, २९, ७७	१, ७२, ४५२	५०, १५, ४७	८०, ६८२	२४, २१, ४९	६६, ७२०	१९, ०२, ५९	१३, ६६९	५, १८, ९६
१)	नांदेड	९, ४८९	४, २२, २२	१६, १३८	८, ०३, ९६	६, ६४९	२, ८६, ७६	६, १२९	२, ००, ७७	५२०	८६, ०६
२)	हदगांव	१३, ९०१	४, ८०, २४	२७, १४५	९, ३८, ३०	१३, २४४	४, ५८, ०५	८, ००५	२, ३४, ८८	५, २३९	२, २३, १७
३)	फिनवट	१३, २३०	४, ६०, ५६	२२, ८६४	३, २२, ०६	९, ६३४	१, २२, ६१	९, ६३४	१, २२, ६१	—	—
४)	भांकर	६, ८७३	१, ७१, ५८	१४, ४१५	७, ३९, ६२	७, ५४२	५, ६८, ११	६, ६३८	५, ०८, ६८	९०४	५९, ४३
५)	बिलोली	९, ६२५	५, ९६, ०५	२१, ४२५	६, ८२, ९३	११, ८००	३, ९६, २७	९, ३००	३, ५७, ३८	२, ५००	३८, ८९
६)	देगलूर	१२, १७६	२, ११, ७४	१८, ५२८	४, ३०, ७२	६, ३५२	२, १८, ९९	५, १०३	१, ५३, ५७	१, २५०	६५, ४२
७)	मुळोड	१०, ५७३	४, ३५, ९३	१८, ६११	४, ८२, ६५	८, ०३८	२, ३७, ३०	४, ७२३	१, ६१, ९२	३, ३१५	४७, २१
८)	कंधार	१५, ९०३	४, ५१, ४६	३३, ३३३	६, १५, १६	१७, ४३०	१, ६३, ४०	१७, १८९	१, ५२, १०	२४१	६२

आधार:- जिल्हा उप निबंधक सहाय्यी संस्था, नांदेड.

नांदेड जिल्ह्यातील शेतकरी सेवा संस्थेचे कार्य ३०. ६. १९९१ या दिवशी संपन्न झाल्याचा वषारा करित

(रमये हजारात)

अ. जिल्हा / तालुका	संस्थांची संख्या	स्कूण खातेदारांची संख्या	सभासद				भाग वल	सभा पैकी सरकारी भाग भांडवल	राखीव व इतर निधी	संस्थेचे टोतलेले स्कूण कजे	खोळ्ते भांडवल
			स्कूण	लहान खातेदार सभासद	मोठे खातेदार सभासद	इतर सभासद					
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२
जिल्हा बेरीज	१	२,१२७	२,१२७	६८१	७०७	७३९	७,४८	५०	३	६४	१३,९६
तालुका											
१) नांदेड	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
२) हदगांव	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
३) किनवट	१	२,१२७	२,१२७	६८१	७०७	७३९	७,४८	५०	३	६४	१३,९६
४) भाोकर	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
५) बिलोली	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
६) देगलूर	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
७) मुखोड	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
८) कंधार	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

पुढे चालू

अ. क्र.	जिल्हा / तालुका	एकूण दिलेली कजे (अल्प, मध्यम व मुदतीची)	येणे कजे (अल्प, मध्यम व मुदतीची)	एकूण कजाची रक्कम	थाकबाकी रक्कम	वजाबाकी रक्कम	वजाबाकी संख्या	वजाबाकी रक्कम	वजाबाकी संख्या	वजाबाकी रक्कम
क. क्र.	केंजदार	कजाची रक्कम	बाकी असलेल्या सभासदां	रक्कम	थाकबाकी दार	रक्कम	थाकबाकी दारांची संख्या	रक्कम	थाकबाकी दार	रक्कम
१)	जिल्हा बेरीज	४२	६४	१,०६३	२,४८	१,०२१	८,८४	१,०२१	८,८४	
२)	नांदेड	-	-	-	-	-	-	-	-	-
३)	हदगांव	-	-	-	-	-	-	-	-	-
४)	फिनवट	४२	६४	१,०६३	२,४८	१,०२१	८,८४	१,०२१	८,८४	
५)	भांफर	-	-	-	-	-	-	-	-	-
६)	बिलोली	-	-	-	-	-	-	-	-	-
७)	देगलूर	-	-	-	-	-	-	-	-	-
८)	मुखांड	-	-	-	-	-	-	-	-	-
९)	कंधार	-	-	-	-	-	-	-	-	-

आधार:- जिल्हा उप निबंधक सल्लाही संस्था, नांदेड.

नाड्डे जिल्ह्यातील लॅम्पस संस्थेचे कार्य २०.६.१९९१ या दिवशी संपन्न गेलेले व कार्य करित-

(रुपये हजार)

अ. क्र.	जिल्हा / तालुका	संस्थाची संख्या	एकूण छाते दारांची संख्या	समाप्तद			भाग भांडवल	रक्कम ९ पैकी सरकारी भाग भांडवल	शाखी व इतर निधी	संस्थेचे चौकिले एकूण फंड	खोपे भांडवल	
				एकूण	लहान छाते-दारा समाप्तद	मोठे छाते-दारा समाप्तद						इतर समाप्तद
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	
	जिल्हा वेरीज तालुका	२४	३,५१०	३,५१०	६३५	१,९६०	२१५	५३		४	६३	१,०१
१)	नाड्डे											
२)	हदगांव											
३)	किनवट	३१	३,५१०	३,५१०	६३५	१,९६०	२१५	५३		४	६३	१,०१
४)	भाजेकर											
५)	बिलोली											
६)	देगलूर											
७)	मुखोड											
८)	कंधापर											

अ. क्र.	जिल्हा / तालुका	एकूण दिलेली कजे (अल्प, मध्यम व दिव्या मुदतीची)	येणो कजे (अल्प, मध्यम व दिव्या मुदतीची)	एकूण कजाची थकबाकी (अल्प, मध्यम व दिव्या मुदतीची)	एकूण कजाची थकबाकी (अल्प, मध्यम व दिव्या मुदतीची)	३ वटा पेक्षा कमी वटा कजाची थकबाकी	२ वटा पेक्षा अधिक वटा कजाची थकबाकी				
१	२	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३
		कजदार कजाची रक्कम	बाकी असलेले सभा सद	रक्कम	थाकबाकीदार	रक्कम	थाकबाकीदारांची संख्या	रक्कम	थाकबाकीदार	रक्कम	थाकबाकीदार
	जिल्हा बेरीज	११०	६३	११०	६३	-	-	-	-	-	-
	तालुका										
	१) नांदेड	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	२) हदगांव	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	३) फिनवट	११०	६३	११०	६३	-	-	-	-	-	-
	४) भांकोर	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	५) बिलोली	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	६) देगलूर	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	७) मुखोड	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	८) कंधार	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

आधार :- जिल्हा उप निबंधक सहकारी संस्थान, नांदेड.

नांदेड जिल्ह्यातील प्राथमिक कृषि सहकारी संस्था मासिक दिल्ली कजे २०. ६. १९२१ ला संपन्नता वाढवण्याकरिता
रसये हारात

अ. जिल्हा / क. तालुका	अन्न धान्ये											
	गहू	भात	ज्वार वगीर्य धान्ये (ज्वारी, बाजरी, मक्का ह्रियादि)	डाळी	ईतर	कापूस	गळी ताची धान्ये	उस	त आणा मसूर	ईतर		
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३
जिल्हा बेरीज	२१, ८६, ३१	१९, २६	१७, २५	४, ९३, १८	७५	१७, ५७	८, ३६, १६	८, ८२	६, ३०, ७७	-	१, ६२, २५	
तालुका												
१.) नांदेड	३, १३, ५२	-	-	१५, ३५	२५	-	१, ४०, ३५	-	१, ५७, ४७	-	-	-
२.) हदगांव	३, ३५, २९	-	-	२१, ७८	-	७, २३	२, १२, १०	-	२४, १८	-	-	-
३.) किनवट	१, ७३, ३७	-	२०	५५, ५०	-	१८, ३४	८०, १२	-	१५, ०३	-	१२, १७	-
४.) भोकर	१, ३७, २६	-	-	३१, २५	५०	-	६०, १०	-	४५, ४१	-	-	-
५.) बिलोली	३, ९९, १४	१९, २६	१७, ०५	७०, ५२	-	-	१, ७५, १७	-	९७, ०५	-	३०, ७९	-
६.) देगलूर	१, ८७, ०३	-	-	२१, २३	-	-	६, ६४	८, ८२	९०, ३५	-	५९, २९	-
७.) मुखोड	२, ६७, २९	-	-	६५, ७०	-	-	१, ०५, ४१	-	९६, १८	-	-	-
८.) कंधार	३, ७३, २१	-	-	१, ४१, ८५	-	-	१, २६, २७	-	१, ०५, ८९	-	-	-

आधार:- जिल्हा उप निबंधक सहकारी संस्थां, नांदेड

- 990 -

तकता क्रमांक ६

नांदेड जिल्ह्यातील शेतकरी सेवा सहकारी संस्था मासुत, दिलेली विक्रजे २००२-०३ या संपन्नतेच्या प्रकृतीत
(रुपये हजारत)

अ. क्र.	जिल्हा/ तालुका	शेकणी	अन्न धान्ये									
			गहू	भात	ज्वार वरीय धान्ये (ज्वारी, बाजरी मका, हिरयादि.)	डाळी	इतर	कापूस	गव्हाची धान्ये	उस	तांग आणि मेस्त्रा	इतर
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३
	जिल्हा बेरिज तालुका	६४	-	-	४४	-	२०	-	-	-	-	-
१)	नांदेड	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
२)	हदगांव	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
३)	किनवट	६४	-	-	४४	-	२०	-	-	-	-	-
४)	भांकर	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
५)	बिलोली	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
६)	देगलूर	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
७)	मुखोड	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
८)	कंधार	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

आधार:- जिल्हा उप निबंधक सहकारी संस्था, नांदेड

नांदेड जिल्ह्यातील आदिवासी सहकारी संस्थांना माफत निदेशित क्षेत्रीय विक कॅम्प ३०.६.१९९१ ला संपणाऱ्या वर्षी करिता
(समये हजारात)

अ.क्र.	जिल्हा / तालुका	सकूण	अन्न धान्ये									
			गहू	भात	ज्वार वर्गीय धान्य (ज्वारी, बाजरी मका, इत्यादि)	डाळी	इतर	कापूस	गळीताची धान्ये	ज्वार	ताग आणि मस्टा	इतर
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३
	जिल्हा बेरीज	६३	-	-	४३	-	-	२०	-	-	-	-
	तालुका											
	१) नांदेड	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	२) हदगांव	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	३) किनवट	६३	-	-	४३	-	-	२०	-	-	-	-
	४) भोकर	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	५) बिलोली	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	६) देगलूर	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	७) मुळोड	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	८) कंधार	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

आधार :- जिल्हा उप निबंधक सहकारी संस्था, नांदेड

- ११९ - तक्रिता क, मांक ६-१११

जिल्हा जिल्ह्यातील बिगर शोती सहकारी पत संस्थांचे कार्य २०-६-१९९१ ला संपण्या या वर्षी करिता

(समये हजारत)

अ.क्र.	प्रकार	संख्या	सभासद	भाग	राखीव व	ठेवी	छोटे	अग्रिम	कर्म	येणे	थाकित
१	२	३	४	भांडवल	इतर	५	भांडवल	६	वसूल	११	१२
					निधी				इतले		
प्राथमिक सहकारी संस्था											
१)	नागरी बँका	२	६५३०	३६,०५	४४,२३	४०,४३	८,८७,५५	३,२४,५६	१,४०,३५	५,४९,६५	२९,५२
२)	कर्मचारी पत पेढी आणि इतर इतर बिगर शोती	१५५	३६१९६	२,५०,६५	२,१०,५७	१४,७०	९,२०,५३	५,५६,३९	४,९०,०५	७,१७,९३	१,७३,५५
१)	नागरी बँका	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
२)	कर्मचारी पत पेढी आणि इतर	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
३)	इतर नागरी पतपेढी	२९	८४८२	२२,४८	६६	३३	१,२४,७३	१,९९,५३	१,०३,२९	७१,६१	४,५१९

आधार :- जिल्हा त्प निष्ठाक सहकारी संस्था निदेश

जिल्हा आणि प्राथमिक पणन संस्थांची कार्ये ३०.६.१९९१ ला संपण्याच्या वर्षी करिता

(समय हजारत)

अ.क्र.	जिल्हा तालुका	संस्थांची संख्या	संस्थांची संख्या	खोळी भांडफळ	खोरेदीची किंमत कृषि उत्पत्ती	शेत्या गरेच्या पस्तू	उपभोग्य वस्तू	स्वतः च्या माल किये	आडत्या म्हणून	एकूण	कृषि उत्पन्नाची किंमी (अडते व माळक म्हणून)	शेत व तांदूळ	इतर अन्नधान्ये
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४
१)	जिल्हा पातळीवरील संस्था	१	११,७१४	८९,०६	-	११,९३	४,६६	-	१,६८,६५	१,६८,६५	-	-	१,६८,६५
२)	प्राथमिक पणन संस्थांची संख्या जिल्हा बरीज तालुका	२	१६,६३२	५,३८,९२	२,५०,७६	३,६९,१९	१,२४,१३	-	५,९५,७५	५,९५,७५	६२,०३	-	१९,१९
१)	नांदेड	१	२६२	१,१२,६३	-	-	-	-	-	-	-	-	-
२)	हंदगांव	१	६,२२६	२,२६,८८	२,०८,५७	१६,७६	४२,०५	-	१,६८,८२	१,६८,८२	-	-	६,८७
३)	किनवट	१	१७५	२२,४३	-	२५,३१	-	-	१,१८,३१	१,१८,३१	-	-	-
४)	भोकर	१	३,२३२	३२,८०	-	८५,८०	२२,७९	-	२७,११	२७,११	-	-	१२,३२
५)	बिलोली	२	१,६५५	३१,७७	७,३१	५७,७७	२२,८१	-	७३,३९	७३,३९	-	-	-
६)	देगलूर	१	१३२	११,२०	३४,८८	-	-	-	११,३०	११,३०	-	-	-
७)	मुळोड	१	१९७	१४,००	-	२३,२६	३३,३३	-	३६,४१	३६,४१	६२,०३	-	-
८)	कांसार	१	४,०५३	८७,२१	-	९०,६५	१३,१५	-	१,००,४१	१,००,४१	-	-	-

पुढे चालू

अ.क्र.	जिल्हा / तालुका	कृषि उत्पादनाची विक्री (आडते व मालक म्हणून)						शातील आवश्यक वस्तुची विक्री			उपहारिय वस्तुची विक्री	
		कापूस	गुळीता-धान्ये	डा-ली	इतर	सकूण	छाते	बियाणो	कृषि अवजार	इतर		सकूण
१	२	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५
१)	जिल्हा पातळी वरील संस्था	-	-	-	-	१,६८,६५	१,२१,६७	४,९४	२५,३७	४,२८	१,५६,२६	३५,११
२)	प्राथमिक पणन संस्थांची संख्या जिल्हा बरीज तालुका	९,३६,८१	-	-	८३,३५	११,०१,३८	२,५५,२०	६५,७६	५०,८०	७१,४४	४,४३,२०	१,३४,०३
१)	नांदेड	-	-	-	८३,३५	८३,३५	-	-	-	-	-	-
२)	हदगांव	-	-	-	-	६,४७	२,३६	१६,४०	१७,७७	६६,६९	१७,६२	४९,५१
३)	किनवट	-	-	-	-	-	६०,१५	२५,१२	३३,०३	-	१,१६,३०	-
४)	भोकर	८७,६०	-	-	-	९९,९२	७१,१६	१३,६८	-	४,०७	८९,१४	२४,०६
५)	बिलोली	२७,१२	-	-	-	२७,१२	-	-	-	-	-	२३,२६
६)	देगलूर	-	-	-	-	-	१०,१०	८५	-	३६	११,३१	२,१४
७)	मुळोड	१,०२,४३	-	-	-	१,६४,४६	२३,८८	२,५०	-	-	२६,२४	२५,६७
८)	कांठार	७,१९,६६	-	-	-	७,२९,६९	८७,५२	१२,५७	-	३२	१,०८,४९	-

आधारः - जिल्हा उप निबंधक, सहकारी संस्था, नांदेड

नादिड जिल्ह्यातील उत्पादक संस्था आणि सामाजिक सेवा संस्थांचे कार्य २०.६.१९९१ ला संपन्नता या वर्षाकरीता (रुपये हारात)

अ.क्र.	संस्थेचा प्रकार	संस्थांची संख्या	सभासदांची संख्या	भाग भांडवल (रुपये हजारात)	ग्राहक आणि इतर खाते भांडवल निधी (रु.हजारात)	इतर भांडवल (रु. हजारात)
१	२	३	४	५	६	७
१) उत्पादक संस्था						
१.१	साखर कारखाने	३	१६,४२६	३,६८,३६	१९,६४,९१	३२,१०,६५
१.२	इतर शोती प्रक्रिया संस्था	२२	११,७१३	२८,०१	५,१०	१,३०,०८
१.३	विणकर संस्था	४५	४,१८१	१२,४२	२,२३	६३,३३
१.४	सूत गिरण्या	३	१९,४६७	५,३२,२३	१,४३,९१	९,०३,६८
१.५	इतर औद्योगिक संस्था	२९४	१२,२१९	१८,१०	३,१,०५	६५,६३
१.६	दुग्धा व्यवसाय संस्था	६१७	३३,७२६	५,५६	८२	१०,६६
१.७	दुग्धा व्यवसाय संघटना	१	१,३२५	२,३३	८,७४	२४,२४
१.८	मत्स्य व्यवसाय संस्था	६२	३,६५१	४,०२	१०	२,५८
१.९	शोती संस्था	-	-	-	-	-
१.१०	उत्सा जलसिंचन संस्था	२९	२१३	८५	५०	६,४२
१.११	वन कागदार संस्था	१७	१,८६३	७५	२	९१,६७
१.१२	इतर (परिशुतवर्धन)	५९	१,१११	३,६१	३	३,७२
२) सामाजिक सेवा संस्था						
२.१	ग्राहक भांडार	३७	१९,४३०	१०,८१	६,२४	४८,९३
२.२	गृह निर्माण संस्था	६४०	३७,३८७	२९,१५	८,५६	८,६८,९६
२.३	कामकार पंक्राटदार संस्था	२२०	१४,७६२	२८,७९	१,१५	३,३२,४९
२.४	इतर परिवहन संस्था	१२	१३२	३७	७	२६,४८
२.५	इतर (अपंग, महिला, शिक्षा व प्रेस)	७४	१,१०६	९,८५	२८	१०,९५

आधार :- जिल्हा उप निबंधक सहकारी संस्था, नादिड.

नांदेड जिल्ह्यातील उत्पादक संस्था आणि सामाजिक सेवा संस्था यांचे महत्त्वाचे कार्य १९२९-३० साली साध्य झाल्याची वृत्तवार्ता प्रकाशित

अ.क्र.	संस्थेचा प्रकार	बाब	अ.क्र.	संस्थेचा प्रकार	बाब	अ.क्र.	संस्थेचा प्रकार	बाब
१	२	३	४	५	६	७	८	९
१)	साखार कारखाने	अ) गाळलेल्या उताचे वजन ब) गाळलेल्या उताची किंमत क) उत्पादित साखारेचे वजन ड) उत्पादित साखारेची किंमत	१)	साखार कारखाने	अ) गाळलेल्या उताचे वजन ब) गाळलेल्या उताची किंमत क) उत्पादित साखारेचे वजन ड) उत्पादित साखारेची किंमत	२)	साखार कारखाने	अ) गाळलेल्या उताचे वजन ब) गाळलेल्या उताची किंमत क) उत्पादित साखारेचे वजन ड) उत्पादित साखारेची किंमत
२)	प्राथमिक सहकारी संस्था	अ) चालू माग ब) सूत खारेदी क) उत्पादन ड) विक्री	३)	प्राथमिक संस्था	अ) चालू माग ब) सूत खारेदी क) उत्पादन ड) विक्री	४)	प्राथमिक संस्था	अ) चालू माग ब) सूत खारेदी क) उत्पादन ड) विक्री
३)	सूत गिरण्या	अ) चात्यांची संख्या ब) उत्पादित सूत	५)	सूत गिरण्या	अ) चात्यांची संख्या ब) उत्पादित सूत	६)	सूत गिरण्या	अ) चात्यांची संख्या ब) उत्पादित सूत
४)	इतर औद्योगिक संस्था	अ) कच्चा माल खारेदी ब) उत्पादन क) विक्री	७)	इतर औद्योगिक संस्था	अ) कच्चा माल खारेदी ब) उत्पादन क) विक्री	८)	इतर औद्योगिक संस्था	अ) कच्चा माल खारेदी ब) उत्पादन क) विक्री
५)	दुग्ध व्यवसाय संस्था	अ) खारेदीची किंमत ब) विक्रीची किंमत	९)	दुग्ध व्यवसाय संस्था	अ) खारेदीची किंमत ब) विक्रीची किंमत	१०)	दुग्ध व्यवसाय संस्था	अ) खारेदीची किंमत ब) विक्रीची किंमत
६)	दुग्ध व्यवसाय संघटना	अ) खारेदीची किंमत ब) विक्रीची किंमत	११)	दुग्ध व्यवसाय संघटना	अ) खारेदीची किंमत ब) विक्रीची किंमत	१२)	दुग्ध व्यवसाय संघटना	अ) खारेदीची किंमत ब) विक्रीची किंमत

१	२	३	४	५
७)	मत्स्य व्यवसाय संस्था	अ) पकडलेल्या माशांची किंमत ब) विक्रीची किंमत	लाखा रुपये लाखा रुपये	१२.२४ ८.७९
८)	मत्स्य व्यवसाय केंद्रीय संस्था	अ) पकडलेल्या माशांची किंमत ब) विक्रीची किंमत	लाखा रुपये लाखा रुपये	- X - X
९)	शोती संस्था	अ) कसलेले क्षेत्र ब) उत्पादन	१०० हेक्टर लाखा रुपये	- X - X
१०)	उपसाहजल सिंचन संस्था	अ) भाजलेले क्षेत्र	१०० हेक्टर	५
११)	वन कामगार संस्था	अ) दिलेली कुपे ब) वन उत्पादनाची किंमत	संख्या लाखा रुपये	- १६
१२)	घाऊक ग्राहक भांडारे	अ) खारेदीची किंमत ब) विक्रीची किंमत	लाखा रुपये लाखा रुपये	१११ ११६
१३)	प्राथमिक ग्राहक भांडारे	अ) खारेदीची किंमत ब) विक्रीची किंमत	लाखा रुपये लाखा रुपये	७ ८
१४)	गृह निर्माण संस्था	अ) बांधलेल्या घारांची किंमत गाळ्यांची संख्या	संख्या १०० मध्ये	१३
१५)	कामगार कंत्राट दारे	अ) वषात हाती घेतलेली कामे ब) हाती घेतलेल्या कामाची अंदाजे किंमत क) दिलेली मजुरी	संख्या लाखा रुपये लाखा रुपये	- ३०३.६६ ३०.४०

टिप :- x अशा प्रकारची संस्था नाही.

आधार :- जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, नांदेड.

नांदेड जिल्ह्यातील बाजार पेठाची तालुकावार माहिती ३०.६.१९९१ ला संपणाऱ्या वर्षात करिता

(परिमाण ठरविलेले मूल्य रकमात)

अ. क्र.	बाजार पेठेचे नाव	तालुका	बाजार पेठाचा प्रकार	उप-बाजार पेठाची संख्या	वार्षिक आवक									
					गहू	ज्वारी	बाजरी	भका	इतर	गहू	ज्वारी	बाजरी	भका	इतर
१	२	३	४	५	परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य
१)	नांदेड	नांदेड	बाजार	२	२,०९३	६६,९२	३,५३१	५६,७६	५	१०	१४	३१	१,२४६	१,१४,०६
२)	मुदखोड	नांदेड	बाजार	-	(३)	(१०५०)	२,६३	-	-	-	(३)	(७३०)	(३)	(२१००)
३)	हदगांव	हदगांव	बाजार	७	१५२	४,६७	४४७	४,९७	-	-	-	-	१०८	९,२५
४)	किनवट	किनवट	बाजार	६	२१२	६,४५	-	-	-	-	-	-	११८	१०७९
५)	भांजेकर	भांजेकर	बाजार	२	७२३	२४,२३	८५०	१८,३७	७	१६	२	४	११६	११,८३
६)	उमरी	भांजेकर	बाजार	-	३२५	९,९३	८३०	१३,५२	-	-	-	-	३२२	२९,७९
७)	धामाबाद	बिलोली	बाजार	२	१६२	५,२२	३४०	१०,८३	-	-	८०	१,६३	१३३	१२,९६
८)	कौंडलवाडी	बिलोली	बाजार	३	६	२०	३१	९७	-	-	-	-	४८	४,७७
९)	नायगाव	बिलोली	बाजार	४	३०३	९,३०	६३३	८,४४	-	-	-	-	६७	६,१०
१०)	देगलूर	देगलूर	बाजार	४	१५	५३	४५	१,४६	-	-	-	-	६२९	५९,३७
११)	मखोड	मखोड	बाजार	३	२०१	६,२७	१,०५०	१४,३८	४	७	-	-	१३२	८,२०
१२)	लोहा	कंधार	बाजार	५	२३८	७,२५	१,०६७	१४,२२	(२)	(३२१)	-	-	७७६	७६,५०
१३)	कंधार	कंधार	बाजार	६	८५	२,४६	४७४	७,७४	(४)	(८२६)	-	-	३६	२,५४
जिल्हा बेरीज				४४	४,५१५	१,४३,५०	९,४३६	१,५३,३६	१६	३३	९३	१९८	३,७२२	३,४२,२०

अ. क्र.	बाजार पेट्टेचा नाव	ता. कुंठा	लाजार उपपेठ्या प्रकार	उपपेठ्या सख्या	चना		उडीद		मुस		मुस	
					परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३
१)	नादेंड	नादेंड	बाजार	२	१८०	११,६१	२७	६,४७	५०४	२७,२४	१,३७८	४६,८९
२)	मुदखोड	नादेंड	समिती	१	९	७८	-	-	-	-	११	४४
३)	हदगांव	हदगांव	बाजार	७	३६	२,१४	२	१३०	२	८	८५	३,४५
४)	किनवट	किनवट	बाजार	६	७	४५	१४	६४	४	२५	-	-
५)	भाोकर	भाोकर	बाजार	२	५३	३,४१	१५०	१०,४८	५३	४,०६	१५०	५,५२
६)	उमरी	भाोकर	बाजार	१	२९	१,८४	१४६	७,७४	१८	१,१५	२१	८२
७)	धामाबाद	बिलोली	उपपेठ्या	२	२८	१,७१	१,२२६	२९,२७	३९	२,१०	-	-
८)	कोडलवाडी	बिलोली	उपपेठ्या	३	४	२२	१२३	११,५४	२	६२	-	-
९)	नायगाव	बिलोली	उपपेठ्या	४	१२	७४	५६५	३८,२४	६६	४,४६	२६०	१०,४४
१०)	देगलर	देगलर	उपपेठ्या	४	३१	१,२३	१,१३७	७१,६०	८६६	४२,५२	२४४	७,६६
११)	मुखोड	मुखोड	उपपेठ्या	३	१६	९७	४२	२,२८	७६	४,४२	-	-
१२)	लोहा	कंधार	उपपेठ्या	५	३६	२,३८	६	३०	२९	१,४३	१६२	४,५०
१३)	कंधार	कंधार	उपपेठ्या	६	५	३४	५	२९	१	८	-	-
जिल्हा एकूण:-				४४	१४४६	१२८,५२	४,२८३	२,४२,२७	१,६२७	२५,४१	२,३११	७२,७९

पुढे चालू

अ. क्र.	बाजार पेठेचे नाव	तालुका	बाजार पेठेचा प्रकार	उप-बाजार पेठेची संख्या	वार्षिक आदक							
					कापूस	भाऊमूग	करई	जवळ	जवळ	जवळ		
१	२	३	४	५	परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य
					२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०	३१
१)	नांदेड	नांदेड		२	३,४५३	२,३५,१०	१,८५५	१,६५,५३	५	३९	-	-
२)	मुदखोड	नांदेड		-	१,३४९	१,१३,४७	(५)	(३०००)	-	-	-	-
३)	हदगांव	हदगांव		७	८,२३३	५,७१,२५	२१	१,८२	-	-	-	-
४)	फिनवट	फिनवट	समिती	६	८९८	६०,७०	१८	१,५४	-	-	-	-
५)	भाोकर	भाोकर	बाजार	२	२२७	२१,१४	-	-	(१)	(७९०)	-	-
६)	उमरी	भाोकर	बाजार	-	८७५	८१,५२	-	-	-	-	-	-
७)	धोमाबाद	बिलोली	बाजार	२	१७०	११,६९	५५	४,८६	-	-	-	-
८)	कोडलवाडी	बिलोली	बाजार	३	७२	४,९८	१०	८९	-	-	-	-
९)	नायगाव	बिलोली	बाजार	४	३,१७६	२,१८,८७	४२३	४०,२७	-	-	-	-
१०)	देगलूर	देगलूर	बाजार	४	२९९	२५,३५	१	११	१	६	-	-
११)	मुखोड	मुखोड	बाजार	३	१,४८४	१,०२,४३	४५	३,८३	-	-	-	-
१२)	लोहा	कंधार	बाजार	५	६,४२१	४,९८,००	९४	९,२५	१	६	(२)	(२३७५)
१३)	कंधार	कंधार	बाजार	६	४,९०४	३,१७,००	-	-	-	-	-	-
जिल्हा एकूण :-				४४	३१,४६१	२२,६२,४३	२,५४२	२,४८,१०	७	५१	(२)	(२३७५)

अ. बाजार पेठेचे क. नाव	तालुका	बाजार पेठेचा प्रकार	उप बाजार पेठा- ची संख्या	वार्षिक आवक					
				तीळ	इतर	स्कूपा			
१	२	३	४	परिमाण २२	मूल्य २३	परिमाण २४	मूल्य २५	परिमाण २६	मूल्य २७
१) नांदेड	नांदेड		२	४	५३	१२, ७७२	४, ९५, ४८	२७, १६४	१२, ४७, ४०
२) मुदखोड	नांदेड		१	१	१	२३	३, ३५	१, ५००	१, २१, ६९
३) हदगांव	हदगांव		७	१	८	५६८	१६, ३३	९, ६५४	६, १४, ०१
४) किनवट	किनवट		६	१	१	१	१	१, २७१	८१, १२
५) भाोकर	भाोकर		२	२	२२	१, ०९१	७०, ९२	३, ४२४	१, ७०, ४३
६) उमरी	भाोकर		१	१	१	४५७	८, १८	३, ०२३	१, ५४, ५०
७) धामाबाद	बिलोली		२	१३९	१९, ९२	७, ५६४	३, ८८, ०८	१०, ६३६	५, ५६, ५७
८) कोंडलवाडी	बिलोली		३	१	१	१, १०९	१, १०, ०९	१, ४८२	१, ३४, २८
९) नायगाव	बिलोली		४	१	१	१, ९७१	२, ०५, ३३	७, ४७६	५, ४२, ७८
१०) देगलूर	देगलूर		४	१	१	३१७	५१, ३९	३, ६१५	२, ६८, ९८
११) मुखोड	मुखोड		३	१	१	६२	२, ९२	३, ११२	१, ४५, ६९
१२) लोहा	कंधार		५	१	१	४७७	१, ४८, ०४	९, ३०७	७, ५८, ९३
१३) कंधार	कंधार		६	१	१	१	१	५, ५०१	३, ३०, ४५
जिल्हा स्कूपा:-			४४	१४५	२०, ७४	२६, ४८८	१५, ००, १३	८७, १६५	५१, २६, ८६

टिप :- () कंसातील आकडे प्रत्यक्षा किंवा व रनये आहेत.

आधार:- नांदेड जिल्ह्यातील सर्व कृषि उत्पन्न बाजार समित्या.

- १२९ - तक्ता क्रमांक ६०१६

नांदेड जिल्ह्यातील नोंदणी केलेले सावकार व त्यांनी दिलेले
 क्र. ३०६०१९९१ हा संपणा-या वर्गा करिता (समये हजारात)

अ. क्र.	जिल्हा / तालुका	सावकारांची संख्या	व्यापा-यांना दिलेली रक्कम	व्यापा-या व्यतिरिक्त दिलेली रक्कम	एकूण
१	जिल्हा हा बेरीज तालुका	६२	७,७८,६९	४१,१५	८,१९,८६
१)	नांदेड	२८	४,६३	२९	४,९२
२)	हदगांव	२	-	-	-
३)	किनवट	-	-	-	-
४)	भाकर	२	६८,५३	-	६८,५३
५)	बिलाडी	३	२७,२५	८४	२८,०९
६)	दण्डूर	१७	५,७१,२०	३२,१३	६,०३,३३
७)	मुळाडू	१	१,०७,०८	१,६७	१,०८,७५
८)	कॅम्पा	१	६,२४	६,२४	६,२४

ज. निंबाळकर / सावकारांची संख्या - व्यापा-यांना दिलेली रक्कम - व्यापा-या व्यतिरिक्त दिलेली रक्कम - एकूण

आ. ध. आ. निंबाळकर जिल्हा अ. निंबाळकर सहकारी संस्था, नांदेड.

नांदेड जिल्ह्यातील सार्वजनिक व अर्धी सहाय्यीत संस्था म र्फित उपलब्ध असलेल्या वैधीक्य सुविधांची तालुकावार माहिती १९९० या वर्षा करिता

जिल्हा / तालुका	संख्या							छाटांची संख्या	
	सुगणा- लये	दवा- छाने	प्रसूति- गृहे	प्राथमिक आरोग्य केंद्र	डॉक्टर व वैध	परिचा- रिका	स्कूण	त्यापैकी स्त्रिया- साठी	मुला- साठी
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०
जिल्हा बेरुण	१३	६०	१२	५८	२२३	६२३	१,३०६	६२४	२३४
तालुका									
१) नांदेड	२	९	२	१०	५९	२३४	६७४	३४९	१२०
२) हदगांव	१	८	१	७	२३	५६	५८	३४	५
३) किनवट	३	५	१	११	२८	७९	१०६	५२	१९
४) भाोकर	१	७	२	४	१८	३९	७०	२८	१५
५) बिलोली	२	९	२	८	२८	६७	१३०	५९	२०
६) देगलूर	१	६	१	३	१५	३३	८२	३२	१५
७) सुडोड	१	९	१	६	२३	३८	६०	२०	१५
८) कंधार	२	७	२	९	२९	७७	१२६	५०	२५

पृष्ठ २११

- १३१ - लक्षता क्रम कि ७०१ (सम Tप्त)

अ.क्र. जिल्हा / तालुका	उपचार केलेले आंतर रूग्ण (संख्या प्रा.भारत)			उपचार केलेले बाह्य रूग्ण (संख्या प्रा.भारत)		
	पुरुष	स्त्रिया	मुले	पुरुष	स्त्रिया	मुले
जिल्हा बीरज तालुका	११	१२	१३	१४	१५	१६
जिल्हा बीरज तालुका	९६,२	८९,५	५४,२	५,३१,०	५,८८,२	५,५६,३
१) नांदेड	८१,०	७४,९	४०,६	१,६१,३	१,४५,०	१,५१,४
२) हदगांव	१,२	१,१	८	४९,५	५६,३	३७,९
३) फिनवट	१,६	१,६	१,६	६३,४	८४,१	७८,५
४) भांकर	१,४	१,५	१,१	३५,०	४१,३	४३,२
५) बिलोली	३,४	२,८	४,३	७१,७	८९,२	८३,३
६) देगलार	१,१	८	५	२७,७	३०,१	१८,७
७) मुढोड	१,३	१,३	७	६०,३	६६,८	६०,०
८) कंधार	५,२	५,५	४,६	६२,१	७३,४	८३,३

- १ आधार:- १) जिल्हाशास्य चिकित्सक, नांदेड
 २) अधिष्ठाता, प्राथमिक आर्युद रूग्णालय, नांदेड
 ३) जिल्हाआरोग्य अधिकारी, जिल्हा परिषद, नांदेड
 ४) जिल्ह्यातील सर्व वैधिक्य अधिकारी माहिती रूग्णालय
 ५) वैधिक्य अधिकारी, क्षय रोग केंद्र नांदेड

नांदेड जिल्ह्यातील ता. लुका तहसील नांदेड जिल्ह्यातील जन्म मृत्यूची संख्या १९८१ चे वर्षाची माहिती करिता

क्र. जिल्हा / ता. लुका	शुद्ध गा. मी. नागरी	नांदेड जिल्ह्यातील जन्म मृत्यूची संख्या		नांदेड जिल्ह्यातील जन्म मृत्यूची संख्या						नांदेड जिल्ह्यातील जन्म मृत्यूची संख्या					
		पुरुष	स्त्रिया	शुद्ध गा. मी.	नागरी	पुरुष	स्त्रिया	पुरुष	स्त्रिया	पुरुष	स्त्रिया	पुरुष	स्त्रिया		
जिल्हा बेरीज	शुद्ध	१६,८२८	१४,५३३	३१,३६१	२७,३४०	३,९२१	४,०२१	४,०२१	४,०२१	४,०२१	४,०२१	४,०२१	४,०२१		
	गा. मी.	९,४२०	८,१८५	१७,६०५	१५,८८५	१,७२०	१,७२०	१,७२०	१,७२०	१,७२०	१,७२०	१,७२०	१,७२०		
	नागरी	७,४०८	६,३४८	१३,७५६	११,४५५	२,३०१	२,३०१	२,३०१	२,३०१	२,३०१	२,३०१	२,३०१	२,३०१		
ता. लुका	शुद्ध	५,९०१	५,०७२	१०,९७३	९,८५४	१,११९	१,११९	१,११९	१,११९	१,११९	१,११९	१,११९	१,११९		
१) मोहड	गा. मी.	१,०००	८१९	१,८१९	१,८१९	०	०	०	०	०	०	०	०		
	नागरी	४,९०१	४,२५३	९,१५४	९,१५४	०	०	०	०	०	०	०	०		
२) हदगांव	शुद्ध	१,०८८	९९१	२,०७९	१,९९९	८०	८०	८०	८०	८०	८०	८०	८०		
	गा. मी.	९९४	९२८	१,९२२	१,९२२	०	०	०	०	०	०	०	०		
	नागरी	९४	६३	१५७	१५७	०	०	०	०	०	०	०	०		
३) किवट	शुद्ध	१,४४५	१,१९०	२,६३५	२,६३५	०	०	०	०	०	०	०	०		
	गा. मी.	१,२६५	१,०६६	२,३३१	२,३३१	०	०	०	०	०	०	०	०		
	नागरी	१८०	१२४	३०४	३०४	०	०	०	०	०	०	०	०		
४) भाकर	शुद्ध	१,०३३	९१०	१,९४३	१,९४३	०	०	०	०	०	०	०	०		
	गा. मी.	८८५	७९३	१,६७८	१,६७८	०	०	०	०	०	०	०	०		
	नागरी	१४८	११७	२६५	२६५	०	०	०	०	०	०	०	०		
५) बिलोली	शुद्ध	१,८८५	१,५७८	३,४६३	३,४६३	०	०	०	०	०	०	०	०		
	गा. मी.	१,३१८	१,०६८	२,३८६	२,३८६	०	०	०	०	०	०	०	०		
	नागरी	५६७	५१०	१,०७७	१,०७७	०	०	०	०	०	०	०	०		

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२
६)	देगलूर	एकूण	१,७५८	१,४९२	३,२५०	२९२	२७०	५६२	२२	१५	२५
		ग्रामीण	७५४	६००	१,३५४	२५५	२४१	४९६	२२	१५	२५
		नागरी	१,००४	८९२	१,८९६	३७	२९	६६	-	-	-
७)	सुडोड	एकूण	१,३८०	१,२३४	२,६१४	३७४	२८१	६५५	२२	२५	४७
		ग्रामीण	१,३४८	१,२१८	२,५६६	३४०	२७५	६१५	२२	२५	४७
		नागरी	३२	१६	४८	३४	६	४०	-	-	-
८)	कंधार	एकूण	२,३३६	२,०५९	४,३९५	५२९	३९५	९२४	३३	३२	६५
		ग्रामीण	१,८५६	१,६९३	३,५४९	४६६	३५५	८२१	३०	२६	५६
		नागरी	४८०	३६६	८४६	६३	४०	१०३	३	६	९

आधार:- उप संचालक, आरोग्य सेवा संचालनालय, पुणे.

नांदेड जिल्ह्यातील विविध कारणांनुसार १९८९ या वर्षासाठी मृत्यूंची संख्या

अ.क्र.	दिव्याप	पटकी	देवी	हाय	न्युमो- निया	अमाशा अतिसार गॅस्ट्रो	हृदय विकार	विषाम ज्वर	कके रोग	स्किन क्रिये- संबंधी रोग	आत्म- हत्या	अपघात	रहदारी वाहतूकी- वे अपघात	इतर अपघात	इतर का- रु- णे	एकूण मृत्यू
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	
१)	१	-	-	२८२	११५	२८	२५३	२४	१००	२००	६१	१७	२९४	६,१०४	७४८०	

आधार:- उप संचालक, आरोग्य सेवा संचालनालय, पुणे.

नांदेड जिल्ह्यातील शेतकरी बाल तगापन काय कर्मचारी लक्ष टोचणी सन १९९०-९१ या वर्षात केली

अ. क्र.	जिल्हा / तालुका	ग्रामीण / नागरी / एकूण	शिगमो लक्ष (सिरी डोस) (डि.सी.टी.)	पोलीओ	बी.टी.जी	गोवर
१	२	३	४	५	६	७
	जिल्हा बेरीज	ग्रामीण	४३, ०५७	४६, ०६२	४८, ६४८	४१, ५७२
		नागरी	९, २७२	९, ५४०	९, ४६६	९, १०७
		एकूण	५२, ३२९	५५, ६०२	५८, ११४	५०, ६७९
	तालुका					
१)	नांदेड	ग्रामीण	६, ८३२	६, ९१४	७, ०२०	६, ०३९
		नागरी	६, ५९०	६, ४४७	६, १६५	६, ७११
		एकूण	१३, ४२२	१३, ४६१	१३, २१५	१२, ७५०
२)	हदगांव	ग्रामीण	५, ०३७	५, ८५६	५, ७८६	४, ८६४
		नागरी	३८९	४५४	५०९	३३१
		एकूण	५, ४२६	६, ३१०	६, २९५	५, १९५
३)	किनवद्र	ग्रामीण	५, ७६७	६, १०७	५, ७८०	५, ५६२
		नागरी	५५०	५४०	५७०	५१०
		एकूण	६, ३१७	६, ६४७	६, ३५०	६, १६२
४)	मोक्कम	ग्रामीण	३, १६८	३, ६००	४, ००१	३, ५२४
		नागरी	४०९	४१४	४६४	४०९
		एकूण	३, ५७७	४, ०१४	४, ४६५	३, ९३३
५)	बिलोली	ग्रामीण	७, ५७२	८, ४५२	८, ५६३	७, ७३३
		नागरी	१७४	१९८	२४५	१९७
		एकूण	७, ७४६	८, ६५०	८, ८०८	७, ९३०
६)	सुरगण	ग्रामीण	३, १५९	३, ११५	३, ८९६	३, ९३५
		नागरी	५१६	८२४	७३५	६३२
		एकूण	३, ६७५	३, ९३९	४, ६३१	३, ५६७
७)	सांगली	ग्रामीण	४, ६२०	५, ०१०	५, १०४	४, ६७१
		नागरी	३३४	३४८	४३६	३५१
		एकूण	४, ९५४	५, ३५८	५, ५४०	५, ०२२
८)	करी	ग्रामीण	६, ९०२	७, ३२८	८, ५२८	६, ९६९
		नागरी	३१०	३१५	३३५	३३७
		एकूण	७, २१२	७, ६४३	८, ८६३	७, ३०६

अ. क्र.	जिल्हा/ तालुका	ग्रामीण/ नागरी/ स्कूण	दिग्गती (डि. टी.)	एन.डी.एस. लस		गरीब/ त्रिपा
				१० वर्ष	१६ वर्ष	
१	२	३	४	५	६	७
जिल्हा बेरीज						
	ग्रामीण	४, ३१, ६३	३९, ०८६	२९, ८०९	४२, २७५	
	नागरी	४, ८, ०९८	७, ६१६	४, ४९८	१३, ५३४	
	स्कूण	५१, २६१	४६, ७०२	३७, ३०७	५५, ८०९	
तालुका						
१)	नांदेड	ग्रामीण	५, ५६२	६, १३७	४, १४३	६, २२३
		नागरी	५, ८१७	५, २६०	५, २०१	६, ६७६
		स्कूण	११, ३७९	११, ३९७	९, ३४४	१५, ९०९
२)	हदगांत	ग्रामीण	५, २८९	५, ५४५	३, ३३१	५, ०८५
		नागरी	३२८	२९८	२७८	३६९
		स्कूण	५, ६१७	५, ८४३	३, ६०९	५, ४५४
३)	फिनवट	ग्रामीण	५, ४७१	५, ०७६	३, ८४२	५, ३५८
		नागरी	३७५	५६५	५५५	१, ४९५
		स्कूण	५, ८४६	५, ६४१	४, ३९७	६, ८५३
४)	भांकर	ग्रामीण	३, ४२१	३, ६०८	२, ६४९	३, ००८
		नागरी	३६४	३०२	३४२	३७०
		स्कूण	३, ७८५	३, ९१०	२, ९९१	३, ३७८
५)	बिलोली	ग्रामीण	७, ४३२	६, ०४२	५, २३७	७, ४५८
		नागरी	१३३	२४२	२२२	१६१
		स्कूण	७, ५६५	६, २८४	५, ४५९	७, ६१९
६)	देगलूर	ग्रामीण	३, ६३०	२, ८५२	२, ०४३	३, ३६०
		नागरी	५०७	३३१	४००	३९७
		स्कूण	४, १३७	३, १८३	२, ४४३	३, ७५७
७)	मुखोड	ग्रामीण	४, ९१८	३, २८८	३, १२९	४, ७६८
		नागरी	३४४	४३३	३४३	६२२
		स्कूण	५, २६२	३, ७२१	३, ४७२	५, ४६०
८)	कंधार	ग्रामीण	७, ४४०	६, ५३८	५, ४३५	७, ०१५
		नागरी	२३०	१८५	१५७	३७४
		स्कूण	७, ६७०	६, ७२३	५, ५९२	७, ३८९

आधार:- जिल्हा आरोग्य अधिकारी, जिल्हा परिषद, नांदेड.

नांदेड जिल्ह्यातील तालुका निहाय कुटूब नियोजन केंद्राची संख्या ३१. ३. १९९१ रोजिची

अ. जिल्हा / तालुका	स्कूपा / ग्रामीण / नागरी	३१ मार्च रोजि असलेल्या केंद्रांची संख्या	निबिजीकरण केलेल्यांची संख्या		एकूण	लूप पध्दती (आय. सी. डी. संख्या)	जन्मदां जोडल्या संख्या
			पुरस्त्र नसंबंदी	स्त्रियांची नसंबंदी			
१	२	३	४	५	६	७	८
जिल्हा बेरीज	एकूण	६२	१६८	१६६९६	१६८६४	१०२७५	२०१६८१
	ग्रामीण	७६	६३	१२०४२	१२१०५	७२१४	१६५०४१
	नागरी	१३	१०५	४६५४	४७५९	३०६१	३६६४०
तालुका							
१) नांदेड	एकूण	१२	७९	३८४४	३९२३	३१६२	४८३१६
	ग्रामीण	९	४	१६१४	१६१८	९८५	२३५२६
	नागरी	३	७५	२२३०	२३०५	२१७७	२४७९०
२) हदगांव	एकूण	८	३८	१८०२	१८४०	९५६	२१७३६
	ग्रामीण	७	३८	१५४२	१५८०	८४६	१६८६६
	नागरी	१	-	२६०	२६०	११०	४८७
३) किंनवड	एकूण	१३	१५	२०८६	२१०१	१३२०	१६१९८
	ग्रामीण	११	४	१७८७	१७९९	११५५	१८१३६
	नागरी	२	११	२९९	३०२	१६५	३०६२
४) भांकर	एकूण	५	५	१५०३	१५०५	७८७	१५११३
	ग्रामीण	४	-	११७५	११७५	६८७	१४६५२
	नागरी	१	५	३२८	३३०	१००	४४६१
५) बिलोली	एकूण	१०	७	२३२१	२३२८	१३५७	३०५१०
	ग्रामीण	७	२	१८८२	१८८४	११८५	२८३६९
	नागरी	३	५	४३९	४४४	२१२	२११४१
६) केंद्री	एकूण	४	९	१२७०	१२६६	४३५	१५२३३
	ग्रामीण	३	-	७६६	७६६	३१७	१४१२०
	नागरी	१	९	१९३	१९०	११८	११११३
७) कुशी	एकूण	८	१४	६६१३	६६११	६४५	१८६२३
	ग्रामीण	५	१४	१३२८	१३६६	३२५	१६६९१
	नागरी	३	-	३२८५	३२४५	३२०	२१९३२
८) केंद्री	एकूण	१०	१	२२१३	२२१३	१७६३	३३३०१
	ग्रामीण	८	१	१२१०	१२१०	११५३	३१३३७
	नागरी	२	-	१००३	१००३	६१०	२१९६४

आपल्या - जिल्हा आरोग्य विभाग, नांदेड, नांदेड जिल्हा

नांदेड जिल्ह्यातील १९८१ च्या जनगणनेनुसार तालुकावार साक्षरता

अ. क्र.	जिल्हा / तालुका	एकूण / ग्रामीण / नागरी	साक्षरांची संख्या (हजारात)			साक्षरतेची टक्केवारी		
			पुरुषा	स्त्रिया	एकूण	पुरुषा	स्त्रिया	एकूण
१	२	३	४	५	६	७	८	९
	जिल्हा बेरीज	एकूण	३८७	१३४	५२१	४३.३३	१५.६७	२९.७९
		ग्रामीण	२८३	७८	३६१	३९.१६	११.१५	२५.३७
		नागरी	१०४	५६	१६०	६०.९२	३५.८०	४८.९०
	तालुका							
१)	नांदेड	एकूण	१०६	४९	१५६	५२.८५	२६.४२	४०.१२
		ग्रामीण	३८	१०	४९	४०.०२	११.४६	२६.०९
		नागरी	६८	३९	१०७	६४.५१	४०.६५	५३.१५
२)	हदगांव	एकूण	४६	१६	६२	४३.३६	१५.५६	३९.६४
		ग्रामीण	४३	१५	५७	४२.७३	१४.९६	२९.०१
		नागरी	३	१	४	५४.०९	२६.५८	४०.९५
३)	किनवट	एकूण	४१	१४	५६	४१.११	१४.३२	२७.२०
		ग्रामीण	३७	१२	४८	३९.९४	१२.८५	२६.५६
		नागरी	४	२	६	५३.७४	३०.९८	४२.७५
४)	भांकर	एकूण	२६	७	३३	३८.०४	१०.८८	२४.७३
		ग्रामीण	२४	६	३०	३६.८३	१०.०७	२३.६०
		नागरी	२	१	३	६२.७९	२७.५६	४६.५८
५)	खिलोली	एकूण	५३	१५	६७	३९.०२	११.२०	२५.३०
		ग्रामीण	४३	१०	५४	३७.५३	९.२०	२३.५४
		नागरी	१०	५	१४	४७.७५	२३.१२	३५.६९
६)	देगलूर	एकूण	२६	१०	३६	४०.१६	१४.९१	२७.६९
		ग्रामीण	१८	५	२३	३४.४४	१०.४०	२२.५०
		नागरी	८	५	१३	६०.७६	३२.१०	४६.९३
७)	मुखोड	एकूण	३१	९	३९	३८.५५	११.१९	२५.१३
		ग्रामीण	२७	७	३४	३६.७१	९.७१	२३.४५
		नागरी	४	२	६	५७.७६	२६.१४	४२.३१
८)	कंधाळ	एकूण	१५	११	२६	४२.०२	११.३०	२६.९९
		ग्रामीण	५३	१३	६६	४१.०५	१०.१४	२५.२१
		नागरी	४	२	६	६१.६३	३५.८२	६९.३१

- 93e - तक्ता क्रमांक ८००

नांदेड जिल्ह्यातील शैक्षणिक शाळाकांची व विद्यार्थ्यांची संख्या सन १९८८-१९९० (१९९०-९१)

अ.क्र.	शैक्षणिक संस्थेचा प्रकार	संस्थांची संख्या	एकूण	विद्यार्थी	शैक्षणिक संस्थेची संख्या
१	२	३	४	५	६
अ.	पूर्व प्राथमिक शाळा	२९	५६ (५४)	३५ (३४)	२५६०
ब.	प्राथमिक शाळा				
	१) एक शिक्षाकी शाळा	२१४	२१५ (२)	२०९ (२)	७२८५
	२) कनिष्ठ प्राथमिक शाळा	१०८८	२८०९ (४९७)	२५६२ (३९३)	१२२०२५
ख)	उच्च प्राथमिक शाळा	५५९	३८१३ (८७७)	३५१६ (७५९)	१७०५५९
एकूण:-		१८६१	६८३६ (१३७६)	६२८७ (११५४)	२९९८६९
क.	माध्यमिक शाळा	२२४	२६९४ (३९४)	२४६० (३५३)	८७६३२
ड.	उच्च माध्यमिक शाळा	३४	९४६ (११८)	९२० (११६)	३३७५५
इ.	सामान्य शिक्षणाचे महाविद्यालय (क्लाशास्त्र, वाणिज्य शास्त्र)	१३	६७३ (७६)	-	१९९२३
एकूण:-		२१६१	११२०५ (२०१८)	९७०२ (१६५७)	४४३७३९

टिप:- स्तंभ क्रमांक ४ व ५ मध्ये क्सात दाखविलेले आकडे स्थान शिक्षाकांचे आहेत.

आधार :- शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.

नांदेड जिल्ह्यातील पूर्व प्राथमिक, प्राथमिक, माध्यमिक व महाविद्यालयातील शिक्षार्थ्यांची संख्या निहाय संख्या आणि भागासमोच शिक्षार्थ्यांची वर्गवारी ३०.९.१९८८ या वर्षी करता.

अ. शैक्षणिक स्तर

संस्थांतील शिक्षार्थ्यांची संख्या

क्र.	पूर्व प्राथमिक		प्राथमिक		माध्यमिक		सामान्य शिक्षणाचे महाविद्यालये		एकूण	
	एकूण	मुली	एकूण	मुली	एकूण	मुली	एकूण	मुली	एकूण	मुली
१) पूर्व प्राथमिक	२५६०	१०१४	३७७१	१६१४	-	-	-	-	६३३१	२६२८
२) इयत्ता १ ते ४	-	-	२४६८८२	१०८१४४	१६४७०	५५४५	-	-	२६३३९९	११३६८३
३) इयत्ता ५ ते ७	-	-	४९२१६	१७५२०	४१९४८	१३१८८	-	-	९११७४	३०७०८
४) इयत्ता ८ ते १०	-	-	-	-	५७०४०	१४४३३	-	-	५७०४०	१४४३३
५) इयत्ता ११ ते १२	-	-	-	-	५९१९	१०७३	१०८७७	१९४९	१६७९६	३०३३
६) उच्च माध्यमिक नंतर (११ वी व १२ वी वगळून)	-	-	-	-	-	-	९०४६	१६०९	९०४६	१६०९
एकूण:-	२५६०	१०१४	२९८८६९	१२५७७८	१२१३८७	३४२३९	१९९२३	३५५४	४४३७३९	१६६०८९

पुढे चालू

अ. क्र.	मागासवर्गीय विद्यार्थी							
	अनुसूचित जाती		अनुसूचित जमाती		इतर मागासवर्गीय		सकृपा मागासवर्गीय	
	सकृपा	मुली	सकृपा	मुली	सकृपा	मुली	सकृपा	मुली
१)	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०
१) पूर्व प्राथमिक	२२६	३९७	३७६	१५२	११८२	४८८	२४९१	१०३७
२) इयत्ता १ ते ४	५५५६९	२३६८७	३१०९६	१२४८१	५९२८६	२४७६७	१४५९५१	६०९३५
३) इयत्ता ५ ते ७	१८२०६	५५९८	७३६२	२११७	२०३०५	६२९१	४५८८०	१४००६
४) इयत्ता ८ ते १०	११८०५	२५३२	३७५६	६५२	१३०३०	२९४७	२८५९१	६१३१
५) इयत्ता ११ ते १२	३५३८	५०४	६८४	७८	३३६१	५४९	७५८३	११३१
६) उच्च माध्यमिक नंतर (११ वी व १२ वी वगळून)	१७५६	१७६	३०२	२५	१८२९	२१३	३८८७	४१४
सकृपा:-	९१८००	३२८९४	४३५८३	१५५०५	९९०००	३५२५५	२३४३८३	८३६५४

आधार:- शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र शासन पुणे.

जिल्हा जिल्हातील इतर प्रकारच्या शैक्षणिक संस्था १९८८-८९ (२०१९८८ अखेर) सा वषा करिता

अ.क्र.	संस्थाचे प्रकार	संस्थाचे संख्या	विद्यार्थ्यांची संख्या										एकूण			
			अनुसूचित जाती		अनुसूचित जमाती		इतरमागास वर्गीय जाती		एकूण मागास वर्गीय जाती		बिगर मागास वर्गीय जाती		एकूण			
			एकूण	मूली	एकूण	मूली	एकूण	मूली	एकूण	मूली	एकूण	मूली	एकूण	मूली	शिक्षक	
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७
१)	शिक्षक विषयक महाविद्यालय	१	२१	१	७	-	१८	४	४६	५	५४	२६	१००	३१	९	-
२)	कनिष्ठ पदवी महाविद्यालय	१	३०६	८	२८	१	४७३	२७	८०५	३६	१५७३	११९	२३८०	१५५	२५	१
३)	कैम्ब्रिज महाविद्यालय	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
४)	आयुर्वेदिक महाविद्यालय	१	४३	११	१३	२	४३	८	९८	२१	२०५	११३	३०३	१३४	३९	४
५)	अभियांत्रिकी महाविद्यालय	२	८९	८	८	-	१४८	५	२४५	१३	६८१	४५	९२६	५८	६५	३
६)	इतर															
अ)	संग निकाशन	२	४९	१	१५	२	७८	३	१४२	६	३३३	१७	४७५	२३	३९	-
ब)	आय.टी.आय.	४	११३	-	२५	-	८७	१	२२५	१	३०७	११३	५३२	११४	५४	-
क)	डि.एड.	५	८८	२०	२३	५	१७९	६६	२९०	९१	४५३	१७०	७४३	२६१	५१	२३
ड)	जी.सी.डी.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

टिप:- तांत्रिक शिक्षण संस्थेची ८८-८९ वर्षाची माहिती उपलब्ध नसल्यामुळे ८७-८८ ची दर्शवण्यात आली आहे

आधारे:- शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, पुणे.

- १०३ - तक्ता क्रमांक ८०५

महाराष्ट्र शासनाने जाहीर केलेल्या मागासलेल्यांना मिळणारी मोफत शिक्षणाची सक्कत सन १९८८-८९ वर्षा करिता

क्र.सं.	लाभार्थ्यांची संख्या							प्रत्येक वर्ग (सपे हजारात)	
	माध्यमिक	कनिष्ठ महाविद्यालये (११ वी व १२ वी)	उच्च शिक्षण	अभियांत्रिकी	वैयक्तिक	इतर महाविद्यालये	इतर संख्या		
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०
१)	४५३३०	६१३०	४०४०	-	-	१५०	५२०	५६१६०	२,११

आचार्य: - शिक्षण-संचालनालय, महाराष्ट्र, प्रभासन, पुणे.

नांदेड जिल्ह्यातील प्राथमिक शिक्षणावरील खर्च १९८९-९० वर्षावधीतर्फे वार्षिक अर्थव्यवस्था

व्यवस्था	योजनेतर			व्यवस्था	योजनांतर्गत			एकूण		
	आवृत्ती	बांधाकाम अनुदान व्यतिरीक्त अनुवृत्ती खर्च	एकूण		आवृत्ती	बांधाकाम अनुदान व्यतिरीक्त अनुवृत्ती खर्च	एकूण	आवृत्ती	बांधाकाम अनुदान व्यतिरीक्त अनुवृत्ती खर्च	एकूण
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११
१) जिल्हा परिषद	१६१०१५	-	१६१०१५	२३०४१	१३३३१५	२४३७४	१८४०६०	१३३३	२३०४१	१९७३९९
२) नगर परिषद	२११८	५८	२१७६	-	२११८	२३५४८	२११८	२३५४८	२३१६	२३१६
३) कटक मंडळ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
४) महानगर पालिका	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
५) बांधाकाम अनुदाना व्यतिरीक्त इतर खर्च	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
एकूण:-	१६३१३३	५८	१६३१९१	२३०४१	१६३३३३	२४३७४	१८६१७९	१३३३	२३०४१	२०९४९४

आधार:- १) शिक्षणा संचालनालय, पुणे-१
 २) सर्व नगर परिषदा, नांदेड जिल्हा

-१४५- तक्राला क्रमांक ८.७

नांदेड जिल्ह्यातील व्यवसाय मार्गदर्शक (कनिष्ठविद्यालय) व तांत्रिक शाळा
(आठवी ते बारावी) १९९०-९१ या वर्षात करिता.

अ. क्र.	बाब	परिमाण	वर्ष
१	२	३	१९९०-९१
१)	शाळांची संख्या	संख्या	२१
२)	पटावरील संख्या		
	अ) मुले	संख्या	१, ४७८
	ब) मुली	संख्या	२०७
	(एकूण अ ब)	संख्या	१, ६८५
३)	एकूण खर्च	रु. पये	२९, ६८, ८४१

आधार :- जिल्हा व्यवसाय शिक्षण व पुशिक्षण अधिकारी, नांदेड.

- १४६ - तक्ता क्रमांक ८०८

नांदेड जिल्ह्यातील प्रौढ शिक्षणा केंद्रे १९९०-९१ या वर्षात करिता

अ. जिल्हा / क. तालुका	प्रौढ शिक्षणा केंद्रांची संख्या	पटावरील प्रौढांची संख्या
१	२	३
जिल्हा एकूण	२६०	२६,५१०
१) नांदेड	-	-
२) हदगांव	-	-
३) फिनवट	-	-
४) भांफेर	-	-
५) बिलोली	३३०	८,३२७
६) देगलूर	१४३	४,०४२
७) मखोड	४८७	१४,१४१
८) कंधार	-	-

आधार:- जिल्हा प्रौढ शिक्षणाधिकारी, नांदेड

— १४७ — तक्ता क्रमांक १००

नांदेड जिल्ह्यातील शिक्षाका करिता शिक्षाण संस्था, २००२-२१ अखेर

अ.क्र.	बाब	परिमाण	पैसे
१	२	३	४
१)	शिक्षाका करिता प्रशिक्षाण संस्थांची संख्या		
अ)	पदवी स्तर	संख्या	२
ब)	पदवी पूर्व स्तर	संख्या	६
क)	शाळा स्तर	संख्या	—
२)	मुढावरील संख्या		
अ)	पदवी स्तर	संख्या	२३२
ब)	पदवी पूर्व स्तर	संख्या	८०५
क)	शाळा स्तर	संख्या	—
३)	एकूण खर्च (२१-३-१९८७ अखेर)		
अ)	पदवी स्तर	रमये	८,७५,७६३
ब)	पदवी पूर्व स्तर	रमये	२४,२४,०००
क)	शाळा स्तर	रमये	—

आधार:- शिक्षाण संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, पुणे.

- १४८ - तक्रार क्रमांक ९.१

नांदेड जिल्ह्यातील रेल्वे मार्गाची लांबी ३१ मार्च १९६१ या
वषाी अखोर

अ. क्र. रेल्वे मार्ग लांबी किलोमीटर मध्ये
३१.३.१९६१

१ २ ३

१) ब्रॉड गेज

१) स्केरी

निरंक

२) दुहेरी

निरंक

३) तिहेरी व अधिक

निरंक

२) मिटर गेज

२०८

३) नॅरोगेज

निरंक

एकूण रेल्वे मार्ग

२०८

आधार :- भारतीय आगगाडीचे वेळापत्रक

- १४९ - लक्षता क्रमांक ९.३

नांदेड जिल्ह्यातील प्रकार व पृष्ठ भागानुसार रस्त्यांची लांबी, ३१.३.१९९१ या
वर्षा अखेर (लांबी कि.मी. मध्ये)

अ. क्र.	नगीकरण	बिगर नगरपालिका रस्ते			नगरपालिका हद्दीतील रस्ते
		सांघजनिक बांधाकाम	जिल्हा परिषाद	एकूण	
१	२	३	४	५	६
प्रकारानुसार					
१)	राष्ट्रीय महामार्ग	-	-	-	-
२)	अ) प्रमुख राज्य महामार्ग	२८४.१३	-	२८४.१३	-
	ब) इतर राज्य महामार्ग	९६०१.७६	२६.००	९६२७.७६	४०.९०
३)	प्रमुख जिल्हा रस्ते	४४४.१५	११८१.३१	१६२५.४६	०.५०
४)	इतर जिल्हा रस्ते	३९.९५	७५२.९६	७९२.९१	१.४०
५)	छोडयातील रस्ते (योजनांतर्गत)	४४३.७६	२९५९.२६	३४०३.०२	-
६)	इतर (योजनांतर्गत)	-	-	-	-
एकूण:-		२१७२.७५	४९१९.५३	७०९२.२८	४२.८०

पृष्ठ भागानुसार					
८) सिसमेंट काँक्रीट					
९)	डांबरी	११८९.४३	२३४.०५	१४२३.४८	१९२.८०
१०)	खाडीचे/पक्का रस्ता	८१६.१२	३८२०.१३	४६३६.२५	-
११)	इतर माल वापरून केलेले	१६७.२०	७६५.३५	९३२.५५	-
१२)	इतर वापरून	-	-	-	-
एकूण:-		२१७२.७५	४९१९.५३	७०९२.२८	४२.८०

आधारः १) अधिकाक अभियंता, सांघजनिक बांधाकाम विभाग, नांदेड
२) कार्यकारी अभियंता, जिल्हा परिषाद, (बांधाकाम विभाग), नांदेड
३) नांदेड जिल्ह्यातील सवर्नगर परिषाद.

नांदेड जिल्ह्यातील वापरात असलेल्या मोटार वाहनाची संख्या
३१ मार्च १९९१ या वर्षात अखेर

अ. क्र.	बाब	संख्या
१)	मोटार सायकली, स्कूटर, मोपेड इत्यादि	१९,५०३
२)	मोटारी जी.एस./स्टेशन वॅगन	१,२०१
३)	टॅक्सी कॅब्स	१७
४)	स्वयं चलीत रिक्शा	
१)	खाजगी	१७७
२)	सार्वजनिक (टॅक्सी)	७०७
५)	स्टेज करीजेस	
१)	डिझेलवर चालणाऱ्या	४१७
२)	पेट्रोलवर चालणाऱ्या	-
३)	डिझेलवर चालणाऱ्या कान्द्राक्टर करीजेस	२
६)	माल मोटारी	
अ)	खाजगी वाहने	
१)	डिझेलवर चालणाऱ्या	१२८
२)	पेट्रोलवर चालणाऱ्या	-
ब)	सार्वजनिक वाहने	
१)	डिझेलवर चालणाऱ्या	१,९५७
२)	पेट्रोलवर चालणाऱ्या	-
७)	रथवाहीकी	११
८)	झालेच्या बसेस	९
९)	खाजगी सेवा देणारी वाहने (आुदान)	३
१०)	जोड वाहने (ट्रॅलर)	१०२३
११)	ट्रॅक्टर	१९२३
१२)	इतर	३

एकूण :-

२५, १९६५

आधारी :- प्रादेशिक परिचय अधिकारी, अहिरवावाच.

नांदेड जिल्ह्यातील महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन मंडळाची (प्राची) वाहतूक आकडेवारी, १९७०-७१ या वर्षाची										
अ. क्र.	उपक्रमाचे नांव	दळां	अक्षरी संख्या	मागाची संख्या	मागाची लांबी (कि. मी.)	सरासरी लांबी (कि. मी.)	वषातील रस्त्यावरील अस्तित्वात असलेल्या बस गाड्यांची संख्या	प्राशाची दैनिक सरासरी (ल. खात)	वाहतूकी मुळे वषातील मिळालेले उत्पन्न (₹. हजारात)	द. प्राशांमार्गे मिळालेले सरासरी उत्पन्न (पैशामध्ये)
१)	महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन महामंडळ	१६२	३३,८२८	७३,३८	४१६	३५७	१,९६	२८,४८,९३	३९८	
II)	नांदेड	११५	२९,१११	५३,५३८	३५७	३५७	१,९६	२८,४८,९३	३९८	

आधार:- विभाग नियंत्रक, महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन महामंडळ, नांदेड.

नांदेड जिल्ह्यातील महत्वाच्या रस्त्यांवरील वाहतूक गणना मे १९६९ या वर्षाची रिपोर्ट

क्र. क्र.	गणना स्थानकाचे ठिकाण कि.मी. शहर/छोडे	पृष्ठ भागा चा प्रकार	रस्त्याची रंदी मीटर	जलद गती वाहने			मंदगती वाहने वाहने							
				मोटारी जिप्स व व्हॅन्स	बस गाड्या	माल मोटारी	स्कूण सायकल स्कूटस	जेनावर कडून ओ- टले जा- तात	इतर साय- कली (रिक्षा)	इतर				
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	
सुबई - अहमदनगर - नांदेड - जगदलपूर मुख्य राज्य महामार्ग क्र. २ - अहमदनगर - नांदेड - जगदलपूर														
१)	०/०	लोहा	डांबरी	३०७०	१११	१) ०७४	९३	लोहा	७९	३३७५	२२१०	९२१२	११३	३३
२)	३२०/४३५	दाभाडजवळ	डांबरी	५०५०	२१७	२) ३८३	४०७	दाभाड	२७८	६२७०	५१७०	१३३	२१२१७१	३३
३)	४७३	उप्पी जवळ	"	३०७०	१५८	३) ११७	१७५	उप्पी जवळ	१६२	२०७०	३६६८	६१३	२५५	
४)	४९७/०	राहटीजवळ	"	५०५०	३०	४) ७७१/०	२६४	राहटीजवळ	२०	३५५	४४९०	६४०	५१३	२५५
रत्नागिरी - सोलापूर - नागपूर रस्ता राज्य महामार्ग क्र. ३ - रत्नागिरी - सोलापूर - नागपूर														
१)	३८५/०	मलेगाव	डांबरी	७०३०	१८७	१) ३११५०	२४२	मलेगाव	५२	५१५५	११९०	८८५	२७	२७
२)	३५२/८००	सोनढोड	"	६०००	३२६	२) २२६९८०५	३३५	सोनढोड	३२७६	१२०६	११९५	१७२	१७५	५४९
३)	३१७/४००	वारंगाअर्धापूर	"	७०३०	३५७	३) ३२६३	६१	वारंगाअर्धापूर	४४४	१०३५	२६९	५२	३५६	
४)	२७०/२००	हदगांव	"	७०३०	३११	४) २१२६	४३६	हदगांव	३६७	१२४०	११६०	४८५	४६	६११

पुढे चालू - -

— ५३ — तक्ता क्रमांक २५ (पुढे चालू)

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४
औरंगाबाद - नांदेड - हुदाबाद रस्ता राज्य महामार्ग क्र. ६													
१)	४३५/०	मंडाला (बु.)	डांबरी	७.३०	१३२	१०२	६९८	१८०	१११४	६	२३५	७	२२०
२)	२७१/०	धानेगाव(जंक्शन)	"	७.३०	६५६	६०१	१८५७	८००	३००४	१७३	११५	१३६	१४५९
३)	२२७/०	नरसी	"	५.५०	६१५	२१९	११४३	४३४	२४१२	३४	४१२	५	४५०
४)	१९६/०	देगलूर	"	५.५०	१६५	२२०	८६८	४१९	१६७	१००	६९६	३९	८३
शाहापूर - संगमनेर - शोगाव - मातलगाव - पण्टी - पूर्णा - नांदेड - हुदाबाद रस्ता राज्य महामार्ग क्र. ४८													
१)	२/६००	वाडी (बु.)	डांबरी	७.३०	६५९	१४९	१९०	६४१	१६३९	९८	११४४	९९	१३४१
२)	०/०	मुळोड	"	७.३०	११३	७३	१७४	१४०	५००	१३६	१८९	-	३२५
३)	२/२००	गौरधा	छाडी	३.७०	५१	१२	६५	१३१	२५९	२०५	४६६	-	६७१
४)	३०/०	पेटाला	"	३.७०	२०	१३	४१	६५	१३९	१४८	३२५	-	४७३
रेनापूर - उदगीर रस्ता राज्य महामार्ग क्र. १६८													
१)	२५/७२०	मुक्रामाबाद	डांबरी	३.७०	५६	५०	८०	६५	२५१	९२	१८२	४४.४६	३२०
२)	०/०	देगलूर नाका	"	३.७०	२६४	१६८	३०५	२९५	१०३२	१२६	६३९	१५	७८०

पुढे चालू - -

- २५४ - तक्ता क्र. २०५ (पुढे चालू)

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४
कॅन्ड शिल्लोड - देऊगाव राजा - लोणार - वाशिम - पुसद - महागाव सारकीनी मांडवी त जिल्हा रस्ता													
राज्यमार्ग क्र. १८३													
१) १२/८००	कोला	उ.ना.	उ.ना.	१०	९	११	७	३७	६९	०	-	-	६९
२) २/८००	देहली फाटा	उ.ना.	उ.ना.	३००	३१	३८८	२२०	९३९	४९५	२४६	०	-	४४१
३) उ.ना.	मांडवी	डांबरी	५.५०	३०	३३	३७	४४	१४४	४७५	१७४	०	-	६३९
४) ३३/०	पिंपळगाव (सरहददीजक)	-	५.५०	३५	१४	७१	६०	१८०	३१५	७३	-	-	३८८
लातूर - अर्गापूर - तामसा - निर्मल रस्ता, राज्यमार्ग क्र. २२०													
१) ५/०	लोणी (बु.)	डाडी	५.५०	३१६	२२	३२८	३१०	९७६	२५६	४९५	०	-	७५१
२) ३२/०	तामसा	-	५.५०	१००	३०	१०५	१४०	३७५	२२२	२२२	-	-	४४४
३) २२/४००	करंजी	-	५.५०	१३४	३४	१६८	१२०	४५६	२१	११८	१४२	-	४९१
४) ४५/०	इस्लापूर	डांबरी	५.५०	१०५	५३	१५५	१०७	४२०	८५	११५	-	-	२००
डांदार - नांब - जदगीर रस्ता, राज्यमार्ग क्र. २३२													
१) ०/०	फुलक	उ.ना.	उ.ना.	२७	१३	६०	३४	१३४	४७	५२	-	-	९९
लोहा - कंटार - मुखोड - छानापूर - कर्ला रस्ता, राज्यमार्ग क्र. २३३													
१) ११/८००	कंटार बस स्टॅन्डजक	उ.ना.	उ.ना.	२०६	२२७	२१५	३०३	९५१	५९	९३	-	-	१५२
२) ३५/८००	मु.कमलवाडीजक	-	-	११६	१६	३७	७३	२४२	१३८	१३८	-	-	२७६
३) ०/०	मुखोडनरसी रस्ताच्या जवळानजक	डांबरी	उ.ना.	१७५	१४०	६८९	२१३	१२१७	१९५	४६४	४२	-	७०१
४) ०/०	छानापूर	डाडी	३.७०	५९	३३	१२२	६८	२८०	२३६	२१८	-	-	४५४

पुढे चालू - -

- १५५ - तक्ता क्रमांक १०५ (पुढे चालू)

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४
नांदेड - कावठा - मुळोड - मुकामबाद - औराद रस्ता राज्य महामार्ग क्र. ३२३													
१)	२१/०	जस्माननगर	डांबरी	३०७०	१८	१७	२३	३१	८९	३६	६९	३	१०३
२)	१७/७००	कावठा जंक्शन	उ.ना.	उ.ना.	२१	१४	३५	११	८१	१६	२५	-	३
३)	२०/०	बारली	"	उ.ना.	६३	२६	२२५	५८	३७२	१६८	१७०	११३	४०१
४)	२४/०	वझार	"	उ.ना.	२९	२३	७६	२३	१५१	१६१	१४६	१८४	४९१
शिंजूर ताजंबंद - मुळोड - नरसी - बिलोली रस्ता राज्य महामार्ग क्र. २२५													
१)	०/१००	जांबजवळ	उ.ना.	उ.ना.	११५	१०८	१९८	१०२	५२३	७२	४७	-	११९
२)	०/०	नरसी	डांबरी	५०५०	३४४	६१	१५५८	३०१	२२९४	४०४	३४९	१९०	९४३
३)	८०/८००	लोहगाव फाटा	"	५०५०	३३८	८९	१५७२	२७६	२२७५	३९६	४०२	१९८	९९६
४)	६१/०	बिलोली	"	५०५०	३४३	२१६	१११८	४४२	२१५९	३३३	७८१	४७८	१५९२
छांरखोड - हंनगाव ते जिल्हा हद्दीपर्यंतचा रस्ता राज्य महामार्ग क्र. २२६													
१)	७/२००	मरखोल	उ.ना.	उ.ना.	१०७	५०	९७	८९	३४३	१२०	१३९	१३	२७२

पुढे चालू -

- १५६ -

लपता क्रमांक: २०५ (पुढे चालू)

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४
आदामपूर - बिलोली - धामीबाद - मुदोल रस्ता राज्य महामार्ग क्र. २२५													
१)	उ.ना.	लातूर जवळ	उ.ना.	उ.ना.	३४८	१२	६२०	३५८	१४०८	७५३	५३१	२५३	१५२१५
२)	उ.ना.	अर्जापूरजवळ	डांबरी	३०७०	४६३	६०	५८३	४११	१५१७	६४२	१२००	-	१८४२
३)	२१/२००	धामीबाद	"	३०७०	२६०	३७	२७०	२२४	७९१	२२९	४४५	४१	७१५
४)	उ.ना.	जिल्हा हद्द	"	३०७०	७१	११	७२	२०८	३६२	१५३	५४३	१०७	८०३
उमी बलेगाव - नायगाव रस्ता राज्य महामार्ग क्र. २२८													
१)	१/०	बलेगाव फाटा	छाडी	३०७०	२५	१४	४९	५८	१३६	१९४	१९७	-	३९१
२)	१५/४००	शोलगाव	उ.ना.	उ.ना.	३४	१	३१	४२	१०८	२२६	४०७	०	६३३
हद्दगाव - भोकर - उमी - लोहगाव रस्ता राज्य महामार्ग क्र. २२९													
१)	१०/०	डोरली जवळ	उ.ना.	उ.ना.	६४	७२	८१	९८	३१५	१४३	१३०	७	२८०
२)	५६/६००	धानोराजवळ	डांबरी	३०७०	४२	१६	४४	७७	१७९	८६	२०१	-	२८७
३)	उ.ना.	हस्तापूर फाटा	"	५०५०	१९४	४३	२९७	२५०	७८४	४७२	५२५	-	९८७
४)	५३/०	कारेगाव जवळ	"	५०५०	८४	३४	१२०	८१	३२३	१९६	१३४	२३	२५३
५)	८०/८००	लोहगाव	"	५०५०	२११	१९	३६१	३०५	८९६	४५५	३९३	१८०	१०२८

पुढे चालू - -

- १५७ -

तपिता क्रमांक २०५ (समाप्त)

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४
			मुळोड - भाोकर -	किनवट -	सारकीनी -	माहूर रस्ता -	राज्यमहामार्गक	२३०					
१) १/०	भाोकर जंक्शन	डांबरी	५०५०	५२	३६	१४७	६५	३०७	१६४	५२१	२	३८६	
२) ०/०	पुणेगाव	उ.नां.	उ.नां.	१७७	१५१	३८५	३७८	१०२१	३२८	४४७	८	७७५	
३) ३५/६००	हिमपयतनगर	डांबरी	५०५०	७१	३५	२६४	२५	४६५	११२	२५१	५	४२२	
४) ८३/०	पिछालीजंक्	-"	५०५०	४२ ५०	३६	१२८	४४	२६१	१३५	११५	-	२०	
५) १२०/०	सारकीनी	-"	५०५०	१०४	३२	१८५	४७	३७५	१००	३२	-	१३५	
६) ४८/२००	माहूर	-"	५०५०	८२	२५	७८	२५	३५०	१२२	१६१	-	२८६	
			पिछाली बोट रस्ता	राज्यमहामार्गक	२३१								
१) ११/०	पातोडा	उ.नां.	उ.नां.	२२	१८	५२	१३	११२	४२	२२	-	७१	
			आर्वी वार्डा - वायगाव -	राजेगाव - घाटंजी -	पारवा - मांडवी	रस्ता	राज्य महामार्गक	२५७					
१) ६/६००	जिंहा हद्द	उ.नां.	उ.नां.	२३४	५४	४४२	१४८	८७८	५५५	२१३	-	७६८	
			२ : राष्ट्रीय महामार्ग										

आधार :- संशोधन अधिकारी (तांखियकी) बांधाकाम विभाग, मुंबई

- १५८ - तक्ता क्रमांक ९.६

नांदेड जिल्ह्यातील पोस्ट, तारघरे व दुरध्वनी सेवा, रेडिओ दूरदर्शन संच यांची आकडेवारी, १९९०-९१ या वर्षाकरिता

अ.क्र.	पोस्टांची संख्या	तार घारांची संख्या	पत्रा पेट्यांची संख्या	पोस्ट मनांची संख्या	दुरध्वनीची संख्या	पोस्टांची सुविधा असलेल्या गावांची संख्या	ग्रामीण रेडीओ विभागाचे बसविलेल्या संचाची संख्या	ज्ञातनाम वाटप केलेल्या दूरदर्शन संचाची संख्या
१	२	३	४	५	६	७	८	९
१)	४४३	३४	१,०५७	७९	५,७४९	४७७	निरंक	३६४

आधार:- १) अधीक्षक डाकघर, नांदेड विभाग, नांदेड

२) दूरसंचार जिल्हा अभियंता, नांदेड

३) सहाय्यक, उपविभागीय कार्यालय, ग्रामीण ध्वनिक्षोपण, नांदेड

-94e-

तक्ता क्रमांक १०.१

नांदेड जिल्ह्यातील स्थानिक संस्थांचे उत्पन्नांचे खाते १९६१-६२ वर्षातील (रु.)
(स्थले लांबात)

बाब	ग्रामपंचायत	जिल्हा परिषद	नगरपरिषद
१	२	३	४
संख्या	१२९६	१	१३२
अ) प्राप्ती			
१) सुरवातीची शिल्लक	४८	१३८	१६४
२) अनुदान व वर्गणी	५१	४०८३	४०६
३) चालू वर्षातील उत्पन्न	११०	३६१५	६५६
एकूण प्राप्ती :-	२०७	८०२६	१३३६
ब) खर्च			
१) चालू वर्षातील खर्च	१६३	७९५३	११७७
२) अखीरची शिल्लक	४५	११४	१६३
एकूण खर्च :-	२०७	८०६७	१३३९

आधार :- १) जिल्हा परिषद, नांदेड.

२) नांदेड जिल्ह्यातील सर्व नगर परिषदा.

- १६० - तुक्ता क्रमांक १०.२

नांदेड जिल्ह्यातील ग्राम पंचायतींचे उत्पन्न व खर्च १९६०-६१ वर्षाकरिता (समये हजारात)

अ.क्र.	पंचायत समिती	ग्रामपंचायती व सुरवातीची ग्रामपंचायतीची संख्या	जिल्हा	सहाय्यक अनुदान शासकिय इतर		उत्पन्न							
				शासकिय	इतर	अंशदान	देशीय कर	शुल्क	इतर	रकूपा (५+११)	रकूपा (४+१३)		
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	
जिल्हा बेरीज			१,२२७	४६,७६	२०,२१	२२,२०	२२	५,७६	८१,४४	१,०३१	२१,६४	१,६०,४८	२,०६,५४
तालुका													
१)	नांदेड	१६०	४,८५	५,०४	२,११	-	१,००	१३,३६	१४	२,६१	२४,२२	२६,१४	
२)	हंदगांव	१७२	८,४४	२,६८	२,६०	-	१,१६	८,६२	-	४,६६	२०,०५	२८,४६	
३)	फिनवट	१२५	२,१०	१,३८	७,५७	१५	५५	८,११	३७	३,२७	२१,४०	३०,५०	
४)	भांकर	३२७	५,०७	३,१३	७,६२	७	५८	४१,८८	३५	१,१८	२४,८१	२६,८८	
५)	बिलोली	१६८	१०,२६	१,३५	३,०५	-	१,०४	६१,१६	-	७,६२	२४,२२	३४,४८	
६)	देगलूर	९०	२,३६	२,६१	२,८५	-	१६	६,२३	-	१,७६	१३,५५	१५,६१	
७)	मुळोड	१२३	३,३३	२,५२	२,५३	-	२	६,३६	१७	७२	१२,३२	१५,६५	
८)	कंधार	२३२	२,६५	२,२०	१,५७	-	२	१५,२६	-	१	१६,८४	२२,७६	

— १६१ — तक्ता क्र. १०.२ (समाप्त)

अ. पंचायत क्र. संमिती	अखो रची शिालक	अ. रोग्य सेवा	सातजनिक बाधाकाम	सामाजिक आणि नैतीकवृध्दी	प्रशासन	समाज कल्याण	प्रवाधाना- चे समधान	जमीन महसुली व देखा- रेखा	इतर	रकण (१५+२२)	रकण (१४+२३)	
१	२	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४
जिल्हा डेप्यु तालुका	४४, ४६	३५, ५२	५९, ९०	८, ९५	५१, ७९	३, ८०	२, १२	-	-	१, ६२, ०८	२, ०६, ५४	
१) नांदेड	५, २४	७, ६३	७, ७३	८८	८, ३८	४	३	-	-	२३, ८९	२९, १३	
२) हदगांव	१०, १९	३, २२	७, ६६	१, ८७	५, ५५	-	-	-	-	१८, ३०	२८, ४९	
३) किनवट	७, ०१	२, ०९	१४, २५	६४	५, ९२	८	४८	-	-	२३, ४६	३०, ४७	
४) भांफेर	४, ३४	७, ५६	७, ६२	९०	७, २५	८५	६६	-	-	२५, ५४	२९, ८८	
५) बिलोली	८, ४५	५, २०	१०, ५०	१, ६१	७, ३०	१, ३०	२३	-	-	२६, २९, ०३	३४, ४८	
६) देगलूर	२, ९२	३, १८	४, ३४	८७	४, ५८	-	४	-	-	१३, ०१	१५, ९३	
७) मुखोड	३, ८१	२, ८५	३/५ ३, ४१	६६	४, ०७	२५	६०	-	-	११, ८४	१७, ६५	
८) कंधार	२, ५०	३, ७९	५, ०९	१, ५२	८, १४	११, ३८	९	-	-	२०, ०१	२२, ५१	

आधार :- उप मुख्य कार्यकारी अधिकारी (पंचायत), जिल्हा परिषद, नांदेड.

नांदेड जिल्हा परिषदेचे बाब वार उत्पन्न व रू. १९८९-९०, १९९०-९१ आणि १९९१-९२ या वर्षा करिता (रुपये हजारात)

अ.क्र.	लेखा शिर्षक	१९८९-९०	१९९०-९१	१९९१-९२
		प्रत्यक्षा	सुधारित	अंदाज
१	२	३	४	५

जमा

१) स्वनिर्मित उत्पन्न

अ) स्थानिक उपकर मुद्राक शुल्कासह	१५, ९२	१, १३, ०४	५६, ००
ब) शिक्षण	१२, ९२	११, २७	१३, ४३
क) कृषि	३२	१४	३२
ड) इमारती व दळ्यावृष्ण	४१, ८४	२५, ५८	६६, ६५
ई) इतर	२५, १३	२३, ४४	१९, ३८
एकूण:-	९६, १३	१, ७३, ४७	१, ५५, ७८

२) शासकिय अनुदाने

अ) सहेतुक अनुदान	२८, ४८, ३८	२९, ९२, ९८	३०, ७२, ५८
ब) आस्थापना अनुदान	४, ८९, ३९	५, २४, ७२	५, ३४, ५७
क) योजना अंतर्गत योजनेसाठी अनुदान	७, ८८, ७८	४, ३४, ७३	५, २९, ०२
ड) इतर	१, ११, ६५	१, १३, ६४	१, २१, ४४
ई) वजा (-) मागील वर्षाची जादा दिलेल्या अनुदानाची वसुली	(-) १०, ९७	-	(-) ५०
एकूण शासकिय अनुदाने:-	४२, २७, २३	४०, ६६, ०७	४२, ५७, ११

३) वसुली

अ) वज व अग्रिम	(-) १८, ३३	१, ३९, ४१	१, ०९
ब) वज व अग्रिम	४, ७८, ७२	६, ६७, ७६	१, ६५, ६१
क) वसुली प्रदान	२६, ९५, ६७	२९, १४, ५२	३०, ००, ००
ड) इतर	-	-	-

एकूण:- अ ते ड)	३१, १९६, ०६	३७, २१, ६९	३१, ६६, ७०
----------------	-------------	------------	------------

आरंभिकी विकल्प	१, ५७, ९६	१, ३५, ५३	१, ७४
----------------	-----------	-----------	-------

एकंदर एकूण जमा	७६, ३७, ३८	८०, ६६, ७६	७५, ८१, ३३
----------------	------------	------------	------------

- १६३ - तक्ता क्र मांक १०३ (समाप्त)

१	२	३	४	५
वर्ग				
अ) सामान्य प्रशासन		४,९८,८५	५,७७,६३	५,३५,४७
ब) शिक्षा		२३,२७,४०	२४,६२,७९	२५,६९,५२
क) धर्मोत्थ		२,६२,२७	३,०१,८८	२,९५,०९
ड) कृषि		८,४७	१०,२९	१५,२४
इ) मनुसंस्करण		८८,३०	९०,४७	९२,०५
फ) इमारती व क्लणकण		५,४८,२१	५,३६,४६	४,०४,२४
ग) समाज कल्याण		२,२०,९७	१,५४,३४	१,५२,७५
घ) सिंचन		१,०४,२४	४५,७४	५१,८१
च) इतर		१,९४,९०	३,४०,३८	२,९७,९९
सकूण :- (अ ते य)		४२,५३,५१	४५,१९,९८	४४,१४,१६
वर्ग				
अ) लर्ज व अग्रिम		१,६४,०३	२,८९	१,३३
ब) देवी व अग्रिम		३,८८,६४	५,१५,६४	१,६५,०९
क) वित्त प्रेषाण		२६,९५,६७	२९,१४,५२	३०,००,००
सकूण :- (अ ते क)		३२,४८,३४	३७,३३,०५	३१,६६,४२
अखोरची शिल्लक		१,३५,५३	१,४३,७३	७५
एकंदर सकूण :- (छार्च/अखोरची शिल्लक)		७६,३७,३८	८०,९६,७६	७५,८१,३३

आधार :- मुख्य लेखा व वित्त अधिकारी जिल्हा परिषद, नांदेड.

-१६४-

तक्ता क्रमांक १०.४

नांदेड जिल्ह्यातील नगर पालिका उत्पन्न व खर्च १९९०-९१ या वर्षाकरिता (समवेत हजारात)

अ. क्र.	नगर परिषद	सुरवातीची शिल्लक	उत्पन्न					एकूण (६+७+८)	नगर परिषदेच्या मालमते पावून मिळालेला महसूल	इतर	एकूण ४+५+६+७+८+९+१०+११	एकूण (३+१२)
			अनुदान व वर्गणी	शासकिय इतर	जकात	घारे व जमिन यावरील कर	इतर					
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३
जिल्हा एकूण												
		१७४५६	४०७७१	-	३९२५८	७५२६	८८५८	५५६४२	२३१४	१७७६४	११६४९१	१३३५४६
नगर परिषद												
१) नांदेड	२७९२		१९३६२	-	२७३८८	५०६१	७१५२	३९६०१	१८६८	११४७०	७२३०१	७५०९३
२) मुदखोड	८६३		५४०	-	२६४	१६९	४१२	८४५	-	२१७	१६०२	२४६५
३) हदगांव	१३१०		१३६५	-	६७६	२९४	९	९७९	४९	८५	२४७८	३७८८
४) फिनवट	१६३८		१७८६	-	१४४३	६३८	९६	२१७७	१७८	२००९	६१५०	७७८८
५) उमरी	१७०७		११५३	-	६११	११९	१७३	९०३	५	२०	२०८१	३४८५
६) वितोली	४२९		१०१५	-	४१६	२००	२३	६३९	४६	९४	१७९४	२२२३
७) धामाबाद	१६९८		२०६३	-	१३०३	२१४	२७३	१७९०	२०	९९१	४८६६	६५६७
८) कुंडलवाडी	५८८		७५१	-	२९०	१४३	२०	४५३	-	६८	१२१७	१८६०
९) देगलूर	३७७८		५०१४	-	२८८८	१३३	२६६	३२८७	-	१०६९	६३७०	१३१६८
१०) मुखोड	५८३		४८७१	-	१६५२	३२	२५०	१९३४	-	११६	६९२१	१५०७४
११) लोहा	१३०९		५६६	-	५७१	८०	१७	६६८	-	११७	१३११	२६६७
१२) कंधार	६०६		१३९३	-	११६३	४२२	१०६	१६९१	१४८	११२	४७७८	५३१४
१३) वाघाटा	४५८		८९२	-	५९३	२१	६१	६७५	-	३२	१५९९	२०५७

द. जे. चा. लु.

अ. क्र.	नगर परिषदा देवे नांव	अखो रची शिल्लक	सामान्य प्रशासन	कर वसुली	सार्वजनिक सुरक्षा	सार्वजनिक आरोग्य व सोयी	सार्वजनिक बांधाकाम	शिक्षण	इतर	रकूण (४ ते १०)	रकूण (३१ ते ११)
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२
	जिल्हा व रकूण	१६१६८	९००२	११५९९	४७०६	४४७४५	२१९२८	३६६३	२२१३६	११७७७९	१३३९४७
	नगर परिषदा										
१)	नांदेड	२४३५	५७३६	६१३१	२३३३	२९४३८	११६३३	२३५६	१४६९६	७२६५८	७५०९३
२)	मुदखोड	१८२	१९७	१८३	२६	१३४०	१५	५५	३६७	२२८३	२४६५
३)	हदगांव	१४९०	१६६	४४०	६३	१२२०	२८३	४३	६३	२२२८	३७८८
४)	किनवट	२७७५	४२२	६०९	१११	१५८२	७१३	५१	१५२५	५०१३	७७८८
५)	उमरी	१३५५	२३३	१८९	१९७	१००९	७२	१८	४०६	२१३०	३४८५
६)	बिलोली	२९२	२६५	१९२	७७	७५८	२२४	२७३	१६२	१९३१	२२२३
७)	धामाबाद	२१९९	३१२	६७६	११२	१३७२	७७३	१०८	१२१०	४३६३	६५६२
८)	कोडलवाडी	२१३	१४५	१६५	२६	७४४	३८९	१४	१६४	१६४७	१८६०
९)	देगलूर	३०४४	३५३	१३२८	१३२२	२८१३	२२३१	४५२	१६०५	१०१०४	१३१४८
१०)	मुखोड	६६०	३५०	५१२	१२१	१२३४	४२०५	१४३	२००	६८३४	७५०१
११)	लोहा	३७३	१५८	१५०	६५	९२६	८६१	३५	६२	२२०७	२६३०
१२)	कंधार	६४७	३८१	७०२	११३	१६२१	४१४	११६	१२१५	४६७७	५३११
१३)	वाघाळा	४९३	२८५	३२३	२०	५८०	६२	-	२०५	१५६६	२१५४

आधार:- नांदेड जिल्ह्यातील सर्व नगर परिषदा.

नांदेड जिल्ह्यातील नगर परिषदे होत्रातील इमारतीची वापरांनुसार संख्या व त्यापैकी निवासेतर उपयोग असणाऱ्या इमारती अजर त्यांच्या भागांमध्ये चालणाऱ्या उद्योग/व्यक्ताय संबंधी माहिती १९८३-८४ वर्षा करिता

अ.क्र.	तंत्रातील	नगर परिषद											
		नांदेड	मुळोड	हदगांव	किनवट	उमरी	बिलोली	कोंडल वाडी	धार्माबाद	देगलूर	मुळोड	कुंधार	जिल्हा बरीज
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४
इमारतीच्या वापरांनुसार संख्या													
१)	निवासी	१७,४५६	१,७४६	१,२८५	२,१९६	८८३	९७८	२,०२९	२,४९०	२,७२७	२,०७०	१,५६२	३५,४२२
२)	निवासेतर	२,९४१	३९०	१८४	४५२	१८४	३५९	३५०	४५८	६३१	३९५	७३२	६,९७६
३)	मिश्र	२,११७	५३	४०	९९	१२२	१६२	१०७	२९९	२३५	१२८	६२	३,४३४
४)	एकूण	२२,५१४	२,१८९	१,५०९	२,७४७	१,१८९	१,३९९	२,४८६	३,२४७	३,५९३	२,६०३	२,३५६	४५,८२९
निवासेतर इमारतीमध्ये चालणारे महत्वाचे उद्योग व्यक्ताय													
१)	पिठाची गिरणी	१३३	८	६	१४	६	१०	१५	११	२०	१८	१७	२५८
२)	बकरी	३४	१	१	-	-	-	-	-	४	-	-	४०
३)	बर्फाचा कारखाना	७	-	१	-	-	१	-	१	१	-	१	१२
४)	झावणा काम	३४०	१४	११	१३	८	१५	१७	१०	३५	११	३४	५०८
५)	घांगड्या तयार करणे	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
६)	बुरड काम	१६	१	२	७	१	१०	११	१४	४	४	४	१४
७)	प्रिटींग प्रेस बुक बाईंडिंग झोराक्स सेंटर टायपिंग करणे	७५	१	२	३	-	१	-	१	४	४	२	९३

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४
८) साबून धुलाई व पकवत कारखाना	३	-	-	-	-	२	-	-	-	-	-	-	५
९) टाईल्स स्टिफ्ट किंवा पगडी जाती बनावणी	७	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	७
१०) लेधा काम	३	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	३
११) सोनार काम	४८	२	३	६	४	३	३	३	८	११	१०	१०	१०८
१२) गॅस विक्री	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
१३) डेअरी	६६	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	६६
१४) पानपट्टी दुकान	२४६	२२	१९	३२	२१	२५	२५	२५	५२	३०	३३	३०	५३५
१५) धान्य व किराणा दुकान	८९५	४५	३८	७४	४६	४३	३०	४३	८६	११८	९९	८९	१,५६३
१६) दाखे दुकान	३८	७	२	६	३	३	२	२	१०	६	४	३	८४
१७) फळे व भाजीपाला दुकान	३४	८	८	६	४	४	१०	८	२१	१२	४	१६	१३१
१८) कापड दुकान	२५३	१३	१६	३१	२७	१४	२०	२०	३५	५२	३२	४४	५३७
१९) जनरल स्टोअर्स (कटलरी दुकान)	१८७	७	१०	१७	८	६	९	९	१८	२५	६	१२	३०५
२०) औषधी	६४	२	७	६	४	४	३	३	४	८	४	३०	११५
२१) पेट्रोल पंप	५	-	-	-	-	-	-	-	२	६	-	-	८
२२) फुले व हार तसेच इतर साधन विक्री	२१	-	-	-	-	-	-	१	-	२	-	२	२६
२३) मोटारी व मोटर सायकली विक्री	२	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	२
२४) हॉटेल व लाज	४०७	२४	१९	४७	२५	२३	२	२	५३	८९	३१	५६	८०८
२५) वस्तीगृह	६	१	२	२	२	२	२	२	२	२	६	७	-

- १६८ - तक्ता क्रमांक १०*५ (समाप्त)

क्र. सं.	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४
२६) गोदाम	१५८	२८	१७	१२	१०	८	२६	१५	२	३७	७	३२०
२७) सायकली व गैसइल्ली भाइयाने देणे	१२८	७	५	९	४	१०	५	६	१६	४	३	११७
२८) वैद्यकीय सेवा	१८	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	१८
२९) गुरांचा दवाखाना	१	२	१	२	१	२	१	१	२	२	१	१६
३०) दवाखाना	१८५	८	८	१९	११	७	६	१३	२२	११	१२	३०५
३१) सीनेमा, नाट्यगृह वगैरे	१०	१	१	३	१	१	१	२	२	१	२	२५
३२) वाचनालय, व्यायाम शाळा इतर खोलांची केंद्रे (बॅन्ड पार्टी वगैरे)	३६	३	३	३	१	४	१	५	८	४	५	७१
३३) फोटो स्टुडिओ	१४	-	१	३	-	२	-	३	४	४	२	१३
३४) सलून	८९	७	६	८	८	६	५	८	१७	६	१३	१७३
३५) लॉन्ड्री	९२	३	५	५	६	५	४	६	१०	३	५	१६४
३६) इलेक्ट्री धायन	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
संयुक्त:-	३,६२१	२१५	१९४	३२८	२०३	२०१	२३७	३८७	५०५	३४४	३८७	६६२२

आधार:- अर्धा व सांख्यिकी संचालनालय, मुंबई

— १६९ —

तक्ता क्रमांक ११०१

नांदेड जिल्ह्यातील विविध विकास शिष्टां खालील झालेला योजना
अंतर्गत खर्च १९९०-९१ या वर्षा करिता (रुपये हजारत)

अ.क्र.	विकास शिष्टां	वर्षा १९९०-९१
१)	कृषि व संतान सेवा	८२,०१
२)	ग्रामीण विकास	१५,५९,५८
३)	लघु पाटबंधारे व पूर नियंत्रण	१,०९,५६
४)	विद्युत विकास	६७,००
५)	उद्योग व खाणा कामे	४५,२८
६)	वाहतूक व दळणावळ	५३,३७
७)	सामाजिक व सांस्कृतिक सेवा	५३,८३
८)	आरोग्य सेवा	४,५८
९)	पाणी पुरवठा, गृहनिर्माण व नगर विकास	५,२९,६५
१०)	मागास वर्गीयांचे कल्याण	२०,८७
११)	कामगार व कामगार कल्याण	५,२८
१२)	समाज कल्याण व पोषाण	१४,४१
रूपा सामान्य योजना:-		२५,४५,५९

आधार :- जिल्हा नियोजन अधिकारी, नांदेड

नांदेड जिल्हा योजने खालील महत्वाची भौतिक साधे १९९०-९१ या वर्षी करिता

अ. क्र.	विकास शिर्षा	विकास उप शिर्षा	बाब	परिमाण	भौतिक साधे
१	२	३	४	५	६
अ) सामान्य योजना					
	१) कृषि व संलग्न सेवा	१) पिक संवर्धन	१) सिमांतीक व अल्प अनुदानाचा रफ प्रोट क-यासाठी शारीर कार्यक्रम	मिमी किटस संख्या	११,६२२
			२) तेलबिया उत्पादन कार्यक्रम		
			१) भुईमूग पा.ग.अळी	हेक्टर	१,०३६
			२) भुईमूग टिका	"	६२३
			३) सूर्यफूल वरील के.अळी	"	५,९९०
			४) करडई वरील मावा	"	१,७८८
	२) फलोत्पादन	३) बागायती रोप मळयाचे कळमेसख्या	४) बागायती रोप मळयाचे कळकीकरण	आंबा बोर	३,०४,३४२
			५) गावठी बोर व आंब्याच्या झाडाचे पुरस्जीवन व क/शा.प.आंब्याच्या झाडाच्या नूतनीकरणासाठी प्रोत्साहन सहाय्य	संख्या	१४१४८
	३) पशुसंवर्धन	६) तोंडाचे व पायाचे रोगावर नियंत्रण घेण्यासाठी अर्धा सहाय्य	७) फलोपिन रोप संरक्षण	क्षेत्र	१,४८०
			८) तोंडाचे व पायाचे रोगावर नियंत्रण घेण्यासाठी अर्धा सहाय्य	हेक्टर	
			९) दुर्बल लाभाधारकाकडे असलेल्या दुधाळ जनावरांना वेरणासाठी व औषधीसाठी अर्धा सहाय्य	मात्रा संख्या	१६,०००
			१०) दुर्बल लाभाधारकाकडे असलेल्या दुधाळ जनावरांना वेरणासाठी व औषधीसाठी अर्धा सहाय्य	जनावरे संख्या	१८
			११) संकरीत कालवडी जोपसण्यासाठी अर्धा सहाय्य	संख्या	१,३८३
	४) दुग्धा व्यक्साय		१२) दुग्धा उत्पादन/दुग्धाव्यक्साय वि.स संस्था सहा/महासंघ/यांना अर्धा सहाय्य	संख्या	५६
	५) मत्स्य व्यक्साय		१३) मत्स्यबीज उत्पादन स्थापना	क्षेत्र	२६.४५
	६) वने		१४) औ. व व्यापारी उपयोगासाठी लागण-या वन झाडाच्या जातीच्या लागवडीची योजना	हेक्टर	२०९
	७) सहकार		१५) लहान शेतक-यांना व्याजाकरीता अर्धा सहाय्य	समासद संख्या	२६०
			१६) मागासवर्गीय व नवबौध्द यांना व्याजाकरीता अर्धा सहाय्य	"	३३
			१७) आदिवासी/अ.ज.न/नवबौध्द यांना सहकारी साखर का.भा.ग.छारेदी-साठी अर्धा सहाय्य	"	२८२

१	२	३	४	५	६
२) ग्रामीण विकास	८) एकात्मक ग्रामीण विकास कार्यक्रम	१५) तालुकाधी		संख्या	३,५०
३) पाटबंधारे व पुर नियंत्रण	९) अय्यास्वी विहीरींचा अनुदान	१६) विहीरी			
४) सामाजिक व सामुहिक संवा	१०) सामान्य शिक्षण	१७) २ ते १५ वयोवर्गीय मुलांसाठी देणू शकण्यात येणारे तालुका स्तरावरील शाळांना कार्यक्रमाद्वारे		संख्या	१५०
		१८) प्राथमिक शाळातून पुस्तक पेट्या पुस्तक संघेच्या		११,०८२	
		१९) १२ वी पर्यंतच्या मुलांना मोफत शिक्षण		लाभार्थी संख्या	४,१९०
११) क्रीडा व युवक कल्याण	२०) क्रीडांगणांचा विकास			क्रीडांगणा संख्या	७
१२) तांत्रिक शिक्षण	२१) माध्यमिक शाळांत परिष्कारपूर्व तांत्रिक शिक्षणाच्या सुविधात वाढ करणे			संख्या	४०
१३) पाणीपुरवठा व स्वच्छता	२२) नळाने पुरवठा पुरवठा (खास उपाय)			संख्या	४२
	२३) जि.एस.टी.ए.चा नलीका विहीरी छानन्याचा कार्यक्रम			"	७१
	२४) विहीरी बांधणे (साधे उपाय)			"	३
१४) गृह निर्माण	२५) छोड्यातील गावठाण्यांचा विस्तार व बांधणीसाठी लागणारी तरतूद			"	५६
१५) सागासवर्गीय यांचे कल्याण	२६) सागासवर्गीय व विध्याध्यायींना शिक्षण विध्याध्यायींची शुल्क व परीक्षा शुल्क देणे			विध्याध्यायींची संख्या	१,४७८
	२७) सागासवर्गीयांना मंगळोरी कौले व जीआयसहस व ज्वती छारे व प्लॅन्यासाठी व्यक्तीगत आर्थिक सहाय्य			लाभार्थी संख्या	५२
१६) कामगार व कामगार कल्याण	२८) सत्य गंधी स्वतंत्र खेजना			लाभार्थी संख्या	५१६
१७) पोषण	२९) शालेय आहार कार्यक्रम			"	९५,६६५
१) क्रीडा व सल्लागार सेवा	१) क्रीडा संघटना	२) दारीय रोजीच्या आणण्यासाठी आदिवासींना सहाय्य देण्याची योजना आर्या लागवडीचा समावेश करणे		संख्या	८०
	२) फलोत्पादन	३) गावी बोट/बोर व आंब्याच्या झाडांचे पुनरुज्जीवन व गा.प.आंब्याच्या झाडांच्या नुतीकरणसाठी प्रोत्साहन सहाय्य		भांबा बोर संख्या	१,२८९
	३) पशुसंवर्धन	४) लोड्या व पायाचे रोगावर नियंत्रण ठेवण्यासाठी अर्थ सहाय्य		संख्या	६,५००
	५) दुग्धा व्यवसाय	६) भातळ गावांना स्थानिक पुरवठा सहाय्यी		संख्या	२९

१	२	३	४	५	६
		५) महस्यव्यवसाय	५) अवसृद्ध पाण्यातील महस्यसंकेत	अ) महस्यउत्पादन ब) संचयन	१५० ८१३०
		६) कने	६) उत्पादन		
		७) सहकार	७) औद्योगिक व व्यापारी उप-योजनासाठी लागणा-या कने. झाडाच्या जातीच्या लागवडीची योजना	हेक्टर	२८३
२) ग्रामीण विकास	८) सामाजिक विकास	८) कृषि प्रक्रीया विकास (साखार कारखाने व्यतीरिक्त)	९) लाभार्थी	संस्था संख्या	१२ ७२८
३) विद्युत विकास	१०) सामान्य विकास	१०) धारगुती दिवे	१०) धारगुती दिवे	संख्या	१५७४
		११) औद्योगिक शाकती	११) औद्योगिक शाकती	"	३०
		१२) शोती-मंप	१२) शोती-मंप	"	३०
		१३) रस्त्यावरील दिवे	१३) रस्त्यावरील दिवे	"	६०
४) सामाजिक व सामुहिक सेवा	१०) सामान्य शिक्षण	१४) प्राथमिक शाळेत बालवाड्या	१४) प्राथमिक शाळेतील बालवाड्या	संख्या	९
		१५) प्राथमिक शाळेतील पुस्तक	१५) प्राथमिक शाळेतील पुस्तक	पुस्तक	८,१६६
		१६) अदिवासी विद्यार्थ्यांना देण्यात येणा-या पुस्तकांची संख्या	१६) अदिवासी विद्यार्थ्यांना देण्यात येणा-या पुस्तकांची संख्या	संख्या	१६७
		१७) जि.एस.डी.सं.या नलीका विहीरी	१७) जि.एस.डी.सं.या नलीका विहीरी	अ) विहीरी ब) गावे	१५ १२
		१८) मांगलसवर्गीयोंच्या कल्याण	१८) मांगलसवर्गीयोंच्या कल्याण	लाभार्थी	५०
		१९) अनु.ज. करील विद्युत पंप बसविणे	१९) अनु.ज. करील विद्युत पंप बसविणे	संख्या	२०
		२०) मांगलसवर्गीयोंच्या सहकारी गृह निर्माण	२०) मांगलसवर्गीयोंच्या सहकारी गृह निर्माण	संख्या	६६
		२१) अदिवासी क्षेत्रात प्रशिक्षण व मार्गदर्शन केंद्राची स्थापना	२१) अदिवासी क्षेत्रात प्रशिक्षण व मार्गदर्शन केंद्राची स्थापना	प्रशिक्षणा-र्थी संख्या	५३
		२२) शालेय आहार कार्यक्रम	२२) शालेय आहार कार्यक्रम	लाभार्थी	१,७४८
		२३) (कुमारेचे जेवण)	२३) (कुमारेचे जेवण)	संख्या	३०

आधार:- जिल्हा नियोजन अधिकारी, मुंबई.

नांदेड जिल्ह्यातील रोजगार हमी योजना या विषयी माहिती सन १९७७-७८ या वर्षात केली (रुपये व मनुष्य दिवस हजारतः)

अ. क्र.	जिल्हा	कामाचा प्रकार	नियोजित कामाची संख्या	मंजूर केल्या कामाची संख्या	सुर. केलेल्या कामाची संख्या	पुष्प केल्या कामाची संख्या	मध्येच बंद पडलेल्या कामाची संख्या	कामासाठी केलेली तरतूद	कामावर झालेला एकूण खर्च	रोजगार निमाही (मनुष्य दिवस)
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११
१)	नांदेड	सिंचन	७५	३८८	२३	६	८३	२,७०,२३	४९,८५	२,२९
		कृषि	४५२	८६०	१८३	१०६	१२३	१,७०,०२	२,७१,९६	१३,५३
		सावजनिक बांधकामे	५५०	६३२	१५६	५५	३६	८६,२४	१,९०,९०	८,२१
		विक्री	७७	५४७	१७२	८७	२	२,९६,६२	२,०८,३७	९,८९
		एकूण:-	१,५६१	२,४३७	५३४	२५४	१६४	८,२५,११	७,२०,५८	३३,८७

टिप :- तालुकावार माहिती उपलब्ध नाही
 आधार :- उप जिल्हाधिकारी, रोजगार हमी योजना, नांदेड

नांदेड जिल्ह्यातील रोजगार हमी योजनेखाली घोषिलेली कामे व त्यामधील रोजगार खर्च १९९०-९१ या वर्षात करिता

अ.क्र.	महिना	खर्च (रु. पये लाखात)		मनुष्य दिवस	रोजगार हमी योजनेखालील कामांची संख्या	
		प्रत्यक्ष	संचित			
१	२	३	४	५	६	
१)	एप्रिल	१९९०	२०.२३	२०.२३	१,१०,६२९	२७६
२)	मे	१९९०	७७.८८	९८.११	३,७५,५३८	२६३
३)	जून	१९९०	१००.७२	१९८.८३	४,२४,०९०	२८७
४)	जुलै	१९९०	६४.१४	२६२.९७	३,०१,०६७	२३१
५)	ऑगस्ट	१९९०	४४.८९	३०७.८६	२,२५,१९४	२२६
६)	सप्टेंबर	१९९०	३१.५६	३३९.४२	१,८४,९७४	२५२
७)	ऑक्टोबर	१९९०	२२.२१	३६१.६३	१,०४,५७४	१३५
८)	नोव्हेंबर	१९९०	१८.१४	३७९.७७	७०,४५६	२१५
९)	डिसेंबर	१९९०	४३.९६	४२३.७३	१,९६,३७३	२६९
१०)	जानेवारी	१९९१	३२.८७	४५६.६०	१,४८,२५७	२९४
११)	फेब्रुवारी	१९९१	७६.८१	५३३.४१	३,४२,०२८	४२५
१२)	मार्च	१९९१	१८७.१७	७२०.५८	९,०४,२०३	५०८
म्हणून:-			७२०.५८	XXXX	३३,८७,३८३	XXXXX

आधार:- उप जिल्हाधिकारी, रोजगार हमी योजना, नांदेड.

१७५- तक्ता क्रमांक ११७

नांदेड जिल्ह्यातील पिण्याच्या पाण्याच्या सोयी व टंचाई संबंधी केलेली उपाय योजना १९५०-५१ या वर्षात करिता

अ.क्र.	तालुका	एकूण गावांची संख्या (१९८१ च्या जनगणनेनुसार)	गावांतील वस्त्यांची संख्या	बारा अडिने पुरेले पाण्याची उपलब्ध असलेल्या गावांची संख्या	त्यांमधील वाड्या/ वस्त्यांची संख्या	पिण्याच्या पाण्याची टंचाई असलेली गावांची संख्या	त्यासाठी केलेली उपाय योजना	करणे पुरवठा होणाऱ्या गावांची संख्या	गावातील वाड्या/ वस्त्यांची संख्या	कराची संख्या
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११
१)	नांदेड	१९६	२०	१८९	१८	-	-	-	-	-
२)	हदगांव	१९७	७४	१७७	७०	१०	४	९	९	९
३)	किनवट	२४४	१३५	२२२	१२२	१	-	९	९	९
४)	भांकर	१३७	६४	११८	५८	१४	६	६	६	६
५)	बिलोली	२३३	१३	२२७	१३	-	-	-	-	-
६)	देगलूर	१०७	१६	१०१	१०	२	६	३	३	३
७)	मखोड	१३५	२६८	१२६	२५७	३	११	९	९	९
८)	कंधार	२३२	१७८	१९८	१४९	१२	२२	१२	१२	१२
जिल्हा एकूण		१,४८१	७६८	१,३५८	६९७	४२	४९	४५	४५	४५

अ. तालुका		पिण्याच्या पाण्याची टंचाई आसलेली गावे व त्यासाठी केलेली उपाययोजना			बैलगाडीने पुरवठा होणाऱ्या इतर साधनांनी पुरवठा होणाऱ्या गावांची			साधने	
क्र.	संख्या	गावाची संख्या	त्याखालील वाड्या/वस्त्यांची संख्या	बैलगाडीची संख्या	गावाची संख्या	गावातील वाड्या/वस्त्यांची संख्या	साधने	क्र.	संख्या
१	२	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७
१)	नांदे	-	-	-	७	२	विहीरी		
२)	हदगांव	-	-	-	१०	-	चलमा		
३)	किनवट	१	-	४	२०	१३	विहीरी		
४)	भोकर	१	-	२	४	-	चलमा व विहीरी		
५)	बिलोली	-	-	-	६	-	विहीरी		
६)	देगलूर	-	-	-	४	-	विहीरी		
७)	मुखोड	-	-	-	६	-	विहीरी		
८)	कंधार	२	-	३	२०	७	विहीरी व चलमा		
जिल्हा एकूण		४	-	९	६७	२३			

आधार:- कार्यकारी अभियंता, ज्यू पाटबंधारे विभाग, जिल्हा कार्यालय, नांदे.

नांदेड जिल्ह्यातील अधिक उत्पादन देणाऱ्या संकरीत म सुधारित पिकांच्या जातींचे तप्ये बाबतीत ता. १७/११/२१ या दिनांकापर्यंत साधारण क्षेत्रा १९९०-९१ या वर्षाची कीरता

अ. ता. लुका	अधिक उत्पादन देणाऱ्या पिके		संकरीत पिके		सुधारित पिके	
	पिकाचे नांव	क्षेत्र (हेक्टर)	पिकाचे नांव	क्षेत्र (हेक्टर)	पिकाचे नांव	क्षेत्र (हेक्टर)
१) नांदेड	१) खारीप ज्वारी	२,०००	१) खारीप ज्वारी	२,०००	१) खारीप ज्वारी	२,०००
	२) साळ	३,०००	२) बाजरी	३,०००	२) साळ	३,०००
	३) रब्बी ज्वारी	४,७५०	३) मका	४,७५०	३) रब्बी ज्वारी	४,७५०
	४) गहू	६,९००			४) गहू	६,९००
२) हदगांव	१) खारीप ज्वारी	३,८००	१) खारीप ज्वारी	३,८००	१) खारीप ज्वारी	३,८००
	२) साळ	१००	२) बाजरी	१००	२) साळ	१००
	३) रब्बी ज्वारी	३,६००	३) मका	३,६००	३) रब्बी ज्वारी	३,६००
	४) गहू	४,७००			४) गहू	४,७००
३) किनवट	१) खारीप ज्वारी	४,६००	१) खारीप ज्वारी	४,६००	१) खारीप ज्वारी	४,६००
	२) साळ	१००	२) बाजरी	१००	२) साळ	१००
	३) रब्बी ज्वारी	२,४००	३) मका	२,४००	३) रब्बी ज्वारी	२,४००
	४) गहू	१,२००			४) गहू	१,२००
४) भोकर	१) खारीप ज्वारी	४,७००	१) खारीप ज्वारी	४,७००	१) खारीप ज्वारी	४,७००
	२) साळ	१,०००	२) बाजरी	१,०००	२) साळ	१,०००
	३) रब्बी ज्वारी	१,५००	३) मका	१,५००	३) रब्बी ज्वारी	१,५००
	४) गहू	३,३५०			४) गहू	३,३५०
५) बिलोली	१) खारीप ज्वारी	५,१५९	१) खारीप ज्वारी	५,१५९	१) खारीप ज्वारी	५,१५९
	२) साळ	१७,३००	२) बाजरी	१७,३००	२) साळ	१७,३००
	३) रब्बी ज्वारी	६,९००	३) मका	६,९००	३) रब्बी ज्वारी	६,९००
	४) गहू				४) गहू	

906

तकता क्रमांक ११, ६ (समाप्त)

क्र.	विवरण	४	५	६	७
६)	देगलूर	१) खारीप ज्वारी १,२५० २) साठ १,३०० ३) रब्बी ज्वारी ९,२०० ४) गहू १,७००	१) खारीप ज्वारी २) बाजरी ३) मका	६२,२५० ५० १	
७)	मुर्खोड	१) खारीप ज्वारी २) साठ १,४२० ३) रब्बी ज्वारी ३,५५० ४) गहू १,५००	१) खारीप ज्वारी २) बाजरी ३) मका	२३,२५० १०० ३००	
८)	कंधार	१) खारीप ज्वारी ५,८०० २) साठ ३,२०० ३) रब्बी ज्वारी २,१०० ४) गहू २,५००	१) खारीप ज्वारी २) बाजरी ३) मका	५६,२०० ८५ १००	
जिल्हा		१) खारीप ज्वारी १८,३०० २) साठ २७,७६९ ३) रब्बी ज्वारी ३८,१०० ४) गहू २५,०००	१) खारीप ज्वारी २) बाजरी ३) मका	२,१९,०३० ९३५ ६५०	

आधार:- कृषि विकास अधिकारी, जिल्हा परिषद, नांदेड.

- १०९ - तक्ता क्रमांक ११, ७

नांदेड जिल्ह्यातील रासायनिक खाताचे वाटप सन १९९०-९१ या वर्षात करित-

अ. क्र.	तालुका	रासायनिक खाताचे वाटप (मे. टनात)		
१	२	नियंत्रित संस्थाफंडून	खाजगी संस्थाफंडून	एकूण
१	२	३	४	५
१)	नांदेड	३, ४५९	८, ०७१	११, ५३०
२)	हदगांज	३, ५२१	८, २१७	११, ७३८
३)	फिनवट	२, ८९२	६, ७५०	९, ६४२
४)	भाणेकर	२, १५७	५, ०३५	७, १९२
५)	बिलोली	३, ४०३	७, ९४१	११, ३४४
६)	देगलूर	२, ८२३	४, ७२१	६, ५४४
७)	मुंखोड	२, ०२१	४, ७१७	६, ७३८
८)	कंधार	३, ४८९	८, १४१	११, ६३०
एकूण:-		२२, ९६५	५३, ५९३	७६, ५५८

आधार:- कृषि विकास अधिकारी, जिल्हा परिषाद, नांदेड.

- 760 -

तक्ता क्रमांक ११.८

नांदेड जिल्ह्यातील साखार कारखाने वर्ष १९९०-९१ या वर्षात करित

अ.क्र.	तालुका	साखार कारखान्याचे नांव	सहकारी / खाजगी	गळीत क्षमता (मे. टन) प्रति दिन	प्रत्यक्ष झालेले गाळ्या (मे. २०)	साखारेचे उत्पादन (मे. टन)
१	२	३	४	५	६	७
१)	बिलोली	गोशवरी मनार सहकारी साखार कारखाना लि. शंकरनगर	सहकारी	१, २५०	३, ३९, ९७९	३६, ७८५
२)	कंधार	कलंबर सहकारी साखार कारखाना लि. कलंबर	सहकारी	१, २५०	३, १०, ५५८	२२, ६३६
३)	भांकर	शंकर सहकारी साखार कारखाना लि. वाघालवाडा	सहकारी	१, २५०	२, ८५, ८६९	३०, ३१८

आधार:- प्रादेशिक उप संचालक (साखार) नांदेड.

नांदेड जिल्ह्यातील दुग्धा संस्थांची तालुकावार माहिती सन १९९१-९२ या वर्षासाठी

अ.क्र.	तालुका	दुग्धा संस्थांची संख्या	सभासदांची संख्या	गोळा केलेले शूण दुधा ("000" लिटर)	सरासरी प्रतिदिन	शिल्ल गृहांची संख्या	शिल्ल गृहांची क्षमता (हजार लिटर)
१	२	३	४	५	६	७	८
१)	नांदेड	७१	३,७७६	-	-	१	१,२०
२)	हदगांव	३१	१,३७७	-	-	१	४
३)	फिनवट	६०	३,६२९	-	-	१	४
४)	भांकर	४६	२,२९२	-	-	१	४
५)	बिलोली	९०	५,२१४	-	-	१	१०
६)	देगलूर	६५	३,९२५	-	-	१	८
७)	मुखाड	८२	४,४४९	-	-	-	-
८)	कंधार	१६२	९,०६४	-	-	१	८
जिल्हा शूणाः-		६१७	३३,७२६	१,२८,०८	३५,०९०	७	१,५८

टिपः- स्तंभ क्रमांक ५ व ६ माहिती तालुका निहाय उपलब्ध नाही.

आधाराः- सहाय्यक निबंधक, सहकारी संस्था (दुग्धा), नांदेड

- १८२ - तंक्ता क्रमांक ११.१०

नांदेड जिल्ह्यातील अवघांग प्रवण कार्यक्रमाची प्रगती दर्शविण्याकरिता तक्ता १२२०.०१ या वजा करिता
जिल्ह्यात या कार्यक्रमा अंतर्गत निवडलेल्या तालुक्यांची संख्या

- १) केंद्रीय पुरस्कृत
- २) राज्य पुरस्कृत
- ३) स्कूण

अ. क्र.	विकास शिळा	उपलब्ध झालेली आर्थिक तरतूद (र. लाखात)	झालेला खर्च (र. लाखात)	खाचाची टक्केवारी	भौतिक साध्याचा तपशिल बाब परिमाण	लक्ष्य साध्य टक्केवारी
१	२	३	४	५	६	७
						१०

निरंक

टिप :- जिल्ह्यात असा कार्यक्रम नाही.

आधार :- प्रकल्प संचालक, जिल्हा ग्रामीण विकास यंत्रणा, नांदेड.

-- २८३ -- तब्ता क्रमांक ११-११

जिल्हातील एक त्मिक आदिवासी विकास कार्यक्रमाची प्रगती, त्या वर्षीचा
वर्षाचा १९९०-९१ कार्यक्रमाखाली अंशणा-या

१) तालुकांची संख्या	=	
२) गावांची संख्या	=	१५९
३) एकूण लोक संख्या	=	१,९८,९९९
(१९९१ च्या जनगणने प्रमाणे)		
४) अनुसूचित जातीची लोकसंख्या	=	३६,२१९
(१९८१ प्रमाणे) (सम्ये हजाराने)		

वर्ष	१९९०-९१		छायांची तुलना
	तरतूद	छाया	
१) वृष्टि व सलंजन सेवा	१०,१४	१०,०९	९२.७०
२) ग्रामीण विकास	२,३७,५०	२,४०,१६	१०१.१२
३) पाटबंधारे व पूर नियंत्रण	२६,४९	२१,३३	८०.३३
४) विधुत विकास	१५,५०	१५,५१	१००.००
५) उद्योग व उद्योगकाम	१८	१८	१००.००
६) वाहतूक व दूर दळणवळण	४३,५१	४३,५३	१००.००
७) शिक्षण क्रीडा कला व संस्कृती	५,३३	५,३४	१००.००
८) आरोग्य सेवा	१५	१५	१००.००
९) आरोग्य सेवा पाणी पुरवठा, गृहनिर्माण व नगर विकास	९१,९८	९१,७३	९८.६६
१०) गाविली व प्रगतीददी	-	-	-
११) मागास वर्गाचे कल्याण	२६,०४	२५,८३	९९.३१
१२) कामगार व कामगार कल्याण	७०	६०	८५.७१
१३) समाज कल्याण व पोषण	२,५३	२,५३	१००.००
एकूण :-	४,६०,४५	४,५६,५३	९९.२०

८) महा योजने खालील	६,९४	६,९२	९९.७९
९) न्युक्लीअस बजेट	१०४,७५	१०४,७९	१००.३५

आधार :- जिल्हा नियोजन अधिकारी, नं. १९७, सादि ड.
१५, १९९१
१८

नादिड जिल्ह्यातील वीस कलमी कार्य क्रम १९९०-९१ या वर्गा करिता

क्रमांक	वर्ग	विवरण	परिमाणवें	उद्दिष्ट	साध्य
१	२	३	४	५	६
१०		<u>दारिद्र्या विरुद्ध संघर्ष</u>			
	अ)	एकात्मिक शांती विकास कार्यक्रम	लाभाधारक	४,२१७	४,४७२
	ब)	जवाहर शौचगार कार्यक्रम	मणूष्यदिन लाखात	३३.५६	३०.२०
	क)	लघू उद्योग त्रोंदणी	संख्या	४५०	४५५
११		<u>जमिन सुधारणा</u>			
	अ)	अतिरिक्त जमिनीचे वाटप	एकर	-	१०.२६
७		<u>छोड्यांना पिण्याचे पाणी पुरविणे</u>			
	अ)	छोड्यांना पिण्याचे पाणी पुरविणे	छोड्यांची संख्या	८०	८६
	ब)	लोक संख्या (अ.जा. अ.ज. व इतर)	लोकसंख्या	-	२६,५४५
८		<u>सर्वासाठी आरोग्य</u>			
	अ)	मुलांची रोगप्रतीकार शक्ती वाढविणे	संख्या	१,३९,८००	१,६६,०५६
९		<u>दोन मुले हे परिमाण</u>			
	अ)	कुटूंब नियोजन शास्त्राक्रिया	संख्या	१६,८५०	१६,८६४
	ब)	सममूल्य शास्त्राक्रिया	संख्या	५६,५६०	५९,९९८
१०		<u>अनुजाती/जमातींना न्याय</u>			
	अ)	अनुजातीच्या कुटूंबांना सहाय्य	लाभाधारक	५,१८९	६,१३१
	ब)	अनुजमातीच्या कुटूंबांना सहाय्य	"	२,९९८	३,४४८
१४		<u>सर्वासाठी गृह निर्माण</u>			
	अ)	इंदिरा आवास योजना	संख्या	२९१	४००
१५		<u>श्रीलक्ष्मी गलिच्छ वस्ती सुधारणा</u>	लोकसंख्या	४,०५०	८,८३५
१६		<u>वनीकरणासाठी नविन धोरण</u>			
	अ)	झाडे लावणे	संख्या (लाखात)	२५.५०	८९.२७४
१९		<u>ग्रामीण वीज पुरवठा</u>			
	अ)	पंप संचाचे विधतीकरण	संख्या	२,५००	२,५०४
	ब)	सुधारित चुली	संख्या	३,५००	३,६९८
	क)	बायोगॅस संच बसविणे	संख्या	६००	६०६
११	(अ)	अनुजातीच्या कुटूंबांना सहाय्य	लाभाधारक	५,१८९	६,१३१
११	(ब)	अनुजमातीच्या कुटूंबांना सहाय्य	लाभाधारक	२,९९८	३,४४८

आधार:- जिल्हा नियोजन अधिकारी, नादिड.

नांदेड जिल्ह्यातील विशेष घाटक योजना १९२०-२१ या वर्षाकरिता

अ. क्र.	क्षेत्र (सेक्टर)	उपलब्ध झालेली आर्थिक तरतूद (₹ लाखात)	झालेला खर्च (₹ लाखात)	खाचा घी (टक्केवारी)
१)	कडी व सलंगन सेवा	१९.७०५	१९.७१६	१००%
२)	ग्रामीण विकास करीता विशेष कार्यक्रम	७२.३००	६३.१२०	८२%
३)	पाटबंधारे व पूर नियंत्रण	६७.५४०	६८.८२०	१०१%
४)	विद्युत विकास	२३.१००	२३.१००	१००%
५)	उद्योग	१.५५३	१.५३३	९९%
६)	वाहतूक व दळणवळण	९.३२०	९.३२०	१००%
७)	समाजिक व सामूहिक सेवा	९१.४१५	९३.३४५	१०२%
८)	विशेषांकित सहाय्य	७८.११०	७५.१७०	९६%
एकूण:		३६२.२४३	३८४.०२४	१०६%

आधार: - जिल्हा समाज कल्याण अधिकारी, नांदेड.

नांदेड जिल्ह्यातील निवडक शोती मालांच्या सरासरी किंमती, १९९०-९१ या वर्षी करीता

(प्रति क्विंटल मूल्य रुपया मध्ये)

अ.क्र.	मालाचे वर्णन	प्रकार	जुलै ९०	ऑगस्ट ९०	सप्टेंबर ९०	ऑक्टोबर ९०	नोव्हेंबर ९०	डिसेंबर ९०	जाने ९१	फेब्रु ९१	मार्च ९१	एप्रिल ९१	मे ९१	जून ९१	वर्षाची सरासरी ९०
१०	गहू	बन्सी	२७५	२९५	२९५	३०३	३०३	२९५	३०५	३३८	३३७	३३३	३३३	३५७	३२८
		लाल	२९५	२७९	२७६	२८९	३०९	३३२	३४४	३४०	३४३	३४८	३५८	३५०	३२२
		शरदारबती	३२४	३२५	२९५	२९७	३२२	३५३	३८३	३५६	३२७	३३७	३५०	३६६	३३८
२०	ज्वारी	पांढरी	२६१	२६६	२५६	२४२	२७३	२९९	३०२	३१८	३२६	३७०	३७५	३७८	३०६
		संकरित	१५८	१५५	१४२	१६०	१५६	१६४	१६०	१६५	१७१	१७३	१९४	२२२	१६७
		पिवळी	१८२	१६८	१५०	१४३	१९५	१८०	१४०	२१३	१८०	२४९	-	-	१७९
३०	बाजरी	लोकल	१५५	१५३	१३३	१६४	१८५	२१४	२१४	२०५	१९७	२१६	२१८	२१२	१८९
४०	मका	,,	१८३	-	१९९	१५६	१६८	-	२००	३६५	१७४	२४०	२५७	२८७	२१३
५०	तूर	,,	७८९	७८३	८६६	८८१	७९३	८७९	९३६	९१७	८९७	९०५	८९८	९७९	८७४
६०	उडीद	,,	६१२	५७७	५४०	५८०	६०९	६०२	६३७	६९६	६२९	६३०	६३३	६३५	६०७
७०	चना	,,	७३४	७१२	६८८	६८९	६९३	६३३	६५०	६१७	६२७	६०६	६०९	६४४	६५९
८०	मूग	,,	५७५	६३१	५५६	५५५	५५१	६२७	६३७	६२७	५९७	६१०	६६६	६५०	५९९
९०	गूळ	,,	४२३	४२१	४२४	४९२	४२८	३६४	३६५	३३८	३२५	३४०	३५६	३८३	३८५
१००	कापूस	२४-२९-४	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
११०	गोडामूग	लोकल	८४९	८५८	७८४	७८१	८७९	८४०	९३७	८३०	८०३	८९९	९६३	९८४	८६१
१२०	करंडई	,,	-	-	-	-	-	-	-	६४६	६५०	८०८	७१०	-	७०४
१३०	जवस	,,	-	-	-	-	-	-	-	११९५	-	-	-	-	११९५
१४०	तीळ	,,	-	-	११५०	११२९	११२७	१३१०	१२१०	-	११२१	१२९१	१२८५	१२००	१२०३

आधार:- नांदेड जिल्ह्यातील सर्व कृषि उत्पन्न बाजार समित्या

- 966 - तक्ता क्रमांक १२.३

जिल्हा नाईड मुख्यालयाच्या ठिकाणीचे महत्वाच्या सरासरी किरकोळ किंमती १९२० वर्षात करिता (मूल्य ०.००) खालीलप्रमाणे

अ. क्र.	मालाचे वर्णन	गुणवत्ता प्रकार विशेषी थोडक्यात विवरण	परिमाण	मासिक सरासरी किरकोळ किंमती												
				जाने	फेब्रु	मार्च	एप्रिल	मे	जून	जुलै	ऑगस्ट	सप्टेंबर	ऑक्टोबर	नोव्हेंबर	डिसेंबर	वर्षाची सरासरी
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७
१)	तांदूळ उत्तम	बीपीटी	किंलो	७.००	७.००	७.००	७.००	७.००	७.००	७.००	७.००	७.००	७.००	७.००	७.००	७.००
२)	तांदूळ हलका	हंसा	"	४.५०	४.५०	४.५०	४.५०	४.५०	४.५०	४.२०	४.५०	४.५०	४.५०	४.५०	४.५०	४.४६
३)	तांदूळ मध्यम	मसुरा	"	५.००	५.००	५.००	५.००	५.००	५.००	५.००	५.००	५.००	५.००	५.००	५.००	५.०४
४)	गहू उत्तम	शारवत्ती	"	३.४०	३.४०	३.०८	३.००	३.००	३.१०	३.४३	३.४०	३.३०	३.२५	३.६०	४.१०	३.३३
५)	गहू हलका	"	"	२.३५	२.३५	२.३५	२.३५	२.३५	२.७०	२.७०	२.७०	२.७०	२.७०	२.७०	२.७०	२.५५
६)	ज्वारी पांढरी	टाळकी	"	३.८५	३.६५	३.३०	३.५०	३.५०	३.५०	३.३५	३.३०	३.१०	३.९०	३.४०	३.४०	३.४७
७)	ज्वारी संकरीत	नंबर २	"	२.००	२.००	२.००	२.००	२.००	२.००	२.००	१.८४	१.७०	१.५०	२.१०	२.१५	१.२४
८)	बाजरी डाळी	लोकल	"	१.८०	२.००	२.३८	२.८७	३.००	३.००	३.००	३.००	३.००	३.००	३.००	३.००	३.७५
९)	हारबरा अखा	लोकल	"	७.००	७.००	७.००	७.५०	७.५०	७.५०	८.३७	९.००	९.००	७.५०	७.५०	८.००	७.७३
१०)	हारबरा दाळ	लोकल	"	९.००	८.७५	९.००	९.३७	९.५०	१०.००	१०.५०	१०.५०	१०.००	१०.५०	१०.५०	९.५०	९.७६
११)	तूरदाळ	लोकल	"	९.५०	९.७५	१०.००	११.००	११.००	११.००	११.८७	१२.५०	१३.५०	१४.७५	१६.००	१६.००	१२.२३
१२)	उडीद दाळ	"	"	१०.००	१०.००	१०.००	१०.२५	११.००	११.५०	११.२५	११.५०	११.००	११.००	११.३०	११.५०	१०.२५
१३)	मुग दाळ	"	"	१०.००	११.००	११.००	११.००	११.००	११.००	११.००	११.५०	१०.२५	१०.२५	११.००	११.००	१०.२५
१४)	मसूर दाळ	"	"	९.१०	८.६२	८.५०	८.५०	८.५०	८.५०	८.५०	९.२५	८.९०	९.००	९.२५	१०.००	९.२५

१८८ तक्ता क्रमांक २२.२ (पुढे पावू)

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७
सांडार गुळ																
१५) सांडार		डि. क्रेड	किलो	८.२५	८.०६	८.१९	७.४२	७.९२	८.२५	८.००	७.९२	८.००	७.८५	८.००	८.००	७.९८
१६) गुळ		लोकल	"	५.००	५.००	५.००	५.००	४.६२	४.५०	५.००	५.५०	५.५०	५.८७	६.००	५.००	५.१६
तेल व खानिजे																
१७) भुईमूगाचे तेल		लोकल	"	२४.००	२६.२५	२६.८०	२७.२५	२७.५०	२९.००	३०.२५	३२.४०	३३.५०	३४.१२	३३.३०	३३.५०	३९.८२
१८) भांग तेल (स्व. धा. दू.)		"	"	१६.००	१६.००	१६.००	१६.००	१६.००	१६.००	१६.००	१६.००	१६.००	१६.००	१६.००	१६.००	१६.००
१९) वनस्पती तूप		"	"	२९.२५	२९.००	२९.००	३०.२५	३२.२५	३४.००	३६.००	३८.००	४०.००	४०.५०	४६.००	४०.००	३४.८५
२०) दूधा वाधद		"	लिटर	६.००	६.००	६.००	६.००	६.००	६.००	६.००	६.००	६.००	६.००	६.००	६.००	६.००
मांस, मासे व मसाले																
२१) मांस बक्याचे		"	किलो	३५.००	३६.००	३६.००	३६.००	३६.००	३६.००	३६.००	३६.००	३६.००	३६.००	४०.००	४१.००	३६.६६
२२) मासे मरळ		"	"	२३.००	२३.००	२३.००	२३.००	२३.००	२३.००	२३.००	२३.००	२३.००	२३.००	२४.००	२४.००	२३.१६
२३) अंडी सुधारित		"	डझान	९.६०	९.६०	९.६०	९.६०	९.६०	९.६०	९.६०	९.६०	८.४०	८.४०	८.७६	१०.२०	९.३८
२४) मिठ पाट्टे		"	किलो	१.००	१.००	१.००	१.००	१.००	१.००	१.००	१.००	१.००	१.००	१.००	१.००	१.००
२५) हळद पालीसकांडी		"	"	९.००	८.६२	८.५०	८.५०	८.५०	८.५०	८.५०	८.५०	९.००	९.२५	१०.००	१२.००	९.०७
२६) मिरची सुकी		"	"	१२.७५	१२.००	१२.००	१३.००	१६.२५	१४.००	१४.००	१४.००	१२.००	१२.००	१२.००	१४.००	१३.१६
भाजी पाला																
२७) बटाटे		लोकल	किलो	२.००	२.००	२.३०	२.५०	२.८७	४.००	४.००	३.४०	३.००	३.७५	६.००	५.५०	३.४४
२८) कांदे		"	"	१.७५	१.००	१.३०	१.१२	१.००	१.५०	१.५०	३.००	४.००	५.००	६.००	५.२५	२.७४
फळे																
२९) केळी		लोकल	डझान	२.००	२.००	२.००	२.००	२.००	३.००	३.००	२.५०	२.५०	२.००	१.८०	१.५०	२.२२

- १८८ - तक्रा क्रमांक १२.३ (पुढे चालू)

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७
पेय																
३०) चहा	सीटीसी.	किलो	५२.००	५५.००	५६.००	५६.००	५६.००	५६.००	५६.००	५६.००	५६.००	५६.००	५६.००	५६.००	५६.००	५५.५८
३१) कॉफी पूड	साधी	"	३२.००	३२.००	३२.००	३२.००	३२.००	३२.००	३२.००	३२.००	३२.००	३२.००	३२.००	३२.००	३२.००	३२.००
जळणा विज व दिवाबत्ती																
३२) राकिल	चावीछाप	लिटर	२.५०	२.५०	२.५०	२.५०	२.५०	२.५०	२.५०	२.६०	२.५२	२.५२	२.५२	३.००	३.००	२.५२
३३) कौळसा	लोकल	४० किलो	१२०.००	१२०.००	१२०.००	१२०.००	१२०.००	१२०.००	१२०.००	१२०.००	१२०.००	१२०.००	१२०.००	१२०.००	१२०.००	१२०.००
३४) कांडी पेटी	चावीछाप	१ नग	०.२५	०.२५	०.२५	०.२५	०.२५	०.२५	०.२५	०.२५	०.२५	०.२५	०.२५	०.२५	०.२५	०.२५
३५) लाकूड जळवू	धावडा	४० किलो	५०.००	५०.००	५०.००	५०.००	५०.००	५०.००	५०.००	५०.००	५०.००	५०.००	५०.००	५०.००	५०.००	५०.००
	कपडे															
३६) साडी	जेतपूर	१ नग	५८.००	५८.००	५८.००	५८.००	५८.००	५८.००	५८.००	५८.००	५८.००	५८.००	५८.००	५८.००	५८.००	५८.००
३७) सद-याचे कापड सुती		मितर	२४.००	२४.००	२४.००	२४.००	२४.००	२४.००	२४.००	२६.४०	२६.४०	२६.४०	२६.४०	२६.४०	२६.४०	२५.२०
३८) टेरिकाट शार्ट	टेरिकाट	१ नग	८२.००	८२.००	८२.००	८२.००	८२.००	८२.००	८२.००	८२.००	८२.००	८२.००	८२.००	८२.००	८२.००	८२.००
	(२१ वर्षाच्या तरुणासाठी)															
३९) फोलक्याचे कापड	२x२	मितर	३०.००	३०.००	३०.००	३०.००	३०.००	३०.००	३०.००	३०.००	३०.००	३०.००	३०.००	३०.००	३०.००	३०.००
४०) पांढरा सुती शार्ट	सुती	१ नग	४०.००	४०.००	४०.००	४०.००	४०.००	४०.००	४०.००	४०.००	४०.००	४०.००	४०.००	४०.००	४०.००	४०.००
	(२१ वर्षाच्या तरुणासाठी)															
	भागडी															
४१) पितळ		किलो	२०.००	२०.००	२०.००	२०.००	२५.००	२५.००	२५.००	२५.००	२५.००	२५.००	२५.००	२५.००	२५.००	२३.३३
४२) स्तिलची		"	८५.००	८५.००	८५.००	८५.००	८५.००	८५.००	८५.००	८५.००	८५.००	८५.००	८५.००	८५.००	८५.००	८५.००

पुढे चालू

- १२० - तक्ता क्रमांक १२.२ { समाप्त }

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७
वापरातील संदर्भा वस्तु																
४३)	धुण्याचा साबण	५०१	२५०	८.००	८.००	८.००	८.००	८.००	८.००	८.००	८.००	८.००	८.००	८.००	८.००	८.००
		बार	गाम													
			चे २ नग													
४४)	अंगाचा साबण	१	नग	४.५०	४.५०	४.५०	४.५०	४.५०	४.५०	४.५०	४.५०	४.५०	४.५०	४.५०	४.५०	४.५०
४५)	पान आकडा	१००	नग	३.००	३.००	३.००	३.००	३.००	३.००	३.००	३.००	३.००	३.००	३.००	३.००	३.००
४६)	सुपारी	१	किलो	४०.००	३७.००	३६.००	३६.००	४०.५०	४४.००	४८.५०	५३.६०	५५.००	५५.००	६६.००	६८.००	४७.४६
४७)	तंबाखू		लोकल	२०.००	२०.००	२०.००	२०.००	२०.००	२०.००	२०.००	२०.००	२०.००	२०.००	२०.००	२०.००	२०.००
४८)	सिगारेट	१०	नग	४.००	४.००	४.००	४.००	४.००	४.००	४.००	४.२५	४.२५	४.२५	४.२५	४.२५	४.०८
४९)	बिडी	७	नंबर	१.७५	१.७५	१.७५	१.७५	१.७५	१.७५	१.७५	१.७५	१.७५	१.७५	१.७५	१.७५	१.७५
५०)	केशातेल	१	बॉटली	११.००	११.००	११.००	११.००	११.००	१०.७५	१०.७५	१०.७५	१०.७५	१०.७५	१०.७५	१०.७५	१०.६५
५१)	टुथापेस्ट	१	ट्यूब	२.५०	२.५०	२.५०	२.५०	२.५०	२.८०	२.८०	२.८०	२.८०	२.८०	२.८०	२.८०	२.६७
		१०	ग्राम													

टिप:- वरील वस्तुंच्या किंमती जिल्ह्याच्या ठिकाणाच्या ठराविक दूकानातूनच गोळा केलेल्या आहेत व प्रत्येक वस्तुंच्या किरकोळ किंमतीची सरासरी पूर्णतः प्रतिनिधीत्व दर्शविणारी नसली तरी ही माहिती त्या वस्तुंच्या किंमतीतील बदलांचा कल दर्शविण्यासाठी उपयुक्त ठरू शकेल.

आधार:- जिल्हा सांख्यिकी अधिकारी, नांदेड.

- १९१ - त्रकटा क्रमांक १३०३

नादिह कैलातील कामगारांचे ग्राहक किंमतीचे निर्देशांक १९९०-९१ या वर्षा करिता

(पायाभूत वर्ष १९८२ = १००)

अ.क्र.	महिना	वर्ष	अन्न	पान, सुपारी तंबाखू इ.	ईंधन व दिवाबत्ती	घारे	कापड, बिछाना व पादत्राणे	संकीर्ण	सर्व साधारण निर्देशांक
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०
१)	एप्रिल	१९९०	१७३	२५०	२५०	१४४	१८२	२१९	१८६
२)	मे	१९९०	१७७	२५२	२६८	१४४	१८२	२२०	१९०
३)	जून	१९९०	१८४	२५४	२७१	१४४	१८३	२२३	१९५
४)	जुलै	१९९०	१९८	२५४	२७१	१४६	१८३	२२३	१९७
५)	ऑगस्ट	१९९०	१८८	२६३	२७१	१४६	१८४	२२४	१९८
६)	सप्टेंबर	१९९०	१८८	२६७	२७१	१४६	१८४	२२५	१९८
७)	ऑक्टोबर	१९९०	१९०	२६७	२७३	१४६	१८४	२२५	२००
८)	नोव्हेंबर	१९९०	१९७	२७०	२७६	१४६	१८५	२२९	२०५
९)	डिसेंबर	१९९०	२००	२७४	२७६	१४६	१८५	२३०	२०७
१०)	जानेवारी	१९९१	२०३	२७४	२७६	१६५	१७५	२३०	२०८
११)	फेब्रुवारी	१९९१	२०५	२७४	२७६	१६५	१७५	२३०	२१०
१२)	मार्च	१९९१	२०४	२७४	२७६	१६५	१८५	२३०	२१०
वार्षिक सरासरी -			१९१	२६४	२७१	१५०	१८२	२२६	२००

आधार:- कामगार आयुक्त यांचे कार्यालय मुंबई - २३

-92-

तक्ता क्रमांक १३०१

नांदेड जिल्ह्यातील पोलीस दलाची एकूण संख्या १९९०-९१ या वर्षा करिता

अ.क्र.	बाब	संख्या
१)	पोलीस दलाची संख्या	३
अ)	पोलिस, उप महानिरीक्षक (वर्ग-१)	२
ब)	अधीक्षक	१
क)	सहाय्यक अधीक्षक	४
ड)	उप अधीक्षक	१५
इ)	निरीक्षक	७७
ई)	उप निरीक्षक	८९
फ)	जमादार	३४४
फा)	हवालदार	१,३५६

संख्या	संख्या
१,५८०	३१
२१	३
३१	५५

७) पोलीस दलाचा एकूण खर्च (समय लाखात) ४,१९,५३३

टीप: - सन १९८९-९० च्या माहिती हवालदाराची संख्या ३४३ ऐवजी पुढीने ४१२ दाखविण्यात आली होती. या वर्षा ती संख्या सुधारीत दर्जाविलेली आहे.

आधार: - जिल्हा पोलीस अधीक्षक, नांदेड.

नांदेड जिल्ह्यातील गुन्ह्या संख्यांची आकडेवारी सन १९९०-९१ या वर्षां कारता

अ. क्र.	गुन्ह्याचे प्रकार	प्रकरणांची संख्या	चौकशी चालू असलेली प्रकरणे	मागील वर्षाची कोटात चालू असलेली प्रकरणे	न्यायालय न्यायालयीन यात चौकशी करण्यासाठी प्रविष्ट केलेली प्रकरणे	न्यायालयीन काढून टाकलेली शिक्षा दिलेली व जामीन दिल्या सह निकालित काढलेली प्रकरणे	निर्दोष म्हणून सोडलेली प्रकरणे	दोषी असलेली प्रकरणे	वर्षाच्या शेवटी न्यायालयातील प्रलंबीत प्रकरणे
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०
१)	दखल पात्र गुन्ह्यास मदत करणे	-	-	-	-	-	-	-	-
२)	दखल पात्र गुन्ह्या बाबत कट भारणे	-	-	-	-	-	-	-	-
३)	सार्वजनिक शांतता सुरक्षितता व न्याय या बाबतचे गुन्हे	२६५	५१	५०१	२६२	१७	१०६	४४	५९६
४)	व्यक्ति विषयक गंभीर गुन्हे	१५४१	२१८	२१११	१४६६	२८८	४९६	६४	२७१२
५)	व्यक्ति आणि मालमत्ता विषयक रोकट फक्त मालमत्ता विषयक गंभीर गुन्हे	७८८	१८०	७०२	३३५	२३	१४१	२३	८०१
६)	व्यक्ति विषयक किरकोळ गुन्हे	१००	२१	४४३	१००	३०	९२	७	४१४
७)	मालमत्ता विषयक किरकोळ गुन्हे	१३९४	२८६	१७८	४६४	४६	२४०	५४	११०२
८)	वर नोंदलेले इंडियन पिनलकोड खालील इतर गुन्हे	४६५	९४	३९७	४६५	१२	१३१	३७	६८२
सकूण (१ ते ८)		४५५५	८५०	५१३२	३०९२	४१६	१२५५	२२९	६३२४
९)	वर नोंद न केलेले इतर गुन्हे								
अ)	विशेष किंवा स्थानिक कायदा खालील खाल पात्र गुन्हे	१६२७	४६९	१९२४	१४९२	३	९८९	५४४	१८८०
ब)	बी.एच.आ.आर. १९४७ या कायद्या खालील गुन्हे	३	-	-	३	-	-	-	३
सकूण (१ ते ९)		६१८२	१३१९	७०५६	४५८७	४१९	२२४४	१५३	८२०६

आधार:- जिल्हा पोलीस अधिकांक, नांदेड.

- 928 - तबता क्रमांक १३३

नांदेड जिल्ह्यातील तुस्नात दाखल केलेले गुन्हेगार १९९०-९१ या वर्षाकरीता

अ. क्र.	बाब	१९९०-९१		
		पुरुषा	स्त्रिया	एकूण
१	२	३	४	५
१)	रेल्वे अधिनियम	४५	५	५०
२)	मुबई पोलीस अधिनियम	३९०	-	३९०
३)	मुबई दाख्खी अधिनियम	४८५	-	४८५
४)	किमीनल प्रोसीजर काड अधिनियम	-	-	-
५)	घार फोडी आणि चोरी	४४५	३५	४८२
६)	छोटे दस्तऐवज व फसवणूक	२७	-	२७
७)	खून	३६५	४५	४१०
८)	डाका व दरोडे	२२५	४	२२९
९)	हल्ला व दुखापत करणे	३५	-	३५
१०)	फस लावून पळविणे व बलात्कार	७५	४	७९
११)	लष्करी गुन्हे	-	-	-
१२)	इतर गुन्हे	५५८	-	५५८
एकूण:-		२६५२	९३	२७४५

आधार:- अधीक्षक, नांदेड जिल्हा कारागृह, नांदेड.

नांदेड जिल्ह्यातील तुरुंगात दाखल झालेल्या गुन्हेगारांचे वयोगटा नुसार व शैक्षणिक पात्रांनुसार वर्गीकरण १९९०-९१ या वर्षा करिता

अ.क्र.	बाब	१९९०-९१		
		पुरुषा	स्त्रिया	एकूण
१	२	३	४	५
१) १८ वर्षा खालील				
१.१	अशिक्षित	२५	-	२५
१.२	अशिक्षित, फक्त वाचता येणारे	५	-	५
१.३	वाचता व लिहीता येणारे	३५	-	३५
२) १८ ते २१ वर्षा				
२.१	अशिक्षित	११४	१२	१२६
२.२	अशिक्षित, फक्त वाचता येणारे	१८५	-	१८५
२.३	वाचता व लिहीता येणारे	४५	१०	५५
३) २२ ते ३० वर्षा				
३.१	अशिक्षित	३७५	१४	३८९
३.२	अशिक्षित, फक्त वाचता येणारे	१३२१	५	३२६
३.३	वाचता व लिहीता येणारे	३१७	५	३२२
४) ३१ ते ४० वर्षा				
४.१	अशिक्षित	१२५	२५	१५०
४.२	अशिक्षित, फक्त वाचता येणारे	१७४	३	१७७
४.३	वाचता व लिहीता येणारे	१६४	१५	१७९
५) ४१ ते ६० वर्षा				
५.१	अशिक्षित	२३५	३	२३८
५.२	अशिक्षित, फक्त वाचता येणारे	८५	-	८५
५.३	वाचता व लिहीता येणारे	३३५	-	३३५
६) ६१ वर्षा वरील				
६.१	अशिक्षित	७७	१	७८
६.२	अशिक्षित, फक्त वाचता येणारे	२७	-	२७
६.३	वाचता व लिहीता येणारे	१०	-	१०
७) एकूण				
७.१	अशिक्षित	९५१	५५	१००६
७.२	अशिक्षित, फक्त वाचता येणारे	७९५	८	८०३
७.३	वाचता व लिहीता येणारे	९०६	३०	९३६

आधार :- अधिका, नांदेड, जिल्हा कारागृह, नांदेड.

-१२६-

तकता क्रमांक १३.५

नांदेड जिल्ह्यातील दिवाणी व फौजदारी न्यायालयातील निकालात काढलेली कामे १९९० या वर्षाकरिता

वर्ष	दिवाणी				फौजदारी			
	मूळ नियमित	संकिर्ण	अपिल नियमित	संकिर्ण	मूळ नियमित	संकिर्ण	अपिल नियमित	संकिर्ण
१	२	३	४	५	६	७	८	९
१९९०	२,५१८	४,५२०	३९९	२४३	११,२०५	८३५	४५	२०१

टीप :- जिल्हा दंडाधिकारी व कार्यकारी दंडाधिकारी यांनी ज्या प्रकरणावर निर्णय दिला आहे अशा प्रकरणांचा समावेश नाही.

आधार :- जिल्हा व सत्र न्यायाधिकाऱ्या, नांदेड.

- 926 -

तक्ता क्रमांक १४.१

नांदेड जिल्ह्यातील बँक कार्यालय, वगीकृत बँका यांची संख्या, त्यांच्या ठेवी व कर्जे, ३१ मार्च १९९१ रोजीचे

अ. क्र.	जिल्हा / तालुका	बँकांची कार्यालये असलेली गावे व बाहेर	खाली येत असलेली लोकसंख्या	वगीकृत बँका (संख्या)	बँकांची कार्यालये ठेवी (संख्या)	वगीकृत बँकांच्या आगावू रक्कमा (लाखा स्मये)	वगीकृत बँकांच्या आगावू रक्कमा (लाखा स्मये)	सहकारी बँका (संख्या)
१	२	३	४	५	६	७	८	९
	जिल्हा बेरीज	१४२	१७,४९,३३४	१६	६७ ११५३९:१५ २१६	११५३९:१५	७१५९:४९	१४८
	तालुका							
१)	नांदेड	२१	३,८८,००२	१६	२७			३४
२)	हदगांव	१६	२,०८,४९८	३	५			१६
३)	किनवट	१४	१,९८,९९९	२	६			१२
४)	भातेकर	१२	१,३४,१३८	४	७			१०
५)	बिलोली	३०	२,६६,०१९	४	९			२३
६)	देगलूर	११	१,३०,०१८	४	५			१०
७)	मुखोड	११	१,५७,१३४	२	३			१७
८)	कंधार	२७	२,६६,५३४	५	६			२६

346847

346847

आधार :- मागद्वारी बँक अधिकारी, नांदेड.

- 924 -

तक्ता क्रमांक १४२

नादिड जिल्हयातील ३१ मार्च १९९० रोजी चालू असलेल्या संयुक्त भांडवली संस्था

रोजीची भागाव्दारे मर्यादित "हमीव्दारे आणि एकूण नफा" तत्वावर काम न करता-या एकूण सध्याचेव्दारे मर्यादित असलेल्या संस्था

	सार्वजनिक	छाजगी	सार्वजनिक	छाजगी	
१	२	३	४	५	६
३१ मार्च १९९०	३	३७	१	-	४१

आधार :- कंपनी व्यवहार खाते, उद्योग मंत्रालय भारत सरकार, नवी दिल्ली

- 9९९ - तक्ता क्रमांक १४ ३

नांदेड जिल्ह्यातील उत्तरवलेल्या विमापत्रांची संख्या व विम्याची रक्कम १९९०-९१ वर्षाकरिता

अ.क्र.	बाब	परिमाणा	तक्ता
१	२	३	४
१)	शाखा	संख्या	३
२)	उत्तरवलेली विमापत्रे	संख्या	१७, ३६३
३)	व्यापगत विमापत्रे	संख्या	१, ०८४
४)	विम्याची रक्कम	(हजार स्मयात)	१६९, १९, ५८

आधाराः- व्यवस्थापक, भारतीय जीवन विमा निगम, शाखा
नांदेड, भोकर आणि देमलूर.

नांदेड जिल्ह्यातील विनापट गृहा विषयी आकडेवारी १९१०-११ या वर्षी करता

अ. क्र.	जिल्हा/ता. ता. ता. ता.	विडीओ केंद्रांची संख्या	कायम स्वसंघांची संख्या	विनापट गृहे प्रत्येक खोळासाठी असलेली आसन क्षमता	विनापट गृहे प्रत्येक खोळासाठी असलेली आसन क्षमता	वसूल केलेली करमणूक कर (रुपये)
१	२	३	४	५	६	७
जिल्हा बेरोज ता. ता. ता.		८०	२१	१३,५९८	१५	१,४८०
१) नांदेड		१६	८	६,३७७	२	३३०
२) हदगांव		९	१	६९३	१	५७,२०,१७५
३) किनवट		११	२	१,२९१	१२	८२,२५३
४) भाजेकर		३	२	२६९	१	२,०९,७९६
५) बिलोली		१४	४	२,४६९	१	१,३०,५३९
६) देगभूर		९	२	१,४५८	१	३,३५,५३६
७) मूळोड		९	१	७०७	१	५,६०,९१८
८) कटार		९	१	३३४	१	८६,८८४

टिप:- वसूल केलेल्या करमणूक करांमध्ये विडीओ केंद्रांच्या करमणूक करांचा समावेश आहे.
 आधार:- जिल्हा दंडाधिकारी, नांदेड

नांदेड जिल्ह्यातील तालुका निहाय गोळा केलेला जमीन महसूल १९९०-९१ या वर्षा कोरता
(समये हजारात)

अ.क्र.	जिल्हा/तालुका	चालू वर्षाची जमीन महसूलाची एकत्रित मागणी (पूर्वीच्या वर्षाची जमा रकम सोडून)	एकत्रित जमीन महसूलाची धाकबाकी (अधिकाृत व अनाधिकाृत)	एकत्रित महसूलाची एकूण मागणी (३+४)	सुट	निलंबित वसुली	वसुली पात्र	प्रत्यक्ष वसुली	खातेदारांची संख्या
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०
	जिल्हा बेरीज तालुका	१३,०४	१५०,८२	६३,८६	९,८७	-	५३,९९	११,७०	३,५३,६४०
	१) नांदेड	१,७१	२,५५	४,२६	१,७१	-	२,५५	१,६६	३७,९०६
	२) हदगांव	१,७३	४,६४	६,३७	१,७२	-	४,६४	८९	५३,७०४
	३) फ्लिक्ट	६३	२,०४	२,६७	-	-	२,६७	१,०९	३६,३५१
	४) भोकर	९०	२,४८	३,३८	९०	-	२,४८	१,००	३३,८६७
	५) बिलोली	३,८७	११,५०	१५,३७	२,२६	-	१३,११	२,७२	६९,९१५
	६) देगलूर	९२	६,६३	७,५५	-	-	७,५५	१,२९	३१,०५०
	७) मुखोड	७१	८,२५	८,९६	७१	-	८,२५	१,१०%	३१,२७३
	८) व्हार	२,५७	१२,७३	१५,३०	२,५७	-	१२,७३	१,९५	५९,५७४

आधार:- जिल्हाधिकारी, कार्यालय, नांदेड.

नांदेड जिल्ह्यातील तातुकावार छापखाने आणि छापलेली व प्रकाशित केलेली वर्तमानपत्रे आणि नियत कालीके, ३१ मार्च १९९१ या दिवसाची

अ.क्र.	जिल्हा/तातुका	मुद्रणालयाची संख्या	छापलेली व प्रकाशित केलेली वर्तमानपत्रे व नियत कालीके					साप्ताहिके				
			मराठी	हिन्दी	इंग्ली	ईतर	एकूण	मराठी	हिन्दी	इंग्ली	ईतर	एकूण
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३
	जिल्हा बेरीज	१६५	२२	-	-	२	२४	८७	२	-	९	९८
	तातुका											
१)	नांदेड	११३	२१	-	-	२	२४	६८	२	-	८	७८
२)	हदगांव	६	-	-	-	-	-	२	-	-	-	२
३)	किनवट	१०	-	-	-	-	-	८	-	-	-	८
४)	भोकर	५	-	-	-	-	-	१	-	-	-	१
५)	बिलोली	११	-	-	-	-	-	३	-	-	-	३
६)	देगलूर	७	-	-	-	-	-	८	-	-	१	९
७)	मुखोड	५	-	-	-	-	-	२	-	-	-	२
८)	वडोदर	५	-	-	-	-	-	३	-	-	-	३

पुढे चालू

अ. जिल्हा/ क्र. तालुका	छापलेली व प्रकाशित केलेली वेतमासिके व नियत कालीके					छापलेली व प्रकाशित केलेली वेतमासिके व नियत कालीके					
	पाक्षिके					मासिके					
	मराठी	हिन्दी	इंग्ली	ईतर	सकुणा	मराठी	हिन्दी	इंग्ली	ईतर	सकुणा	मराठी
१ २	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४
जिल्हा बेरिज	३	-	-	-	जिल्हा कार्यालय	-	-	-	४	२	जिल्हा कार्यालय
तालुका					तालुका						तालुका
१) नांदेड	२	-	-	-	१) नांदेड	७	-	-	१	२	१) नांदेड
२) हदगांव	-	-	-	-	२) हदगांव	-	-	-	-	-	२) हदगांव
३) फिनवट	१	-	-	-	३) फिनवट	-	-	-	-	-	३) फिनवट
४) भाजेर	-	-	-	-	४) भाजेर	-	-	-	-	-	४) भाजेर
५) बिलोली	-	-	-	-	५) बिलोली	-	-	-	-	-	५) बिलोली
६) देगलूर	-	-	-	-	६) देगलूर	-	-	-	-	-	६) देगलूर
७) मुडोड	-	-	-	-	७) मुडोड	-	-	-	-	-	७) मुडोड
८) ल्याार	-	-	-	-	८) ल्याार	-	-	-	-	-	८) ल्याार

आधार:- जिल्हा धाकारी कार्यालय, नांदेड.

आधार:- जिल्हा धाकारी कार्यालय, नांदेड.

- 204 - तुक्ता क्रमांक १५५

नांदेड जिल्ह्यातील स्वस्त धान्य दुकानांना पुरविलेले तांदूळ, गहू व साखार १९९०-९१ वर्षा करिता
(आकडे "००" टना मध्ये)

तांदूळ			गहू			साखार			नियमित/रास्त
जिल्हा	जिल्ह्यातील	सकूण	जिल्हा	जिल्ह्यातील	सकूण	जिल्हा	जिल्ह्यातील	सकूण	धान्ये वाटप
मुख्यालय	इतर	(१+२)	मुख्यालय	इतर	(४+५)	मुख्यालय	इतर	(७+८)	दुकाने (संख्या)
ठिकाणे			ठिकाणे			ठिकाणे			
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०
१,१	३,३	४,४	४,८	११,२	१६,०	२,७	७,५	१०,२	१,६९४

आधार:- जिल्हा पुरवठा अधिकारी, नांदेड.

- 206 - तक्ता क्रमांक १५६

नांदेड जिल्ह्यातील मागणी व कसूल केलेले धान्ये १९९०-९१ कार्या करिता

(आकडे "००" ह्या मध्ये)

मागणी सकल धान्याची एकूण मागणी	लेकी कसूल केलेले धान्य						मागणीची कसुलीची टक्केवारी
	तांदुळ	गहू	ज्वारी	बाजरी	इतर	एकूण	
१	२	३	४	५	६	७	८
-	-	-	१७,४	-	-	१७,४	-

आधार:- जिल्हा पुरवठा अधिकारी, नांदेड.

नांदेड जिल्ह्यातील १९९१ मधील लोक सभा निवडणूक व १९९० मधील विधान सभा निवडणूक या संबंधी आकडेवारी

क्र.सं.	मतदार संघाचे नांव	एकूण मतदारांची संख्या	मतदान केलेल्या मतदारांची संख्या		एकूण	एकूण मतदारांच्या संख्येची जा-लेल्या मतदारांची टक्केवारी
			पुरुष	स्त्रिया		
१	२	३	४	५	६	७
१)	लोक सभा नांदेड १९९१	१०,८२,३१६	३,००,१६८	१,९९,९५४	५,००,१२२	४६.२०
	एकूण	१०,८२,३१६	३,००,१६८	१,९९,९५४	५,००,१२२	४६.२०
२)	विधान सभा पेंडवारी १९९०					
१)	१६८ - किंनवट	१,३५,४२१	४८,५८४	४२,००२	९०,५८६	६६.०६
२)	१६९ - हदगांव	१,५२,८८१	५५,४८५	४८,७६५	१,०४,२५०	६८.३१
३)	१७० - नांदेड	२,२५,८०६	७७,५९५	६२,६२८	१,४०,२२३	६२.५५
४)	१७१ - मुढोड	१,६१,३३२	६०,०९९	४९,४४७	१,०९,५४६	६७.९०
५)	१७२ - शोक र	१,४८,५३६	५२,२७२	४५,८५९	९८,१३१	६६.०६
६)	१७३ - बिलोली	१,९४,२१६	६९,२३९	५९,०८४	१,२८,३२३	६६.०५
७)	१७४ - मुढोड	१,७४,४७९	५४,७५८	४२,३२९	९७,०८७	५५.६४
८)	१७५ - ल्याफर	१,७३,२६१	५८,५८०	४८,७२६	१,०७,३०६	६१.९३
	एकूण विधान सभा	१३,६९,९३२	४,७६,८१४	३,९८,४४०	८,७५,२५४	६३.५९

पुढे चालू

अ.क्र.	अक्षर संज्ञा नांव	पक्षावार मते मिळालेल्या वी संख्या	पक्षावार मते मिळालेल्या वी संख्या	पक्षावार मते मिळालेल्या वी संख्या	पक्षावार मते मिळालेल्या वी संख्या	पक्षावार मते मिळालेल्या वी संख्या	पक्षावार मते मिळालेल्या वी संख्या	
१	२	८	९	१०	११	१२	१३	
		भारतीय कम्युनिस्ट पार्टी	बहुजन समाज पार्टी	राष्ट्रीय काँग्रेस (आय)	शेतकरी कामगार पक्षा	मुस्लिम लीग	भारतीय रिपब्लिकन पार्टी	स्वतंत्र
१)	लोकसभ्या नोव्हेंबर १९९१- ३० नादिड	-	७,०६७	२,५१,०२१	१९९१- ३० नादिड	-	७,०६७	३३,७३३
	सकूण :-	-	७,०६७	२,५१,०२१	-	-	७,०६७	३३,७३३
२)	विधान सभा फेब्रुवारी १९९०			२) विधान सभा फेब्रुवारी १९९०				
१)	१६८ - किनवट	४६,४४९	२४०	१) १६८,२५८	-	४६,४४९	२४०	३,०६९
२)	१६९ - हदगांव	-	१८४	२) १६९,५३६	-	-	१८,९३६	१५,४१४
३)	१७० - नादिड	-	२१६	३) १७३,२७०	-	१२,८३२	२५,२०५	५,६७४
४)	१७१ - मुखोड	-	-	४) १७१,४०३	-	-	-	३०,८२९
५)	१७२ - भाोकर	-	७,३१७	५) १७२,८३८	-	-	७,३१७	३९,१४८
६)	१७३ - बिलोली	-	५६५	६) १७५,५१२	-	-	५६५	५,६७९
७)	१७४ - मुखोड	-	१,०२८	७) १७४,१००	-	-	१,०२८	२६,३४८
८)	१७५ - कंधार	-	१,२७१	८) १७९,६५०	३०,१९५	-	१,२७१	३२,२३५
	सकूण विधान सभा	४६,४४९	१०,२२१	सकूण २,५१,०२१	३०,१९५	१२,८३२	४६,४४९	१,०२,८२९

- 20e - तक्ता क्रमांक १५७ (समाप्त)

अ.क्र.	प्रतदार लघ्याचे नांव	पक्षावार मते मिळालेल्यांची संख्या				
		राष्ट्रीय (काँग्रेस (एस))	जनता दल	भारतीय जनता पक्षा	दुसऱ्या पार्टी	शिक्सेना
१	२	१५	१६	१७	१८	१९
१)	लोकाभ्या नोवेंबर १९९१ - ३० नांदेड	-	८१,०५२	-	-	१,१८,६५९
	एकूण:-	-	८१,६५२	-	-	१,१८,६५९
२)	विधान सभा फेब्रुवारी १९९०					
१)	१६८ - किमवट	८४२	-	-	-	१०,२०६
२)	१६९ - हदगाव	१,१०२	८,९०८	२५,४४९	-	-
३)	१७० - नांदेड	४८०	११,८९४	-	२७३	४८,६४५
४)	१७१ - मुळोड	-	२०,०६१	२३,७५७	७७१	-
५)	१७२ - शिकर	-	६,११९	-	७४	२०,३५९
६)	१७३ - तिलोली	-	३५,६१२	-	२२४	६,६१
७)	१७४ - मुळोड	-	२,५१४	-	-	२१,०५९
८)	१७५ - कंधार	-	-	-	१७२	२१,८१५
	एकूण विधान सभा	२,४२४	८५,१०८	४९,२०६	१,५१४	१,२०,९९९

आधार :- जिल्हा धाकरी (निवडणूक शाखा), नांदेड.

नांदेड जिल्ह्यातील अधिकाारी प्रवासी याचि साठी असलेल्या बंगल्याची तातुकावार यादी ३१.३.१९९१ या दिक्तीची

अ. तातुका	बंगल्याचे नांव व पत्ता
१	२

१) नांदेड	१) सार्वजनिक बांधकाम विभाग भवन, स्नेहनगर, नांदेड
२) पाटबंधारे डाक बंगला, नांदेड
३) शासकिय विभाग गृह कारणी
४) शासकिय वन विभाग गृह, क्रीराबाद, नांदेड
५) सार्वजनिक बांधकाम विभाग गृह, स्नेहनगर, नांदेड
६) सार्वजनिक बांधकाम विभाग गृह, सुखोड
७) विभागीय कार्यालय, विभाग गृह, रा.प. नांदेड
८) मध्यवर्ती बस स्थानक विभाग गृह, रा.प. नांदेड
९) पाटबंधारे विभाग गृह, अंतरजन ता. जि. नांदेड
२) हदगांव	१) शासकिय विभाग गृह हदगांव
२) शासकिय विभाग गृह, तीमसा
३) शासकिय विभाग गृह, सिबदरा
४) शासकिय विभाग गृह, हिमायतनगर
५) शासकिय विभाग गृह, अंबाळा
६) उर्वेनगंगा प्रकल्प विभाग गृह, हदगांव
७) जिल्हा परिषद लघुपाटबंधारे विभाग गृह, हदगांव
३) किनवट	१) शासकिय विभाग गृह, माहूर
२) शासकिय विभाग गृह, मांडवी
३) जिल्हा परिषद विभाग गृह, किनवट
४) मध्यमप्रकल्प विभाग, निरीक्षण डाकबंगला, गोकुंदा
५) वन विभाग गृह, किनवट
६) वन विभाग गृह राजगड
७) वन विभाग गृह, माहूर
८) वन विभाग गृह, सावरी
९) वन विभाग गृह, जलधारा
१०) शासकिय विभाग गृह किनवट
११) मध्यवर्ती बस स्थानक रा.प. किनवट
१२) मध्यवर्ती बस स्थानक रा.प. माहूर
४) भोकर	१) शासकिय विभाग गृह, भोकर
२) शासकिय विभाग गृह, उमरी
३) शासकिय विभाग गृह, किनी
४) पाटबंधारे व्यवस्थापन विभाग, विभाग गृह, उमरी

१	२	३
५) बिलोली	१) शासकीय विश्रामगृह, बिलोली २) शासकीय विश्रामगृह, धार्माबाद ३) शासकीय विश्रामगृह, कोंडलवाडी ४) शासकीय विश्रामगृह, नरसी ५) शासकीय विश्रामगृह, नायगांव ६) जिल्हा परिषाद, विश्रामगृह, बिलोली ७) पाटबंधारे डाकबंगला, नायगांव ८) पाटबंधारे विश्रामगृह, डांतगांव ९) जि.प. स्टोअर र शौड, विश्रामगृह, धार्माबाद १०) नगर पालिका विश्रामगृह, धार्माबाद	
६) देगलूर	१) म. मध्यम प्रकल्प विश्रामगृह, निरीक्षा डाकबंगला, कहाळा २) जिल्हा परिषाद, विश्रामगृह, नुरगती ३) शासकीय विश्रामगृह, देगलूर ४) पाटबंधारे विश्रामगृह, करडखोड	
७) सुखोड	१) शासकीय विश्रामगृह, सुखोड २) पाटबंधारे विश्रामगृह, कुद्राळा ३) शासकीय विश्रामगृह, मुक्रामाबाद ४) जिल्हा परिषाद, विश्रामगृह, मुक्रामाबाद	
८) कंधार	१) शासकीय विश्रामगृह, कंधार २) शासकीय विश्रामगृह, सोनखोड ३) शासकीय विश्रामगृह, मळिंगाव ४) शासकीय विश्रामगृह, लोहा ५) पाटबंधारे विश्रामगृह, बास्क ६) महालिंगी प्रकल्प विश्रामगृह, कॅम्प बोळका ७) महालिंगी प्रकल्प विश्रामगृह, कॅम्प कंधार ८) नगर पालिका विश्रामगृह, लोहा ९) मध्यम प्रकल्प विश्रामगृह, निरीक्षा डाकबंगला, जानापूरी	

टिप:-१) नांदेड जिल्ह्यातील एकही एम.टी.डी.सी.चा डाकबंगला/निरीक्षा-डाकबंगला/ विश्रामगृह नाही

२) नगर परिषाद धार्माबाद व लोहा येथे विश्रामगृह असून जिल्ह्यातील इतर नगर परिषादचे विश्रामगृह नाहीत.

- आधार:-
- कार्यकारी अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम विभाग, नांदेड
 - कार्यकारी अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम विभाग, शोकर
 - कार्यकारी अभियंता, नांदेड पाटबंधारे विभाग, नांदेड
 - कार्यकारी अभियंता, मध्यम प्रकल्प विभाग, नांदेड
 - कार्यकारी अभियंता, बांधकाम विभाग, जि.प.नांदेड
 - उप वन संरक्षक, नांदेड
 - विभाग नियंत्रक महाराष्ट्र राज्य परिवहन मंडळ, नांदेड
 - मुख्याधिकारी, नगर परिषाद धार्माबाद आणि लोहा

नांदेड जिल्ह्यातील तालुका निहाय रेल्वे स्थानिकांची तालुकावार यादी
(३१.३.१९९१ या दिवसाची)

अ. क्र.	तालुका	रेल्वे स्थानिकांचे नांव	रेल्वे वा प्रकार	रेल्वे क्षेत्रा पिकाग
१	२	३	४	५
१)	नांदेड	१) नांदेड	मिटर गेज	दक्षिणपट्टे रेल्वे
		२) वानेगांव	"	"
		३) लिंबगांव	"	"
		४) मुगट	"	"
		५) पाधुड	"	"
		६) मुदुडोड	"	"
२)	हदगांव	१) हदगांव रोड	"	"
		२) जलगाव	"	"
		३) हिमायतनगर	"	"
		४) जिरोणा	"	"
३)	किनवट	१) किनवट	"	"
		२) सहस्त्राकूंड	"	"
		३) माहिंबा	"	"
		४) धानोरा	"	"
		५) सावरी	"	"
		६) बोधारोड	"	"
		७) अंबाडी	"	"
४)	भोकर	१) भोकर	"	"
		२) शिवगाव	"	"
		३) शोलगांव	"	"
		४) पेळुमरी	"	"
		५) जांभळी	"	"
		६) बिबारी	"	"
		७) धोरबन	"	"
		८) देवठाणा	"	"
५)	बिबोली	१) धार्माबाद	"	"
		२) समराळा	"	"
		३) करखोली	"	"
		४) बोलसा	"	"
६)	देमणूर	-	-	-
७)	मुळोड	-	-	-
८)	कटार	-	-	-

आधार:- रेल्वे वेळापत्रका प्रमाणे

अ. क्र.	विवरण	परिमाण	संकीर्ण वर्षे									
			१९५०-५१	१९६०-६१	१९७०-७१	१९८०-८१	१९८६-८७	१९८७-८८	१९८८-८९	१९८९-९०	१९९०-९१	
१	क्षेत्रफळ व लोकसंख्या		१९५१	१९६१	१९७१	१९८१						१९९१ अस्थायी
१)	क्षेत्रफळ चौ. कि.मी.		१०,३३३.३	१०,३३३.३	१०,४९२.०	१०,५०२.०						१०,५२८
२)	लोकसंख्या एकूण "०००" संख्या		८,८४	१०,८०	१३,९८	१७,४९						२३२६
३)	लोकसंख्येची घनता चौ. कि.मी.		८५	१०४	१३३	१६६						२२०
४)	एकूण कामगारांशी शेतकरी व शेतमजूर दोघो मिळूनची टक्केवारी		उ.ना.	७७.९९	७९.६०	६३.३८						उ.ना.
२	कृषि व जलसिंचन											
१)	जंगल व्याप्त क्षेत्र	हजार हेक्टर	उ.ना.		७९	८०	८६	उ.ना.	उ.ना.	१८	उ.ना.	उ.ना.
२)	लागवडी लायक क्षेत्र	"	उ.ना.		८,५१	८,३२	८,३६	उ.ना.	उ.ना.	८,४०	उ.ना.	उ.ना.
३)	शेतकाम करणारे एका माणसामागे लागवडी लायक क्षेत्र	हेक्टर	उ.ना.		१.९०	२.१०	१.५०	उ.ना.	उ.ना.	१.५३	उ.ना.	उ.ना.
४)	लागवडी छालील एकूण क्षेत्र	हजार हेक्टर	उ.ना.		७,०६	७,४५	७,७०	उ.ना.	उ.ना.	७,२४	उ.ना.	उ.ना.
५)	निष्कट कसले क्षेत्र	"	उ.ना.		६,९०	७,१२	७,२८	उ.ना.	उ.ना.	६,६०	उ.ना.	उ.ना.
अ)	अन्न धान्ये छालील क्षेत्र	"	उ.ना.		४,५१	४,५०	४,८९	उ.ना.	उ.ना.	३,७०	उ.ना.	उ.ना.
ब)	उसा छालील क्षेत्र	"	उ.ना.		३	४	५	उ.ना.	उ.ना.	९	उ.ना.	उ.ना.
क)	भाईमुगाचे छालील क्षेत्र	"	उ.ना.		१८	२७	१५	उ.ना.	उ.ना.	७	उ.ना.	उ.ना.
द)	कापसा छालील क्षेत्र	"	उ.ना.		१,८९	१,९६	२,०८	उ.ना.	उ.ना.	२,६८	उ.ना.	उ.ना.
६)	निष्कट लागवडी छालील एका शेतकरी विकाशी काम करणारे १९६१, ७१ व ८१ जनगणने प्रमाणे)	हेक्टर	उ.ना.		१,५३	१,८०	१,३०	उ.ना.	उ.ना.	१,२०	उ.ना.	उ.ना.

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२
७) निव्वळ लागवडी खालील क्षेत्राची टक्केवारी	उना	उना	२.२६	४.६०	५.६९	उना	उना	उना	१०.२१	उना	उना
एका पेक्षा अधिक वेळा लागवडी खालील क्षेत्राची टक्केवारी	उना	उना	उना	उना	उना	उना	उना	उना	उना	उना	उना
८) एकूण ओलीता खालील क्षेत्र	हजार हेक्टर	उना	२०	२७	४०	उना	उना	उना	४७	उना	उना
९) एकूण ओलीता खालील क्षेत्राची टक्केवारी	उना	उना	१.४८	३.६०	५.३८	उना	उना	उना	६.७६	उना	उना
१०) निव्वळ ओलीता खालील क्षेत्र	हजार हेक्टर	उना	८	२६	२९	उना	उना	उना	३०	उना	उना
११) कालव्याने सिंचणारे क्षेत्र	"	उना	-	८	उना	उना	उना	उना	उना	उना	उना
१२) विहीरोने सिंचणारे क्षेत्र	"	उना	७	१४	१२	उना	उना	उना	१३	उना	उना
१३) इतर साधनानी सिंचणारे क्षेत्र	"	उना	१	४	१७	उना	उना	उना	१७	उना	उना
१४) खालील प्रमाणे ओलीता खालील क्षेत्र											
अ) अन्न धान्ये	हजार हेक्टर	उना	४	१४	२१	उना	उना	उना	२१	उना	उना
ब) ऊस	"	उना	३	४	४	उना	उना	उना	७	उना	उना
क) मूहसुग	"	उना	-	-	५	उना	उना	उना	६	उना	उना
ड) फळ व भाजीपाला	"	उना	उना	उना	उना	उना	उना	उना	५	उना	उना
ई) कापूस	"	उना	उना	-	१	उना	उना	उना	६	उना	उना
३) मृदाधारणाची कामे											
१) बांधा बंधोस्ती खालील क्षेत्र	हजार हेक्टर	-	१.३७	-	-	-	-	-	-	-	-
२) मसगि खालील क्षेत्र	"	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
३) सुधारीत बांधा घातलेले क्षेत्र	"	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
४) कृषि विषयक अवजारे											
१) नांगरे	संख्या	१९५६	१९६१	१९६६	१९७२	१९७८	१९८२	१९८७	-	-	-
अ) लाकडी	"	८७,३२२	८३,४७५	७९,७१३	७९,३९८	८५,३७९	९०,६३६	१०४,३११	-	-	-
ब) लोखंडी	"	२,५७०	४,४५०	३,६२८	५,०४०	६,१२९	४,५०१	१४,५५३	-	-	-
३) सिंचना करिता तेलामर चालणारे पंप	"	२००	६३६	१,०४७	१,५३०	१,१७०	५९९	१८२	-	-	-
३) सिंचना करिता विधूत पंप	"	६	३०	३४२	३,५४२	७,७९५	११,६६६	१६,१००	-	-	-

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२
४) खास वस्त्र											
अ) शाक्ती वर चाजगारे	संख्या	२८	१०१	१५४		७२	१६३	२०७	१३८	-	-
ब) बैलाच्या मदतीने कासगारे	"	३२६	४४५	३००		६५	९१	७०	९१	-	-
५) पशुधन											
१) सकुण पशुधन	संख्या हजारत	९,२४	१४,००	९,९२		९,६०	११,१६	११,८८	१३,९१	-	-
२) तीन वर्जावरील एका बैल हेक्टर		६.६२	६.३८	६.१३		६.९९	६.३६	६.३५	६.४६	-	-
जोडोमागे निष्क होणे											
३) एकूण कोबड्या	संख्या हजारत	९६	१.६०	८५		१,४५	२,४४	२,८३	३,३३	-	-
६) नाशपाकृत कारखाने व कर्मचारी											
१) चालू कारखाने	संख्या	४४	४२	४२		६९	११२	११०	१३६	१३८	१३३
२) कामगारांची दैनिक सरासरी	"	७५२९	६०१५	५९१३		८१०२	९०६३	८०३५	८४१०	९०५२	९३५३
३) एक लाख लोकसंख्ये म गेजोंद	"	८५२	५५७	४२३		५७९	५१८	४५९	४८१	५१७	५३५
पणिकृत कारखान्यात मजुरांची संख्या (१९५१, ६१, १९७१, ११ च्या जनगणने प्रमाणे)											
७) विधूत											
१) उत्पादन	दशलक्षा किलो-वॉट तासामध्ये	०.९६५	१.७८२	-		-	-	-	-	-	-
२) वापर	"	०.८८६	१.६१२	२५.४६६		३९.१९५	८९.१०१	१०४.०६७	१०६.७१६	२४३.६६८	४२१.६१०
३) विधूतीकरण झालेली शहरे	संख्या	१	४	११		११	११	१२	१३	१३	१३
४) विधूतीकरण झालेली गावे	"	-	-	४४५		१,२४१	१४८१	१४८१	१४४१	१४४१	१४४१
८) सहकारी संस्था											
अ) कृषी सहकारी पत संस्था	संख्या	८१९	८९०	९५३		९५९	९५५	९५५	९५५	९५६	९५५
ब) कृषि बिगर पत संस्था	"	उ.ना.	११	१७२		३४३	५४३	५५८	५५१	६९९	-
क) बिगर श्रुती आणि बिगर पत संस्था	"	उ.ना.	७३	३४३		१३०	१२२०	१५२३	१५३९	-	-

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२
२) सुवासद											
अ) कृषि सहकारी पत संस्था	संख्या	७७५२८	४७१३७	१०१०८	२११४०	२३७२४	२५३०४	२६५३८	२७२४३	२७४६५	२७४६५
ब) कृषि बिगर पत संस्था	उ.ना.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
क) बिगर शेती आणि पत संस्था	उ.ना.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
३) लोकिते भांडवल											
अ) कृषि सहकारी पत संस्था	रु.हजारात	२९२५	२९९१	१०२५३	२९६५४	१०४८०	१०४८०	१०४८०	१०४८०	१०४८०	१०४८०
ब) कृषि बिगर पत संस्था	उ.ना.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
क) बिगर शेती आणि पत संस्था	उ.ना.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
४) दिली कुण											
अ) कृषि सहकारी पत संस्था	उ.ना.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
ब) कृषि बिगर पत संस्था	उ.ना.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
क) बिगर शेती आणि पत संस्था	उ.ना.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
५) शिक्षण प्राधमिक											
अ) संस्था	संख्या	४०३	२८३	१५८	१७०	१७६	१८०	१८०	१८०	१८०	१८०
ब) विधार्थी	हजारात	२२	६१	११७	१८०	२५२	३००	३००	३००	३००	३००
क) शिक्षक	संख्या	८८८	१७२३	४१५	४९७	५८३	६०८	६०८	६०८	६०८	६०८
६) मध्यमिक व उच्च मध्यमिक											
अ) संस्था	संख्या	८	५	१	१	१	१	१	१	१	१
ब) विधार्थी	हजारात	४	१४	१४	१४	१४	१४	१४	१४	१४	१४
क) शिक्षक	संख्या	१७५	६२३	२१३	२५७	३१८	३३६	३३६	३३६	३३६	३३६
७) महाविधलय											
अ) संस्था	संख्या	१	३	१	१	१	१	१	१	१	१
ब) विधार्थी	हजारात	उ.ना.	१	१	१	१	१	१	१	१	१
क) शिक्षक	संख्या	उ.ना.	५३	५३	५३	५३	५३	५३	५३	५३	५३

		१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२
४) साक्षारतेची टक्केवारी (१९६१, १९७१ व १९८१ च्या लोकसंख्या प्रमाणे)		१९६१	१९७१	१९८१									
अ) पुरुषा	टक्केवारी	३४.८३	३४.६४	४२.३९									
ब) स्त्रिया	"	५.१६	१०.३६	१५.६४									
क) एकूण	"	१५.१४	२२.७८	२९.०४									
५) वैधकीय व आरोग्य सेवा													
१) दवाखाने	संख्या	७	१३	२०	२४	५१	५१	५१	५१	५१	५१	५१	६०
२) रुग्णालये	"	१	३	३	३	१२	१२	१२	१२	१२	१२	१२	१३
३) प्राथमिक आरोग्य केंद्र	"	१	६	५१	१३	५१	५२	५२	५२	५२	५२	५२	५६
४) छाटा	"	८२	१८४	३६२	७४१	१०७६	१०८२	११५४	१३०२	१३०२	१३०२	१३०२	१३०६
५) एक लाख लोकसंख्ये मागे छाटांची संख्या (१९५१, ६१, ७१ व १९८१ च्या जनगणने प्रमाणे)	"	९	१७	२६	५३	६२	६२	६६	७७	७७	७७	७७	७५
६) उपचार केलेले रुग्ण													
अ) बाह्य रुग्ण	हजारात	उ.ना.	६८९	६०८	७८६	१७५६	१८४३	१५०६	१६६१	१६६१	१६६१	१६६१	१६७६
ब) अंतर रुग्ण	"	उ.ना.	६४	३६	१७६	१८५	२१३	२११	२३४	२३४	२३४	२३४	२४०
७) जन्माचा दर	दरहजारी	उ.ना.	उ.ना.	३१.७०	उ.ना.	१९.५५	१७.३९	१७.३४	१७.३४	१७.३४	१७.३४	१७.३४	-
८) मृत्यूचा दर	"	उ.ना.	उ.ना.	८.०	उ.ना.	५.३४	४.८८	५.३३	४.३७	४.३७	४.३७	४.३७	-

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२
११) परिवहन आणि व्हणव्हण											
१) रस्त्याची लांबी बिगर न.पा. रस्ते	कि.मी.	२५४	४००	१८११	५२३२	५९६१	६६७०	६७२०	६९५६	७०९२	
२) १०० चौ. कि.मी. मागे रस्त्यांची लांबी (१९५१, ६१, ७१ व ८१ च्या जनगणने प्रमाणे)	कि.मी.	२४.५८	३८.७१	१७२.०१	५३.६३	५६.७६	६३.५१	६३.९८	६६.२३	६७.५२	
३) एक लाखा लोकांख्ये मागे रस्त्यांची लांबी (१९५१; ६१, ७१ व ८१ च्या जनगणने प्रमाणे)	कि.मी.	२८.७५	३७.०५	१२९.५६	४०२.५१	३४०.७५	३८१.२८	३८४.१४	३९७.६३	४०५.४९	
४) एकूण रेल्वे मार्गांची लांबी	कि.मी.	२०८	२०८	२०८	२०८	२०८	२०८	२०८	२०८	२०८	२०८
५) डाक घारांची संख्या	संख्या	१०८	२०१	११२९०	३९१	४०५	४१५	४१७	४१८	४४३	
६) तार घारांची संख्या	संख्या	२	६	१८	२१	२१	२७	२७	२७	३४	
स्थानिक स्वयंसेवा											
१) पंचायत समित्या	संख्या	-	८	८	८	८	८	८	८	८	
२) ग्राम पंचायत	"	-	१०४८	१०४२	११२१	११४८	११४५	११२२९	१२९८	१२४७	
३) नगर पालिका	"	१०	११	११	११	११	१२	१३	१३	१३	
संकिर्ण											
१) बँक कार्यालय, (सर्व बँका ३१ मार्च)	संख्या	६	१६	१४९	१६९	२२६	२३१	२३२	२५०	२५२	

टिप :- उ.ना. = उपलब्ध नाही.

आधार :- अर्ध व सांख्यिकी संचालनालय, मुंबई.